

PRESS KLIPING

POLITIČKA PLATFORMA ZA BiH

Cjelovita, suverena, parlamentarna i sekularna država BiH autentični je životni interes Bosanaca i takva BiH je konačni politički cilj BOSS-a.

Da bi se ovaj cilj ostvario neophodno je ispuniti ove temeljne uslove:

1. Da se uspostavi pravičan mir,
2. Da prelazno političko rješenje državnog ustrojstva BiH bude ravnotežno riješeno,
3. Da se odbrani i očuva životni prostor Bosanaca, prije svega Bošnjaka.

1. Pravičan mir

U ovom ratu strada budućnost BiH. Strada mlada populacija, ljudi u naponu snage. Bosna i Hercegovina ušla je u biološki deficit za čije će namirenje trebati decenije. Ukoliko se ovaj proces nastavi za bilo kakvo političko rješenje biće isuviše kasno.

Uspostava mira će:

- 1.1. Zaustaviti stradanje naroda.
- 1.2. Zaustaviti međunacionalne tenzije čije bi dalje narastanje znatno usporilo proces reintegracije BiH.
- 1.3. Zaustaviti dalje siromašenje privrednih kapaciteta i prirodnih resursa kao temelja opstanka naroda.
- 1.4. Zaustaviti alarmantni pad zakonitosti a time i lične imovinske sigurnosti građana. Rušenje normi zakona vodi ka cijepanju i destruktiji slobodne teritorije koja se sve više parceliše u odvojene cjeline.
- 1.5. Osigurati racionalno, ekonomsko, društveno i političko djelovanje na sanaciji društvene zajednice. Jedino je u miru moguće sačiniti rezultate svačijeg djelovanja i uspostaviti sistem zakonske, političke i moralne odgovornosti.

2. Bosanstvo

2.1. Bosance čine Bošnjaci, bosanskohercegovački Srbi i Hrvati i pripadnici drugih nacija koji žive u BiH i koji su spremni svoje

nacionalno osjećanje i nacionalni interes staviti u istu ravan sa bosanstvom.

2.2. Bosanstvo je sinteza stoljetnog zajedničkog življenja ljudi na ovim prostorima, bosanstvo nije protivno nijednom nacionalnom osjećanju i interesu, naprotiv - svaki je Bošnjak, Srbin, Hrvat, Nijemac, Čeh, Jevrej, Slovak i drugi koji žive na bosansko-hercegovačkom prostoru tek sa odrednicom "Bosanac" cjelovito određen.

2.3. Suprotstavljeni velikosrpski i velikohrvatski politički ciljevi izvršili su nacionalnu homogenizaciju bosanskohercegovačkih Srba i Hrvata našta su i Bošnjaci, reagujući odbrambeno, i sami izvršili svoju nacionalnu homogenizaciju. Cijepanje bosanskohercegovačkih naroda po nacionalnim šavovima potisnulo je bosanstvo kao građansku osnovu na kojoj je jedino bilo moguće uspostaviti cjelovitu državu Bosnu i Hercegovinu.

2.4. Umjesto bosanstva kao državotvorni elemenat pojavljuju se nacije što zakonomjerno vodi ka stvaranju nacionalnih državnih tvorevina u BiH, bez obzira na želju Bosanaca za jedinstvenom Bosnom i Hercegovinom.

3. Državno ustrojstvo BiH

3.1. Bosanci, prije svega Bošnjaci, po svom geopolitičkom položaju, istorijskom iskustvu i izvornom političkom interesu jesu ravnotežni narodni, nacionalni i politički corpus između srpskog i hrvatskog političkog bloka. U srpsko-hrvatskom sučeljavanju Bosanci moraju naći izbalansirana rješenja koja će, s jedne strane, očuvati bosanski i bošnjački identitet, a s druge strane omogućiti političku stabilnost bosansko-hercegovačke društvene zajednice.

3.2. Svako narušavanje ove ravnoteže, kako pokazuje novija istorija, vodi krvoproliću u cikličkom ponavljanju ili čak stradanju kao trajnom načinu preživljavanja.

3.3. Političko rješenje bosanske krize mora biti realno odmjereno i prihvatljivo za sve narode. Etničko-državne tvorevine triju državotvornih naroda na tlu BiH nužno moraju imati međusobni državno-pravni spoj u okviru BiH jer to rješenje predstavlja donju granicu sa koje je još moguća reintegracija BiH.

3.4. Bošnjaci i Bosanci u svojim etničko-administrativnim granicama moraju biti snažan gravitacioni ekonomski, kulturni i politički faktor bosanske integracije. Njihov ravnotežni politički položaj uslov je njihovog opstanka i prosperiteta.

4. Oružane snage BiH

4.1. Oružane snage BiH jesu samonikla narodna odbrambena snaga, nastala u spontanoj reakciji Bosanaca, prije svega Bošnjaka, radi zaštite vlastitog opstanka.

4.2. Oružane snage BiH brane i braniće životni prostor Bosanaca i do sada su taj zadatak izvršile u većoj mjeri nego što su bile realne mogućnosti.

4.3. Oružane snage BiH su garancija za pravično rješenje bosanskog rata, a svojim postojanjem i djelovanjem one dokazuju da je preporod bosanstva i bosanske državne zajednice moguć i da za realizaciju tog cilja postoji dovoljna snaga i odlučnost.

6. april 1994.

BOSS - IMA ČAST DA SE PRVI PUT JAVNO OGLASI I JAVNOSTI "PRIOPĆI SAOPŠTENJE"

BOSS pozdravlja dostizanje bošnjačko-hrvatskog sporazuma o Vašingtonskom sporazumu u uvjerenju da će se i eventualni budući sporazumi o Bečkom sporazumu takođe postizati uvijek i samo u Beču uz zvuke valcera i polki a daleko od bošnjačkog Muje i njegovog đogata.

BOSS u ovom Bečkom sporazumu ne vidi samo prvi korak ka miru, nego prije svega vidi ostvarenje bošnjačke ideje o cjelovitoj Bosni u iznosu od 58% a može i manje. Ipak, a radi opreza eventualna dugovanja i nesporazume po ovom Sporazumu ne priznajemo, nego strane potpisnice upućujemo na nadležni vašingtonski sud.

Međutim, BOSS oštro protestuje a ako zatreba i prosvjedovaće zbog činjenice što u Federaciji Bosni i Hercegovini neće živjeti Bosanci i Hercegovci, nego samo Bošnjaci, Hrvati, lojalni Srbi i još neki preostali i preživjeli narodi.

Bosanski Srbi izgleda da su prihvatili da svoju otadžbinu, svoj zavičaj, nazovu "bivšom Bosnom i Hercegovinom", da svoj maternji jezik preko noći pretoče u ekavski izgovor (izuzev dva naziva: Bijeljina i Bjelašnica) u namjeri da se pretvore u srpske Srbe.

Bošnjačko-hrvatski sporazum na istom je tragu! Ni usvojeni Ustav, ni postignuti sporazumi ne pominju bosanske Hrvate, nego samo Hrvate što znači da je ovaj naš narod preimenovan u hrvatske Hrvate!

Nema ničeg spornog da su bosanski Srbi i Hrvati u nacionalnom, vjerskom i kulturnom pogledu dijelovi ukupnog srpskog i hrvatskog naroda, ali su oni i dio bosanskohercegovačkog duhovnog prostora. Ovdje se radi o tome da se ova dva naša naroda politički svojataju, a odatle pa do njihovog odvajanja od BiH samo je korak. To nije interes nijednog naroda niti interes BiH kao društvene zajednice.

Politički predstavnici Bošnjaka i bosanskih Hrvata pristali su na ovo preimenovanje bosanskih Hrvata dajući tako legitimitet Tuđmanu da predstavlja sve Hrvate a po istoj logici to je pravo rezervisao za sebe i Slobodan Milošević.

Bosance nema ko da zastupa!

16. maj 1994.

O OBILJEŽAVANJU DRŽAVE STRANAČKIM ZASTAVAMA

U sali u kojoj je zasjedao Parlament Federacije Bosne i Hercegovine bile su istaknute tri zastave: jedna Republike Bosne i Hercegovine, druga Stranke demokratske akcije i treća Hrvatske demokratske zajednice.

Postavlja se pitanje: Znači li to da je novonastala država vlasništvo dviju stranaka i da sve Bošnjake predstavlja Stranka demokratske akcije a sve bosanske Hrvate Hrvatska demokratska zajednica?

Takvom dekoracijom jednog službenog državnog čina izvršeno je nasilje nad političkom voljom onog ne malog broja Bošnjaka i bosanskih Hrvata koji politički nisu opredjeljeni ni za jednu od spomenutih stranaka. Tim činom povrijeđeno je i neotuđivo građansko pravo slobode političkog opredjeljenja i organizovanja i političkog predstavljanja.

Podsjećamo na demokratsko parlamentarno pravilo da je država iznad političkih stranaka, koje se moraju ponašati u skladu sa Ustavom i zakonima države. Kako zakon o grbu i zastavi Federacije nije donesen, Stranka demokratske akcije i Hrvatska demokratska zajednica nisu imale zakonsko pravo da Federaciju Bosne i Hercegovine obilježavaju svojim stranačkim simbolima.

Indikativno je da poslanici iz reda opozicionih stranaka nisu reagovali na ovaj protudemokratski čin.

U ovom podređivanju države dvjema političkim strankama vidimo latentnu opasnost koja može biti pogubna za demokratiju u našoj državi, i nastavak već viđenog jednoulja: jedan narod, jedna stranka, jedan vođa.

6. juni 1994.

OTVORENO PISMO KONTAKT GRUPI

Poštovana gospodo,

Obraćamo vam se povodom mirovnog prijedloga Kontakt grupe za Bosnu i Hercegovinu sa molbom da usmjerite svoj nesumnjivi uticaj u pravcu okončanja rata u Bosni i Hercegovini.

Nemamo namjeru ići u genezu ove tragedije nego želimo podvući da su strahote ovoga rata dovele ljude do spoznaje da ova katastrofa nije u interesu ni jednog našeg naroda, ali se to narodno opredjeljenje i uvjerenje u datim okolnostima ne može artikulirati i izdignuti na površinu iznad zvaničnih političkih ciljeva triju nacionalnih stranaka koje su uspostavile tri "istine" u koje se formalno mora vjerovati da bi se izbjegla strašna kvalifikacija "nacionalnog izdajnika".

Mada bi se tri nacionalne stranke mogle rangovati po stepenu krivice, ipak to ne činimo, jednostavno zato što su ove tri stranke jedinstven sinhronizovan mehanizam koji uništava ljude, njihovu imovinu, privredu i prirodne resurse u tolikoj mjeri da se više ne može zamisliti toliko idealan politički cilj koji bi bio vrijedan svega što je do sada uništeno. Rukovodstva ovih stranaka svjesna su te činjenice, ali nisu spremna da izađu pred svoje narode i polože račun jer bi morala staviti u odnos stepen realizacije svoga političkog cilja i plaćenu cijenu.

Molimo vas da više ne budete posmatrači - medijatori, nego presudite u ovom krvavom sporu. Ne vraćajte više sukobljene strane da se "demokratski dogovore" jer to vodi produžetku "mirovnog procesa" u kome ljudi svakim danom nestaju.

Nemojte nas više tapšati po ramenima i hrabriti da istrajemo u borbi za multikulturnu, multireligijsku i multietničku Bosnu jer takvu Bosnu danas nije više moguće ostvariti iz postojeće političke situacije. Mi Bosanci ne možemo više svojim životima dokazivati čija je nacionalna istina prava niti možemo svojim životima potvrđivati vašu vjeru u savremene civilizacijske vrijednosti.

Nama treba mir. Ne "onaj pravedni" jer poslije rata takvog nema, nego onaj mogući, u kome će sve strane u sukobu biti približno jednako nezadovoljne - na zadovoljstvo naroda BiH.

15. juni 1994.

O MIROVNIM PREGOVORIMA

Potpisivanje jednomjesečnog primirja vidimo kao nadu da ovo primirje neće biti samo predah za nastavak rata i stradanja i da će ovo vrijeme biti iskorišteno za stvaranja osnova trajnom miru u našoj domovini.

Znamo da zalaganje za mir u aktuelnim političkim i vojnim okolnostima nije preporučljivo i da može biti okvalifikovano kao antipatriotski čin. Međutim, ako je patriotizam i ljubav prema svom narodu, onda je vrhunac patriotizma zalaganje za zaustavljanje stradanja vlastitog naroda, koji je doživio nezapamćeno stradanje i pružio herojski otpor agresoru, te očekuje od političara da odrade svoj dio.

Tražimo od naše delegacije u mirovnim pregovorima da, uz realne korekcije, prihvati mirovni plan koji će međunarodna zajednica ponuditi u ovih mjesec dana. Vjerujemo da će predloženi plan biti blizak bosanskim i bošnjačkim interesima i državno-pravnom kontinuitetu Republike Bosne i Hercegovine.

Ukoliko se i ovaj put budemo sa omalovažavanjem odnosili prema ponuđenim prijedlozima međunarodne zajednice, mogli bismo izgubiti sve naše tragično stečene političke prednosti.

Za maksimalna i optimalna rješenja prošli su svi rokovi, ostaje još samo onaj realitet kojeg treba prihvatiti za ljubav najveće ljudske vrijednosti - za ljubav mira, bez kojeg Bosna više ne može opstati.

21. juni 1994.

OTVORENO PISMO EVROPSKOJ ZAJEDNICI (IDEJA KREIRANJA UTICAJA SA CILJEM PROMJENE POSTOJEĆE SITUACIJE U BiH)

Smatramo da raspolažemo realnom, činjeničnom slikom raspada Jugoslavije i Bosne i Hercegovine. Ta slika nije opterećena vladajućim političkim stereotipima, tronacionalnim istinama i zapadnjačkim dilemama. Na temelju tačne dijagnoze moguća je terapija koja je načelno određena našom Programskom izjavom i Političkom platformom, u onoj mjeri koliko bi to dopustile političke i vojne prilike trenutka u kome su ova dokumenta pisana.

Procjenjujemo da se stvarno bosanskohercegovačko političko raspoloženje umnogome razlikuje od zvaničnih stavova triju zvaničnih politika što bi bilo lako dokazati i politički plasirati u samo malo normalnijem vremenu.

Ljudi Bosne i Hercegovine žive oduvijek međusobno uslovljenim životom pa čak i u onom turskom periodu vladavine kada su Muslimani bili povlašteni vladajući sloj. Ni tada nije poništena svijest o zajedničkom etničkom korijenu triju naroda. Iskustvo zajedničkog življenja uvijek je bilo jače od povremenih i privremenih političkih interesa i ovo što se u Bosni sada dešava samo je drskost jednog trenutka prema jednom milenijumu vremena. Oslonjeni na tu istinu uvjereni smo da je taj, nacionalnim frustracijama potisnuti bosanski civilizacijski kvalitet, moguće ne samo ohrabriti nego i iznova afirmisati i pretvoriti u političku snagu dovoljnu, u prelaznom periodu, da bude racionalni korektiv nacionalnim isključivostima.

Opozicione građanske stranke nisu se snašle u ratnom košmaru, nego su pristale uz političke ciljeve vodećih nacionalnih stranaka. Politički prostor opozicionih stranaka limitiran je nacionalnim političkim ciljem onakvim kako ga zastupaju i tumače stranke na vlasti. Odnos SDA i opozicionih građanskih stranaka u BiH ima jednu posebnost. Radi se o tome da je politički cilj SDA i građanskih stranaka isti: referendumska, građanska, cjelovita, parlamentarna unitarna Republika BiH, ali građanske stranke predviđaju da taj cilj SDA ne može ostvariti

jer je suprotan političkom biću te stranke koja je nacionalna koliko i SDS i HDZ. Iako je na vlasti SDA svoj politički cilj može ostvariti samo u svojim nacionalnim granicama. Opozicione stranke taj isti cilj ne mogu ostvariti jer nisu na vlasti. Međutim, građanske stranke strateški su se potpuno izjednačile sa SDA plašeći se prijetnje da "razjedinjuju Muslimane". Tako su opozicione stranke izjednačile jedinstvenu potrebu za odbranom sa političkim jedinstvom koje vodi jednopartijskom totalitarizmu, istovremeno pristaju da de facto sa SDA dijele krivicu za bosansku tragediju. Takav stav građanskih stranaka učinio je da su ove stranke postale faktički jednonacionalne, u njima je zanemarljiv broj Srba i Hrvata koji se nalaze pretežno u rukovodstvima radi građanskog imidža.

BOSS nema političkih hipoteka i može početi sa ponovnim objedinjavanjem bosanskohercegovačkih ljudi, pretežno mlađe nacionalno neopterećene i ničim kompromitovane generacije iz koje će zakonomjerno nastati stara - nova Bosna i Hercegovina. Za nas nije sporno a integracija BiH mora biti korijenom u bosanskoj mladosti koja je u ovom ratu dobila i borbeni i mučenički legitimitet i kojoj konačno budućnost pripada.

Entuzijazam, dinamičnost, konstruktivni bunt, antidogmatičnost, otvorenost za progres jesu kvaliteti koji mogu razgraditi okoštale, arhaične nacionalne političke sheme.

Bosna i Hercegovina je zemlja-posrednik i treba stvoriti takve društvene aktivnosti u kojima će ona taj svoj kvalitet moći ispoljiti djelujući integrativno na cijeli srpsko-hrvatsko-bošnjački politički prostor u kome se zapravo nalazi stvarno rješenje ove tragedije.

Za početak realizacije našeg političkog programa potrebna nam je prije svega moralna podrška relevantnih institucija i pojedinaca iz Evrope.

Uz naznačenu podršku i sada postojeću snagu BOSS-a (koja nije velika, ali je za početak dovoljna), uz neophodnu količinu odlučnosti i hrabrosti i jasan politički koncept, moguće je ono što se zove "Bosanski način mišljenja" koji je nekad vladao cijelom Bosnom i Hercegovinom kao ljudski kvalitet i koji je i sada tu samo ga treba ohrabriti i iznova podići kao vladajući ljudski odnos korespondentan sa najboljim tradicijama građanske demokratije.

28. juni 1994.

IZVJEŠTAJ UPUĆEN NA ZAHTJEV EVROPSKE ZAJEDNICE

Poštovana gospodo,

Na vaš pismeni upit odgovaramo onim redom kako ste pitanja i postavljali:

O Stranci

Stranka je osnovana prije tri mjeseca i za to kratko vrijeme nije veličinom onolika koliko zaslužuje njen politički program. Ovim želimo reći da je Program Stranke apsolutno saglasan sa željama i opredjeljenjima ogromne većine Bosanaca i Hercegovaca, ali su nacionalne stranke razgradile bosanstvo na njegove sastavne dijelove (Bošnjake, Srbe i Hrvate) i te su dijelove međusobno sukobili i time onemogućile artikulaciju autentičnih nacionalnih interesa građana BiH.

Područje djelovanja Stranke

Stranka je registrovana za područje cijele BiH. Naš program prihvatljiv je za sve koji se osjećaju Bosancima i Hercegovcima.

Mi realno procjenjujemo da osjećaj bosanstva (koje je komplementarno sa nacionalnim i vjerskim osjećanjima naših ljudi) živi u građanima BiH i kao emotivni i kao racionalni kvalitet.

Međutim u datim političkim i vojnim okolnostima ne možemo ni intenzivno ni široko djelovati te nismo u mogućnosti svoju političku ideju plasirati, u smislu da BOSS priđe građanima i da postojećim uvjerenjima samo da organizacioni okvir jer je politička formulacija tih uvjerenja data u Programu, kroz uspostavljanje pravičnog mira.

Dosadašnji tok i razvoj Stranke

Nekoliko bivših članova Reformista sa grupom građana osnovali su BOSS jer su bili i ostali nezadovoljni političkom

pasivnošću Reformista, svedenih na nekoliko ličnosti u opštinskoj vlasti čija se politika sve više izjednačava sa politikom SDA. Reformisti su izgubili svoj politički identitet i danas su samo prazan simbol nekadašnje Stranke g. Ante Markovića. Ono što održava duh građanske Tuzle uopšte nije zasluga Reformista nego se ta klima još uvijek kakve-takve međunacionalne tolerancije održava zahvaljujući političkom mentalitetu građana Tuzle.

U želji da se vratimo bosanskim - građanskim vrijednostima, da se suprotstavimo ultranacionalnim - teokratskim tendencijama, da započnemo razgrađivati seriju bošnjačkih političkih iluzija zbog kojih je u prvom redu bošnjački narod stradao, da razbijemo ideološke predrasude, da kažemo svoje mišljenje o tome šta je to autentični bosanski interes i da zbog svega toga pokušamo korigovati nacionalne politike do nivoa realno mogućeg, BOSS je načelno uspostavio trijadu: politička osnova - Bosanstvo; politički cilj - reintegracija Bosne i Hercegovine; snaga za realizaciju cilja - mladi povezani sa pozitivnim životnim iskustvom starijih.

Nužan uslov za realizaciju programa - mir.

U uvjerenju smo da bismo mi mogli biti ta politička snaga koja bi mogla uspraviti Bosnu u civilizacijski položaj. Odgovarajući program imamo, moramo se boriti za legitimitet koji nam stoji na dohvata ruke, ali će biti teško dosegnuti ga, ukoliko ne dobijemo podršku kako domaće tako međunarodne demokratske javnosti.

Koncept za mir i obnovu zemlje

Bosne i Hercegovine može postojati kao jedinstvena društvena zajednica ukoliko postoji politička ravnoteža između njena tri naroda, jer nijedan njen narod nema kvalifikovanu većinu na temelju koje bi formirao svoju nacionalnu državu Bosnu i Hercegovinu. Prema tome, tri će naroda ili formirati jedinstvenu vlast (državni oblik: republika) ili će formirati svako svoju čuvajući jedinstveno društveno biće Bosne u obliku federacije ili, u najgorem slučaju, unije triju nacionalnih državno-pravnih entiteta. Na nivou nižem od unije Bosna i Hercegovina prestaje postojati kao politička a time i kao jedinstvena društvena cjelina.

Rat je i počeo suprotstavljanjem dvaju državnih koncepata: unitarne republike protiv slabije ili jače secesije. Nosilac koncepta unitarne republike bila je SDA a secesiju su nosile SDS i HDZ. Svojevremeno rješenje se moglo naći u federaciji da je međunarodna zajednica htjela priznati ovaj tronacionalni fakt i da je htjela

upotrijebiti svoj autoritet da zaustavi cijepanje BiH, sa osnovom trodijelne federacije kao što sada to želi učiniti sa dvodijelnom Bosnom. Umjesto toga međunarodni faktori štitili su politički cilj SDA o cjelovitoj Bosni, zaboravljajući da je SDA samo jedna od tri u suštini jednake nacionalne stranke, koja je, za razliku od SDS i HDZ, postavila sebi građanski politički cilj koji je nemoguće ostvariti jer građanski cilj i nacionalna stranka u višenacionalnoj Bosni ne mogu ići zajedno. SDA je samo sa 1/3 legitimiteta Bosne krenula u borbu za cijelu BiH u čemu se i sastoji tragedija Bosne i prije svih bošnjačkog naroda. Od toga se nije ni danas odustalo, tim prije što se za cijelo vrijeme rata dobijala izvana veća ili manja podrška, za taj nemogući cilj.

Mirovni plan Kontakt grupe prvi je plan eksplicitne sudske odluke u kojoj je sadržana presuda i sankcije. Od posebne je važnosti da on sadrži ne samo gabarite teritorijalne podjele, nego je odredio i dovoljno jasne granice razgraničenja. Ove će granice i međunarodna zajednica i strane u sukobu morati imati stalno u vidu kao limite, političke i vojne.

Sve što u ovom dramatičnom trenutku, čekajući 30. juli, možemo reći - to je da ovaj Mirovni plan ne smije biti srušen a ni bošnjačko-hrvatsko "da" Planu ne smije biti povučeno! Za neki novi plan ne samo da nema vremena, nego je nakon ovog Mirovnog plana nemoguće napraviti neki novi koji bi se radikalno razlikovao od ovoga.

U Ženevi je potrebno racionalno procijeniti Karadžićeve zahtjeve, uporediti veličinu tih zahtjeva sa posljedicama sveopšteg rata i izvršiti pritisak na obje strane da nađu kompromis koji neće bitno odstupiti od Plana. Mora se iskoristiti jedna saglasnost da bi se u narednom kratkom vremenu dobila druga. Čekajući drugu saglasnost g. Izetbegoviću se otvara vremenski prostor za nastavak ofanzivnih operacija među kojima bi najopasnija bila napad na koridor što bi moglo SR Jugoslaviju oficijelno uvesti u rat a u tom slučaju ne može se više računati na rusku iznuđenu kooperativnost.

Odbijanje Plana od strane bosanskih Srba ne smije značiti automatski početak sveopšteg rata koji se više ne bi mogao kontrolisati, ni sa stanovišta intenziteta, niti prostora.

Odbijanje Mirovnog plana treba značiti početak sankcija.

U slučaju da se srpski odgovor okvalifikuje kao "ne" u Ženevi bi trebalo odlučiti slijedeće:

1. Mirovni plan ostaje na snazi.
2. Bošnjačko-hrvatska saglasnost na Plan ostaje na snazi.

3. Stupaju na snagu sankcije prema Srbiji i Crnoj Gori.
4. Uspostaviti primirje na 30 dana u kojem će se vremenu mirovni proces (pritisak) nastaviti. Za kršenje primirja naznačiti posebne sankcije za obje strane.
5. Uputiti zahtjev prema Savjetu bezbjednosti da proširi postojeće i uvede nove zaštitne zone koje će se iz vazduha efikasno štititi.
6. Preporuka da Savjet bezbjednosti usvoji Mirovni plan kao svoj.

U posebnom postupku:

1. Izetbegoviću saopštiti da se obustavljaju sve ofanzivne akcije A R BiH koja od ovoga trenutka djeluje sinhronizovano sa komandom NATO.
2. Naći načina da se snage i osoblje UN i EU povuku na teritorij pod kontrolom A R BiH i HVO.
3. Izvršiti sve vojne pripreme za potiskivanje Srba na Planom određene granice Federacije, uključujući tu i eventualno ubacivanje snaga NATO-a u Bosnu.

U vojnoj realizaciji Plana učestvuju A R BiH, HVO i eventualno kopnene snage NATO kao jedinstvene snage koje će imati respektabilnu vazдушnu podršku koja će anulirati srpsku prednost u artiljeriji i oklopnim snagama.

Ove pripreme u funkciji su pritiska na Bosanske Srbe. Vojni dio Plana stupa na snagu nakon 30 dana, ukoliko bosanski Srbi na Plan ne pristanu.

Za cijelo vrijeme primirja vazdušne snage NATO moraju biti spremne za slučaj da Srbi prekrše primirje i prvi krenu u napad.

Obnova zemlje

R BiH u bivšoj Jugoslaviji bila je sirovinaska i energetska baza drugim republikama zbog čega je cijelo vrijeme imala status nerazvijenog područja.

Obnova zemlje mora biti u funkciji razvoja a ne u funkciji doslovnog obnavljanja srušenih privrednih kapaciteta. U tom smislu potrebno je globalno prestrukturirati privredu i staviti naglasak na laku industriju finalnih proizvoda koja troši manje energije i materijala po jedinici proizvoda, koja će biti fleksibilna u odnosu na zahtjeve tržišta i koja će davati veći profit. U tom smislu potrebno je sačiniti naučno utemeljen makro plan stratejskog

karaktera koji će stimulirati komparativne prednosti resursa Bosne i Hercegovine.

Očekujemo da će veliki tehničko-tehnološki privredni sistemi (energetika, komunikacije) djelovati integrativno na Bosnu i Hercegovinu. To očekujemo i od velikih firmi tipa Šipad, Unis, Energoinvest, Famos, Tas...

Inicijalna finansijska sredstva za obnovu zemlje obećana su u Mirovnom planu i vjerujemo da će obnova kratko trajati i da će se brzo preći u dinamični razvojni trend.

Poštovana gospodo,

Ovo je kroki-odgovor na vaša pitanja. Stojimo vam na raspolaganju u uvjerenju da zajednički radimo na dobrobit ovih ljudi i ove napaćene zemlje.

Napomena:

Međunarodna zajednica je u Ženevi, 30. jula 1994., usvojila identične stavove.

26. juli 1994.

O NASTAVKU PROTUUSTAVNOG KONSTITUISANJA DRŽAVNIH INSTITUCIJA

U povodu protuustavnog načina konstituisanja prvog Kantona u Federaciji upućujemo kritiku ujedinjenoj opoziciji zbog toga što nije pravovremeno reagovala na konstituirajućoj sjednici, čime je svojom nesnalažljivošću doprinijela ovom protuustavnom i protuzakonitom činu.

Kao i prilikom zasjedanja Parlamenta Federacije, u povodu usvajanja ustava, i na konstituirajućoj sjednici Kantona ponovilo se da su pored državne zastave bile istaknute stranačke zastave SDA i HDZ.

Svojevremeno, u tom povodu, BOSS je dao saopštenje za javnost u kome je postavio pitanje: da li to znači da je novonastala država vlasništvo dviju stranaka i da time SDA i HDZ uzimaju sebi za pravo da predstavljaju sve Bošnjake i bosanske Hrvate.

U kontakt emisiji TV Okruga Tuzla koju je emitovala i TV BiH od 23. 08. 1994. godine, u kojoj su nakon konstituirajuće sjednice kantona gostovala gospoda Izet Hadžić, Ivo Andrić-Lužanski i Mirsad Kikanović, BOSS je postavio isto pitanje. U diskreditirajućem maniru, gospodin Lužanski je odgovorio da je riječ o nepoznavanju materije jer se radi o zastavama hrvatskog i bošnjačko-muslimanskog naroda, čime je izrekao notornu neistinu, jer u državno-pravnom smislu nijedan od ovih naroda nema zastavu, osim toga, recimo, zna se da je zastava sa zelenim polumjesecom oduvijek bila obilježje SDA, a nikada sveukupnog bošnjačkog naroda koji se, primjerice, u Tuzli u većini opredijelio za građanske političke partije.

Osim toga, jedino legalno obilježje naše države je zastava sa ljiljanima koja se i dan danas vijori pred zgradom Ujedinjenih nacija, te se ni u našoj domovini nijedno stranačko obilježje ne može izravnjavati sa državnim.

BOSS stoga smatra protuzakonitim isticanje bilo kakvih stranačkih obilježja koji imaju tendenciju poistovjećivanja sa državnim, jer bi to, dakle, značilo da u slučaju da bosanski Srbi prihvate plan Kontakt grupe i uđu u Federaciju, u našoj republičkoj i kantonalnoj Skupštini bila istaknuta i zastava terorističke SDS.

26. avgust 1994.

OBRAZLOŽENJE MIROVNOG PLANA* ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Moguće je da će mnogi postaviti pitanje otkud potreba za stvaranjem Bošnjačke Republike? Kao i da će mnogi smatrati da stvaranje Bošnjačke Republike biva u suprotnosti sa borbom za cjelovitu Bosnu i Hercegovinu, te da se time narušava kontinuitet hiljadugodišnje državnosti naše domovine.

Međutim, moramo biti svjesni da Bošnjačka Republika u stvarnosti mora postojati, da je ona, prevashodno, plod srpskih i hrvatskih velikodržavnih i hegemonističkih pretenzija, koje su bosanske Srbe, a možemo reći i Hrvate, indoktrinirale antibosanskim secesionističkim nakanama.

Uspostavom Federacije Bosne i Hercegovine, u režiji američke administracije, nije riješen uzrok sukoba. Započeta igra se mora odigrati do kraja i tri konstitutivna naroda u BiH moraju ostvariti pravo na suverenitet. Može se još jedino, raspravljati o teritoriji koja pripada svakom od naroda, ali u onoj procentualnoj mjeri kolika je zastupljenost tog naroda u ukupnom broju stanovnika. To znači da bošnjački narod, kao najbrojniji, mora imati adekvatnu teritoriju za svoju Bošnjačku Republiku. Ako je ne mogne ostvariti mirnim, političkim i demokratskim putem, onda je njegovo pravo, da je oslobodi vojnim putem, i da ostane i da se vrati na svoja stoljetna ognjišta.

Neko će takođe, postaviti pitanje da li se time narušava multietnički, multikulturalni i multikonfesionalni koncept Bosne i Hercegovine, star koliko i njena državnost.

Smatramo da je ovo rješenje, i što brži prestanak ratnih dejstava, jedini način da se krene u reintegraciju Bosne i Hercegovine, čime će se, vremenom, pa i uz pomoć ekonomskih zakonitosti, vratiti njen multietnički karakter. Sadašnje i naredne generacije ispraviće greške današnjeg vremena.

Ovakvim konceptom stvaranja tri etničke republike u okviru Bosne i Hercegovine nudimo mogućnost za bosansku reintegraciju. Jer, u suprotnom, prijeti otvorena opasnost realizacije zločinačkog

---

* *Mirovni plan je na strani 100*

plana Miloševića i Tuđmana iz Karađorđeva o podjeli Bosne i Hercegovine na dva dijela, čime bi se potpuno ugušila i u kršćanski milje asimilirala bošnjačka supstanca, koja ipak čini kičmeni stup sutrašnje moguće reintegracije Bosne i Hercegovine.

BOSS otvoreno negoduje zbog učestalih pojava pokrštavanja Bošnjaka-muslimana, i gušenja našeg bošnjačkog i muslimanskog bića. Stoga, smatramo da je potrebno reagirati na vrijeme, jer nam se već sada pokazuje slika budućnosti, u kojoj bi, na dugoročnom principu, bila sprovedena asimilacija našeg nacionalnog i vjerskog bića.

Nimalo nije slučajno što se u Hercegovini odugovlači sa implementacijom Ustava Federacije, što Bošnjaci i Hrvati nemaju isti status, primjerice, prilikom putovanja. Bošnjaci se svrstavaju u građane drugog reda, dok je Hrvatima sve omogućeno. Vrlo je jasno da se time želi kod Bošnjaka stvoriti, iz praktičnih razloga, potreba za vađenjem krsnih listova i drugih dokumenata koji nemaju oznake naše države. Vremenom bi se, tako, ovdje pojavili velikohrvatski hegemonisti da nam kažu kako, recimo, usred Tuzle živi 50 odsto Hrvata i kako ni ovo nije više bošnjački narod. Vjerujemo da smo tu politiku prozreli u njenoj suštini, u srži, koja je skuhanu u evropskoj kršćanskoj kuhinji, onoj istoj koja je za sve vrijeme rata tolerisala četnički genocid i zločine nad našim narodom.

Mi danas imamo svoju Armiju Bosne i Hercegovine, po nekim vojnim analitičarima, najsnažniju pješadijsku silu u Evropi. Ona je garant našeg opstanka i naše slobode, garant oslobođenja svih istorijskih bošnjačkih prostora. Zbog toga, ne postoje nikakvi razlozi zbog kojih bi Bošnjački narod bio u vazalskom položaju u odnosu na bilo koga. Mi smo toliko snažni i ponosni da ne moramo više ni pred kim i ni zbog koga povijati kičmu, jer je došlo vrijeme našeg dizanja s koljena na noge.

Stoga, smatramo neophodnim da bošnjački narod zaokruži svoje istorijske prostore, da se uspostavi mir, i da se krene u reintegraciju multietničkog, multikulturalnog i multikonfesionalnog bosanskog duha. Uspostavom mira biće ugušena osnovna pokretačka snaga srpskog i svakog drugog fašizma, tako da će i bosanski srpski narod konačno imati mogućnosti da spozna svu stravičnost zločina koji su u njegovo ime počinjeni.

Smatramo da je ovaj prijedlog najkraći put do mira, i zadovoljenja interesa sve tri etničke skupine u Bosni i Hercegovini. Time će se zaustaviti stradanje i enormni odliv inteligencije i

mladih u Evropu, zapravo, time bi mogla biti sačuvana naša najvitalnija nacionalna supstanca.

Ovim prijedlogom mi ne negiramo bosanstvo kao našu državotvornu odrednicu. No, mi smo ipak svjesni da je 90 odsto našeg članstva na ovom teritoriju, bošnjački, i to je još jedan od razloga što se zalažemo za stvaranje Bošnjačke Republike. Sa time su saglasni i srpski i hrvatski članovi naše političke organizacije, jer smatraju da je to jedini put, možda i dugoročan, za uspostavom našeg programskog cilja - bosanstva.

Stvaranje Bošnjačke Republike, dakako, ne znači ugrožavanje prava manjina, jer smo mi na stanovištu da se moraju poštivati sva demokratska načela i ljudska prava, te smatramo da svaki građanin, bez obzira na njegovu etničku ili vjersku pripadnost, ukoliko radi za interese naše društveno političke zajednice, ima mjesta u društvu koje se bori za bošnjački i bosanski prosperitet, a time za ravnopravnost svih građana Bosne i Hercegovine.

Sigurni smo da će prijedlog kojeg smo iznijeli, ako ne danas, a ono već sutra, biti realiziran kao jedina mogućnost rješenja bosanskohercegovačkog rata, a da se ne naruše bošnjački i bosanski interesi. Ukoliko se ne realizira ovaj prijedlog, onda prijeti otvorena mogućnost asimilacije bošnjačkog naroda, bez kojeg nema reintegracije Bosne i Hercegovine.

Naša stranka, sa uspostavom mira, djelovaće na cijelom području BiH i biće jedna od integrativnih snaga u procesu reintegracije jer je državno-pravni kontinuitet Bosne i Hercegovine, u njenim postojećim granicama - naš konačni cilj.

10. oktobra 1994.

O REAKCIJAMA NA MIROVNI PLAN ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Bilo je sasvim očekivano da Mirovni plan za Bosnu i Hercegovinu kojeg je BOSS uputio međunarodnoj javnosti - izazove podijeljeno mišljenje. No, mi smatramo da je upravo to kvalitet ponuđenog dokumenta jer diferencijacija političkog mišljenja otkriva bipolarnost naše stvarnosti: s jedne strane su oni koji još uvijek istrajavaju na podržavanju iluzionističkih ciljeva kakvi su zacrtani pred početak rata, a tiču se borbe za unitarnu Bosnu i Hercegovinu, bez obzira što bosanski Srbi ne pristaju na takvo državno uređenje; s druge strane, u manjini, su politički svjesni građani, koji uočavaju irealizam postavljenog cilja, koji su svjesni do čega je insistiranje na tome dovelo, kao i ono najbitnije - aktuelnog realiteta čije nepriznavanje može jedino dovesti do dubljih i tragičnijih ponora za bošnjački narod, kao i za druga dva bosanska naroda koji nemaju svoje rezervne domovine i nisu nasjeli na hegemonističku velikosrpsku i velikohrvatsku politiku. Ova druga grupacija koja podržava mirovni plan, nosilac je mišljenja da naši ciljevi moraju biti uslovljeni našim vojnim ali i političkim mogućnostima, s obzirom na ignorantski stav međunarodne zajednice prema stradanju bošnjačkog naroda; dakle, politički osviješteni građani smatraju da treba uzeti u obzir apsolutno sve vojne i političke realitete koji nas okružuju, i u skladu s tim zacrtati ostvarljiv cilj, koji neće ići na štetu vitalnih interesa našeg naroda, kao i državno-pravnog kontinuiteta Republike Bosne i Hercegovine; jer, što prije svoj duh smjestimo u svoje tijelo, prije ćemo imati mogućnost da ojačamo i budemo ekonomski, vojno i politički snažniji od onih koji nas okružuju. Stvaranje Bošnjačke Republike - put je ka tom cilju.

Smatramo da Vašingtonski sporazum nije riješio uzrok sukoba.

Raspad Jugoslavije doveo je do neophodnosti traženja međunarodnog priznanja Bosne i Hercegovine čime bi se prirodno nastavio kontinuitet njene hiljadugodišnje državnosti. A kako u Bosni žive tri naroda, moralo se tražiti rješenje koje odgovara svima, a istovremeno da tim rješenjem budu zaustavljene susjedne

hegemonističke tendencije. Koliko se moglo učiniti u tom vrzinom kolu biće zasigurno predmet detaljnijih analiza narednih godina. No, sasvim je izvjesno da je međunarodno priznanje Bosne i Hercegovine stvorilo problem unutar tri bosanska naroda: bosanskih Srba koji su tražili svoju etničku kantonalnu jedinicu; bosanskih Hrvata koji su se samo deklarativno izjašnjavali za isti cilj kao i bošnjački narod. U ove kategorije, zbog političkog realiteta, ne možemo svrstati sve one građane koji su se izjašnjavali kao Bosanci i nisu htjeli pripadati ni jednom narodnom korpusu, a svoje političke interese ravnali su sa deklarativnom artikulacijom bošnjačkih interesa, a to je suverena, cjelovita, nezavisna, sekularna Bosna i Hercegovina, ali unitarna.

Danas postaje posve jasno da je istrajavanje na ovom cilju vodilo u sve dublji glib, odnosno da odustajanje od tog na početku rata proklamiranog cilja može dovesti do prestanka rata, što zakonomjerno vodi do totalnog sloma srpskog fašizma koji sebe hrani ratom, krvlju i mržnjom. U takvoj atmosferi bosanski Srbi nisu ni imali priliku, ni mogućnost, da shvate sve zločine koji su u njihovo ime počinjeni; ratno-huškačka psihoza zatvorila im je sve moralne i etičke vidike, opravdala informativnu blokadu zbog koje bosanski Srbi i dan danas misle da je na njih izvršena agresija od strane bošnjačkog naroda. U uslovima prestanka rata bile bi razbijene i te magluštine.

Zašto onda tvrdimo da Vašingtonski sporazum nije riješio uzrok sukoba? Prije svega jer nije ponudio ravnomjerno rješenje za sva tri bosanska naroda. S jedne strane bosanskim Srbima je dao 49 odsto teritorije, a naredni aktuelni korak se mogao i očekivati, da bosanski Srbi dobiju pravo na konfederalnu vezu sa Srbijom, čime se direktno narušava državnopravni kontinuitet Bosne i Hercegovine. S druge strane, u Federaciju su stjerani Bošnjaci i bosanski Hrvati, a da uopšte nisu označeni krivci za sukob u kome su, ipak, najviše stradali Bošnjaci i obilježja njihove višestoljetne kulture. Na kraju, ko god je prošao kroz Mostar, mogao se uvjeriti u ovo. Zapravo, da bi se stvarala ovakva državna zajednica, potrebno je prvo izmijeniti bit hegemonističke politike, koja neće težiti asimilaciji, pokršćavanju i iseljavanju bošnjačkog naroda, već će ga shvatiti kao ravnopravnog sebi. Svi znamo da to ne postoji.

Zbog putnih komunikacija, kojima je uslovljena naša egzistencija, dogodilo se da dodemo u inferioran položaj u odnosu na bosansko-hrvatskog federalnog partnera, koji već, a to svi znamo,

rezultira političkim pritiscima, svekolikim uslovljavanjima i sl. Pored toga, čini se da se, uz amanet međunarodne zajednice, provodi kršćanski plan asimilacije našeg nacionalnog i vjerskog bića u hrvatski, odnosno katolički korpus. Nakon što je međunarodna zajednica prešla preko zločina koji su napravljeni prema bošnjačkom narodu, čini se da će sada pristupiti jednom perfidnijem i dugoročnijem planu asimilacije. Otuda se, u tom cilju, pojavljuju i različiti aranžmani po zemljama zapadne Evrope, kojima se Bošnjacima samo prividno nudi rahatluk, kuće, bogata pomoć, gdje će, navodno, nakon godinu dana postati ravnopravnim državljanima ovih zemalja. S tim što, recimo, u Španiji da bi sve to dobili, moraju prethodno uzeti katoličku vjeru.

Mogli bi uistinu spomenuti još mnoštvo argumenata koji govore u prilog tezi da je ugroženo naše nacionalno biće, i da mu prijeti, dugoročno gledano, potpuno uništenje. To je dovoljno za alarmiranje svih istinskih Bošnjaka, kao i drugih Bosanaca koji su svjesni da bez bošnjačkog naroda nema i ne može biti Bosne, da je Bošnjački narod temelj i okosnica opstanka bosanske državnosti i njene sutrašnje, eventualne reintegracije.

Smatramo da je stvaranje Bošnjačke Republike jedini garant zaštite državnopravnog kontinuiteta Bosne i Hercegovine i njenog najbrojnijeg naroda. Moguće da to u prvi mah liči na koliziju ciljeva, međutim, prihvatajući realnost mi moramo isplanirati ostvarljiv red koraka: prvo, administrativno razgraničenje Bosne i Hercegovine na tri entitetske jedinice; drugo, stvaranje, jačanje i stasavanje Bošnjačke Republike; treće, put kao reintegraciji Bosne i Hercegovine; tješnjem vezivanju njene tri entitetske jedinice, što opet stvara preduslove za izgradnju, odnosno restauraciju multietničkog, multikulturalnog i multikonfesionalnog duha Bosne i Hercegovine, kao i za jačanju BOSANSTVA, kao državnotvorne nacionalne odrednice svih etničkih, ili pak - multietničkih (mješani brakovi, anacionalni građani) grupacija.

U kontekstu ovakvog plana za ostvarenje naših prvotnih ciljeva neophodno je politička kretanja, kako na domaćem, tako i na međunarodnom planu, promatrati dalekozorom. U Evropi se ponovo budi antifašistički pokret, predvođen progresivnom Socijalističkom internacionalom, u strahu pred najezdom neofašizma. U Srbiji i Hrvatskoj, kao i Crnoj Gori, naročito, govori se sve glasnije, a neki crnogorski mediji čak govore o zločinima koji su počinjeni nad bošnjačkim narodom.

Za pretpostaviti je da ćemo, u narednom periodu, ukoliko to budemo umjeli i znali, biti u političkoj prednosti, da će se uvažavati naš glas, jer mi, uprkos svemu, nismo negirali antifašizam, multietničnost niti civilizacijske tekovine savremenog svijeta.

A da bi mogli političku budućnost usmjeravati u pravcu svojih nacionalnih i državnih interesa, moramo si prije svega stvoriti snažnu poziciju s koje će se dovoljno glasno čuti naš glas. To ni u kojem slučaju nije ona u kojoj se sada nalazimo, to nije ova inferiorna u kojoj zbog kilograma brašna moramo činiti ustupke naspram našeg federalnog parlamenta.

Takva pozicija, sa političkom platformom reintegracije Bosne i Hercegovine, jedino je moguća stvaranjem Bošnjačke Republike, jedne od tri entitetske jedinice u Bosni i Hercegovini. Bošnjačka Republika bi u svemu morala biti iznad druge dvije, prije svega u poštivanju ljudskih prava, političkog pluralizma, demokratskih prava, slobode mišljenja, i ono najbitnije - Bošnjačka Republika bi bila ekonomski najjača, jer bi si validnim ekonomskim programima obezbijedili finansijski procvat koji bi druge dvije entitetske jedinice dovele u inferioran položaj u odnosu na nas.

I tu treba da budemo načisto: bilo ko ko bi htio da Mirovnom planu za Bosnu i Hercegovinu imputira bilo kakvo antibosansko znakovlje teško da za nas može biti patriotskog opredjeljenja, jer jedino može paušalnim i neutemeljenim ocjenama negirati postavke iz našeg plana. No, mi smo spremni odgovoriti na svako pitanje, utemeljeno i argumentirano, a time se sigurno neće negirati kontinuitet bosanske državnosti i nacionalnih interesa bošnjačkog naroda.

Ako uzmemo u obzir sve ono što je trenutno upereno protiv bošnjačkog naroda, onda moramo znati da su nam primarna rješenja koja vode zaštiti našeg nacionalnog bića, a tek potom reintegraciji Bosne i izgradnji multietničkog i evropskog društva. U tom kontekstu se postavlja i pitanje prognanika i izbjeglica. Smatramo da je neophodno vojnim ili političkim putem izboriti se za naše etničke stoljetne prostore u okviru Bosne i Hercegovine, a ondje gdje to nije moguće problem prognanika će se kompenzirati prigodnim smještajem, gdje će se programom socijalizacije ostvariti svi preduslovi za njihov dostojan život evropskog građanina. A sve to, opet, do uspostave multietničke Bosne i istinskog povratka prognanika na njihova ognjišta.

Na kraju, mi znamo da je omladina najveći stradalnik ovog rata i da mladi, na kojima, da upotrijebimo tu frazu - svijet ostaje, imaju jedino legitimitet da upravljaju svojom sudbinom. Vrlo je jasno da stara garnitura političara nije u stanju učiniti realnost boljom, da je već ukoljenčena u svoje težnje da postane istorijskim faktom svojih naroda, uz bolesne ambicije za istorijskom važnošću koje, kao što vidimo, narodu ne čine ništa boljeg. Vrijeme je za nas koji dolazimo, a to bi trebali znati i svi stariji građani, roditelji, koji bi zbog svoje djece trebali imati odgovor naspram bosanske budućnosti.

Napose, to je naša obaveza i prema herojima Armije Bosne i Hercegovine čiji uspjesi ne smiju biti u službi bilo čijih interesa osim bošnjačkih i bosanskih. Ubjeđeni smo da će svi istinski Bosanci biti uz BOSS, jer će biti svjesni da jedino opstanak Bošnjaka, i njihovo ekonomsko, političko i vojno jačanje, vodi reintegraciji bosanstva i ravnopravnosti svih građana, bez obzira na etničku, vjersku ili političku pripadnost.

24. oktobar 1994.

OTVORENO PISMO MEĐUNARODNOJ ZAJEDNICI U POVODU MIROVNOG PLANA ZA BOSNU I HERCEGOVINU

U prijedlogu Mirovnog plana za Bosnu i Hercegovinu predviđa se stvaranje Bošnjačke Republike, kao jedne od tri entitetske jedinice u okviru Bosne i Hercegovine.

Prijedlog Mirovnog plana duboko je utemeljen u političkom i vojnom realitetu bosanskohercegovačke stvarnosti. Još prije početka rata trebalo je znati da tri nacionalne stranke, kao zastupnici nacionalnih interesa triju konstitutivnih bosanskohercegovačkih naroda, ne mogu imati jedan nacionalni legitimitet koji bi obezbijedio jedinstvo državnog suvereniteta. Tri nacionalne stranke nužno separiraju državni suverenitet na tronacionalnu vlast, koja da bi bila NAJVIŠA VLAST, traži svoj dio Bosne. Tronacionalna vlast, u tri odvojene i nužno suprotstavljene stranke, nije u mogućnosti ostvariti nacionalne interese svakog naroda ponaosob, a to su u prvom redu prava na vjerske slobode kao i prava na njegovanje i razvoj nacionalnih duhovnih i materijalnih vrijednosti. Ni jedna nacionalna stranka nema legitimitet CIJELE BOSNE, već samo jednog njenog dijela - oličenog u jednoj naciji. Pobjeda nacionalnih stranaka na višestranačkim izborima 1990. bila je postulat cijepanja apsolutnog multietničkog duha Bosne.

Rat i brutalna agresija velikosrpskog fašizma, kao i jačanje hrvatskog hegemonizma, još snažnije su potcrtale političku realnost diobe Bosne na njene konstitutivne nacionalne dijelove. Stradanje naroda, naročito bošnjačkog, pocijepalo je i ono malo iluzija o mogućnosti očuvanja multietničkog bosanskog društva, bez njegove prethodne diobe, odnosno mogućnosti reintegracije. Nastavak rata, bez stvaranja tri konstitutivne entitetske jedinice, i apsolutno ispunjenje nacionalnog legitimiteta, dovelo bi jedino do još tragičnijeg uništenja mogućnosti bosanske multietničke reintegracije. Vjerujemo da rat koristi jedino nacionalističkim i šovinističkim snagama među sva tri bosanska naroda, i da bi kraj rata, neminovno, u vrlo kratkom periodu, doveo do političkog kraha nacionalističkih partija i do mogućnosti stvaranja snažne političke alternative sa osnovnim ciljem - izgradnje multietničke Bosne i bosanstva, kao buduće nacionalne odrednice svih građana Bosne i Hercegovine.

Stoga, se zalažemo za stvaranje Bošnjačke Republike, jedne od tri državotvorne entitetske jedinice, koja bi po svemu, od ekonomije, privrede i kulture, pa do demokratskih sloboda, slobode govora i mišljenja, kao i poštivanja, ljudskih i manjinskih prava - morala biti iznad ostale dvije. Takva, demokratska i sekularna Bošnjačka Republika, bila bi poticaj demokratskim snagama u srpskom i hrvatskom dijelu Bosne i Hercegovine, da se oslobode nacionalističkog, i velikosrpskog, odnosno velikohrvatskog hegemonističkog jarma, i da krenu putem demokratske i multietničke restauracije države Bosne i Hercegovine.

U ovom kontekstu, značajnu ulogu bi mogla odigrati međunarodna zajednica, jer bi stvaranjem entitetske BiH obustavila daljnje susjedne hegemonizme, a potom bi investicijama u demokratiju ostvarila cilj svih koji se zalažu za državnopravni kontinuitet hiljadugodišnje bosanske državnosti.

U to ime, od međunarodne javnosti tražimo podršku za realizaciju naše inicijative jer smatra da je stvaranje entitetske BiH jedini put reintegracije države Bosne i Hercegovine i uključenja njenih građana u savremene evropske i civilizacijske ekonomske, političke i kulturne tokove. Stabilna BiH ujedno bi bila i garancija vojne i političke stabilnosti balkanskih i evropskih prostora ali i dokaz da je međunarodna zajednica u stanju rješavati ovakve konflikte.

15. oktobar 1994.

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA U TUZLI “IMA LI EVROPE BEZ MULTIKULTURE”

Dame i gospodo,

Obraćam Vam se ispred političke partije nastale u ratu s namjerom da artikulirše životne interese građana Bosne i Hercegovine, a posebno mladih koji su najveći stradalnici rata. Pored toga, naša namjera je da političkom životu damo više realnosti a manje iluzionizma, jer smatramo da je to jedini način za zaustavljanje rata i tragičnog stradanja bosanskog naroda.

Vi ste se, poštovana gospodo, tek nakon više od dvije godine pojavili ovdje, na ruševinama bosanskog duha, da raspravljate o multikulturalnosti. Ne čini li Vam se da je to samo sedativ za obeščašćenu evropsku savjest, za evropski duh koji je mirno promatrao brutalno rušenje temeljnih civilizacijskih principa u svome tijelu, u Bosni? Ne čini li Vam se da ste došli isuviše kasno, kada su od multietničke i multikulturalne Bosne ostala samo zgarišta, bol, krv i pepeo? Nakon skoro tri godine orgijanja nad srednjoevropskim duhom, multietničkim i multikulturalnim, kakav je u Bosni živio već jedan milenij, ovakav skup se u najmanju ruku doima kao rekvijem, nekrolog, ili posmrtni govor u kome se prisjećamo pokojnika.

Suština je u sljedećem: da je Evropa pravovremeno reagirala protiv velikosrpskog neokomunističkog fašizma, štiteći svoje civilizacijske principe, sasvim sigurno zaštitila bi i multikulturalnost Bosne i Hercegovine. Plašim se da je danas isuviše kasno za takvo što. Treba pogledati istini u lice i reći da smo okruženi lažima, lažnom demokratijom i lažnom brižnošću za multikulturalnošću. Nije nikakvo čudo kada Evropa presvlači pozorišne maske, ali jeste kada se to čini ovdje.

Vi sigurno ne znate podatak da nam je osporavano pravo da istupimo na ovom skupu. Zašto? Pa zato jer je domaćoj tzv. demokratiji, oličenoj u pojedincima Foruma građana, stalo do forme, ali ne i do suštine, jer je tim tzv. demokratima stalo do Vaših bogatih deviznih dnevnica i honorara, putovanja i sl., ali ne i do istinskih rezultata ovog skupa. A najveći rezultat bi bio

da sagledamo realne mogućnosti restauracije bosanske multikulturalnosti, a ne da je slavimo kao da ona postoji, kao da nije pretvorena u krv, mržnju, koncentracione logore i bujajući totalitarizam.

Još prije početka rata moglo se znati da tri nacionalne stranke, kao zastupnici nacionalnih interesa triju konstitutivnih bh naroda, ne mogu imati jedan nacionalni legitimitet koji bi obezbijedio jedinstvo državnog suvereniteta, a samim tim i nesmetani bitak bosanske multikulturalnosti, multietničnosti i multi-konfesionalnosti. Tri nacionalne stranke nužno separiraju državni suverenitet na tronacionalnu vlast koja, da bi bila najviša vlast, traži svoj dio Bosne. Tronacionalna vlast, u tri odvojene i nužno suprotstavljene stranke, nije u mogućnosti ostvariti nacionalne interese svakog naroda ponaosob, a to su u prvom redu prava na vjerske slobode kao i prava na njegovanje i razvoj nacionalnih duhovnih i materijalnih vrijednosti. Ni jedna nacionalna stranka nema legitimitet cijele Bosne, već samo jednog njenog dijela, oličenog u jednoj naciji. Pobjeda nacionalnih stranaka na višestranačkim izborima 1990. bila je postulat cijepanja multietničkog i multikulturalnog duha Bosne.

Rat i brutalna agresija velikosrpskog fašizma, kao i jačanje hrvatskog hegemonizma, još snažnije su potcrtale političku realnost diobe Bosne na njene konstitutivne nacionalne dijelove. Stradanje naroda, i sudjelovanje međunarodne zajednice u toleriranju zločina, pocijepalo je i ono malo iluzija o mogućnosti očuvanja multietničkog bosanskog društva.

Iz tog razloga 10. oktobra međunarodnoj javnosti uputili smo prijedlog Mirovnog plana za Bosnu i Hercegovinu, sa kompletnim postupkom realizacije, a suština je stvaranje tri etničke republike u okviru Bosne i Hercegovine. Mi smatramo da je to u ovom trenu jedina realnost koja može zaustaviti rat i dalje stradanje naroda, a mir bi upravo bio osnovni preduslov za reintegraciju Bosne i Hercegovine kao i restauraciju demokratije i multietničkog društva. Priznaćete, poštovana gospodo, da od nekadašnje multietničke Bosne danas jedva da postoji i skelet. To je realnost, tragična i bolna. Ukoliko se od daljih stradanja ne sačuva narod, onda ne možemo očekivati nikakvu osanskohercegovačku reintegraciju ili restauraciju spaljene multietničnosti.

Dakle, realnost je stvaranje bošnjačke, pored već postojeće "takozvane" srpske i hrvatske republike u okviru Bosne i

Hercegovine i tek potom ulaganje napora u izgradnju demokratskog i multietničkog društva, kakvo je ovdje postojalo već hiljadu godina.

To je naš prijedlog i, vjerovatno, razlog zbog kojeg nam u prvi mah nije bilo dopušteno da istupamo na ovoj konferenciji koja se bavi problemom multietničnosti i multikulturalnosti.

Evropa jeste napravila strahovitu grešku i svjedoci smo na koji način je to košta, bujanjem neofašizma u Njemačkoj, Italiji, Rusiji, ili sve jačem pohodu desnice. No još uvijek nije kasno da krenemo u spašavanje našeg doma koji je već dobrobrano nagrižen zlom.

Duboko sam uvjeren, poštovana gospodo, da taj put za Bosnu izgleda onako kako ga je zamislio BOSS. Ako želite istinski raditi na restauraciji bosanske multikulturalnosti, onda ćete podržati Mirovni plan za Bosnu i Hercegovinu.

U to ime, hvala vam na pažnji.

4. novembar 1994.

O NAMJERI CIJEPANJA BOŠNJAČKIH OPŠTINA

Upućujemo javni protest u povodu održavanja Izborne skupštine Županijskog odbora HDZ "Soli" na kojoj je izvršen brutalan atak na milenijsko multietničko biće grada Tuzle, sa namjerom cijepanja Opštine Tuzla i izdvajanja tzv. hrvatskog dijela koji sebe namjerava zvati "Soli".

Nakon svih žrtava borbe za civilizacijske vrijednosti života, pristajanje na cijepanje opština u kojima su Bošnjaci u većini - bilo bi ravno mazohizmu i krajnjem nepoštivanju svih koji su dali živote za slobodu koju danas imamo.

Osim toga, sprovedba ovakvih inicijativa na teritoriji pod kontrolom naše Armije, u vrijeme kada Bošnjaci još uvijek bivaju maltretirani i ponižavani na područjima pod kontrolom HVO-a - takođe je krajnje nepoštivanje vlastitog nacionalnog, narodnosnog i vjerskog bića. Kada Bošnjaci budu, recimo, u zapadnoj Hercegovini živjeli kao Hrvati u Tuzlansko-podrinjskom kantonu, tek tada će biti moguće iznošenje inicijativa na principu ravnopravnosti.

17. februar 1995.

O BOMBARDOVANJU AERODROMA U UDBINAMA

Smatramo da bombardovanje aerodroma u Udbinama, od strane avijacije NATO-pakta, faktički nije doprinijelo zaustavljanju genocidne agresije na bošnjački narod u sigurnosnoj zoni Bihaća. Naprotiv, velikosrpska vojna mašinerija, koja je uz pomoć i dozvolu UNPROFOR-a, iz UNPA-zona u Republici Hrvatskoj prešla na teritoriju naše države - još agresivnije atakuje na živote bošnjačkih civila u Bihaću.

Međunarodna zajednica očigledno nema namjeru da legalnim i dopuštenim sredstvima, u skladu sa rezolucijama Savjeta bezbjednosti, zaustavi ovaj stravični zločin protiv čovječnosti, zločin na kome se ruše svi postulati civilizacije 20-og stoljeća.

Iz tog razloga, upućujemo javni protest zbog medijske euforije koja je nastupila nakon bombardovanja aerodroma u Udbinama. Tim prije što smatramo da se iza ove akcije NATO-pakta, sa kojom su bili saglasni Engleska i Francuska, čije diplomatije odveć rade za velikosrpske fašiste - ne krije nikakva promjena kursa međunarodne zajednice i konačnog raspoznavanja ko je žrtva a ko agresor. Prije bi se reklo da kršćanska diplomatija i dalje istrajava na mišljenju da se radi o građanskom ratu a ne o agresiji na bošnjački narod, jer da nije tako onda bi avioni NATO-pakta uništili i četničke artiljerijske položaje oko sigurnosne zone Bihaća.

Dok se to ne dogodi, ne postoji ni jedan jedni razlog zbog kojeg bi pomislili kako je kršćanska diplomatija promijenila svoj stav prema stradanju bošnjačkog naroda.

22. novembar 1994.

**OTVORENO PISMO
PREDSJEDNIKU PREDSJEDNIŠTVA R BIH I
PREDSJEDNIKU STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE
ALIJI IZETBEGOVIĆU I PREMIJERU VLADE R/F BIH
I POTPREDSJEDNIKU SDA HARISU SILAJDŽIĆU**

Poštovano aktuelno vođstvo bošnjačko-muslimanskog naroda!

Cijeneci Vaše zadatke u borbi za slobodu našeg naroda i domovine, dozvolite da Vas podsjetim da je bošnjački narod, prije velikosrpske genocidne agresije, činio etničku većinu na 44 odsto bh teritorije.

To je činjenica koju do sada niko od Vas nikada nije javno spomenuo, a mnogo puta je govoreno o teritorijama, podjelama i razgraničenjima.

Za razliku od svih priznatih i nepriznatih podjela naše domovine, jedino ova činjenica, ako smo i dalje na stanovištu da se ne priznaju teritorijalna osvajanja - ima međunarodno-pravnu validnost.

Naime, pokrovitelj Lisabonskog plana je Evropska zajednica čije je stanovište da Bošnjacima administrativno pripada 44 odsto bh teritorije. U vrijeme lisabonskih pregovora tu činjenicu je priznao i ratni zločinac Radovan Karadžić.

Dakle, ne postoji ni jedan jedini razlog zbog kojeg bi u budućim pregovorima za bošnjački narod tražili išta manje od 44 odsto bh teritorije, dakle, sve ono gdje su Bošnjaci činili ne relativnu, već apsolutnu etničku većinu.

Imperativ i dalje mora biti državno-pravni kontinuitet BiH, ali ako već žele da ne zadiremo u tzv. pravo ostala dva naroda, onda nam u skladu sa međunarodnim pravnim normama moraju dati bošnjačke teritorije koje su sami priznali.

Međunarodna zajednica je direktni krivac za destruiranje bosanske multikulturalne zajednice. Mi smo željeli multietničku Bosnu, ali ako to ne želi tzv. civilizacija, onda treba da uzmemo ono što je naše, i po njihovim i po našim zakonima.

Poštovano aktuelno vođstvo bošnjačko-muslimanskog naroda, naše je međunarodno priznato pravo da imamo 44 odsto bh teritorije. BOSS od Vas traži da ne pristajete na manje!

4. avgust 1995.

OTVORENO PISMO GLAVNOM ODBORU SDA I PREMIJERU VLADE R/F BIH HARISU SILAJDŽIĆU

Poštovana gospodo!

Bosna i Hercegovina je zakon važniji od svake trenutačne, grupne ili pojedinačne pravde. Nakon milenija državnosti prijeti nestanak i Bosne i njenog državotvornog naroda. Prijeti nestanak tog Zakona koji obavezuje sve nas da budemo u službi njegove opstojnosti. Niko od nas, ma na kojoj funkciji bio, ma kakav značaj imao u društvenoj i političkoj hijerarhiji, nije značajniji od imena i postojanja Bosne i Hercegovine.

Odveć je jasno da opstanak Bošnjaka ima značenje opstanka državno-pravnog kontinuiteta Bosne i Hercegovine. Sve se urotilo da nas nema, i jedino nas može biti ako sve svoje snage upremo u borbu protiv naših smrtnih dušmana. Neka se niko ne zavarava da bošnjački narod može drugačije opstati! Bez jedinstva - našeg opstanka nema!!!

Ovo što se događa između Glavnog odbora Stranke demokratske akcije i premijera Harisa Silajdžića ne može se okvalifikovati drugačije nego kao nonšalantna neozbiljnost i neodgovornost naspram opakog vremena u kome se nalazimo.

Kao rezultat te političke lakrdije danas imamo zbunjenost naroda, podijeljenost na "za" i "protiv", imamo nezahvalnu atmosferu u kojoj se bavimo onim čime se ni u snu, dok nam prijeti istrebljenje, ne bi smjeli baviti.

Greške se mogu i shvatiti i prihvatiti, ali ni jedna od njih ne smije biti razlogom podrivanja temelja političkog jedinstva bošnjačkog naroda i, uopšte, jedinstvenog odbrambenog fronta jedine nam domovine.

Sasvim sigurno, Stranka demokratske akcije i premijer Silajdžić nisu smjeli imati posljednje namjere, ali je uporno Premijerovo odbijanje da objasni razloge svoje ostavke, da ih demokratski suprotstavi stavovima Glavnog odbora SDA, doprinijelo stvaranju ružne atmosfere.

Srpski fašistički mediji ove produkte povrijeđene sujete već koriste u svrhu svoje zločinačke propagande, trabunjajući o razdoru unutar bošnjačkog političkog rukovodstva i samog naroda.

Narod mora znati da ne postoji nikakav razdor i da ne postoje nikakvi razlozi za uznemirenost. Jer aktuelno vodstvo bošnjačko-muslimanskog naroda mora, tu nema dileme, ostati jedinstveno u borbi za naše nacionalne ciljeve.

A njihovi međusobni nesporazumi unutrašnji su problem vladajuće stranke i treba ih, u skladu sa elementarnim kućnim vaspitanjem rješavati tamo a ne pred očima naroda.

Zbog toga je Premijerovo podnošenje ostavke bilo prvi korak uznemiravanja javnosti, i ono se, kao takvo, jednostavno nije smjelo dogoditi.

Narod kome prijeti istrebljenje nema vremena za arbitražu u ovakvim sporovima. Njih treba podhitno riješiti tamo odakle su i potekli.

I to u ime svih onih žrtava koje su pale za slobodu jedine nam domovine.

10. avgust 1995.

O ODREDBAMA NAJNOVIJEG MIROVNOG PLANA KOJE VODE REALIZACIJI SPORAZUMA IZ KARADORĐEVA I NESTANKU BOŠNJAČKOG NARODA

U oktobru se navršava godina dana otkad je BOSS ponudio Mirovni plan za pravedan i realan mir među narodima Bosne i Hercegovine. Kao što je tada javnost upoznata, plan se bazira na administrativnom razgraničenju BiH na tri dijela, i ostvarenju teritorijalnog suvereniteta svakog od tri bh naroda, dakle, svako na svom dijelu bh teritorije, a opet svi u cjelovitoj Bosni i Hercegovini. Međunarodno-pravne pretpostavke za takvo uređenje već postoje, a to je Lisabonski prijedlog etničkih karata, po kojima bošnjačkom narodu pripada 44 odsto bosanskohercegovačke teritorije, dakle one na kojima čini etničku većinu. Ako se uz to u obzir uzmu zaključci Londonske konferencije da se neće priznati teritorijalna osvajanja onda je neosporivo međunarodno pravo bošnjačkog naroda da ima svoju konfederalnu ili federalnu jedinicu, dakle Bošnjačku Republiku, na 44 odsto bh teritorije.

BOSS se protivi odredbama najnovijeg tzv. američkog mirovnog plana koje faktički predstavljaju realizaciju sporazuma iz Karadorđeva o podjeli Bosne i uništenju njenog suvereniteta i državno-pravnog kontinuiteta, a koje bošnjački narod dovode u poziciju postepenog nestanka i asimilacije u tuđinski nacionalni, narodni i konfesionalni korpus. Za nas taj plan je i antibosanski i antibošnjački. Antibosanski je jer podjela Bosne na dva dijela u narednom periodu će značiti pripajanje ovih dijelova Srbiji, odnosno Hrvatskoj, a to će biti kraj hiljadugodišnjeg postojanja Bosanske Države. Sadašnje teze da se tzv. dva entiteta neće moći pripajati tzv. maticama su čista obmana od strane svjetskih moćnika kako se javnost ne bi suprotstavila uništenju države Bosne i Hercegovine.

Vrlo je jasno da je bošnjački narod jedina integrativna sila Bosne i Hercegovine, i njegovo stavljanje u vazalski položaj, u položaj građana drugog reda, uništava mogućnost reintegracije o kojoj se govori. Reintegracija BiH jedino je moguća sa bošnjačkim narodom koji je ravnopravan sa druga dva, a to znači postojanje Bošnjačke Republike, naspram srpskog i hrvatskog entiteta u BiH. Ovo je država tri konstitutivna naroda i niko je nema pravo

dijeliti na dva dijela. Bosna ili mora biti nedjeljiva, ili ako se dijeli, mora se podijeliti na tri dijela, kako bi svaki narod dobio teritoriju na kojoj je prije izbijanja sukoba imao etničku većinu. Na ovaj način, Federacijom, Bošnjaci se dovode u poziciju građana drugog reda.

Zbog toga nismo željeli ostati u Jugoslaviji i živjeti kao srpski vazali, a to, nakon 250.000 bošnjačkih žrtava palih za slobodu i dostojanstvo, ne smije biti prihvaćeno ni u odnosu na Hrvate. Niko nema pravo potpisati kapitulaciju bošnjačke slobode i dostojanstva!

Ne postoji ni jedan jedini razlog zbog kojeg bi se odrekli svoje teritorije, dakle one za koju su i međunarodni faktori prije rata utvrdili da je sa bošnjačkom etničkom većinom. To je naše neotuđivo pravo, i zbog toga pristajanje na ovaj plan, koji Bošnjacima oduzima to pravo, smatramo - antibošnjačkim.

Tražimo od Skupštine, Predsjedništva i Vlade, kao i svih političkih subjekata, da se jasno odrede prema činjenici da bošnjačkom narodu administrativno pripada 44 odsto bh teritorije, a da se ta činjenica negira kako od međunarodnih, tako i domaćih faktora.

Zahtijevamo izmjenu ovog tzv. mirovnog plana, jer se njegovom realizacijom direktno dovodi u pitanje postojanje države Bosne i Hercegovine i bošnjačkog naroda. To se danas ili ne želi ili neće vidjeti, a sutra već može biti kasno. I biće, kad Bošnjaci stave potpis na svoj nestanak.

Tražimo doradu plana i proglašenje i Bošnjačke Republike, u jednakopravnom odnosu sa ostala dva entiteta koja će tvoriti BiH. Tražimo opstanak bošnjačkog naroda koji je jedino u ovim uslovima moguć ukoliko Bošnjaci dobiju teritoriju koja im pripada.

Vašingtonski tzv. mirovni plan nije put do trajnog mira, jer je nepravedan. Ko će sutra moći objasniti Bošnjacima da je cilj borbe i svih žrtava bilo utapanje u neki tuđinski nacionalni i vjerski korpus? Zbog toga na ovim temeljima nema mira, jer bošnjački narod neće pristati na trgovinu svojom slobodom i dostojanstvom. Stoga, nećemo pristati da živimo ni u jednoj drugoj tvorevini u kojoj nam prava neće biti ravnomjerna naspram naših susjeda.

14. septembar 1995.

OPSTANAK BOŠNJAKA JE OPSTANAK BOSNE

Nedavno održana press konferencija Bosanske stranke, u maloj sali Opštine Tuzla, biće upamćena po nekoliko stvari: prvo, ni jedna opoziciona i vanparlamentarna stranka nikada u ovom gradu na press konferenciji nije imala tako masovan odziv novinara; drugo, teško da se možemo sjetiti press konferencije neke od postojećih stranaka koja je trajala gotovo sat i pol, od čega je 90 odsto vremena bilo posvećeno novinarskim pitanjima (npr. konferencije opozicionih partija obično se svode na dugačka izlaganja i, ništa više).

Ako su ova dva fakta svojevrsni pokazatelji originalnosti političke pojave, naspram prilično trome unutarnje političke slike, onda su BOSS i njegov predsjednik Mirnes Ajanović istinsko osvježanje. U pozitivnom ili negativnom političkom smislu - bilo je dilema oko koje se i prelamala press konferencija.

Naime, ovo je bilo prvo javno obraćanje novinarima predsjednika BOSS-a Mirnesa Ajanovića nakon objavljivanja njegove knjige "Manifest Bošnjačke Republike", u februaru ove godine. Knjiga, iz razloga poznatih autoru, nije imala svoju javnu promociju, niti je, kako je to prvobitno bilo planirano na ovu temu organizovana javna tribina. Posljednja press konferencija održana je gotovo prije godinu dana, kada je javnosti po prvi put prezentirana ideja teritorijalnog razgraničenja tri bh naroda, tako što bi svaki imao svoju nacionalnu teritoriju onako kako je to određeno Lisabonskim prijedlogom, kada su eksperti Evropske zajednice iscrtali karte teritorija sa bošnjačkom, odnosno hrvatskom, odnosno srpskom većinom.

Na toj konferenciji BOSS je prezentirao svoju viziju mirovnog plana, tako što bi se pregovarački proces vratio na onaj iz 1992., prije početka srpsko-crnogorske agresije, i što bi se uvažilo teritorijalno razgraničenje po zamisli eksperata Evropske zajednice.

Ovaj mirovni plan bio je embrion političke studije Mirnesa Ajanovića "Manifest Bošnjačke Republike", koja je završena krajem 1994.

Nakon objavljivanja u februaru 1995., studija je, kako je to na press konferenciji primjetio novinar Ferid Šljivić, izazvala podijeljene

reakcije, od potpuno negativnih, do onih koji odobravaju pravo bošnjačkog naroda da stvori svoju državu na 44 odsto bh teritorije, u okviru konfederalne BiH, dakle, na teritoriji na kojoj je prije rata i po nalogima eksperata činio etničku većinu.

Ta podijeljenost javnog mnijenja, po pitanju prihvatljivosti ideje o Bošnjačkoj Republici, pokazalo se - nastavljena je do danas.

Nakon kratkog i konciznog izlaganja predsjednika Ajanovića, uslijedila je salva pitanja, što je bio svojevrstan dokaz političkog elektriciteta ove ideje.

Novinar "Oslobođenja" Vehid Jahić odmah je upitao da li ovakva ideja znači ono što bi želio ratni zločinac Karadžić.

- Iz ove pozicije - odgovorio je Ajanović - nas ne zanimaju Karadžićeve želje. On će ih vjerovatno zadovoljiti u Hagu. Nas zanima očuvanje nacionalnog, narodnosnog i vjerskog bića bošnjačko-muslimanskog naroda. Sadašnje stanje stvari nas ne zadovoljava, jer smatramo da bi tzv. Ženevski sporazum i cijepanje BiH na dva dijela dovelo bošnjački narod u inferioran položaj u ovom drugom entitetu, u odnosu na hrvatski narod. Plašimo se da bi vremenom došlo do asimilacije Bošnjaka, a time bi zauvijek bila dezavuirana mogućnost reintegracije BiH. A što se tiče Vašeg pitanja o Karadžićevim željama, moram ponoviti generalnu zamjerku svim Bošnjacima koji još uvijek preferiraju želje nad mogućnostima. Mi moramo prihvatiti realnost, a ne ono što bi željeli da jeste. Realnost je da više nema onakve BiH kakvu smo željeli i htjeli. I najmanje smo mi krivi za to, jer mi smo oduvijek željeli suživot sa našim komšijama, u punoj ravnopravnosti. Realno je da to nisu željele ni naše komšije, a ni međunarodna zajednica kojoj su puna usta multikulturalnosti i zaštite ljudskih prava. Međunarodno saučesništvo u zločinu nije potrebno i ovdje elaborirati. I zar vam se čini normalnim da istrajavamo na nečemu što niko neće? zapitao se na kraju svog odgovora predsjednik BOSS-a Mirnes Ajanović.

Odgovarajući na još neka slična pitanja Ajanović je pojasnio da bi kršćanska Evropa upravo mogla pristati na Bošnjačku Republiku u okviru konfederalne BiH - "jer to ne bi bila suverena država, muslimanska država, usred Evrope, što oni ne bi prihvatili. Ali, zadovoljili bi se postojanjem takve državno-pravne jedinice u okviru jedne bh konfederacije".

- Naš interes - rekao je Ajanović - i dalje ostaje cjelovita BiH, kao i povratak Bošnjaka na sva njihova vjekovna ognjišta. Problem je dakle metodologije. Osobno ne vjerujem da bi nam, i ako bi to mogli, svijet dopustio da oslobodimo cijelu BiH. A da reintegraciju

čekamo u okviru Federacije, gdje prijeti opasnost naše asimilacije u Hrvate, mislim da nije dobro niti djelotvorno. Jedino snažan i ravnopravan bošnjački narod može biti integrativno tkivo, tim prije što mi nikada u svojoj istoriji nismo bili zaludeni nacional-šovinističkim i fašistoidnim idejama, poput naših susjeda, što za sobom povlači i totalitarno i neslobodno društvo. Mi smo bili i bićemo demokrate, i ni u jednom dijelu BiH neće biti više slobode nego ovdje, za sve ljude, bez obzira na naciju i vjeru. Dakle, Bošnjačka Republika je garant reintegracije - rekao je Ajanović.

Čitav blok novinarskih pitanja se potom odnosio na načine - kako doći do 44 odsto svoje teritorije. Reporteri izvjesnih "građanskih" medija su primjetili da je narodu dosta rata, i da bi insistiranje na 44 odsto teritorije vodilo produžetku ratnih dejstava.

- Niko od nas nije tvrdio - rekao je Ajanović - da bi se do tog cilja išlo vojnim sredstvima. Na žalost, BOSS je jedina politička stranka u zemlji koja i prema međunarodnim faktorima insistira na povratu teritorije na kojoj su Bošnjaci činili većinu. Mi i u ovom prilikom apelujemo na naše državno rukovodstvo da uzme u obzir ovu činjenicu koja ima međunarodno-pravnu validnost. Sa takvim zahtjevima ne bi se tražilo povlačenje četnika na 49 odsto teritorije, već na onu teritoriju na kojoj su Srbi činili etničku većinu. Drugo, mi očekujemo promjenu režima kod bosanskih Srba, koji će morati ponijeti teret iskupljenja za zločine nad bošnjačkim civilima. Mi ne tražimo ništa što nije naše. Želimo samo da se zna šta je bošnjačka teritorija, a nije isključeno da ćemo do nje političkim sredstvima doći za nekoliko godina. Tek nakon toga možemo govoriti o reintegraciji - rekao je Ajanović, podvukavši da mir nema alternativu i da politička sredstva u miru mogu učiniti mnogo.

Salvu pitanja izazvalo je i jedno novinarsko pitanje koje se odnosilo na nezvanično najavljenju inicijativu BOSS-a da se u slučaju podjele Srbima ponudi zamjena Sandžaka za teritorije pod njihovom kontrolom u BiH, čime bi se i povećala i ojačala kompaktnost bošnjačke teritorije.

O ovom je govorio član republičkog rukovodstva BOSS-a prof. dr Ahmed Čolić:

- Odmah da budemo jasni, ove platforme i inicijative nisu produkt naših želja, već moranja. Mi i dalje želimo onakvu BiH za kakvu su glasali građani na Referendumu 1992., ali ako je ne možemo imati, ako prijeti ugrožavanje interesa bošnjačkog naroda, onda smo prisiljeni da se zaštitimo Bošnjačkom Republikom. Kada je riječ o Sandžaku, moramo prihvatiti realnost. Na teritoriji tzv.

Jugoslavije samo je nešto više od 60 odsto Srba i Milošević želi etničkim čišćenjem, Albanaca na Kosovu i Bošnjaka u Sandžaku, taj procenat popraviti u korist Srba. Koliko god to ne željeli vidjeti, realnost je da za koju godinu na Sandžaku neće biti Bošnjaka, ili će ih biti ali ne u političkom smislu, što je ravno nepostojanju. Ako ćemo već u tim procesima izgubiti Sandžak, onda se čini razumnim razmišljati da se ta teritorija zamijeni, u kvadratnim kilometrima, za onu na kojoj su danas bosanski Srbi. Ne postoji humano preseljenje, ali ako njime štitimo i jačamo svoje nacionalne interese, onda ne treba bježati od takve realnosti - rekao je prof. dr Ahmed Čolić, član republičkog rukovodstva BOSS-a.

Na ovo izlaganje nadovezao se predsjednik BOSS-a Mirnes Ajanović rekavši da bi u slučaju zamjene teritorije, ona bila plus na ona 44 odsto bošnjačke teritorije, tako da bi Bošnjaci imali preko 60 odsto bh teritorije koja bi bila zaštićena međunarodno-pravnim aktima. - Time bi - rekao je on - Bošnjaci i faktički, i po ljudskom potencijalu i po teritoriji koju imaju bili većinski u državi BiH, što znači da BiH ne bi više bila konstituisana od konstitutivnih, već od jednih i druga dva.

Iako su neki reporteri u svojim izvještajima kazali da BOSS nema jasnu sliku kako doći do proklamovanih 44 odsto teritorija, čini se ipak da je to plod njihovog sjedenja na ušima, a ne sistema koji je detaljno razrađen u BOSS-ovoj platformi.

Definicija je jasna: Mi želimo BiH sa referendumskog plakata, a ako je ne možemo imati, ako će se BiH dijeliti, onda neka se dijeli na tri dijela i neka svako dobije ono što mu pripada, po međunarodno-pravnim validnim dokumentima o etničkim većinama na teritoriji BiH. Ako bošnjački političari potvrde svojinu na onome što je odredila Evropska zajednica kao njihovo, kao bošnjačko, onda je to politički cilj za koji se treba boriti. Tek potom moguće je stvarati federalne ili konfederalne veze sa ostala dva bh entiteta. Ali - kao što tvrde "bosovci" - suludo je insistirati na referendumskoj BiH dok jačaju procesi upereni protiv bošnjačkih interesa. Jednostavno, opstanak Bošnjaka je opstanak Bosne.

Po BOSS-u jedini način za opstanak Bošnjaka, za njihovu ravnopravnost i očuvanje njihovog dostojanstva jeste stvaranje Bošnjačke Republike.

Ili: Ako će se dijeliti BiH onda će se dijeliti na tri dijela - kao što reče Mirnes Ajanović.

14. septembar 1995.

MIR JE IMPERATIV

Od osnivanja stranke u aprilu 1994. pa do danas, Bosanska stranka je postala politički profilirana stranka, sa prepoznatljivim imidžom i načinom javnog djelovanja. Na žalost, objektivne okolnosti, ratna dejstva, granatiranja i sl., nisu nam dozvolile da u organizacionom smislu sprovedemo ono što smo planirali. No, ipak u stranku se do danas učlanio veliki broj građana, što se može smatrati solidnim uspjehom. Motiv građana koji su tražili pristupnice baziran je isključivo na interesovanju za naš politički program. Kao što znate, naša stranka je mirovnom rješenju rata prišla sasvim drukčije od ostalih parlamentarnih i vanparlamentarnih stranaka. Smatrali smo da ako se BiH mora administrativno dijeliti, onda je treba urediti kao državu sa ravnopravnim entitetima, kako bi bošnjački narod, kao najautentičniji pripadnik ovog tla, sačuvao svojim opstankom mogućnost reintegracije. Cjelovit program stranke ponuđen je u političkoj studiji "Manifest Bošnjačke Republike", koju ste svi imali priliku pročitati. Nakon pojave ove knjige, koja prezentira naša politička nastojanja, poraslo je interesovanje građana za stranku. U međuvremenu, od aprila 1994. do danas, mi smo se o aktuelnim pitanjima društvene i političke stvarnosti oglašavali putem saopštenja za javnost. Mnoga od tih saopštenja emitovana su u centralnim emisijama državne radio-televizije. Prisjetimo se samo onog kada smo reagovali na najavljeno osnivanje hrvatskih opština u našim gradovima. Ovo govorim iz razloga što je i taj vid političkog djelovanja bio bitan za stvaranje reputacije koju danas naša stranka uživa među građanima, ali i među ostalim političkim strukturama.

Oznakom "bosanska" mi potvrđujemo svoje krajnje opredjeljenje a to je reintegracija jedine nam domovine. Mi ćemo i dalje smatrati da je Bošnjačka Republika u okviru federalne ili konfederalne Bosne i Hercegovine, ravnopravna sa ostala dva entiteta, najbolje rješenje za bošnjački narod, kao i za sve ostale bh narode, ali i za reintegraciju Bosne i Hercegovine. Samo sa jakim Bošnjacima, sa demokratskim ustrojem Bošnjačke Republike, moguće je sutra reintegrirati Bosnu i Hercegovinu.

9. novembar 1995.

O DEJTONSKOM SPORAZUMU

Povodom potpisivanja Dejtonskog sporazuma Bosanska stranka daje prednost miru nad svim opcijama koje podrazumijevaju nastavak rata. Gubitak i jednog ljudskog života nije vrijedan cilja do kojeg se kad-tad može doći političkim sredstvima. Bosanska stranka daje punu podršku svim državnim, društvenim i političkim strukturama za koje mir nema alternativu.

Mir kakav će nastupiti niti je pravedan, niti je moralan, niti je stabilan. Ali, i kao takav on nam je potrebniji od rata kojeg, u međunarodnim okolnostima kakve jesu - ne možemo dobiti. Konačno moramo biti iskreni prema sebi i reći da protiv sebe ne samo da imamo velikosrpskog fašističkog agresora, već i Svijet koji ne dozvoljava pobjedu onakve Bosne i Hercegovine za kakvu smo se borili. Uprkos našim civilizacijskim nastojanjima, mi sebi moramo priznati da smo danas slabiji od tog i takvog Svijeta, što ne znači da ćemo slabiji biti i sutra. Danas u takvom Svijetu odlučuju oni, a ne mi. U takvom Svijetu mi moramo činiti ono što možemo, a ne stradati u onome što želimo, a zašta nemamo snage.

Pred istoriju mi možemo stati svijetla obraza. Borili smo se za svijet čovjekoljublja i slobode. Svijet nas je svrstao i poistovjetio sa silama nacističkog jednoulja i totalitarizma. Izjednačio nas je u pravima. Ovo nije naš poraz, već poraz civilizacije. Na poraz ne pristajemo, jer na to nemamo pravo. Naši ciljevi su časniji od dejtonskih rezultata, i za njih ćemo nastaviti borbu političkim sredstvima.

Bosanska stranka smatra da sve ovo ne smije biti iskorišteno u svrhu političke borbe unutar našeg pluralističkog demokratskog društva. Naša pozicija je mnogo bolja nego što je neke političke strukture žele vidjeti. Pobjeda naše koncepcije uslovljena je mirom, i jedino u miru mi možemo dobiti. Bosanska stranka apeluje na sve političke snage da se ujedine u jačanju demokratskog i pluralnog koncepta civilnog društava koji je smrtonosan za sve neprijatelje Bosne i Hercegovine.

Bosanska stranka smatra otežavajućom okolnošću administrativnu podjelu Bosne i Hercegovine na dva dijela, jer se time ohrabruju antibosanske sile iz Karadorđeva. Bosanska stranka

362

Podrška miru

• **Expoziția** prezintă o viață nouă și speranța unei schimbări radicale. Într-o lume în care tehnologia și mediul înconjurător ne influențează din ce în ce mai mult, este important să ne gândim la viitor și să găsim soluții creative. Expoziția este o oportunitate pentru a ne conecta cu artiștii și gânditorii care explorează aceste teme și pentru a ne inspira să facem schimbări pozitive în lumea noastră.

maravilha através de uma porção de livros, filmes, programas de televisão, jogos, etc. Mas, apesar de tudo, a maioria das pessoas não sabe o que é a inteligência. Para isso, vamos fazer uma viagem ao passado e ao futuro da inteligência. Vamos começar com o passado. A inteligência é uma característica da mente humana que permite a ela aprender com a experiência, resolver problemas e tomar decisões. Ela é a capacidade de pensar, raciocinar e agir de forma inteligente. A inteligência é uma característica da mente humana que permite a ela aprender com a experiência, resolver problemas e tomar decisões. Ela é a capacidade de pensar, raciocinar e agir de forma inteligente.

44

19. decembar 1995.

PRAVO NA SVOJU ZEMLJU

Nama bi odgovaralo prolongiranje izbora za godinu dana, jer je to vrijeme koje smatramo potrebnim za naše organizaciono ustrojstvo. Naime, za razliku od drugih stranaka mi nismo imali mogućnost da u toku rata vodimo aktivan stranački život. Većina naših članova bila je sve vrijeme rata angažovana u jedinicama Armije, na prvim borbenim linijama, uključujući i mene. Za razliku od mnogih koji su u ratu profitirali, članovi BOSS-a su branili Bosnu, i to je razlog što tek sad pristupamo organizaciji stranke, formiranju opštinskih i regionalnih odbora i stvaranju kadrovske baze. Ipak, vjerujem da ćemo spremni dočekati predizbornu kampanju, jer je interesovanje za BOSS veće nego što mi u ovom trenu na njega objektivno možemo odgovoriti. Građani svih etničkih pripadnosti, a prvenstveno Bošnjaci, u našoj političkoj platformi vide alternativni put reintegracije Bosne i Hercegovine. U BOSS-u je nemali broj Srba i Hrvata bosanskog opredjeljenja, što potvrđuje da mi nismo nikakva separatistička, antibosanska, nacional-šovinistička ili fundamentalistička stranka; mi, jedino, za razliku od drugih, embrion reintegracije vidimo u jačanju suvereniteta bošnjačkog naroda na svom dijelu teritorije, odnosno na onom koji su mu po "Lisabonskom dokumentu" pripada, a to je procenat od 44 odsto. Evropska zajednica je tu teritoriju verifikovala kao bošnjačku i jedino mi ne vidimo ništa pametno u odustajanju od prava na svoju zemlju. Mi plediramo da se na tom prostoru stvori Bošnjačka Republika u kojoj će ravnopravno živjeti i svi drugi bh narodi. Sigurni smo da bi totalitarni bosanski sh režimi bili u takvoj konstelaciji ubrzo samopojedeni i da bi došlo do integriranja tih teritorija i konačne realizacije nacionalnih interesa Bošnjaka, ali i svih drugih koji su svjesni da nemaju rezervne domovine. To je naša politička platforma sa kojom ćemo ići na izbore. Ona je različita od svih drugih koje teško da mogu dati odgovore na sva pitanja. Mi možemo odgovoriti na sve, i zašto, i kako i kojim putem. Za razliku od nas, i pozicija i opozicija temelje svoje platforme na nečemu što više ne postoji: pozicija iz nacionalne opcije zaskače

građansku, a opozicija iz građanske građansku. Građanska ne postoji, kao ni multietnička BiH. Postoji realnost, takva kakva je, i svidjela se ona nama ili ne, mi moramo krenuti od nje. Jedino Bosanska stranka nudi ono što treba svima, a prvenstveno Bošnjacima, kao entitetu bez kojeg nema Bosne.

7. januar 1996.

IZMEĐU ŽELJA I MOGUĆNOSTI

Odredbe nacrtu izbornog zakona su demokratsko ali mrtvo slovo na papiru sve dok se u cijelosti odnose samo na teritorije na kojima živi većinsko bošnjačko stanovništvo.

I za sve vrijeme rata se jedino od bošnjačkog naroda tražilo da poštuje civilizacijske i demokratske norme, što su Bošnjaci po svojoj prirodi i činili, jer ne umiju biti ni barbarski ni genocidni. Kada je riječ o izborima, čiji rok neće biti prolongiran, opet se, faktički, samo na Bošnjake odnosi obaveza afirmisanja političkog pluralizma i forsiranja reintegrativnih i multinacionalnih političkih snaga. Za to vrijeme na tzv. hrvatskim dijelovima Federacije postoji tipičan južnoamerički politički model vojne hunte, sa primjesama nacizma, bez ikakve mogućnosti rađanja suprotnog političkog mišljenja, dok u srpskom entitetu poplava novih političkih stranaka ne znači i rađanje probosanskih snaga. Sve te srpske stranke su samo srpske i u uvjetima diktature teško da još za dugo vremena mogu postati bosanske. Bošnjački narod, ne svojom voljom, doveden je u zamku razrokosti između želja i mogućnosti. Bošnjaci bi htjeli civilizacijsku i demokratsku BiH, kao državu slobodnih ljudi, ali je ne mogu ostvariti sami, bez ostala dva naroda. Izborni zakon Bošnjacima nudi iluziju da će glasanjem za stranke tzv. građanske orijentacije ostvariti svoju želju. Bosanska stranka se stoga protivi ovim odredbama koje se odnose samo na Bošnjake, sve dok isti uslovi ne budu važili i za teritorije na kojima živi većinsko srpsko, odnosno hrvatsko stanovništvo.

10. mart 1996.

SASTANAK KONSULTATIVNOG VIJEĆA POLITIČKIH PARTIJA (OSCE SARAJEVO)

Mora se znati da stranke koje ne participiraju u vlasti nemaju materijalne mogućnosti za djelotvornu organizaciju svoje propagande, poput političkih materijala, pristupnica i sl., od čega umnogome ovisi broj članstva. Još jedan faktor nužno je znati: narod u Bosni i Hercegovini je četiri godine rata živio život politike, jer je od politike ovisila individualna sudbina pojedinca. Na predstojećim izborima objektivno možemo očekivati neodaziv, jer ljudi su, nakon svega što su doživjeli, na neki čudan način postali apolitični. Možda je to nepovjerenje u ma koju političku stranku, možda je zasićenje, razočarenje, itd, ali i to u svakom slučaju ima svoje mjesto kada govorimo o cenzusu.

Druga stvar o kojoj treba razmišljati jeste iniciranje političkog pluralizma na teritoriji Federacije pod kontrolom hrvatske policije i u srpskom entitetu. Političke partije koje djeluju na teritoriji pod kontrolom bosanske policije anketirane su da li prihvataju Dejtonski sporazum. Moramo se zapitati šta zapravo znači prihvatanje Dejtonskog sporazuma i da li to "prihvatanje" ima isto značenje i na ovim teritorijama, i na onim koje kontroliraju srpski ili hrvatski policajci.

Dejtonski sporazum, kako znamo, predviđa reintegraciju Bosne i Hercegovine, kako u ekonomskom, tako i u političkom smislu. Izgleda da je princip sile i bahatosti kojeg inaugurira srpska strana uspio da kod faktora za implementaciju sporazuma oslabi političke kriterije koji bi morali podjednaki biti i za federalni i za srpski entitet. Međutim, političke partije koje se danas javljaju u srpskom entitetu niko ne obavezuje da u svojim programima moraju poštivati odredbe Dejtonskog sporazuma. Pored nekolicine onih koji ga podržavaju, javlja se čitav niz nacionalističkih srpskih partija koje Republiku Srpsku prihvataju kao nezavisnu državu za koju vjeruju da je samo pitanje dana kada će se izdvojiti iz Bosne i Hercegovine. Mi smo kategorično protiv toga da se ovakvim političkim strankama dozvoli učešće na predstojećim izborima, jer, praktično, direktno rade protiv Dejtonskog sporazuma, a time i mira u Bosni i Hercegovini.

U tu kategoriju svrstavamo i Srpsku demokratsku stranku čiji lideri su onime što su učinili prema srpskom narodu Sarajeva, napravili egzodus. To je, gospodo, direktni atak na Dejtonski sporazum jer su Srbi iz Sarajeva danas naseljeni u ona mjesta gdje su se trebali vratiti Bošnjaci i Hrvati. Povratak prognanih u svoje kuće je jedan od osnovnih i temeljnih preduslova uspjeha mirovnog sporazuma u Bosni i Hercegovini. SDS, po našem uvjerenju, zbog svega što je učinio u postdejtonskoj fazi, ne smije dobiti pravo učešća na izborima.

Na kraju, kategorično smo protiv sprovedbe izbora u uvjetima kada na tzv. hrvatskim dijelovima Federacije vlada vojno-politička hunta, a kad je u srpskom entitetu ovakvo stanje. Visoki politički pluralizam i poštivanje Dejtonskog sporazuma se, dakle, traži samo od političkih struktura koje djeluju na teritoriji pod kontrolom bh policije.

Zaključak je: ili ćemo Bosnu dijeliti na tri dijela, i u bošnjačkom graditi bošnjački politički pluralizam, sa pravima svih građana, ili će ista pravila važiti za sve. U ovakvoj, sadašnjoj, konstelaciji rastaće se bošnjačko političko biće, pod izgovorom sprovedbe Dejtonskog sporazuma, dok se srpsko i hrvatsko homogenizira na nacionalnoj, nacionalističkoj i nacional-šovinističkoj osnovi, koja je u svojoj srži protiv reintegracije Bosne i Hercegovine.

Naša stranka će se u ovom nastupu ravnati naspram drugih. Koliko Srbi i Hrvati budu za reintegraciju Bosne i Hercegovine - bićemo i mi. Onoliko koliko ih vi natjerate da budu, mi ćemo biti dobrovoljno. Jer to iskreno želimo.

22. mart 1996.

O IZBORNIM PROGNOZAMA

Izborne prognoze kreću se u okviru postojećih političkih centara moći, s jedne strane vladajućih stranaka, a s druge opozicionog bloka kojeg u biti čine UBSD i SDP. I jedan i drugi politički koncept su prevaziđeni, progutalo ih je vrijeme i slijed događaja. Niti SDA može iz nacionalne pozicije zahvatiti cijelu Bosnu, kao nacionalni interes Bošnjaka, niti to može opozicija čiji je osnovni politički argument insistiranje na Bosni kakve više nema. Ukoliko bi se i jedni i drugi odrekli svojih platformi i prilagodili ih realnosti, onda bi priznali da su bili u krivu. A to, svakako neće učiniti. Taj prazan prostor je temeljni argument naše političke platforme, jer mi smo jedina politička stranka koja polazi od onoga što jeste, a ne od onoga što bi htjeli da jeste. Bosna je za nas podijeljena, više nego što se to zvanično govori, Bosne gotovo da i nema u državno-pravnom smislu, i mi se ne želimo zavaravati iluzijama, jer bi nas u tom magnovenju, kao Bošnjaka, kao Bosanaca i Hercegovaca, moglo nestati. Istina je tragična i bolna, i ne treba je izbjegavati jer bi samo trenutno tako manje boljelo, treba je prihvatiti jer je to jedini način da zaštitimo Bošnjake, Bosance i Hercegovce od nestajanja i asimilacije po konceptu iz Karadorđeva. To je naša platforma sa kojom ćemo ići na izbore i ona se u potpunosti razlikuje od kvazinacionalnih ili multinacionalnih platformi kakve su prisutne, kao antipodi bosanske političke scene. Mislim da to osjete i birači. Zato vjerujem da ćemo dobiti više glasova nego se to sada očekuje.

22. mart 1996.

PROGLAS

Godinu dana prije Dejtonskog sporazuma, kada su naši sinovi ginuli za nerealan vojno-politički cilj, Bosanska stranka je objavila neminovnost administrativne podjele države BiH, u interesu mira, ljudskih života i stvaranja uvjeta za proces reintegracije BiH. Znali smo da nas svaki izgubljeni život, svaka porodična tragedija, udaljava od našeg konačnog cilja, bili smo ubjeđeni da je administrativna podjela Bosne jedini put ka njenoj reintegraciji.

Bili bi sretni da smo griješili u procjenama. No, brojna su svjedočanstva da istrajavanje na iluzijama odnosi najdragocjenije što ova zemlja ima - mladost.

Bosanska stranka, zbog toga, ima puno moralno pravo da upozori prije svega bošnjačku javnost, narod koji nema rezervne domovine i čiji je nedosanjani san jedinstvena BiH - da je konačno došlo vrijeme da prestane snivati otvorenih očiju, da realnosti hrabro pogleda u oči jer Bošnjaci, u ovom trenu, nemaju ni jednog saveznika osim Bošnjaka.

Vrijeme je da bošnjačko dostojanstvo konačno stavi tačku na moljakanje hrvatskog tzv. federalnog partnera i da prepusti vremenu da srpske i hrvatske naciste vrati na put čovječnosti, ako je to uopšte više moguće.

Bošnjaci su, uz ogromne ljudske i materijalne žrtve, izbacili sve karte humanosti, demokratije, multietničnosti, civilizovanosti... Nisu Bošnjaci krivi zbog spskog i hrvatskog političkog primitivizma, ali će biti krivi, pred mezarjima i kolijevkama, ukoliko se uvuku u još jednu iluziju iz koje povratka nema.

Bosanska stranka se zalaže da bošnjački politički credo uvijek ostane otvoren za sve progresivne političke ideje, ali je krajnje vrijeme došlo da Bošnjaci prestanu davati više nego što dobivaju.

Bošnjaci danas imaju taman onoliko Bosne koliko im je potrebno da se više nikada ne osjete manje vrijednim i inferiornim. Bošnjaci su nacija koja će, zahvaljujući svojoj duhovnoj nadmoći, uvijek imati tapiju na cijelu Bosnu i Hercegovinu.

Bosanska stranka apeluje za manje utopijskog federalizma, a više bošnjačkog unitarizma. Jer snaga Bošnjaka je snaga cjelovite Bosne!

25. mart 1996.

REAGOVANJE NA PAMFLETE “OSLOBOĐENJA”

U skladu sa Zakonom o štampi molim Redakciju “Oslobođenja” da Bosanskoj stranci i meni lično, kao predsjedniku oklevetane stranke, omogući istovjetan novinski prostor kako bi dobili pravo da argumentirano speremo ljagu koja nam je nanesena tekstovima “Poziv na podjelu Bosne” S. Kasala i “Ko je tuzlanski BOS?” V. Jahića, objavljenim u “Oslobođenju” 26. III 1996.

Koliko pamtimo, jedino je teroristički SDS imao tu “privilegiju” da mu “Oslobođenje”, naravno u negativnom svjetlu, posveti onoliki prostor koliki je posvećen Bosanskoj stranci. Šta je to, onda, do te mjere terorističko, bogohulno, destruktivno u povodu napada na Bosansku stranku? Povod je objavljeni Proglas BOSS-a, odnosno plakate koja su sa tim sadržajem osvanule u slobodnim gradovima Bosne i Hercegovine.

Pa, dobro, ukoliko “Oslobođenje”, kao ozbiljan list, kao dobitnik mnogih međunarodnih nagrada za novinarstvo, smatra da je proglas diskutabilan, onda bi novinarski profesionalni postupak morao ići u sasvim suprotnom smjeru od prikazanog. U narednim pasusima dokazaću da je “Oslobođenje”, a po svoj prilici nekolicina pojedinaca, napravilo apsolutni profesionalni ful, zlonamjerno i tendenciozno informišući javnost u cilju diskreditacije Bosanske stranke.

Prvo, krenimo od naslova ova dva pamfleta. “Poziv na podjelu Bosne” bi značio da Bosanska stranka poziva na nešto bogzna kako bogohulno. Prvo, što je i citirano u tekstu, mi smo prije godinu dana zagovarali administrativnu etničku podjelu BiH koja, htjeli to vi priznati ili ne, faktički postoji, a škripa Federacije svakim je danom sve više potvrđuje. Mi ni danas ne govorimo ništa drugo osim realnosti! Drugo, ovakav naslov je mogao biti frekventan prije Dejtonskog sporazuma, a danas je, nakon potpisane podjele Bosne, do te mjere deplasiran da na stranicama “Oslobođenja” ispada više nego smiješan. Tragikomičan! Pa i djeca u osnovnim školama već pišu, po programima, pismene vježbe iz poznavanja Dejtonskog sporazuma i, na žalost, valja im napisati da je njihova domovina podijeljena. Ali, eto “Oslobođenje” pravi senzaciju od “poziva na podjelu Bosne” koja je još i prije Dejtona bila gotova stvar. To nisu

željeli ni Bošnjaci, ni legalni organi bh vlasti, to danas ne želi ni Bosanska stranka, ali mi smo ponajmanje krivi što o sudbini Bosne, o njenim kartografijama, odlučuju civilizacijske spodobе, mračnjaci, bezumnjaci, zlojudi koji nisu željeli osjetiti i spasiti vrijednost multietničke i multikulturalne bh zajednice. Drugi i teži problem je što je određeni urednik “Oslobođenja”, dajući ovakav naslov tekstu, u cijelosti se ogriješio o profesionalnu etiku, o moral, jer Proglas BOSS-a, zapravo - nigdje ne poziva na podjelu Bosne! Nigdje! A hvala Bogu, Proglas je javan pa se svako u to može uvjeriti. Mi kažemo: “Snaga Bošnjaka je snaga cjelovite Bosne!” To je posljednja rečenica u Proglasu koja vrlo jasno pokazuje, kako smo tu i naglasili - “naš konačni cilj”. Naš cilj je, rečeno je, reintegrirana, multietnička i multikulturalna Bosna i Hercegovina. S razlikom, što Bosanska stranka smatra da je do tog cilja nemoguće doći inferiornim položajem Bošnjaka u Federaciji, tendencijom njihovog slabljenja što bi, po zamisli međunarodnih sponzora, vremenom trebalo da se pretvori u proces asimilacije. Valjda je svima odveć jasno: Bez Bošnjaka nema ni Bosne! I jedino sa snažnim i demokratskim bošnjačkim bićem, spremnim, kako je u Proglasu rečeno - “za sve progresivne političke ideje”, moguće je nekada ostvariti cjelovitu, upravo referendumsku BiH. I to onda, kako smo u Proglasu decidno naglasiti: “kada vrijeme srpske i hrvatske naciste vrati na put čovječnosti”.

Ima li bosanskijeg konačnog političkog cilja od ovog kojeg proklamira Bosanska stranka? Zbog metodologije i originalne vizije reintegracije, izloženi smo, u “Oslobođenju”, aktuelnoj političkoj inkviziciji koja uporno tvrdi da je “Federacije embrion reintegracije”. Možda je i jeste mogla biti, ali nije i neće. Mi tvrdimo ovo: Snažni Bošnjaci su jedini embrion reintegracije, a u Proglasu stoji: “Bošnjaci su nacija koja će zahvaljujući svojoj (čitaj: demokratskoj!) duhovnoj nadmoći, uvijek imati tapiju na cijelu Bosnu i Hercegovinu”, naravno kao zemlju svih ljudi koji je osjećaju svojom domovinom. Gospodo - to je realno bosanstvo!

“Oslobođenje” svoju diskreditatorsku namjeru potvrđuje i u podnaslovu prvog teksta: “Tuzlanska politička partija koja se naziva Bosanskom strankom...” Ukoliko je Bosna podijeljena, a Tuzla država, onda bi mogla postojati ta “tzv. tuzlanska politička partija”, a drugo, ne nazivamo mi sebe Bosanskom strankom, već nas tako naziva naš bosanski politički program. U tekstu S. Kasala je profesionalno korektno prepričan i citiran Proglas, s napomenom da je na kraju Proglasa utisnuta adresa i telefon BOSS-a, a ne privatni, kako je tamo navedeno.

Drugi tekst, autora V. Jahića, tipičan je egzemplar ponora ratnog ostrašćenog “novinarstva”, koje sebi uzima za pravo da bude presuditelj svemu, kao argumente koristeći ortodoksne laži, uvrede, poniženja. Moguće da je to profesionalno najprimitivniji tekst objavljen u uglednom “Oslobođenju”. No, krenimo redom, od naslova i podnaslova.

“Ko je tuzlanski BOS?” BOSS nije tuzlanski, već bosanski, samim tim što djeluje u više slobodnih gradova BiH. Na kraju, povod pisanju “Oslobođenja” su sarajevski, a tek potom tuzlanski plakati Proglasa. I nadnaslov drugog teksta kaže: “I Tuzla oblijepljena plakatima”. Zbog čega onda laž? Valjda da se poturi da je BOSS minorna politička partija. Naravno, to će reći birači a ne zlonamjerna ciljano usmjerena kampanja “Oslobođenja”.

S istim ciljem, u podnaslovu teksta je istaknuto: Stranka kojoj je na čelu izvjesni Mirnes Ajanović, prijeratni takstista...” Ovo “izvjesni” i ovo “prijeratni taksista” jasan su indikativ namjera. Prvo je tipična uvreda, s ciljem minorizacije predmeta omalovažavanja, a drugo je - laž.

Budući da je “posljednje zanimanje - prijeratni taksista” u više navrata korišteno u tekstu kao vajni argument, mimo volje moram pojasniti sljedeće: Moj privatni posao je moja privatna stvar i nema veze sa mojim političkim angažmanom. Da ne bi bilo nejasnoća, vlasnik sam preduzeća koje se između ostalog, bavi i turističko--prevoznim poslovima. Moj fakultet i moju porodicu nije imao ko finansirati i ne stidim se toga što sam za studije i za svoje dvoje djece morao zarađivati sam. Ako se privatni biznis ne zamjeri uvaženoj gospodi Muratoviću, Ganiću, Zubaku, kao državnim dužnosnicima, ne vidim zašto bi meni kao predsjedniku jedne još uvijek vanparlamentarne stranke. Uzgred, budi rečeno, moja naobrazba je neuporediva sa novinarom “Oslobođenja” Vehidom Jahićem koji je ne tako davno radio kao konduktar u tuzlanskim autobusima, da bi, kao kadar Saveza komunista, završio namješteni tromjesečni večernji “sociološki fakultet”.

Sam napis Vehida Jahića dovoljno govori sam za sebe, govori o projiciranoj i smišljenoj namjeri neargumentovanog vrijeđanja Bosanske stranke i mene lično. Bože moj, i to je slika novinarstva, a na žalost i lista “Oslobođenja”. Nekoliko kratkih citata ilustriraće ono što nema potrebe komentisati: “Tokom rata uskrasnulo je sa strankom kojoj su se građani podsmjehivali” (Kako, Jahiću, može uskrsnuti neko kome se podsmjehuju?) “Nisu uzimali za ozbiljno gotovo ništa što je dolazilo iz pomenute stranke”. “Sudeći prema proglasu, sjedište je u privatnom stanu” (Laž! Neprofesionalizam! Amaterstvo, ili zla

namjera! Jahić bi morao znati da je Stari grad 9 adresa na kojoj nema privatnih stanova i da su tu, nedaleko od zgrade Opštine, smještene još neke političke partije. Uostalom, mogao je okrenuti navedeni broj stranke. No, očito to nije bilo u skladu sa njegovom namjerom.) “O porukama pomenute stranke građani su uglavnom šutjeli, jer to nisu uzimali za ozbiljno” (A ako su, Jahiću, kako rekoste, poruke sublimirane u Proglasu, zašto bi ih sada uzimali za ozbiljno da im jedno “Oslobođenje” posvećuje takvu pažnju? Kolizija?) “Građani zastaju pored proglasa. Mnogi se smješkaju”. (Pa, dobro, ako je Proglas toliko smiješan nije li vrijeme da se “Oslobođenje” proglasi humorističkim listom?) “U Tuzli stranka nema pristalica niti uporišta u bilo kojoj kategoriji stanovništva” (Ne bi bilo zgoreg, Jahiću, da jedan dan provedete u sjedištu BOSS-a pa da se uvjerite u ispraznost Vaše paušalne ocjene. Uostalom zar Vam profesionalni kodeks ne nalaže da upitate i onog koga optužujete?) Jahić, na kraju, navodi da “osim konferencija za štampu i pisanih poruka” ove vrste stranka nije imala značajnijih aktivnosti. Rukovodstvo Bosanske stranke je na svojoj nedavno održanoj sjednici zaključilo da su te aktivnosti značajnije nego kod parlamentarnih stranaka.

Inače, u Jahićevom tekstu izvrsno su se sukobili protest Muslimanskog omladinskog saveza protiv Proglasa BOSS-a i Jahićeva gotovo tvrdnja da je BOSS neka vrsta ekspoziture SDA.

To je najbolja ilustracija činjenice da Bosanska stranka ne pripada nikome osim sebi, Bosni, Bošnjacima i svim građanima koji Bosnu i Hercegovinu osjećaju svojom domovinom i čiji je egzistencijalni cilj reintegracija BiH, kao zemlje ravnopravnih naroda i građana.

Bosanska stranka je na podjednakoj udaljenosti, pristojnoj distanci, od jednih i drugih, od SDA i tzv. građanskih partija. Razlika između Bosanske stranke i ova dva politička antipoda je u tome što mi nismo prodavači magle, već ljudi koji u interesu cjelovite BiH govore istinu. SDA, s jedne strane, ne može iz svoje kože, ima nacionalni legitimitet koji nužno, a pod inercijom druga dva legitimiteta, vodi uspostavi suvereniteta na “svom” dijelu teritorije. S druge strane, opozicija pliva u žabokrečini prijeratnih proklamacija, istrajavajući na utopističkoj metodologiji, uz svesrdnu pomoć donatora koji smišljeno finansiranjem magle finansiraju nestanak Bošnjaka, kao autentičnog integrativnog faktora BiH.

Bosanska stranka nije ni na jednoj ni na drugoj irealnoj liniji. Nama trebaju jaki Bošnjaci!

Jer snaga Bošnjaka je snaga cjelovite Bosne!

27. mart 1996.

REAGOVANJE NA PAMFLET TV TPK

Bosanska stranka misli i misliće drukčije od svih onih koji ne misle u interesu Bosne i bošnjačkog naroda, kao jedinog autentičnog integrativnog faktora naše zemlje. Suština našeg, navodno heretičnog, mišljenja je da bez jakih Bošnjaka nema ni Bosne, i da sadašnja federalna pozicija bošnjačkog naroda vodi njegovom slabljenju, političkoj inferiorizaciji i marginalizaciji bošnjačke tapije na cjelovitost Bosne i Hercegovine.

Ako smo zbog toga zaslužili da budemo na ovakav način klevetani, onda je očito da kleveta potječe iz materijalno-političkih, a ne patriotskih poriva.

Naime, Bosanska stranka je doživjela tu čast da bude sa jednakom žestinom napadana i od struktura Stranke demokratske akcije i od opozicionih tzv. multinacionalnih partija. Prvi u našem realizmu vide herezu, a drugi nas nazivaju islamskim ekstremistima i fundamentalistima.

Istina o Bosanskoj stranci je tamo gdje najviše boli savjest vladajućih i opozicionih stranaka. Istina je realnost koju jedino Bosanska stranka prihvata, ne nudeći narodu magle, ne prodajući iluzije koje ne mogu biti ostvarene, i nije Bosanska stranka, gospodo, izmislila podjelu Bosne.

Gospodo političari, svih boja i dresova, sve što je dosad bilo, a što je sigurno moglo biti bolje i manje tragično - vaše je djelo. Bosanskoj stranci ne možete zabraniti da na zgarištu vaše nesposobnosti, sa realističkih pozicija, gradi dugoročnu političku platformu zaštite bošnjačkog naroda i reintegracije Bosne i Hercegovine, kao domovine svih ljudi dobre volje.

Za razliku od bošnjačkog federalnog partnera i opozicionih čurana Bosanska stranka opstanak Bosne vidi u jačanju bošnjačkog naroda čija duhovna nadmoć jedina može reintegrirati bosansko društvo i vremenom poraziti srpski i hrvatski separatizam.

Na kraju proglasa smo rekli: Snaga Bošnjaka je snaga cjelovite Bosne.

28. mart 1996.

REAGOVANJE NA PAMFLET SDP-a

Potpredsjednik SDP-a Gradimir Gojer Bosansku stranku i naš Proglas okvalifikovao je kao fašistički poziv na podjelu Bosne, na kršenje ljudskih prava, podjelu komšiluka, bračnih postelja, haustora, itd. Izjave gospodina Gojera su neistinite i zlonamjerne. Kao političar bi morao znati da je Bosna već administrativno podijeljena, a kao intelektualac mogao je pravilno pročitati Proglas i vidio bi da njegov strah nema nikakvog uporišta. Kad govorimo o duhovnoj nadmoći Bošnjaka, mi upravo mislimo na poštivanje drugih, na poštivanje ljudskih i građanskih prava i sloboda svih ljudi bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost. Kad govorimo o bošnjačkoj tapiji na cijelu Bosnu mi upravo mislimo na demokratski bošnjački duh kojeg će sutra prihvatiti većina bosanskih Srba i Hrvata. Za razliku od SDP-a Bosanska stranka preduslov reintegracije vidi u jačanju bošnjačkog naroda, kao jedinog naroda čiji je u ovom trenu nacionalni interes cjelovita BiH. Bez Bošnjaka nema ni Bosne. To je, dakle, sav grijeh Bosanske stranke. To je razlog medijskog i političkog pogroma Bosanske stranke koja se iskreno zalaže za reintegraciju BiH, kao zemlje slobodnih ljudi različitih nacija. Grijeh je što upozoravamo, bez dlake na jeziku, da se u interesu Bosne moraju štititi Bošnjaci pred tendencijom federalnog popuštanja, koja vodi inferiorizaciji i marginalizaciji Bošnjaka. Kroz ovakav federalni koncept sutra bi bila marginalizirana bošnjačka želja za reintegracijom, jer bi se uklopili u velikohrvatski koncept Karađorđeva. To je ono što ne želi da vidi ni SDP, ni svi oni koji na ovako bezočan način sataniziraju Bosansku stranku i istinu iznešenu u našem proglasu. Bosanska stranka se ne plaši istine i neće se predati utopijama koje su protiv interesa bošnjačkog naroda i cjelovite Bosne i Hercegovine.

29. mart 1996.

O INICIJATIVI BH SRBA DA BRČKO BUDE GLAVNI GRAD SRPSKOG ENTITETA

Pokazalo se da se neki procesi odvijaju mimo proklamacija iz Dejtonskog i Vašingtonskog sporazuma, bez mogućnosti da se kontrolišu "odozgo". Inspiratori dezintegracionih procesa i dalje su daleko od domašaja međunarodnih faktora nadležnih za implementaciju mirovnog sporazuma, samim tim što je jezik sile jedino sredstvo sporazumijevanja sa nosiocima separatističkih ideja, a silu niko ne želi da upotrebljava, uprkos ovlaštenjima.

Bosna se tako, sa upitnikom iznad svoje budućnosti, nalazi u bujici dezintegracije koja se može, ali neće zaustaviti. Logično, međunarodne snage nisu, kao Bošnjaci ili rijetki Bosanci vezane sentimentom za biće Bosne i Hercegovine, niti su kao mi zainteresovani za reintegrativne procese. Njih, na berzi morala, interesira da što jeftinije prođu: ukoliko je moguće održati mir po svaku cijenu, pa makar se ona zvala i status quo.

Mir je tu. Još uvijek labav jer nosi breme političkih nedorečenosti, ali što vrijeme više prolazi sve je čvršći, jer se običan čovjek, na svim stranama, udaljava od svoje sjene, ili savjesti.

Ako sve to shvatimo, dakle moralno-trgovački interes IFOR-a i uopšte svih međunarodnih sponzora mira u Bosni, onda će nam jasnije biti raseljavanje Srba iz Sarajeva i uspostavljanje tapije u Brčkom.

Ako je mir po svaku cijenu bio primarni interes njegovih sponzora, onda je razumljivo kada ih ne iritiraju unutarnje bh političke konotacije određenih, naravno fabrikovanih, procesa. U slučaju da sponzori uistinu žele sve ono što su pored mira proklamirali, jasno je da na sceni ne bi bile sve one separatističke antibosanske političke strukture koje i dalje rade svoj prljavi posao.

Ali, jesu. I uz to, djeluju sa mnogo više drskosti nego što se to i moglo očekivati u prvi mah. Najporaznije je da partneri iz Karađorđeva faktički ostvaruju svoj cilj, na terenu i praktično, ma kako se on zvao: Federacija, Unija, entitet ili nešto drugo. Opasnost je u vremenu, u srastanju tog stanja sa realitetom, kada bi i sponzori mira mogli dići ruke i reći: imate mir, ali onakav, u političkom smislu, kakav je na terenu.

Naseljavanje Srba u Brčko je vrhunac drskosti ovakve politike, srpskih i antibosanskih ekstremista s jedne, i međunarodnih implementatora, s druge strane.

Na pitanje zašto oko 100.000 sarajevskih Srba, kad su već otišli, nije naseljeno u Podrinju, a ne u Brčkom - odgovor je jasan. Brčko i dalje ostaje vrhovni interes kakvog takvog velikosrpstva, žila kucavica Krajine i Podrinja. Kao dugoročan politički cilj, smatraju Srbi, ono mora biti njihovo.

Budući da pitanje bosanske srpske prijestolnice još uvijek nije riješeno, da traju varnice na relaciji Pale - Banjaluka, ratni srpski invalidi došli su na ideju da razlike pomire tako što će Brčko proglasiti glavnim gradom Republike Srpske.

Ukoliko se nastavi ovakva politika Biltove administracije, politika popuštanja i nezamjeranja, izjednačavanja tri strane, u kojoj uvijek jedna ima više prava, a druga obaveza - ne treba sumnjati da će ova lakrdija uskoro postati realnost.

Tzv. neriješeni status Brčkog bio bi riješen srpskom drskošću i međunarodnim popuštanjem. Bilo bi to status quo, kao što je danas i srpski entitet na kome su većinu stanovništva, do prije četiri godine, činili Bošnjaci.

Teško je ma čime opravdati nedovoljnu bučnost državnih organa vlasti kada je u pitanju - Brčko. Danas, tu počinje i završava se priča o budućnosti ili prošlosti Bosne i Hercegovine.

5. april 1996.

O DEMILITARIZACIJI BiH

Bosanska stranka smatra nedopustivim da u srpskom entitetu, u stanju pune borbene pripravnosti, ima oko 30.000 vojnika iz tzv. "republike srpske krajine", uz hiljade vojnika vojske srpskog entiteta čiji nivo demobilizacije nije ni izbliza onakav kakvog sprovodi Armija Republike Bosne i Hercegovine.

Bosanska stranka upozorava domaću javnost i traži od državnih organa da se pitanju ravnomjernosti demobilizacije u Federaciji i srpskom entitetu posveti maksimalna pažnja, jer mi više nikada ne smijemo dopustiti da vjerujemo nekome kao što smo vjerovali zločinačkoj Jugoslavenskoj narodnoj armiji. Cijena našeg osvještenja je toliko tragično visoka da više nikada ne smijemo zaboraviti da naš opstanak zavisi od naše oružane sile i spremnosti da se branimo u slučaju agresije.

Bosanska stranka traži od državnih organa da stepen demobilizacije naše Armije bude uslovljen istovjetnim stepenom u srpskom entitetu, ali ništa manje i u onim područjima gdje se jedinice HVO nalaze u stanju borbene mobilnosti.

Ukoliko se nastavi ovakva tendencija, i ukoliko jedinice IFOR-a napuste Bosnu i Hercegovinu u najavljenom roku, moglo bi se dogoditi da jedino Bošnjaci i Bosanci i Hercegovci ostanu bez oružane sile i mogućnosti samoodbrane.

Bosanska stranka se zalaže za demilitarizaciju Bosne i Hercegovine ali samo na osnovama ravnomjernosti, jer svaka neravnoteža sile vodi buđenju teritorijalnih aspiracija i obnovi sukoba.

Bosanska stranka traži obustavljanje demobilizacije pripadnika Armije Republike Bosne i Hercegovine, sve dok se naši državni organi ne uvjere u ravnomjieran stupanj demobilizacije u srpskom entitetu i među postrojbama Hrvatskog vijeća obrane.

12. april 1996.

O POMIRENJU BH NARODA

Bosanska stranka smatra da pomirenje bosanskohercegovačkih naroda jeste plemenit strateški cilj, koji je prije svega u nacionalnom interesu bošnjačkog naroda, ali da se pomirenju ne može prići prije nego što se steknu potrebni preduslovi.

Pomirenje jeste preduslov reintegracije i restitucije zajedničkog života, ali preduslov pomirenja je cjelivanje rana na godinama ubijanom i masakriranom povjerenju jednih prema drugim.

Bošnjački narod može željeti pomirenje, ali će povjerenje steći tek kada bosanski Srbi kazne zločince i osude zločine koji su u njihovo ime počinjeni nad bošnjačkim narodom, i kada se među njima pojavi neki Vili Brant koji će se u ime srpskog naroda izvinuti Bošnjacima i odati poštu nedužnim žrtvama.

Nedavni slučaj iz Sižja pored Lukavca, kada je nekoliko Srba iz Doboja došlo da obiđe svoje kuće, i kada su bili pretučeni od strane Bošnjaka iz Srebrenice, najbolji je realistički i materijalni indikator spremnosti bošnjačkog naroda na ovaj čin.

Bosanska stranka smatra da se moraju politički govori uskladiti sa realnošću.

Bošnjački narod koji se četiri godine borio za civilizacijske i demokratske principe, i zbog toga bio izložen genocidu, uz odobravanje i saučesništvo međunarodne zajednice, ne može biti spreman na pomirenje sve dok onaj s kim bi se trebao miriti smatra da se zločini nad Bošnjacima nisu ni dogodili.

Bošnjaci niti su počeli rat, nisi su ugrožavali druge narode, niti su vršili genocid. Bošnjaci su žrtve agresije i genocida i pomirenje jedino može biti obostrani, a nikako jednosmjerni proces.

19. april 1996.

O IZBORNIM PRAVILIMA PRIVREMENE IZBORNE KOMISIJE I OŠTRIM REAKCIJAMA VLADAJUĆIH I OPOZICIONIH PARTIJA

Sve političke partije u bosanskohercegovačkom dijelu Bosne i Hercegovine nemilosrdno su se okomile na jednu jedinu odredbu Izbornih pravila. Sve partije zahtijevaju da prognanici moraju glasati za mjesta iz kojih su prognani, jer u suprotnom, smatraju oni, dogodiće se legalizacija etničkog čišćenja. Bosanska stranka ovakve stavove smatra u najmanju ruku neozbiljnim, budući da se legalizacija etničkog čišćenja već dogodila potpisivanjem Dejtonskog sporazuma i priznavanjem srpskog entiteta. S druge strane, Bosanska stranka smatra, u kontekstu opšteprihvaćenih humanističkih normi, da svaki građanin ima pravo birati mjesto svoga boravka. Kršenje kodeksa ljudskih prava bilo bi tjeranje prognanih Bošnjaka, Bosanaca i Hercegovaca, da žive tamo gdje ne žele, strahujući od ponavljanja genocida, progona i holokausta. Bosanska stranka stavove protivne odredbama Izbornih pravila smatra u prvom redu političkim diletantizmom, a potom brutalnom bezosjećajnošću prema ljudima koji su doživjeli holokaust i prirodno je da ga ne mogu zaboraviti.

25. april 1996.

O REPATRIJACIJI

Bosanska stranka smatra da u prvom redu od povratka prognanika na svoja ognjišta zavisi rat ili mir u dejtonskoj Bosni i Hercegovini. Prognanim i izbjeglim je u Dejtonu dato pravo na repatrijaciju, a ostvarenje tog prava je dijametralno suprotno realnim mogućnostima, odnosno blokadi repatrijacije. Riječ je o temeljnom pitanju uspjeha Mirovnog sporazuma koje zahtjeva punu odgovornost društvenih i političkih subjekata.

Bosanska stranka smatra neodgovornim, neozbiljnim i opasnim iniciranje procesa repatrijacije prema srpskom entitetu jer, u dejtonskoj konstelaciji, do tog procesa ne može doći sve dok se repatrijacija ne počne sprovoditi unutar Federacije.

Federalne strukture vlasti manipuliraju osjećajima prognanika, vršeći pritisak na srpski entitet, a istovremeno nisu u stanju obezbijediti repatrijaciju unutar Federacije. Time, zapravo, pokušavaju skinuti odgovornost sa sebe, prikriti svoju dvogodišnju nemoć pri nesprovođenju nebrojenih sporazuma o početku funkcioniranja Federacije.

Otpor u srpskom entitetu prema repatrijaciji će trajati sve dok se repatrijacija ne izvrši unutar federalnog entiteta, jer je to osnovni argument srpskih ekstremista, odnosno, kako tražiti povratak Bošnjaka i Hrvata u Brčko, Doboj ili Banja Luku, dok se Bošnjaci ne mogu vratiti u Stolac ili Čapljinu, a Hrvati u Bugojno ili Vareš.

Bosanska stranka traži da se u rješavanju ovog problema primjeni stara narodna da nema pite bez tepsije, što znači prvo povratak prognanih u svoje domove unutar Federacije, a potom unutar dejtonske Bosne i Hercegovine.

26. april 1996.

MEMORANDUM

1. Od bošnjačke mudrosti zavisi sudbina Bošnjaka, Bosanaca i Hercegovaca, države Bosne i Hercegovine.
2. Bošnjaci imaju tri puta:
  - 2.1. Tiha asimilacija u velikohrvatski korpus po zamisli iz Karađorđeva
  - 2.2. Obnovljeni rat za pravedne i nerealne ciljeve u kome bi jedino dobio srpsko-hrvatski hegemonistički savez
  - 2.3. MUDROST koja počinje nakon spaljivanja bošnjačkih tragičnih iluzija.
3. Spaljivanje iluzija:
  - 3.1. Bosna i Hercegovina je, prije svega, zemlja naroda, a potom građana. Parlamentarno preglasavanje je preglasavanje naroda, a ne stranaka. Suverenitet BiH pripada nacionalnim legitimitetima. U suvlasničkim odnosima dvojica ne mogu neutralizirati pravo trećeg. Konsenzus je jedini način odlučivanja u BiH
  - 3.2. Bošnjaci su jedini bh narod čiji je nacionalni interes cjelovita BiH. Bošnjaci nisu smjeli dopustiti da budu produžena ruka ni jednog susjednog hegemonizma. Godinu dana prije rata Bošnjaci su se bez ikakve potrebe politički uvukli u s-h sukob. Dovedi su se u bezizlaznu političku poziciju koja traje i danas
  - 3.3. Srbi i Hrvati su sklapali i sklapaju antibosanske i antibošnjačke sporazume, dok Bošnjaci istrajavaju na nepostojećem savezništvu s jednim, a protiv drugih. Ni jedno savezništvo nije sveto da ne bi moglo biti mijenjano, ili proširivano.
4. U svome nacionalnom interesu, u interesu Bosanaca i Hercegovaca, u cilju reintegracije i očuvanja države Bosne i Hercegovine - Bošnjaci se moraju vratiti u poziciju neutralnosti, nepristrasnosti i ekvidistance prema Srbima i Hrvatima

- 4.1. Bosanska stranka traži priznavanje konstitutivnosti srpskog naroda u Federaciji, a bošnjačkog i hrvatskog u srpskom entitetu
- 4.2. Bosanska stranka traži uspostavljanje dugoročnih političkih odnosa sa demokratskim i probosanskim snagama u srpskom entitetu
- 4.3. Bosanska stranka strategiju reintegracije BiH vidi u bošnjačkoj političkoj ekvidistanci, a ne u savezništvu s jednim protiv drugih.
5. Ciljevi uspostavljanja bošnjačke političke ekvidistance:
  - 5.1. Jedino tako moguća je reintegracija Bosne i Hercegovine!
  - 5.2. Pored nekoliko "HVO-gradova" u Federaciji, bošnjački interes je povratak u desetine gradova u srpskom entitetu
  - 5.3. U slučaju jedne ili druge agresije, iz pozicije ekvidistance Bošnjaci bi uvijek imali zaleđinu
  - 5.4. Ekvidistanca daje mogućnost političkog licitiranja, a ne dovođenja pred svršen čin
  - 5.5. Bošnjaci i muslimani žive i na istoku, i na zapadu ovih prostora.

Snaga Bošnjaka je snaga cjelovite Bosne!

30. april 1996.

“DEMOKRATSKI” POGROM NAD ISTINOM

U četvrtak, 2. maja, održana je redovna press konferencija Bosanske stranke. Predsjednik Stranke Mirnes Ajanović upoznao je novinare sa Memorandumom Bosanske stranke, dokumentom koji je u vidu plakata prezentiran bosanskohercegovačkoj javnosti. Između ostalog, Predsjednik Bosanske stranke Mirnes Ajanović naročito se osvrnuo na reagovanja koja je izazvao proglas Bosanske stranke. Po Ajanoviću, moglo se očekivati zlonamjerno čitanje poruka iz proglasa, jer neke političke partije i njihovi novinari u bilo kakvom spominjanju pitanja ravnopravnosti Bošnjaka vide tobožnju opasnost cijepanja Bosne i ugroženosti drugih.

Po predsjedniku Bosanske stranke Mirnesu Ajanoviću, zabrinjavajuća je činjenica da su mnogi mediji ustupili prostor političkim strankama i jurišnim novinarima za napad na sadržaj Proglasa, ali da, protivno Zakonu o štampi, nisu dozvolili pravo na odgovor i pojašnjenje nekih stavova koji su, po Ajanoviću, zlonamjerno satanizirani.

- Slika naše demokratije je to što Bosanskoj stranci nije dato pravo da se brani - argumentima. “Oslobođenje” nas okleveće na čitavoj stranici, a mi ne možemo dobiti prostor za odgovor. Kantonalna Tuzlanska TV emitira klevetnički komentar, a nama ne dopusti da odgovorimo, da nepismenim pojasnimo da u našem Proglasu nema ništa ni protiv Bosne i Bošnjaka, ni protiv demokratije i ljudskih prava. SDP nas, u cilju svoje promocije, nazove fašistima, a mi ne možemo reći da je fašizam upravo ovaj pogrom nad istinom koju govori Bosanska stranka, rekao je Ajanović.

Predsjednik Stranke je upoznao novinare sa problemima sa kojima se susreće stranka i onemogućavanja djelovanja od strane nekih političkih stranaka u Tuzli, konkretno radi se o zabrani korištenja konferencijskih prostorija Opštine Tuzla za press konferencije Bosanske stranke, od strane opštinskog Kabineta, uz obrazloženje da samo parlamentarne stranke mogu koristiti imenovane prostorije, a da Bosanska stranka može u njima održavati sastanke, ali bez prisustva sredstava javnog informisanja.

2. maj 1996.

O PRAVU PROGNAH I IZBJEGLIH LICA DA GLASAJU ZA LISTE OPŠTINA ZA KOJE ŽELE

Bosanska stranaka izražava svoje saosjećanje sa prognanim i izbjeglim Bošnjacima, Bosancima i Hercegovcima, prvo, jer se nemaju kuda vratiti dokle god su na sceni nacistički paljanski i herceg-bosanski režim, a drugo, jer sve političke partije bezuslovno insistiraju na njihovom povratku, bez obzira na rizik i razumljivi ljudski strah.

Za razliku od svih stranaka, Bosanska stranka jedina štiti pravo prognanih i izbjeglih lica da biraju svoje mjesto boravka i da glasaju za liste opština za koje žele.

Ukoliko se ova lica odluče da glasaju za liste opština iz kojih su prognani, u kojima su tlačeni i ponižavani od strane terorističke vlasti, onda se moraju suočiti sa realnošću, a ona je ravna potpunoj neizvjesnosti.

Ukoliko se, pak, odluče da glasaju za liste opština u kojima borave, ili u kojima žele boraviti, onda im to ljudsko i građansko biračko pravo ni jedna vlast, ni jedna partija, ni jedan međunarodni faktor ne mogu i ne smiju osporiti.

Bosanska stranka upućuje javni protest zbog etičke i moralne bezosjećajnosti svih političkih stranaka koje prognane i izbjegle, kao najveće stradalnike ovoga rata, vide kao objekat za ostvarenje u ovom vremenu nerealnih ciljeva, koji još jedino postoje na papiru, u bajatim platformama bosanskohercegovačkih stranaka.

Bosanska stranka će se boriti protiv političke instrumentalizacije prognaničkog bola i tragedije, jer ako ništa ovi ponosni i dostojanstveni ljudi nisu zaslužili da budu predmetom političke licitacije.

Reintegracija Bosne i Hercegovine ne ovisi o povratku prognanih, već isključivo, i prije svega, o vremenu koje mora zaliječiti rane.

8. maj 1996.

JEDNAKE UDALJENOSTI UMJESTO SAVEZNIŠTVA

Prije mjesec i pol dana Bosanska stranka iz Tuzle na sebe je skrenula pažnju Proglasom, u javnost plasiranim plakatima. Na poruke i pozive iz Proglasa o neminovnoj podjeli BiH na tri nacionalna entiteta, duhovnoj nadmoći Bošnjaka, o... reagirale su gotovo sve političke stranke - vladajuće i oporbene. Mnogi mediji, također su se okomili na pomenuti i već pomalo zaboravljeni Proglas. Međutim, agilni i ambiciozni lider stranke nije ništa zaboravio. Krajem travnja 1996. godine u javnosti, opet uz pomoć plakata izašao je sa Memorandumom kojim poručuje: "Od bošnjačke mudrosti zavisi sudbina Bošnjaka, Bosanaca i Hercegovaca, države BiH".

"Bošnjaci su jedini bh narod čiji je nacionalni interes cjelovita BiH. Bošnjaci nisu smjeli dopustiti da budu produžena ruka ni jednog, susjednog, hegemonizma. Godinu dana prije rata Bošnjaci su se bez ikakve potrebe politički uvukli u s-h (srpsko-hrvatski) sukob. Dovedi su se u bezizlaznu političku poziciju koja traje i danas. Srbi i Hrvati su sklapali i sklapaju antibosanske i antibošnjačke sporazume, dok Bošnjaci istrajavaju na nepostojećem savezništvu s jednim, a protiv drugih. Ni jedno savezništvo nije sveto da ne bi moglo biti mijenjano ili proširivano".

U Memorandumu se još tvrdi da se Bošnjaci moraju vratiti u poziciju neutralnosti, nepristrasnosti i ekvidistance (jednake udaljenosti) prema Srbima i Hrvatima.

Sa sadržajem Memoranduma tuzlanski novinari su upoznati na konferenciji za medije održanog 2. svibnja 1996. godine i tom prigodom im je rečeno da je BoS-u zabranjeno održavanje konferencije za novinstvo u zgradi općine. Novinarima je uručeno i reagiranje na komentar objavljen u "Dnevniku" Televizije TPK-a od 27. ožujka 1996. godine. U reagiranju, između ostalog, piše:

"Za razliku od bošnjačkog federalnog partnera i opozicionih čurana, Bosanska stranka opstanak Bosne vidi u jačanju bošnjačkog naroda čija duhovna nadmoć jedina može reintegrirati bosansko društvo i vremenom poraziti srpski i hrvatski separatizam" - kaže se na kraju pomenutog reagiranja.

Bez obzira na to što se M. AJANOVIĆU ne može osporiti istinitost i praktično-politička realnost dijela tvrdnji izrečenih u

Memorandumu, iole pomnijem čitatelju biće jasno da je tu podosta zamijenjenih teza. U isto vrijeme ostaju dileme i pitanja, bez odgovora, što to hoće, a što neće BoS iz Tuzle. Jedno od najuočljivijih, a za mnoge i najosjetljivijih je pitanja - kakva je to Bosanska stranka koja se bori za interese samo jednog naroda, odnosno Bošnjaka.

Oni koji osobno poznaju Mirnesa AJANOVIĆA ne rijetko se pitaju, ali ostaju bez odgovora, tko su sponzori ove stranke a tko kumovi i duhovno-politički mentori. Ajanović sa smiješkom odgovara samo da su sponzori (financijski) dovoljno jaki. Ne mali je broj onih koji su uvjereni da iza leđa tuzlanskog BoS-a i lidera Ajanovića stoje moćni kumovi sa be-ha prostora i kroz ovu stranku realiziraju ono što sami ne mogu, ne smiju ili im politički i nacio-stranački nije primjereno i profitabilno. Otud i tvrdnja da bi za ovu izvanparlamentarnu stranku mogla važiti i skraćenica APP - Ako prođe - prođe.

10. maj 1996.

O SMJENJIVANJU PREMIJERA SRPSKOG ENTITETA

U povodu smjenjivanja Premijera srpskog entiteta Rajka Kasagića od strane ratnog zločinca Radovana Karadžića, i nesebične podrške koju Kasagiću daju bh političke partije i međunarodni faktori, Bosanska stranka smatra da je za političku reintegraciju Bosne i Hercegovine između Kasagića i Karadžića nema nikakve razlike. I jedan i drugi ostaju na pozicijama velikosrpskog hegemonizma i težnji za otcjepljenjem srpskog entiteta iz države Bosne i Hercegovine. Razlika je jedino u tome što je Karadžić ratni zločinac, a Kasagić nije, ali to svakako ne može biti dovoljan dokaz da je Kasagić za reintegraciju Bosne i Hercegovine. Uz to, sudeći po Kasagićevim izjavama odveć je jasno da je on produžena ruka srbijanskog vožda Slobodana Miloševića koji namjerava taktikom tobožnjeg mirotvorstva ostvariti ono što nije uspio ratom. Riječ je o Kasagićevoj borbi za “veliku Srbiju”, a ne o borbi za Bosnu i Hercegovinu, kako to domaći politički prvaci žele predstaviti. U tom smislu, Bosanska stranka protestvuje zbog još jedne u nizu iluzionističkih euforija i traži od političkih struktura da ne glorificiraju neprijatelje države Bosne i Hercegovine, samo zbog toga što su neprijatelji naših dokazanih neprijatelja. Između Rajka Kasagića i pokojnog Miterana ili Džimija Kartera nema nikakve razlike. Vežu ih naši aplauzi, a vezaće ih i naša razočarenja. Onog trenu kada se Rajko Kasagić, poput Vilija Branta, pokloni sijenima ubijenih Bošnjaka od strane srpskih zločinaca, kada spomene državu Bosnu i Hercegovinu kao svoju domovinu, kada stvari nazove pravim imenom, Bosanska stranka će sa zadovoljstvom povući svoj aktuelni stav.

19. maj 1996.

O AKTUELIZIRANJU INICIJATIVE HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE ZA OSNIVANJEM TZV. HRVATSKIH OPĆINA NA TERITORIJAMA POD KONTROLOM ARMIJE BIH

Prvo: Ova inicijativa HDZ-a je u najmanju ruku nemoralna, budući da ova ista stranka onemogućava povratak Bošnjaka u svoje domove na teritoriji pod kontrolom HVO-a. O ovoj inicijativi moći ćemo ravnopravno razgovarati tek kada HDZ obezbjedi ravnopravnost Bošnjaka u onim dijelovima Federacije u kojim je na vlasti. Ovu separatističku inicijativu Bosanska stranka doživljava kao svojevrsnu političku neprincipijelnost od stranke koja nema nikakav legitimitet da zastupa građane hrvatske nacionalnosti u dijelovima Federacije pod kontrolom Armije RBiH.

Drugo: Bosanska stranka će se zalagati, za razliku od svih postojećih bh stranaka, da u narednom periodu ne dođe do reorganizacije Tuzle i Zenice iz opštine u grad, jer bi to vodilo razbijanju Tuzle i Zenice na više opština, čime bi okolna hrvatska sela automatski postala hrvatske opštine. Do ovog procesa može doći tek kada hrvatski narod da legitimitet političkoj partiji koja će garantovati ravnopravnost svih građana bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost.

Osnivanje hrvatskih opština, u kontekstu lokalne samouprave, može biti realnost tek kada se steknu uvjeti za paralelan politički proces osnivanja bošnjačkih opština na teritoriji pod kontrolom HVO-a.

28. maj 1996.

O IZJAVAMA DA ĆE POLITIČKI PLURALIZAM ŠTETITI BOŠNJAČKOJ NACIONALNOJ SAMOBITNOSTI

Posljednjih dana svjedoci smo oštre medijske kampanje izvjesnih glasnogovornika koji tvrde da Bošnjaci na predstojećim izborima moraju svi glasati za svoju nacionalnu stranku, pošto će isto, navodno, učiniti bosanski Srbi i Hrvati.

Ovakva nacional-boljševička stajališta potkrepljuju se kvazi-argumentima po kojima će politički pluralizam, navodno, štetiti bošnjačkoj nacionalnoj samobitnosti.

Bosanska stranka smatra da su ovakve antidemokratske, a po mnogo čemu antibosanske teze isključivo u interesu uskog kruga političkih moćnika čiji je interes da zadrže monopol u vlasti i nakon izbora.

Bosanska stranka je čvrstog uvjerenja da u nacionalnom interesu ni jednog naroda, pa ni bošnjačkog, ne može biti da njime vlada jedna stranka jer takav politički sistem je ništa drugo nego diktatura totalitarizma i jednoulja.

Opravdanje za ovako politički skandalozne teme, kakva je i nedavna izjava potpredsjednika SDA Edhema Bičakčića, ne može biti srpski i hrvatski totalitarizam, samim tim što Bošnjaci moraju biti ta politička snaga koja će otvoriti procese reintegracije i demokratizacije na ovim prostorima. Bošnjački nacionalni interes je reintegracija Bosne i Hercegovine, a on je neostvariv logikom totalitarizma u čijoj je moći jedino da pothranjuje srpski i hrvatski ekstremizam.

Stoga, Bosanska stranka smatra da treba raditi na jačanju višestranačja i slobode političkog govora na domaćoj političkoj sceni, ali da se nikada, ni po koju cijenu, ne smije dogoditi da se pređe prag minimuma bošnjačkih nacionalnih interesa.

7. juni 1996.

PROGRAM (fragmenti)

BOSS - Bosanska stranka je osnovana 1994. s ciljem političke artikulacije mirotvornih i socijalnih osjećanja građana Bosne i Hercegovine. Kao prva pacifistička i socijalistička stranka na ovim prostorima, sa originalnim programom utemeljenim u realitetu, BOSS je okupio veliki broj nacionalno mješovitog članstva i simpatizera, različite starosne dobi.

POLITIKA: Bosna i Hercegovina je prvenstveno država naroda, a tek potom građana. Narodi su nosioci suvereniteta i konsenzusom mogu ujedinjavati svoje interese. U političkoj konfiguraciji uzrokovanoj ratom, Bosanska stranka budućnost Bosne i Hercegovine ne vidi u asimilacijskom vezivanju Bošnjaka za bosanske Hrvate, već u političkoj ekvidistanci i prema bosanskim Srbima i prema bosanskim Hrvatima. Budućnost bosanstva i Bosne i Hercegovine u direktnoj je ovisnosti o političkoj, ekonomskoj i vojnoj samostalnosti bošnjačkog naroda, čija spremnost na pluralne društveno-političke odnose treba da vremenom rezultira reintegrativnim procesima.

EKONOMIJA I SOCIJALNA POLITIKA: Bosanska stranka se zalaže za principe tržišne ekonomije, kao prirodnog vida konkurencije i kvalitativnog imperativa, ali se duboko protivi nezdravom postkomunističkom kapitalizmu, koji u cijelosti marginalizira socijalnu i egzistencijalnu sigurnost građana.

Bosanska stranka je u osnovi stranka progresivne socijalističke provenijencije, čija doktrina ne pristaje na podvojenost ljudi po ekonomskom i socijalnom statusu, odnosno kriteriju.

Bosanska stranka će se posebno boriti za pravo socijalno ugroženih kategorija stanovništva, za dostojanstvo i egzistencijalni boljitak ljudi koji ničim nisu skrivili što je rat od njih napravio siromašne, a po postkomunističkom neokapitalističkom ustroju društva i - potlačene građane.

Besplatno obrazovanje, besplatna socijalna i zdravstvena zaštita, uslov je bez kojeg se ne može govoriti o aktivnoj socijalnoj

politici, jer je riječ o osnovu ravnopravnosti građana u društvu koje žele biti humanističko.

Osnov ekonomske projekcije Bosanske stranke činiće svi prihvatljivi putevi stvaranja bogatog društva, ali pod uslovom konkretne, a ne proklamatorsko-političke brige o ugroženim kategorijama građanstva.

DRUŠTVO: Bosanska stranka se oštro suprotstavlja svim oblicima ideologizacije i totalitarizacije društvenih odnosa.

Kako u političkom, tako i u ekonomskom i društvenom kontekstu - pluralizam je imperativ zdravih i prosperitetnih odnosa.

Bosanska stranka demokratiju i pluralizam shvata kao diktaturu zakona, koji svakom pojedincu ostavljaju dovoljno prostora za ispoljavanje svih progresivnih i kreativnih sloboda.

Stvaranje takvog društva najjači je embrion reintegracije Bosne i Hercegovine.

22. juni 1996.

O PRENOŠENJU PREDSEDNIČKIH OVLASTI U REPUBLICI SRPSKOJ SA RADOVANA KARADŽIĆA NA BILJANJU PLAVŠIĆ

Između Biljane Plavšić i Radovana Karadžića ne postoji nikakva razlika, jer su od početka rata do danas zastupali istovjetne ekstremne stavove i sprovodili ih u zlodjelo. To što je jedno predsjednik, a drugo potpredsjednik srpskog entiteta, koji je nastao na zločinu i etničkom čišćenju, ne znači da Biljana Plavšić može biti abolirana od svega onoga za šta haška optužnica tereti Radovana Karadžića. Zapravo, onoliko koliko je Karadžić zločinac, toliko je to i Biljana Plavšić, ili Nikola Koljević, ili bilo ko drugi iz paljanske vrhuške koja je inicirala zločine nad nesrpskim življem, vršila etničko čišćenje i uvukla srpski narod u tamnicu totalitarizma i fašizma. Stoga, Bosanska stranka smatra da međunarodna zajednica, ukoliko želi sprovesti Dejtonski sporazum i obezbijediti minimum demokratije na predstojećim izborima, ne može pristati da joj srpski ekstremisti određuju partnera za pregovore.

Bosanska stranka smatra da međunarodna zajednica mora odrediti protektora za srpski entitet koji bi bio iz reda onih Srba koji se danas, uprkos prijetnjama, zalažu za reintegraciju Bosne i Hercegovine.

1. juli 1996.

O PRIPREMAMA ZA POVLAČENJE IFOR-a IZ BIH

Najavljeni početak priprema za odlazak snaga IFOR-a indikator je još jedne u nizu prevara međunarodne zajednice prema BiH. Znamo da je potpisivanje Dejtonskog sporazuma zaustavilo akciju oslobađanja BiH i potpunog vojnog sloma Karadžićevih snaga. Srpski ekstremisti već su se bili pomirili sa predajom Banja Luke i Krajine. Pomirili su se sa potpunim porazom u momentu kada je od legalnih bh vlasti traženo da pristanu na dejtonski mir. Pristalo se na sve jer su nam data čvrsta uvjeravanja da će Dejtonski sporazum značiti reintegraciju BiH, povratak ljudi kućama i uklanjanje sa političke scene osoba odgovornih za rat i ratne zločine. Za izvršnog producenta određeni su IFOR i Karl Bildt, koji ni do dan danas nisu uspjeli sprovesti temeljne političke odredbe Dejtonskog sporazuma: ekstremni paljanski establišment i dalje je na sceni, ljudi se ne vraćaju svojim kućama, nema slobode kretanja itd. U situaciji kada sve više vjerujemo da je Dejtonski sporazum mrtvo slovo na papiru, najavljuje se početak priprema za odlazak IFOR-a nakon septembarskih izbora, bez obzira kako će tada izgledati BiH. Nakon što je priznavanje srpskog entiteta dobilo međunarodni legalitet, mi više nećemo biti u poziciji vojnim putem osloboditi Bosnu i Hercegovinu i uspostaviti suverenitet na cijelom teritoriju. Ukoliko IFOR ode prije nego se ispune sve odredbe Dejtonskog sporazuma, i to ne formalno, već suštinski, mi ćemo biti definitivno izigrani, bez prava žalbe. Bosanska stranka, stoga, apeluje na sve društvene i političke subjekte da maksimalno dignu svoj glas protiv odlaska IFOR-a prije nego ove snage ispune preuzete obaveze. Ukoliko gospodin Klinton želi ispuniti obećanje i vratiti američke vojnike do predsjedničkih izbora, mi ga možemo u tome podržati, ali ne po cijenu odlaska IFOR-a. Bosanska stranka nudi alternativu koja ne znači prisustvo zapadnoevropskih vojnika u Bosni, ali znači ostanak IFOR-a. Naime, neka se IFOR reorganizuje tako što će komandni kadar činiti oficiri NATO snaga, a neka se trupe multinacionalnog sastava oforme od profesionalnih vojnika iz reda sva tri bosanskohercegovačka naroda. Na taj način IFOR, kao garancija mira na ovim prostorima, ne bi bio limitiran nikakvim rokovima.

4. juli 1996.

O MEDIJSKOJ DISKVALIFIKACIJI PREDSJEDNIČKIH KANDIDATA IZ REDA OPOZICIONIH STRANAKA

Apsolutno favorizujući gospodu Izetbegovića i Silajdžića kao kandidate za Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, gotovo sva sredstva informisanja nisu štedjela riječi poniženja i omalovažavanja za ostale predsjedničke kandidate. Bošnjački kandidati Liberala, Združene liste, Građanske demokratske stranke i Bosanske stranke u startu su nazvani autsajderima i drugorazrednim političarima. Mediji kao da se utrkuju da sve predsjedničke kandidate, izuzev Izetbegovića i Silajdžića, osude zbog njihove tzv. drskosti što su se usudili pomisliti da mogu parirati, ili ne daj Bože zamijeniti, ovu dvojicu političara za čije ime su vezani najteži dani Bosne i Hercegovine. Takva medijska kategorizacija ne samo da je kršenje demokratskog prava ravnopravnosti kandidata, već je samim svojim nastupom duboko suprotna željenim procesima demokratizacije i pluralizacije političkih odnosa u Bosni i Hercegovini. Ostali predsjednički kandidati, imenovani kao autsajderi i drugorazredni političari, očigledno, za razliku od aktuelnih medija, ne smatraju Izetbegovića i Silajdžića prvorazrednim političarima, čim su se odlučili biti njihovim protukandidatima. Konkretno, Bosanska stranka, kandidirajući svog predsjednika za Predsjedništvo BiH, smatrala je da bošnjačkom narodu i svim drugim koji žele državu Bosnu i Hercegovinu, može ponuditi neuporedivo više od onoga što su nudile, činile i pokazale aktuelne strukture vlasti. Kandidatura Bosanske stranke za državno Predsjedništvo je kud i kamo ozbiljnija od kandidature vladajućih i favorizovanih stranaka, jer u ovu demokratsku borbu ulazimo čista obraza i bez oraha u džepovima. Da li smo autsajderi kazaće birači, a ne mediji čiji bi zadatak morao biti da obezbjede ravnopravnost svih kandidata.

8. juli 1996.

ZAHTJEV ZA PROLONGIRANJE OPŠTINSKIH IZBORA

Prije više od dva mjeseca Bosanska stranka je tražila od OSCE-a da se opštinski izbori održe nakon državnih i entitetskih, čime bi se višestruko uticalo na stvaranje najoptimalnijih pozicija za određenje političkih struktura koje najprije mogu doprinijeti pozitivnim demokratskim i reintegrativnim procesima. Zapravo, tek kada se imenuju zajednički organi na nivou države i entiteta, a na osnovu izbornih rezultata, svaki narod, svaki pojedinac, imali bi objektivnu mogućnost sagledati svoj interes na glasanju za opštinske organe vlasti. U ovom slučaju, državne i entitetske vlasti imale bi ingerencije jednoobrazno i mogli bi bez političkih oscilacija organizovati niže nivoe izbora, što bi za reintegraciju BiH bilo mnogo djelotvornije, nego u slučaju da se svi nivoi izbora održe istovremeno. Bosanska stranka i ovom prilikom ponavlja svoj zahtjev za prolongiranje opštinskih i kantonalnih izbora, i za njihovo razdvajanje od državnih i entitetskih. Prolongiranje opštinskih izbora naročito je u interesu prognanih i izbjeglih lica, budući da bi tek nakon spoznaje ko će i kako vladati Bosnom i Hercegovinom mogli donijeti odluku da li će ili ne glasati za svoje matične opštine, odnosno znali bi da li će im državna vlast omogućiti povratak u svoje domove. U negativnom ishodu, ukoliko država ne mogne garantovati povratak, ova lica imala bi mogućnost glasanja za opštine u kojima se sada nalaze, čime bi njihovo građansko i demokratsko pravo bilo zadovoljeno. Proklamovana kategorija "glasanja u odsustvu", u postojećim okolnostima, je glasanje ni za šta, bespovratno trošenje glasova, odnosno jedino vrijedi glasanje za vlast one opštine u kojoj će građanin živjeti.

I ono najbitnije: ukoliko se bošnjački glasovi uzaludno potroše za srpski entitet, biće omogućena hrvatska politička prevlast u Federaciji!

Bosanska stranka upozorava da je na pomolu najveća prevara bošnjačkog naroda, kao jedine integrativne supstance države BiH, jer nam nakon fizičkog, na ovaj način, prijeti i političko uništenje.

15. juli 1996.

POVRATAK NA BAZI EKVIVALENCIJE

Bosanska stranka se slaže sa odredbom Dejtonskog sporazuma kojom se predviđa repatrijacija i povratak svojim kućama, ali tek pošto se za njenu sprovedbu stvore podjednaki uslovi i u srpskom i u federalnom entitetu. Ako se zna da paljanski i herceg-bosanski režimi ne samo da ne dozvoljavaju povratak Bošnjaka, već i dalje vrše etnička čišćenja, onda se izjava predsjednika Republikanske stranke i člana predsjedništva R BiH, gospodina Stjepana Kljujića, u kojoj se zalaže za ukidanje rješenja o korištenju napuštenih stanova, tobože u cilju sprovedbe Dejtonskog sporazuma, može smatrati u najmanju ruku provokativnom.

Gospodin Kljujić sigurno nije toliko naivan da smatra da je uspjeh Dejtonskog sporazuma, koji se odnosi na cijelu državu, ukoliko se repatrijacija sprovede samo na teritoriji pod kontrolom Armije R BiH. Gospodin Kljujić sigurno nije toliko lakovjeran da misli da će ukidanje privremenih rješenja o korištenju napuštenog stambenog fonda, i izbacivanje već jednom izbačenih ljudi na ulicu, inicirati srpsku i hrvatsku stranu da dopuste repatrijaciju. Gospodin Kljujić, očigledno, kao i međunarodna zajednica, smatra da bošnjački narod mora biti žrtva svih sporazuma, za razliku od nacističkih režima bosanskih Srba i hercegovačkih Hrvata, kojima se uporno toleriše sve otvorenija disolucija države. Gospodin Kljujić bi morao znati da se za BiH valja prvo izboriti na Palama i Grudama, a ne u srcima Bošnjaka koji su uvijek bili spremni na ustupke u interesu države.

Bosanska stranka smatra da je učinjeno i previše ustupaka međunarodnoj zajednici, srpskim i hrvatskim režimima, da bi nakon svega dopustili izbacivanje svojih ljudi na ulicu, ne samo boraca i boračkih porodica, već i svih onih koji su u ove četiri godine bili uz BiH.

Bosanska stranka smatra da do povratka može doći samo na bazi ekvivalencije, što znači, npr, da će se u Sarajevo vratiti onoliko Srba koliko se Bošnjaka vrati u Brčko, da će se u Bugojno vratiti onoliko Hrvata koliko se Bošnjaka vrati u Stolac.

Nadamo se da za gospodina Kljujića nije grijeh ako drugima nudimo onoliko dobra koliko tražimo za sebe.

16. juli 1996.

O POLITIČKIM IZJAVAMA KOJIMA SE BOŠNJAČKOM NARODU OBEĆAVA BRZ POVRATAK NA SVOJA OGNJIŠTA I POBOŠNJAVANJE REPUBLIKE SRPSKE

Ni jedan narod u istoriji civilizacije nije kao Bošnjaci bivao izložen iluzijama i prevarama, nerealnim nadanjima i tragično bolnim buđenjima. Pogotovo sa aspekta posljednjeg bošnjačkog stradanja da se razumjeti što su nas tjerali da vjerujemo u nešto čega nema, ali se ničim racionalnim ne da objasniti kada danas, neki bošnjački političari, Bošnjacima serviraju iluzije koje ne mogu ništa dobro donijeti. Iz pozicije podijeljene države na dva entiteta, i još uvijek živućih srpskih i hrvatskih nacizama u BiH, dok se ne promijene okolnosti, govoriti o repatrijaciji i reintegraciji, obećavati Bošnjacima skori povratak na svoje, ne znači ništa drugo do manipulaciju tragedijom u cilju dobijanja glasova i osvajanja vlasti. Izjava Dr Ejupa Ganića na komemorativnom skupu u Tuzli da će Bošnjaci stići do Drine, da će se vratiti u Srebrenicu i Podrinje, ne samo da je neozbiljna, već, izrečena u sadašnjim okolnostima, u srži vrijeđa objektivne i realne nacionalne bošnjačko-muslimanske interese. Upravo politika čiji je eksponent Dr Ganić potpisala je ispod dejtonskog stola da se Bošnjaci više nikad ne vrate na teritoriju koja je priznata kao Republika Srpska. Ta država u državi nakon Dejtona ima i izvjestan međunarodni subjektivitet, i koliko god to bolno zvučalo - riječ je o srpskoj, a ne o bosanskoj ili bošnjačkoj zemlji. To je realnost u kojoj i ako se Bošnjaci vrate na svoje nikada neće biti ravnopravni građani, već zauvijek manjina u srpskoj zemlji. A zašto je to tako, mogao bi upravo reći Dr Ganić, umjesto da bošnjačkom narodu servira iluzije koje, na žalost, nemaju nikakvog utemeljenja u realnosti. Ako je istorija učiteljica života, onda bošnjački narod mora shvatiti da mu je realnost, ma koliko bila bolna, veći prijatelj od pustih snova na odveć krvavoj cesti.

21. juli 1996.

POLITIČKA PLATFORMA ZA TRAJAN MIR U BOSNI I HERCEGOVINI

Bosanska stranka je svoju političku platformu zasnovala na pacifizmu, smatrajući da rat počinje blokiranjem političkog dijaloga. Razgovarati se moglo i prije rata i prije Dejtona. Desetine hiljada života nestalo je zbog političke isključivosti aktuelnih stranaka. Bosna i Hercegovina može opstati jedino u duhu tolerancije, a to znači da se sve odluke mogu donositi samo konsenzusom. U državi u kojoj su suvlasnici tri naroda, ne može postojati građanska parlamentarna demokratija, jer bi u tom slučaju svako preglasavanje stranaka u parlamentu bilo preglasavanje naroda, a što bi značilo otvoren put pakla. Razumijevajući BiH na takav način, jasno je da dvojica ne mogu odlučivati o sudbini trećeg, jer svaki narod je vlasnik svoje sudbine.

Kristalizirajući temeljne postavke svog političkog opredjeljenja, da je BiH prvenstveno država naroda, a tek potom građana, te da su narodi nosioci suvereniteta i da konsenzusom mogu ujedinjavati svoje interese, Bosanska stranka budućnost Bosne i Hercegovine ne vidi u asimilacijskom povezivanju Bošnjaka za bosanske Hrvate, već u ekvidistanci i prema bosanskim Srbima i prema Hrvatima. Budućnost bosanstva i Bosne i Hercegovine u direktnoj je ovisnosti o političkoj, ekonomskoj i vojnoj nezavisnosti bošnjačkog naroda, čija spremnost na pluralne društveno-političke odnose treba da vremenom rezultira reintegrativnim procesima.

Za razliku od programa svih ostalih političkih stranaka koji nisu utemeljeni u realnosti, i koji se baziraju na željama a ne na onome što jeste, Bosanska stranka prihvata postojeće stanje, kao realno, i ima strategiju da se iz aktuelne pozicije reintegriše Bosna i Hercegovina. Prvi korak je borba za ravnopravnost i dostojanstvo Bošnjaka, kao temeljnog integrativnog faktora. To podrazumijeva da bošnjačko društvo bude u svim pozitivnim smislovima bosansko. Time se otvara put da pozitivne snage Srba i Hrvata u dogledno vrijeme svoj interes vide u bosanstvu, dakle da rade u interesu Bosne i Hercegovine.

Ovakva platforma Bosanske stranke, očigledno, različita je od platformi svih stranaka koje i dalje govore o prodoru do Drine, o

nedjeljivosti itd. Za nas Bosna i Hercegovina je ono što jeste, danas, ovoga trena, i ako je takvu prihvatamo, možda ćemo nekada od Bosne i Hercegovine uspjeti napraviti ono što bi htjeli.

Sve drugačije opcije od ove vode ponovnom ratu. Jedino Bosanska stranka ima platformu za trajan mir i reintegraciju Bosne i Hercegovine.

22. juli 1996.

O ODLUCI DRŽAVNOG PREDSJEDNIŠTVA DA DRŽAVNA DELEGACIJA POSJETI SRBIJANSKOG NACIONALNOG VOĐU SLOBODANA MILOŠEVIĆA

Jučerašnji pristanak državnog Predsjedništva da delegacija Bosne i Hercegovine, na poziv srpskog nacističkog vođe Slobodana Miloševića, posjeti Srbiju, predstavlja grubu povredu osjećanja bošnjačkog i bosanskog naroda. Otići na noge kasapinu koji je komandovao genocidom nad 200.000 Bošnjaka nevideno je samoponižavanje i suicid bošnjačkog i bosanskog dostojanstva. Državno Predsjedništvo, u vlasništvu gospode Izetbegovića i Ganića, uzelo si je za pravo da zarad tzv. normalizacije odnosa, prekriži sve golgote bošnjačkog naroda i odlaskom na noge Miloševiću praktično da politički legitimitet ovom ratnom zločincu. Državno Predsjedništvo umjesto da insistira na haškoj optužnici protiv glavnog organizatora počinjenih zločina, ono ga ovim kapitulantskim i mazohističkim činom ne samo da abolira, već ga dovodi u nadređenu poziciju državi Bosni i Hercegovini. Gospoda Izetbegović i Ganić mogla su i 1992. igrati kapitulantsku igru i po cijenu dostojanstva spasiti 200.000 života. Danas, nakon svih žrtava palih u borbi za slobodu i nezavisnost Bosne i Hercegovine, ovakvo samoponižavanje je više nego morbidno, prije svega prema vlastitom narodu.

Za Bosansku stranku jedino može biti prihvatljiv dolazak Slobodana Miloševića Sarajevu i njegova molba za oprost od građana Bosne i Hercegovine, što ga opet ne može abolirati od odgovornosti za počinjene zločine, čiji je glavni inspirator i organizator bio upravo on.

23. juli 1996.

O PONOVNOM PROTJERIVANJU BOŠNJAKA IZ ZAPADNOG MOSTARA I PALJEVINI BOŠNJAČKIH KUĆA U STOCU

Poniženja kakva preživljavaju hercegovački Bošnjaci, prognani sa teritorija pod okupacijom ekstremista Hrvatskog vijeća obrane, teško da se više ičim mogu pravdati. Zvanična bošnjačka politika, čiji je credo bezgranična tolerancija i trpeljivost, dovela je hercegovačke Bošnjake u pat-poziciju iz koje jedino još mogu do besmisla moljakati za milost hrvatskih ekstremista, da im dopuste povratak svojim kućama. To bošnjačko samoponižavanje, stvoreno diletantizmom zvanične bošnjačke politike, ohrabrilo je hrvatske ekstremiste koji bez ikakve rezerve nastavljaju sa progonom Bošnjaka i paljenjem bošnjačkih kuća. Ne samo političko, već i medijsko prećutkivanje kontinuirane torture nad Bošnjacima u Hercegovini sasvim sigurno neće stvar pomjeriti s mrtve tačke. Učestalost izliva netrpeljivosti odveć prijeti prerastanjem u tragičan oblik konfrontacije. U ovom dramatičnom periodu šutnja je najgori potez.

25. juli 1996.

ZAŠTO “SVI MI JOŠ DUGUJEMO BOSNI”?

Nije mi želja da se moje istupanje na ovu temu tumači kao opozicionarstvo zbog opozicionarstva. Danas govoriti istinu znači biti opozicionar i poziciji i opoziciji, koje su, svaka na svoj način, zaglibile u već zastarjela i prevaziđena tumačenja stvarnosti i Bosne. Bosna je ono što danas jeste, a ne ono što je bila ili što bi mi htjeli da jeste.

Tako i ova naša tema ima sasvim drugačiji eho kada je posmatramo iz vizure realnosti, dakle onoga što jeste, nego kad bi je uzimali iz pozicije 1992. godine, ili ranije, kada smo vjerovali u mnogo toga što jednostavno - ne postoji.

Vjerujem da će mnogi na ovu temu odgovoriti patetičnim izlivima patriotske nježnosti, u stilu: “Da, mi smo vječiti dužnici našoj Bosni”. Ja neću tako odgovoriti, jer ne mogu. Ništa više u Bosni nije isto, pa ni dug prema njoj.

Da pojednostavimo.

U Tuzli ima blizu 1.500 ratnih vojnih invalida. Među njima je veliki broj onih koji više nikada neće moći živjeti životom fizički zdravog čovjeka.

Šta mislite da li su oni još uvijek dužni Bosni? Ili je došlo vrijeme da se Bosna, odnosno slobodno bosansko društvo, oduži njima?

Samo u Tuzli je 826 porodica šehida i palih boraca. Kad taj tragični broj pomnožimo sa tri, četiri ili pet, imamo nekoliko hiljada ljudi koji su ostali bez svojih najmilijih. Ovdje naročito podvlačim djecu šehida i palih boraca. Šta mislite da li je bosansko društvo dužno njima, ili su oni još uvijek dužni Bosni.

Ovdje bi se, na sličan način, mogli dotaći i svih onih koji su bili tu ove četiri godine borbe za slobodu, koji su iskreno, a ne formalno, ulagali u borbu za oslobođenje Bosne. Spomenimo ljekare, recimo. Na neki način Bosna je više njima dužna, nego što su oni Bosni.

Svi koji su sebe davali za Bosnu u ove četiri godine, dajući život, dio tijela ili rizik od pogibije, zadužili su onu Bosnu koja će se radati narednih decenija.

Prema Bosni dug moraju vraćati generacije koje dolaze, a ne oni koji su se na najplemenitiji način odužili svojoj zemlji.

S druge strane, kada već govorimo o dugu prema Bosni, valja mi spomenuti i hiljade profitera i kriminalaca koji su, koristeći vrijeme rata i tragediju sopstvenog naroda, zgrnuli stotine hiljada maraka. Takvi su sigurno toliko dužni Bosni da joj se za još deset života ne bi mogli odužiti.

Dakle, o ovom pitanju može se razgovarati iz više pozicija.

27. juli 1996.

PRIJATELJSKI I BOŠNJAČKI POZIV IZETBEGOVIĆU I SILAJDŽIĆU DA SE POVUKU IZ POLITIČKOG ŽIVOTA BiH

Kandidaturu dvojice “najpopularnijih” bošnjačkih političara na predstojećim izborima Bosanska stranka smatra nedostatkom samokritičnosti, budući da su gospoda Izetbegović i Silajdžić sinonimi najtragičnijeg vremena u istoriji bošnjačkog naroda. Ako su ova dvojica bošnjačkih političara stekli harizmu na tragediji vlastitog naroda, nemajući mudrosti da u toku četiri godine svoje vladavine tu tragediju zaustave ili ublaže, to znači da njihova politička sposobnost ne može odgovarati potrebama i interesima bošnjačkog naroda u vremenima koja dolaze. Gospoda Izetbegović i Silajdžić su vjerovatno dali sve od sebe u toku svoje vladavine, ali se rezultati njihovog rada, najblaže rečeno, mogu smatrati lošim po interese bošnjačkog naroda. U odnosu na sve prokockane šanse, od Lisabonskog prijedloga koji je Bošnjacima, bez rata i stradanja, nudio 44 odsto bh teritorije, do prihvatljivog Vens-Ovenovog plana - situacija u koju je doveden bošnjački narod je toliko loša i neizvjesna da se teža pozicija nije mogla zamisliti. Cijeneći plemenite namjere gospode Izetbegovića i Silajdžića, valja reći da je politička i vojna pat-pozicija bošnjačkog naroda u dobroj mjeri plod i njihove političke i državničke nesposobnosti. Bosanska stranka, stoga, smatra da političke strukture koje su Bosnu i Bošnjake dovele u egzistencijalnu neizvjesnost, ne mogu imati sposobnosti da pokrenu suprotne procese. Naša bi to ličilo u budućnosti, najbolje pokazuje bliska bošnjačka prošlost, i sadašnjost, koju su upravo, u najboljoj namjeri, ali s malo političke mudrosti, stvarali gospoda Izetbegović i Silajdžić.

Bosanska stranka, u ovom za Bošnjake dramatičnom momentu, upućuje javni, od srca prijateljski poziv, gospodi Izetbegoviću i Silajdžiću, da se povuku iz političkog života Bosne i Hercegovine i da kormilo broda koji tone prepuste ljudima koji imaju i pameti i snage da Bošnjake izvedu na put opstanka i sigurne egzistencije.

Jedino Vaše povlačenje iz političkog života može bošnjačkom narodu vratiti pravo da vidi najkvalitetniji put svoje budućnosti.

Uz punu zahvalnost za sve što ste učinili u skladu sa svojim skromnim mogućnostima, Bosanska stranka Vas, u ime bošnjačkih i muslimanskih svetinja poziva da - odete.

29. juli 1996.

O MANIPULACIJI BOŠNJAČKIM BIRAČIMA

Bosanska stranka upućuje upozorenje svim bošnjačkim biračima da ne podlegnu dezinformacijama i manipulacijama Stranke demokratske akcije koja tvrdi da je glasanje Bošnjaka za više partija štetno po bošnjačke nacionalne interese. Bosanska stranka će, nakon političke analize ovih manipulantskih poziva, uputiti OSCE-u zahtjev za sankcionisanjem svih istupa koji teže političkoj getoizaciji bošnjačkog naroda. Ovakvim istupima se obmanjuje bošnjački narod jer je notorna neistina da će glasanje Bošnjaka za više stranaka dovesti tobože na vlast više Hrvata ili Srba. Istina je da postoji tačno predviđeni broj bošnjačkih mjesta u Parlamentu, i on će biti popunjen bošnjačkim zastupnicima ma iz koje stranke bili. Istina je da Bošnjaci mogu glasati za koju god hoće stranku, ali će broj Bošnjaka u Parlamentu ostati isti.

Ako bi prihvatili tezu Stranke demokratske akcije da svi Bošnjaci treba da uđu u jednu stranku, onda se ne bi složili da je to SDA. To je prije Bosanska stranka koja zna put bošnjačkog i bosanskog opstanka i prosperiteta.

Budući da bi glasanje jednog naroda za jednu stranku zauvijek uništilo mogućnost političke reintegracije Bosne i Hercegovine na osnovama bosanstva, kao imenitelja zajedničkih interesa sva tri bosanskohercegovačka naroda, Bosanska stranka nikada ne bi pristala da svi Bošnjaci glasaju za njene kandidate ili budu članovi Bosanske stranke, iz razlog što BOSS vlastitom narodu može ponuditi više od jednopartijskog koncepta društva.

Bosanska stranka poziva građane da glasaju za one političke opcije koje im vraćaju vjeru u budućnost, jer glasanjem za više stranaka glasaće za politički pluralizam i demokratiju, a samo tako može doći do trajnog mira, a u doglednoj budućnosti i do povratka ljudi svojim kućama, ali na bazi realnih i poštenih međunacionalnih političkih odnosa.

31. juli 1996.

JAVNI PROTEST PROTIV PREĆUTKIVANJA ISTINE O PROBLEMIMA RATNIH VOJNIH INVALIDA ARMIIJE BIH

Bosanska stranka daje punu podršku opravdanim protestima ratnih vojnih invalida, naročito u onom segmentu koji se tiče indolentnog i bezosjećajnog ponašanja državnih organa vlasti prema statusnim pitanjima ljudi zahvaljujući čijoj žrtvi danas postoji država Bosna i Hercegovina. Bosanska stranka negoduje zbog medijske politike svih informativnih kuća prema protestima ratnih vojnih invalida, budući da se ni jedna redakcija nije potrudila da građanima u cijelosti objasni zbog čega invalidi protestuju. Recimo, ni jedna informativna kuća nije objavila da ratni vojni invalidi protestuju zbog toga što već mjesecima nisu dobili mjesečnu pomoć koja iznosi - pet njemačkih maraka. Jer ukoliko bi se objavilo da je pet njemačkih maraka mjesečno mjera kojom država cijeni ratnog vojnog invalida, i uz to ukoliko bi se objavilo da država nije u stanju da obezbijedi ni tih, do krajnjih granica ponižavajućih, pet njemačkih maraka - onda bi se izvukli sasvim jasni zaključci o onima koji vode državu. Bosanska stranka zna da nije problem u novcu kojeg ima sasvim dovoljno, već u osobama koje državni budžet smatraju privatnom seharom. Bosanska stranka traži da republička i federalna Skupština formiraju višestranački ekspertni tim koji će utvrditi cjelokupne finansijske potencijale kojim se mogu pomoći ratni vojni invalidi.

Bosanska stranka će i ubuduće podržavati opravdane proteste ratnih vojnih invalida Armije R BiH, sve dok se njihov materijalni status ne izjednači sa statusom kakvog imaju ratni vojni invalidi Hrvatskog vijeća obrane.

5. avgust 1996.

O NASILNIČKOM PONAŠANJU AKTIVISTA STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE NA PREDIZBORNIM SKUPOVIMA

Bosanska stranka oštro osuđuje jučerašnje nasilničko ponašanje aktivista Stranke demokratske akcije na predizbornim skupovima Združene liste BiH u Kalesiji i Gradačcu, jer je riječ o smišljenom i brutalnom pokušaju da se uguši politički pluralizam i pravo bošnjačkog naroda i svih drugih naroda da biraju svoje zastupnike na narednim izborima.

Danas je to Združena lista, a sutra možda Bosanska stranka, ili bilo koja druga. Stoga, apelujemo na Organizaciju za evropsku bezbjednost i saradnju da sankcionira politiku Stranke demokratske akcije koja, očigledno, ima namjeru upotrebom sile spriječiti pravo građana na politički pluralizam i demokratiju. Pored toga, gospoda iz Stranke demokratske akcije bi morala znati, ako bošnjačkom narodu žele dobro, da je opstanak Bošnjaka u direktnoj ovisnosti od opstanka Bosne, a Bosna može opstati i reintegrirati se samo na bazi tolerancije i političkog pluralizma, prije svega kod bošnjačkog naroda, kao autentične integrativne snage Bosne i Hercegovine. Ovakvim postupcima, koji imaju za cilj uspostavu jednopartijskog i jednonacionalnog sistema vlasti, uz pomoć nasilja, Stranka demokratske akcije direktno podriva nacionalne interese bošnjačkog naroda.

Bosanska stranka, kao prva mirotvorna stranka Bosne i Hercegovine, osuđuje svako nasilje u cilju ostvarenja političkih interesa, ma o kojoj stranci i ma o kome da se radi.

11. avgust 1996.

O ŽENEVSKOM SUSRETU IZETBEGOVIĆA, TUĐMANA I MILOŠEVIĆA

Za razliku od svih bosanskohercegovačkih stranaka i državnih organa vlasti, Bosanska stranka ne podržava ženevski susret predsjednika Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije, koji će se održati u srijedu, a na kome će se razgovarati o aktuelnim pitanjima sprovedbe Dejtonskog sporazuma u našoj zemlji i održavanju septembarskih izbora. Ovakav svoj stav Bosanska stranka argumentuje činjenicom da je Dejtonskim sporazumom, kojeg su potpisali i predsjednici Srbije i Hrvatske, Bosni i Hercegovini potvrđena državnost, što znači da u buduće o sudbinskim pitanjima za Bosnu i Hercegovinu ne mogu odlučivati predsjednici susjednih država.

Tri naroda u Bosni i Hercegovini i danas imaju svoje legitimne predstavnike i jedino njihova riječ može biti i faktički i pravno relevantna po pitanju svih aktuelnih problema.

Na kraju, tročlano Predsjedništvo, kojeg će činiti predstavnici sva tri naroda, nakon septembarskih izbora, imaće upravo istu funkciju kakvu bi na ženevskim razgovorima u srijedu morali imati legitimni predstavnici bošnjačkog, bosansko-srpskog i bosansko-hrvatskog naroda.

Bosanska stranka smatra da nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma nije trebalo pristati na bilo kakvu arbitražu srbijanskog i hrvatskog predsjednika u pitanjima značajnim za sudbinu BiH.

Tim pristajanjem se, suptilno, ovim susjednim hegemonističkim politikama daje zeleno svjetlo za uplitanje u unutrašnje stvari države Bosne i Hercegovine. Suptilno se, dakle, legalizira politika koja od 1992. nastoji iz Zagreba upravljati bosanskim Hrvatima, a iz Beograda bosanskim Srbima.

Bosanska stranka smatra da pristajanje na Miloševićevu i Tuđmanovu arbitražu u pitanjima od suštinskog značaja za državu Bosnu i Hercegovinu - predstavlja do sada najveći korak unatrag kada je riječ o našim nastojanjima da izgradimo realnu politiku reintegracije Bosne i Hercegovine.

12. avgust 1996.

O MOGUĆNOSTI DA STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE BOJKOTUJE SEPTEMBARSKE IZBORE

Prema informacijama do kojih smo došli, Stranka demokratske akcije sprema se da bojkotuje septembarske izbore i time direktno obori cjelokupan izborni proces u Bosni i Hercegovini. Analitičari izbornog štaba Stranke demokratske akcije su na osnovu provedenog istraživanja zaključili da ova aktuelna vladajuća stranka bošnjačkog naroda na narednim izborima ne može dobiti dovoljan broj glasova za izbornu pobjedu. Stoga, oni se odlučuju bojkotovati izbore, i na duže vrijeme blokirati mogućnost održavanja izbora, a sve u cilju zadržavanja vlasti. Po mišljenju Bosanske stranke, u pozadini ove eventualne odluke je otkrivanje mnogih nezakonitih radova, uglavnom finansijske prirode, do kojih bi došlo u slučaju poraza Stranke demokratske akcije na izborima. Razlozi koji će biti navedeni za bojkot izbora, kao što su arbitraža u Brčkom ili hapšenje ratnog zločinca Radovana Karadžića, samo su formalne prirode.

Bosanska stranka apeluje na zdrave i čestite snage u Stranci demokratske akcije, kao i na njenog predsjednika Aliju Izetbegovića, da ne dopuste da dođe do bojkota izbora, jer bi to, prije svega, bilo na štetu bošnjačkog naroda, koji ima pravo da bira nove ljude koji će ga voditi u bolju budućnost.

15. avgust 1996.

ČOVJEK ŽESTOKIH RIJEČI

Predstavljjanje kandidata za izbore na programu bh. televizije u prvi plan interesovanja domaće javnosti izbacilo je ime Mirnesa Ajanovića, predsjednika Bosanske stranke iz Tuzle. Pažljiviji posmatrači dešavanja na političkoj sceni Bosne i Hercegovine u ratu mogli su zapaziti da je ovaj 32-godišnji rođeni Zvorničanin izašao iz anonimnosti još 1994. godine.

Apsolvent na Filozofskom fakultetu u Tuzli i vlasnik prevoznice firme, Ajanović bi se zacijelo brzo utopio u moru stranačkih ličnosti koje su se pojavile u BiH u predizbornom periodu da nije napravio nekoliko političkih autentičnih poteza koji njegovu pojavu čine specifičnom. Još kao lider BOSS-a, koji je prošle godine promijenio ime i definitivno se politički oformio, Ajanović je napisao brošuru "Manifest Bošnjačke republike" i u njoj iznio svoje političke ideje.

Već sam naziv brošure upućuje na teze koje su razrađene putem nedavno predstavljenog "Bošnjačkog nacionalnog programa" u sedam tačaka, vezanih za nacionalne interese Bošnjaka; bošnjačko političko biće i teritoriju, onako kako ih vidi Ajanović i njegovi stranački istomišljenici. Dio domaće javnosti, nedovoljno navikle na pluralizam mišljenja, svrstao je autora i njegove ideje pod novonastale sintagme "bošnjački fašista" i "bošnjački Žirinovski".

Šta proklamira Ajanović i u kojoj mjeri su ispravne etikete koje je dobio već na početku svog političkog djelovanja?

Formiranje Bošnjačke republike u okviru konfederalne BiH, uz oslonac na Lisabonski ("Kutiljerov") plan za uređenje BiH, sa nacionalnim programom Bošnjaka koji podrazumijeva podjednaku udaljenost od Srba i Hrvata, osnove su na kojima leži platforma ovog kandidata za Predsjedništvo BiH.

Kritičari ovih Ajanovićevih načela odmah su zapazili da se njegovo zalaganje za realitet trodijelno uređene BiH, jasno odvojenih nacionalnih teritorija, u određenoj mjeri podudara sa težnjama srpskih i hrvatskih nacionalista.

Nepobitno je to da je Ajanović nacionalista. No u političkom vokabularu na balkanskim prostorima, ova riječ je poodavno izgubila svoje ekstremne negativne konotacije i sada prvenstveno markira

političare kojima je nacija najbitnija u političkom promišljanju. S druge strane, bošnjački narod u svom političkom sazrijevanju i uozbiljenju nije imao priliku da se deklarira kroz ličnosti i stranke koje ne potpadaju pod političku ljevicu i centar. Sa Ajanovićem otvorena je i ova, uslovno rečeno, “desna” opcija.

Isto tako, nesumnjivo je da je Ajanović prvi koji jasno i glasno govori ono što neki Bošnjaci misle, ali se i ne usuđuju javno artikulirati. Upravo zbog toga, kao i zbog zalaganja za nestanak multinacionalnog pridjeva unutar državne vlasti on izaziva dosta kontroverznih reakcija.

Ne ulazeći dalje u tumačenje političkih stavova Mirnesa Ajanovića, primjerno je da način na koji ih javno zastupa sadrži dosta egzibicionizma. Očito da je predsjednik BOSS-a čovjek teških riječi i da ogroman dio njegovih predizbornih tv-nastupa “visi” na ivici incidenta sa sugovornicima iz ostalih stranaka. Koliko je ovakav pristup produktivan, a u kojoj mjeri stvara odium u javnosti i među biračima, pokazat će izbori.

Ajanoviću, očito, ne smeta to što ga proglašavaju “Žirinovskim”. Nezadovoljan novoizašlim rječnikom Senahida Halilovića, on na TV pretenciozno najavljuje svoj “Bošnjački rječnik”. Uz to, mladi političar iz Tuzle vrlo agresivno razbija monotonu predizbornu atmosferu i ide korak dalje od znane bosanske “salonske opozicije”.

Potpuno zasjenivši “najvećeg brbljivca bh. političke scene”, Sejfudina Tokića, ovaj ambiciozni auto-prevoznik je ovih dana stigao i do SAD, gdje boravi u svojstvu supervizora tamošnjih dešavanja pred predsjedničke izbore. U toj činjenici treba tražiti odgovor na upit dali je umjesno Ajanovića porediti sa poznatim ruskim ultranacismom kome je, svojevremeno, zabranjen ulazak u SAD.

Slagali se sa njegovim idejama ili ih ismijavali i smatrali politički radikalnim, moglo bi se reći da je lider BOSS-a unio “svježu krv” na umrtvljenu predizbornu političku scenu. Male izborne šanse, čini se, marginalan su faktor u procjenjivanju značaja njegove pojave u odnosu na fakat da postoji čovjek koji “talasa” bh. političke vođe i razbija “žabokrečinu” na njenoj površini.

31. avgust 1996.

12. APRIL 1998 • DNEVNI AVAZ • 12. APRIL 1998

BOSANSKA DESNICA: MIRNES AJANOVIĆ

Jastreb ili realista

Tvorac ideje o priznavanju taktičke podjele BiH dobio više glasova nego dvije liberalne stranke zajedno

Najveća iznenađenje bosanskih izbora predstavlja pojavu i relativni uspjeh Bosanske stranke i njenog lidera Mirnesa Ajanovića iz Tuza. BSC je, što je iznenađenje ove stranke, osvojila dvanaestak više glasova nego dvije liberalne stranke zajedno - Filipovićeva Liberalno-hrvatska organizacija i Radnički liberali. Sam Ajanović u selu za četiri dana od Bosne i Hercegovine osvojio je više od 4.500 glasova, a njegova stranka u četiri kantone - Federaciju, sa sjeverom, centralnom i istočnom - po oko 2.800 glasova, dok su liberalne stranke na ovom nivou osvojile tek nekoliko stotina. Ovakav rezultat označava izborni poraz liberalne ideje i stranke je jasno rekao da neokazuje sumnju.

Prije starta izborne kampanje Mirnes Ajanović predstavlja je program nacionalizma. U kampanju je krenuo otvoreno izjavljujući misao o podjeli Bosne i Hercegovine kao realnost. Nje-

Amir Ajanović

gov je koncept da se prvo mora u konačnici riješiti, pa se tek poslije eventualno može govoriti o bosanskoj uniji. On nije nikad izveštačio o tome da li je izjavio, pa je ostao još uvijek o njegovoj volji da podijeli republiku od stvaranja Bosne. S druge strane, u TV debatama predstavnici građanskih partija govorili su o cjelovitoj Bosni kao

da ona nikad i postoj. Ajanović je odgovorio govorio da takva Bosna ne postoji. Njegove riječi da se izvela cjelovita Bosna mogla dobiti i bez rata podijeli su na podno to. U samom kraju kampanje, dvije dana pred izborima na biračnim, ostao je uokolo akademika Filipovića. Mirnes je objasnio da nije politički guraju mlađu i ml, da je on radio politiku, a ne političari da bi oni mogli u politici. Osim u razgovoru, pa i grubo, bio je u pravu.

Šećer se postavio pitanje koliko daleko ideja pripadnika u BiH i BiH i Hrvatskoj mogu doći - Srbi i muslimani, a Hrvati i muslimani koji su u parlamentu. Mirnes, Alija Izetbegović je komentirao rezultate izbora kažu da je BSC izvela i od svojih vlastita i od muslimanskog radikalizma. To je opasnost, ali u međuvremenu izjavio miris Ajanović. Nije u pitanju stranka već deo koji daje najveći politički prostor.

E. HADŽIĆ

O INICIJATIVI ZA PRODUŽETAK MANDATA MEĐUNARODNIH SNAGA ZA IMPLEMENTACIJU MIRA U BOSNI I HERCEGOVINI

Predsjednik Bosanske stranke i kandidat za Predsjedništvo BiH Mirnes Ajanović boravio je od 26. avgusta do 6. septembra 1996. u Sjedinjenim Američkim Državama, u svojstvu supervizora bh izbora u ovoj zemlji, gdje živi veliki broj građana BiH.

Tokom boravka, predsjednik Ajanović je imao čitav niz susreta sa američkim zvaničnicima i organizacijama i institucijama zaduženim za organizaciju izbora.

Prilikom susreta sa ovim organizacijama, predsjednik Bosanske stranke Mirnes Ajanović je istakao da građani BiH koji su glasali na izborima u SAD nisu imali dovoljno informacija o strankama koje učestvuju na izborima, tako da se njihova odluka nominalno može smatrati demokratskom, ali ne i objektivnom. Zapravo, kako je istakao predsjednik Ajanović, ovi glasovi odlučuju o sudbini Bosne i Hercegovine i građana koji u njoj žive, a da nisu utemeljeni na objektivnoj informaciji o programima političkih stranaka.

Ovo što ovom prilikom treba naročito istaći jeste susret kojeg je predsjednik Bosanske stranke Mirnes Ajanović imao sa američkim zvaničnicima u State Departmentu.

Predsjednik Ajanović je tokom ovog susreta bio izričit i decidan u svom insistiranju da IFOR mora produžiti svoj mandat najmanje još dvije godine, jer se još uvijek nisu stekli ni minimalni uslovi za održavanje stabilnog mira između nekadašnjih zaraćenih strana.

Govoreći o ovoj temi predsjednik Bosanske stranke je naročito apostrofirao mogućnost obnavljanja sukoba između Bošnjaka i bosanskih Hrvata, čime bi Vašingtonski sporazum, kojeg su sponzorirale Sjedinjene Američke Države, bio pretvoren u krvavo slovo na papiru.

Američki zvaničnici podržali su zahtjev Bosanske stranke i Mirnesa Ajanovića o produžetku mandata međunarodnih snaga za implementaciju mira i obećali da će učiniti sve na sprovedbi ove inicijative, što se na kraju potvrdilo jučerašnjom informacijom o produžetku mandata međunarodnih snaga.

9. septembar 1996.

O NASILNIČKIM DOGAĐANJIMA U JUSIĆIMA I DRUGIM POGRANIČNIM MJESTIMA U SRPSKOM ENTITETU U KOJA SE ŽELE VRATITI BOŠNJIACI

Bosanska stranka već mjesecima upozorava da Dejtonski sporazum, koji je ovoj zemlji donio mir, treba čitati onako kako je napisan, a ne onako kako bi ga mi željeli čitati. Dejtonskim sporazumom jeste predviđen povratak ljudi svojim kućama, ali ne u kontekstu ostvarivanja političkih uticaja. Sve stranke u srpskom entitetu, bez obzira na njihove različitosti, obavezale su se da će štititi Republiku Srpsku kao nacionalni interes bosanskih Srba. To im omogućuje Dejtonski sporazum kojeg su potpisale i bošnjačka i hrvatska strana. Bosanska stranka odavno već tvrdi da je proces reintegracije dugotrajan i da mora krenuti sa realnih pretpostavki. U tom kontekstu, kao najjača vanparlamentarna stranka, tražimo od bošnjačkog i hrvatskog rukovodstva da sa srpskom stranom razgovaraju o povratku ljudi svojim kućama, ali uz garanciju da preko povratnika neće pokušati instalirati bošnjački i hrvatski politički uticaj u srpskom entitetu, odnosno, obratno. Što prije svi logikom Bosanske stranke prihvatimo način rješavanja problema sa pozicija realiteta, prije će nestati žarišta poput Jusića i ljudi će se mirno vratiti svojim kućama. Na kraju, ni jednog prognanika, odnosno povratnika, ne zanima politika već najkraći put do svoga ognjišta. Oni koji su potpisivali Dejtonski sporazum danas imaju moralnu obavezu sprovoditi ga onakvog kakav je, a ne kakvog bi oni htjeli da jeste. Kada vratimo ljude kućama, kada prođu godine i godine u kojima vrijeme treba da zaliječi rane svih majki, očeva, braće, sestara i bližnjih koji su izgubili svoje najdraže - e tek tada moći ćemo realno razmišljati o političkoj reintegraciji Bosne i Hercegovine i obnovi zajedničkog života.

18. oktobar 1996.

O SKLAPANJU KOALICIJA

U kontekstu aktueliziranja sklapanja koalicija pred predstojeće lokalne izbore, a s ciljem trajnijeg ujedinjavanja određenih političkih stranaka, Centrala Bosanske stranke je donijela Odluku da ova Stranka trajno neće ulaziti u koaliciju ni sa jednom drugom strankom.

Razlozi za ovakvu Odluku su višeznačenjskog karaktera.

Kao prvo, Bosanska stranka ima kristalno jasnu i profiliranu ideološku okosnicu, utemeljenu na realitetu, a ne na iluzionizmu, što nema ni jedna druga stranka koja djeluje na teritoriji pod kontrolom bh Armije. Svaka koalicija bi, stoga, bila neprirodna i neizvodljiva.

Drugo, Bosanska stranka smatra da koaliciji teže samo one stranke koje su nesigurne u svoje izborne rezultate, odnosno u ideju koju zastupaju. Rezultati izbora koji su Bosansku stranku inaugurirali u najjaču vanparlamentarnu stranku i petu političku snagu bivaju corpus delicti dubokom uvjerenju da će ideja Bosanske stranke, u narednom periodu, dobiti apsolutno povjerenje građana, odnosno birača.

Treće, Bosanska stranka odbija bilo kakvo koaliciono partnerstvo sa drugim strankama, ali je spremna ponuditi članstvu, odnosno rukovodstvima drugih stranaka da se priključe ideji budućnosti, odnosno da ukinu svoj politički subjektivitet kojeg je pregazilo vrijeme, ali i svijest naroda. Pokušaji plagiranja i kopiranja originalne ideologije Bosanske stranke, u odnosu na sve ostale političke subjekte, u najmanju ruku su nekorektni, jer se jako dobro zna ko je jedini, dok su ostali ćutali, upozoravao na koji način je moguće zaustaviti stradanja i reintegrirati zemlju. Bosanska stranka ima nepobitan legitimitet onoga što je zastupala, i to je razlog da sve druge pozovemo da nam se pridruže.

28. oktobar 1996.

O NESPOSOBNOSTI AKTUELNE VLASTI

Bosanska stranka, suosjećajući sa strahom naroda od ponovnog izbijanja rata, sa zebnjom konstatuje da se obistinjuje tragične vizije koje smo iznosili u toku predizborne kampanje, upozoravajući da bijeg od realnosti znači srljanje u pakao krvavih iluzija.

Govorili smo, a to ponavljamo i u ovom dramatičnom trenutku kad zapadna diplomatija predviđa mogućnost obnavljanja rata - da Bosna i Hercegovina nije ono što bi mi htjeli, već ono što jeste, da je bošnjački narod samo jedan od tri suvlasnika Bosne, da je nepravedni Mirovni sporazum iz Dejtona bolji od svakog rata, da krhki mir podrazumijeva maksimum tolerancije i samosvijesti, naročito kod bošnjaka koji moraju dostojanstveno podnijeti nepravdu jer njihov biološki i svaki drugi opstanak zavisi iskuljučivo od mira na ovim prostorima i vremena koje će poraziti srpske i hrvatske nacističke koncepte.

Bosanska stranka smatra da političke strukture u kojima Bošnjaci čine većinu nužno moraju prihvatiti da predratni referendumske ciljevi ne mogu biti okvir za budućnost BiH. Da su mnogi, ne bi došlo do rata u kojem je stradalo 200.000 Bošnjaka, a koji nas je doveo u pat-poziciju iz koje se možemo izvući samo prihvatanjem svojih realnih mogućnosti, onoga što jesmo, i u vojnom i u političkom smislu, a ne onoga što bi htjeli da jesmo.

Bošnjačkom narodu je potrebno vodstvo koje neće manipulirati njegovim referenduskim predratnim emocijama i plemenitim težnjama, već koje će mu, otvoreno, koliko god to bilo bilno, prezentirati realitet i situaciju u kojoj se nalazi.

Potrebni su ljudi koji će se na tržišnim, a ne na emotivnim osnovama, moći dogovoriti sa druge dvije strane u odnosima koji će zadovoljavati sva tri naroda, ljudi koji će znati da je osnovni interes Bošnjaka - mir po cijenu političkih ustupaka.

U tom kontekstu, Bosanska stranka traži od OSCE-a da se državni, entitetski i kantonalni izbori održe ponovo, uz lokalne, jer građani imaju pravo da biranjem novih, tolerantnijih i sposobnijih ljudi, glasaju za budućnost bez rata, za stabilan mir i prosperitet.

18. novembar 1996.

O PONOVNOM SATANIZIRANJU DJEČIJIH NOVOGODIŠNJIH OBIČAJA

Bosanska stranka smatra odveć degutantnim i definitivno politički patološkim ponovno sataniziranje dječijih novogodišnjih običaja, pojave Djeda Mraza, novogodišnjih paketića i uobičajenih prazničnih manifestacija.

Neka nam aktuelna političko-ideološka inkvizicija dozvoli barem toliko pismenosti da u saopštenju Stranke demokratske akcije ne prepoznamo toleranciju prema ovim običajima, već zabranu pojave Djeda Mraza i dječije radosti.

Šta znači providno pitanje - da li je vrijeme za Djeda Mraza kada se "ratni zločinci nalaze na slobodi, u zemlji u kojoj je preko milion raseljenih i ubijenih?"

Iako je pitanje, kao jeftina manipulacija ljudskim osjećanjima, latentna direktiva za progon dječijih novogodišnjih radosti, aktuelnoj inkviziciji suprotstavimo kontrapitanje:

Ako je tragedija razlog da zauvijek zabranimo dječiju radost i pravo naroda na sreću, zašto onda organizujete na desetine koncerata i fešti čiji kičerajski i jeftini sadržaj nije ni blizu plemenitim osjećanjima koja kod djece pobuđuju novogodišnje radosti?

Bosanska stranka, na kraju, definitivno smatra da je Djeda Mraz, mnogo više nego neki arapski djedovi, dio bošnjačke narodne tradicije. Već decenijama bošnjačka djeca odrastaju radujući se Djeda Mrazu i niko nema pravo, zbog svojih ideološko-vjerskih zamisli, prekrajati ovovrsnu evropeiziranu bošnjačku tradiciju.

Ponovljeno sataniziranje pojave Djeda Mraza, naravno, otvara krucijalno moralno pitanje: Ko se to usuđuje našoj djeci skidati osmijeh s lica i oduzimati pravo na radost?

Znamo i ko, znamo i zašto, ali znamo i da zbog pomenute direktive, što je najtragičnije, mnoga bošnjačka i bosanska djeca ove godine neće vidjeti Djeda Mraza i osjetiti normalnu radost novogodišnjih praznika.

24. decembar 1996.

O AMERIČKOJ INICIJATIVI ZA SARADNJU 12 ZEMALJA JUGOISTOČNE EVROPE

Bosanska stranka smatra da je američka Inicijativa za saradnju u jugoistočnoj Evropi još jedna šansa za državu BiH, koja će po svoj prilici, zbog kratkovidosti naših političara, ostati neostvarena.

Amerika želi svoj uticaj u Evropi ostvariti preko eventualne ekonomske zajednice 12 država jugoistočne Evrope, i tako parirati Evropskoj zajednici. Jugoslavija, Slovenija i Hrvatska opiru se ovoj inicijativi jer ih, tobože, podsjeća na bivšu SFRJ, iako bi u sastav ovakve zajednice ušle ekonomske sile poput Turske, Grčke i Mađarske.

Bosanska stranka smatra da su ekonomski integrativni procesi, bez ikakvih državnih atributa, neminovan proces koji će na ovim prostorima uslijediti prije ili kasnije. Takođe, realizacija ove američke inicijative ne može ničim biti dovedena u pitanje, tim prije što je već u startu obezbjeđeno 60 miliona dolara inicijalne pomoći.

Dugoročno gledano, Bosna i Hercegovina u ovoj inicijativi ima svoju stratešku šansu. Nama je potrebna reintegracija, ukoliko želimo sačuvati državno-pravni kontinuitet i obezbijediti povratak ljudi svojim kućama. Reintegracije realno gledano, nema bez ekonomskog i interesnog faktora. Američka inicijativa za ekonomsko uvezivanje 12 država jugoistočne Evrope nudi upravo to.

Zakašnjeli politički refleks koji je tragično imanentan bosanskoj politici u ovom slučaju bi se morao pretvoriti u svoju suprotnost.

Dok se metropole jugoistočne Evrope prepiru oko Inicijative i budućeg sjedišta Zajednice čije je zaživljavanje neminovnost, Sarajevo bi moralo postati nosilac realizacije ovog američkog nacionalnog interesa. Samo tako, Sarajevo bi u budućnosti moglo biti glavnim gradom 12 zemalja jugoistočne Evrope, što bi za Bosnu i Hercegovinu bilo od neprocjenjive vrijednosti. U postojećoj konstelaciji snaga i animoziteta, protiv sarajevske metropole ni Amerika, niti bilo ko drugi ne bi mogao imati ništa.

U tom smislu, Bosanska stranka apeluje na sve političke subjekte da američku Inicijativu prihvate kao strateški interes Bosne i Hercegovine, i da našu zemlju stave na čelo njene realizacije.

15. januar 1997.

O ARBITRAŽI ZA BRČKO

Za razliku od svih političkih subjekata, Bosanska stranka smatra da konačan sud arbitraže za Brčko, da li ono pripalo Federaciji ili srpskom entitetu, ne smije biti povod za izbijanje novog ratnog sukoba.

Gotovo četiri godine rata i stradanja mogle su uvjeriti sva tri bosanskohercegovačka naroda da je bolje stotinu godina pregovarati, nego jedan dan ratovati.

Eventualni rat za Brčko odnio bi na hiljade mladih života, a rješenje bi se opet tražilo za pregovaračkim stolom, uz posredstvo međunarodne zajednice.

Kakva god odluka da se donese, ona je stav međunarodnih arbitara čiji sud su prethodno uvažile i federalna i srpska strana.

Prijetnje ratom, u slučaju negativne odluke, prvo je izrekla srpska strana, što je nedopustivo u kontekstu prihvaćenih obaveza iz Dejtonskog sporazuma.

U tom smislu, Bosanska stranka smatra da SFOR mora odigrati ključnu ulogu i svima staviti do znanja da će svaki pokušaj upotrebe vojne sile biti odlučno spriječen, ali isto tako da će štititi povratak prognanih Brčaka svojim kućama.

Bosanska stranka, inače, od početka smatra da je Brčko trebalo biti stavljeno pod civilni i vojni protektorat međunarodnih snaga, čime bi u cijelosti bile izbjegnute pretenzije oko pripadnosti ovog grada jednom ili drugom entitetu.

Bosanska stranka se i dalje zalaže da Brčko bude zajednički grad Bošnjaka, Srba i Hrvata i embrion reintegracije Bosne i Hercegovine. To je moguće samo u slučaju da nad ovim gradom podjednake ingerencije imaju politički predstavnici sva tri naroda, uz privremenu asistenciju međunarodnih predstavnika.

17. januar 1997.

O TENDENCIOZNOM IGNORISANJU AKTIVNOSTI I STAVOVA BOSANSKE STRANKE

Poštovani,

Mnogo puta se dogodilo da bi bilo slučajno da se ignorišu stavovi Bosanske stranke o najaktuelnijim društveno-političkim pitanjima.

Cijeneći Vaše dragocjeno vrijeme, odlučili smo se na formu saopštenja, kako Vas ne bi opterećivali press konferencijama. No, za neke informativne kuće Bosanska stranka ne može postojati ni na takav način.

Na sreću, pluralnost medijskog prostora obezbjeđuje dovoljno prostora za plasman stavova Bosanske stranke.

Podsjećanja radi, moramo ponoviti faktografske podatke, koji bi u ovom kontekstu morali biti obavezujući, da je Bosanska stranka na izborima ostvarila rezultat koji je čini najjačom vanparlamentarnom strankom.

Našim kandidatima falilo je svega nekoliko procenata da uđu u republički, federalni i kantonalne Parlamente, što će se neminovno dogoditi na narednim izborima.

Po dva ili tri puta dobili smo više glasova od Kadićevih Liberala, od LBO-a, GDS-a, itd. U većini kantona imali smo bolje rezultate, pojedinačno (podijeljeno sa pet), od stranaka koje čine Združenu listu. Tako gledano, ispred Bosanske stranke su jedino SDA, HDZ i Stranka za BiH.

Pored ovoga, naš legitimitet čini i cenzus od preko 10.000 glasova koji nam je omogućio da se kandidujemo za sve nivoe vlasti.

One kuće koje uporno ignorišu stavove BOSS-a, kao što je slučaj i sa posljednjim saopštenjem o arbitraži za Brčko, želimo prijateljski upozoriti da povedu računa o legitimitetu kojeg je BOSS stekao na posljednjim izborima.

U protivnom, objavićemo, i na odgovarajuće adrese poslati detaljnu evidenciju koja dokazuje tendenciozno ignorisanje rada i djelovanja Bosanske stranke. Bićemo prinuđeni, pored toga, da svoje stavove objavljujemo na plakatima, uz imenovanje onih kuća koje ih nisu htjele objaviti.

19. januar 1997.

**GOSPODINU MEHMEDU HALILOVIĆU,
GLAVNOM I ODGOVORNOM UREDNIKU
“OSLOBOĐENJA”**

Poštovani,

Gotovo svakodnevno se događa da Vaš list zaobilazi Bosansku stranku kada se radi o ključnim političkim pitanjima.

Primjera je mnogo, ali dovoljno je da se zaustavimo samo na današnjem broju.

U dva navrata, prvo u komentaru političkih partija o bojkotu HDZ-a, a drugo o arbitraži za Brčko - Vaše novinare nije interesovao stav Bosanske stranke.

Ali, jeste Liberalne stranke koja je u odnosu na BOSS dobila tri puta manje glasova na izborima.

Dozvolite da i izborni rezultati, u ovom kontekstu, predstavljaju legitimitet koji bi u neku ruku trebao biti obavezujući za interesovanje Vaših novinara.

Takođe, u većini izbornih jedinica, BOSS je dobio više glasova od svake stranke iz Združene liste pojedinačno, odnosno kada se rezultat ZL BiH podijeli sa pet.

Time, ne samo da smo najjača vanparlamentarna stranka, već i četvrta politička snaga u Federaciji.

Najljubaznije Vas molimo da promijenite ovaj nepravedan tretman BOSS-a u Vašem listu.

Mi uistinu ne želimo ovakva pisma, potkrijepljena analizom, slati na više i šire adrese.

24. januar 1997.

GRAĐANI, PLJAČKAJU VAS!

Bosanska stranka najoštrije osuđuje nelegalne i protuzakonite akcije nasilnog isključenja električne energije i telefona građanima čija su dugovanja zastarjela, jer se odnose na period od preko godinu dana.

Uz prećutnu saglasnost odgovornih državnih instanci, a s ciljem otuđenja velikih finansijskih sredstava od građana, po dva osnova grubo su prekršeni državni zakoni.

Prvo, članom 378. Zakona o obligacionim odnosima, smatraju se zastarjelim svi računari stariji od godinu dana. To znači da građani, ni po kojem osnovu, ne mogu trpjeti sankcije za neizmirene obaveze za period prije januara 1996. godine.

Drugo, jedino je sud nadležan da donese izvršnu odluku za isključenje električne energije i telefona, i to samo za potraživanja koja se odnose na posljednju godinu dana. Svako isključenje bez sudskog postupka i odluke predstavlja protuzakonito siledžijstvo bez presedana i podrazumijeva krivičnu odgovornost.

Bosanska stranka zahtijeva od nadležnih organa vlasti da momentalno stopiraju ovo svojevrsno nasilje nad građanima, koje nema ni zakonskog, a pogotovo ne moralnog uporišta. BOSS zahtijeva, kao jedinu satisfakciju maltretiranim građanima, trenutnu smjenu sa funkcija onih koji su smislili i naredili kršenje zakona i pljačku naroda.

BOSS poziva javnog tužioca da, u skladu sa svojim obavezama, pokrene postupak za krivičnu odgovornost lica koja su pokušala, ali i uspjela, sredstvima prinude i ucjene od građana otuđiti velika novčana sredstva.

BOSS zahtijeva da se građanima koji su bili prisiljeni platiti zastarjele račune iz 1995. oteći novac vrati u roku mjesec dana. U suprotnom, Bosanska stranka će biti jedan od organizatora građanskog protesta za prestanak plaćanja svih računa ovim državnim preduzećima, bez obzira na posljedice.

BOSS jedino traži poštivanje zakona i zakonom predviđenu krivičnu odgovornost za one koji zakon krše, bilo da su to neplatiše ili oni koji sredstvima prisile otuđuju novac koji im ne pripada.

28. januar 1997.

**JP RTV BIH
GLAVNOM I ODGOVORNOM UREDNIKU
INFORMATIVNOG PROGRAMA**

Poštovani,

Jučer Vam je Bosanska stranka uputila saopštenje za javnost u kome razotkrivamo nelegalnu i protuzakonitu naplatu električne energije i telefonskih računa koji su zastarjeli, jer se odnose na period 1995. godine.

Riječ je o pljački građana! Protuzakonitoj! Nemoralnoj! Ljudi su prinuđeni da prodaju stvari iz kuća da bi im se uključila električna energija i telefon, koju im isključuju zbog zastarjelih računa.

Vi to saopštenje niste objavili ni u jednoj informativnoj emisiji. Ljubazno vas molimo da to učinite danas.

BOSS će, svakako, ovo saopštenje štampati na plakatu u velikom tiražu, i plakat polijepiti u svim gradovima.

Prinučeni smo na plakatu navesti one koji nisu saopštenje objavili.

29. januar 1997.

O KAMENOVANJU STOLAČKIH PROGNAKIH OD STRANE HRVATSKIH EKSTREMISTA U STOCU

Bosanska stranka i nakon šest mjeseci ponavlja svoje ranije stajalište da povratak prognanika i izbjeglica i unutar Federacije mora imati sistemski obostrano iskren i na realnim političkim interesima i moćima - utemeljen pristup.

Kontinuirano i sramno ponižavanje bošnjačkih prognanika, koji bivaju gađani kamenicama, pljuvani i vrijeđani, nije samo produkt nacističke inspiracije hrvatskih ekstremista, već i politike koja Bošnjake dovodi u takvu poziciju.

I dalje se, politički kratkovido i ograničeno, smatra da će masa prognanika, tužnih i nesretnih ljudi, učiniti da se u dušama ekstremista srce prelomi od bola i suosjećanja, da će ta politička patetičnost utjecati na one koji mogu izvršiti politički pritisak.

Takav politički pojmovnik Bošnjake je već koštao ljudskih života.

Uprkos tome, i dalje se, i nakon tragično plaćene pouke, ne želi shvatiti da je pitanje povratka prognanih politički, a ne emotivni problem, i da se jedino može rješavati na bazi usklađivanja interesnih sfera sa drugom stranom.

Pojednostavljeno rečeno, ne može biti povratka Bošnjaka u Stolac, Čaplinu ili Jajce, dokle god ne budemo povratak Hrvata u Bugojno ili srednju Bosnu gledali kroz interesni fokus hrvatskog političkog vođstva. Ne može biti povratka jednog naroda dokle god u tom procesu ne bude učestvovalo političko vođstvo drugog naroda.

Da je riječ o zloupotrebi prognaničke muke u političke svrhe, u cilju političke prisile, dokaz je i činjenica da su povratak Bošnjaka u Stolac organizovale bošnjačke, a ne federalne vlasti, bez obzira što nose taj atribut.

Bosanska stranka, stoga, zahtijeva da o pitanjima povratka ubuduće odlučuju politički predstavnici i jednog i drugog naroda.

2. februar 1997.

**O IZJAVI LEONARDA JOHANSONA, PREDSEDNIKA
UEFA-e DA U EVROPSKIM FUDBALSKIM KUPOVIMA
NEĆE MOĆI UČESTVOVATI BH KLUBOVI SVE DOK SE
NE NAPRAVI JEDINSTVENA LIGA BiH**

Izjava Leonarda Johansona, predsjednika UEFA-e, potvrđuje stav Bosanske stranke, planiran u vrijeme predizborne septembarske kampanje, da sportski život Bosne i Hercegovine gubi državne attribute ukoliko biva ekskluzivitet samo sportista koji se takmiče na teritoriji pod kontrolom Armije Bosne i Hercegovine.

Tvrdili smo tada da naši šampioni ne mogu predstavljati državu Bosnu i Hercegovinu u evropskim šampionatima dokle god su šampioni samo jedne od tri postojeće nacionalne lige u Bosni i Hercegovini.

Na opasku da to ne žele sportisti iz srpskog entiteta i tzv. "Herceg-Bosne" odgovorili smo konstatacijom da je sport u našem slučaju ipak političko pitanje i da kao takvo može biti riješeno samo dogovorom sve tri strane na bazi konsenzusa.

Da bi se to ostvarilo, potreban je razgovor i dogovor, potrebna je fleksibilnost i konsenzus, potrebno je saznanje kod Bošnjaka da nemaju ekskluzivitet u državnim poslovima, jer su samo jedni od tri suvlasnika Bosne i Hercegovine, u svemu, pa i u sportu.

Faktičko oduzimanje ekskluziviteta šampionima bošnjačke fudbalske lige da nastupaju u ime države Bosne i Hercegovine, Bosanska stranka vidi kao pozitivan korak i konstruktivan pritisak da se konačno počne, na bazi trilateralnih interesa, razgovarati o uspostavljanju zajedničke bosanskohercegovačke fudbalske lige.

U prvo vrijeme, Bosanska stranka bi podržala i zadržavanje nacionalnih liga, ali pod uvjetom da nacionalni šampioni, u kasnijem turniru, daju šampiona države Bosne i Hercegovine, koji bi državne boje branio u evropskim fudbalskim kupovima.

I to je prihvatljivije rješenje nego isključenje naših timova iz evropskih takmičenja.

2. februar 1997.

O NAJAVI SAVEZNOG VIJEĆA ŠVAJCARSKE DA IZBJEGLICE IZ BOSNE I HERCEGOVINE MORAJU NAPUSTITI ZEMLJU DO KRAJA APRILA 1997.

Odluka Saveznog vijeća Švajcarske da izbjeglice iz Bosne i Hercegovine, samci i bračni parovi bez djece, moraju ovu zemlju napustiti do kraja aprila ove godine - i u humanističkom i u političkom smislu ima negativan predznak.

Savezno vijeće Švajcarske, kao i vlade nekih drugih zapadno-evropskih zemalja, kao da ne žele znati da se u Bosni i Hercegovini nisu stekli ni minimalni uvjeti za prihvrat izbjeglica iz inostranstva. Bili bi sretni da su međunarodne snage ispunile svoje obaveze preuzete u Dejtonu, prvenstveno kada je riječ o hapšenju ratnih zločinaca koji su aktivni inspiratori sprečavanja povratka ljudi kućama.

Ove vlade, takođe, zaboravljaju da Bosna i Hercegovina danas nema mogućnosti ni da zaposli i obezbjedi pristojnu egzistenciju domicilnom stanovništvu, a kamoli desetinama hiljada povratnika.

Povratak ljudi kućama morao bi pratiti ne samo sigurnosni faktor, već i konkretna finansijska pomoć za oživljavanje i prestruktuiranje privrednih potencijala, kako bi ljudi mogli živjeti od svoga rada.

U ovom momentu u Bosni i Hercegovini ne postoji ni jedan ni drugi preduvjet za povratak izbjeglica iz inostranstva, i njihovo brutalno deportovanje bi ovdje dolilo ulje na vatru tinjajućih socijalnih, ali i političkih problema, isključivo vezanih za onemogućavanje povratka ljudi kućama.

Savezno vijeće Švajcarske bi, prije nego nasilno deportuje blizu 25.000 ovih nesretnih ljudi, moralo dati odgovore na ova pitanja, ako ne želi biti uzročnikom socijalnih i političkih problema u Bosni i Hercegovini.

Na kraju, od vitalnog interesa za našu državu je povratak ljudi kućama, ali tek kada im budemo mogli obezbijediti život dostojan čovjeka.

4. februar 1997.

O ESKALACIJI NASILJA U MOSTARU

Bosanska stranka oštro osuđuje indolentnost ne samo federalnih organa vlasti, već i međunarodnih snaga, prema posljednjim događajima u Mostaru, koji sve manje liče na incidente, a sve više na predvečerje novog bošnjačko-hrvatskog sukoba.

Bez obzira što hrvatski mediji govore o napadima bošnjačkih ekstremista, a bosanski o napadima hrvatskih, bilo bi u ovom momentu neproduktivno priklanjati se jednoj ili drugoj strani.

U situaciji kada prijeti novi rat, kada taj rat već traje u svom latentnom obliku, nebitno je ko je prvi počeo, ko je ispalio više tromblonskih mina i granata, ko je koga i gdje pretukao...

Ako aktuelna politika i dalje nastavi istrajavati na tzv. utvrđivanju činjenica, s ciljem optuživanja "onih drugih" - doći će do dalje eskalacije nasilja, a vjerovatno i novog rata.

Prijeteći novi mostarski pakao treba istog momenta zaustaviti!

BOSS traži da federalni organi vlasti formiraju kriznu grupu koja će upravo u Mostaru nalaziti u permanentnom zasjedanju, do potpunog saniranja situacije.

BOSS predlaže da međunarodne snage uđu u stadij pune borbene pripravnosti na području Mostara i da zajedno sa bošnjačko-hrvatskim policijskim patrolama rade na otkrivanju počinitelaca terorističkog nasilja.

Svako ostajanje na postojećim konfrontiranim političkim pozicijama, svako odgađanje konkretne akcije, može rezultirati time da vrlo brzo bude kasno za mir u Mostaru i Bosni i Hercegovini.

7. februar 1997.

O MOSTARSKOJ TRAGEDIJI

Bosanska stranka je prije nekoliko dana javno upozoravala da je nužno formirati federalni krizni štab koji bi permanentno zasjedao do saniranja situacije u Mostaru.

Tražili smo i punu pripravnost snaga SFOR-a i odlučnu akciju protiv izgređenika.

Danas, kada je jasno da federalni partneri nisu u stanju spriječiti eskalaciju mostarske tragedije, Bosanska stranka traži:

1. Uvođenje apsolutnog civilnog i vojnog protektorata međunarodne zajednice u Mostaru;
2. Uklanjanje sa političke scene onih koji danas čine vlast podijeljenog Mostara;
3. Održavanje novih izbora u Mostaru kada se steknu uslovi.

Mostarcima, i s jedne i s druge obale, mora se omogućiti miran život. Ako to već ne može aktuelna vlast, ima ko može - SFOR.

Bosanska stranka je ubjeđena da mostarski pakao nije djelo naroda, već onih koji za svoje političke interese zloupotrebljavaju nesretni narod.

11. februar 1997.

O NEDOPUSTIVOJ ZAPUŠTENOSTI BOŠNJAČKIH MEZARJA

Bosanska stranka želi odati javno priznanje građanima koji su u bajramske mubarek dane masovno, kao nikad do sada, obišli mezarja svojih najmilijih, čineći poštivanjem običaja dobro djelo za svoju dušu i dušu svoga naroda.

Obilazak mezarja svačija je individualna volja, i tim prije ovaj masovni kolektivni čin ima značenje istinskog duhovnog preporoda i jedinstva bošnjačko-muslimanskog naroda.

Međutim, ono što boli, vrijeđa, ponižava, što pokazuje da odgovorne institucije nisu na duhovnoj razini naroda čiju vjeru propovijedaju - jest upadljiva i sramna neuređenost većine bošnjačkih mezarja.

Putevi na mezarjima su blatnjavi, neprohodni, gotovo je nemoguće doći do udaljenijih mezareva a da se namjernik ne nađe u blatu do koljena.

Ovaj očiti nemar i ponižavajuća neurednost pokazuje da se nadležne muslimanske vjerske institucije samo deklarativno bave tobožnjim duhovnim preporodom bošnjačko-muslimanskog naroda, jer bi pored lijepih riječi činili i lijepa djela.

Da je makar dio bosnoslovnih sredstava kojima su dotjerivana Muftijstva i velelijepni kabineti utrošen u uređenje mezarja, u asfaltiranje puteva i staza - danas bi se sigurno osjećali ponosnijim Bošnjacima i dostojanstvenijim muslimanima.

Skupocjeni glamur i statusni kičeraž u odajama vjerskih službenika kazuju da novca ima, i stoga ne može biti opravdanja za stanje opšteg nemara u kakvom se nalaze bošnjačka mezarja.

BOSS predlaže konkretan korak: hitno formiranje komisije sačinjene od vjerskih službenika i građevinskih stručnjaka koji bi predložili rješenje trajnog uređenja bošnjačkih mezarja.

Jer, ne zaboravimo, mezarja su ogledalo duha jednog naroda.

12. februar 1997.

O ARBITRAŽI ZA BRČKO II

Bosanska stranka je jedina politička stranka u Federaciji koja je od početka smatrala da Brčko ne treba da pripadne ni Federaciji ni Republici Srpskoj, već državi Bosni i Hercegovini, i da bude embrion reintegracije Bosne i Hercegovine.

Otvoreni grad Brčko moguć je u postojećim okolnostima samo zavodenjem civilnog i vojnog protektorata od strane međunarodne zajednice, što bi značilo i ostvarenje svih odredaba Dejtonskog sporazuma, naročito onih koje se tiču povratka ljudi kućama.

Smatramo da je insistiranje da Brčko pripadne Federaciji, a ne državi Bosni i Hercegovini, nanijelo velike štete zvaničnom političkom konceptu po kome se teži reintegraciji zemlje i restituciji bosansko-hercegovačkog društva. Insistiranje da Brčko bude bošnjački i hrvatski, a ne i srpski grad, inkompatibilno je sa onim što aktuelna vlast navodno želi.

Postojeće tenzije takođe su produkt ovog nebosanskog koncepta rješenja arbitraže za Brčko.

I kada se radi o ovom pitanju, BOSS je siguran da nije problem u narodima koji su navikli, mogu i žele živjeti zajedno, već u režimima čiji to nije interes. Privremenim protektoratom treba omogućiti narodima da obnove zajednički život, a time će se obnoviti i ojačati i one političke snage koje će umjeti štititi bosanskohercegovački kulturološki koncept.

12. februar 1997.

O RJEŠENJU ARBITRAŽE ZA BRČKO

Rješenje arbitraže za Brčko se gotovo u cijelosti poklapa sa onim što je jedino tražila Bosanska stranka - da Brčko bude bosansko-hercegovački distrikt i primjer sprovedbe Dejtonskog sporazuma. Prolongiranje konačne odluke za godinu dana i trenutno ostajanje Brčkog u srpskom entitetu, u prvi mah se za nas doimaju kao nepovoljne odluke. Moramo znati da je odluka mogla biti i nepovoljnija, i da je **VRIJEME** faktor koji radi protiv neprijatelja Bosne, demokratije i temeljnih civilizacijskih vrijednosti. U narednih godinu dana, onoliko koliko budemo istrajniji u svojim civilizacijskim nastojanjima, bićemo bliže i Brčkom i cijeloj Bosni i Hercegovini.

15. februar 1997.

Bosanska stranka o specijalnom sporazumu SRJ i RS

Logičan rezultat

■ Bosanska stranka, za razliku od svih političkih subjekata kod nas, ne osuđuje specijalni sporazum SR Jugoslavije i Republike Srpske.

Taj sporazum je samo logičan rezultat katastrofalne bosanske politike koja se zalaže za konfederalne veze sa "centrom", a u isto vrijeme negira istovjetno pravo srpske države na samostalnost i nezavisnost, kao i na otvorenost prema svim nacijama i narodima. Zapravo

Prikrivena ili otvorena realnost

Bosanska stranka, za raz-
ličitih subjekata kod
porazum

va se da je Bosanska stranka sv-
memorandumom iz aprila proš-
rekla da je politički opst-
države BiH mogu-

Vrijeme radi protiv neprijatelja

po...
entitetu da se

Moglo je i gore

ma koji
dno po
boda u
sigurno
ski živo
privatn
federali
vor o

izjavlja BHP.

gradu, javlja BHP.

- Prolongiranje konačne odluke za godinu dana i trenutno ostajanje Brčkog u srpskom entitetu u prvi mah se doimaju kao nepovoljne odluke, međutim, mora se znati da je odluka mogla biti i nepovoljnija.

GOSPODIN ROBERT FROWICK
ŠEF MISIJE OSCE U BOSNI I HERCEGOVINI

Poštovani gospodine Frowick,

Dozvolite da Vam u ime Bosanske stranke, i u svoje lično ime odam priznanje za strategiju koju ste zauzeli prema medijima u BiH, kada je riječ o iščekivanju rezultata arbitraže za Brčko.

Vaš decidan stav da mediji moraju doprinijeti smirivanju strasti bio je odlučujući faktor u obuzdavanju onih koji su bili spremni zloupotrijebiti političku dramu oko Brčkog.

Ubijeđen sam da Vi to znate, ali dozvolite da Vam i ja to kažem: Ovo je čudna zemlja, ovo su čudni ljudi, njih je istorija učila da slušaju i razumiju jedino oštar jezik.

16. februar 1997.

**JOHAN VERHEYDEN,
VRŠILAC DUŽNOSTI DIREKTORA
ODJELA OSCE-a ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU**

Poštovani gospodine Ajanović,

U ime Press Office-a OSCE-a i u ime Ambasadora Roberta Frowick-a, želio bih iskazati našu zahvalnost na vašem pismu o politici medija.

Mi imamo cilj da kroz različite strategije medija i komisija, kao što je Komisija eksperata za medije, doprinesemo unapređenju demokratije u Bosni.

Mediji u Bosni i Hercegovini mnogo doprinose političkom osmatranju događaja u vašoj zemlji i zbog toga imaju veliku odgovornost.

OSCE u okviru svog mandata treba pratiti različite medijske organizacije i spriječiti ih u korištenju huškačkih izjava i javno ukoriti organizacije koje se time služe.

Predviđeno je da mi nastavimo pratiti medije u Bosni i Hercegovini i pomagati novinarima u njihovom poslu, a samim time i doprinijeti svjetlijoj i više demokratskoj budućnosti.

22. februar 1997.

O OPSTANKU JE RIJEČ, GOSPODO!!!!

Bosanska stranka je 1994. javno zahtijevala razmjenu Bosanske krajine za Sandžak, u cilju zaustavljanja rata i trajnog političkog rješenja za BiH i za narode koji žive na prostorima susjednih država.

Od BOSS-ovog apela 1994. do danas u Bosni i Hercegovini je stradalo, a iz Sandžaka je iseljeno, na hiljade Bošnjaka. Posljednje izjave sandžačkih zvaničnika potvrđuju ono na šta smo upozoravali: Sandžak će za nekoliko godina biti čist srpski etnički prostor.

!!!! Analize politologa Univerziteta u Čikagu i Instituta u Masačusetsu govore da je administrativna etnička podjela BiH - neminovnost.

!!!! Prema pouzdanim informacijama koje smo dobili od američkih zvaničnika, međunarodna zajednica će finansirati izgradnju "srpskog Sarajeva", a Srbi će zauzvrat Hrvatima ustupiti Banja Luku i Bosansku krajinu!

Time bi bio okončan proces podjele Bosne i Hercegovine između Srbije i Hrvatske, po scenariju iz Karađorđeva.

BOŠNJACI! PROBUDIMO SE!!!

Prevaziđemo emocije i tragične iluzije! Razmišljamo konačno, nakon 200.000 žrtava, i u svome interesu! Nadmudrimo one koji nam čine i žele zlo!

Dok nije kasno! Razmijenimo Sandžak za Bosansku krajinu!

Dobili bi još 20 odsto teritorije. Brčko bi bilo naše. Imali bi izlaz na Savu. Na granici bi bili naši, a ne hrvatski carinici. Spasili bi Cazinsku krajinu od asimilacije i tihe aneksije. Imali bi kompaktnu teritoriju na kojoj bi živjeli Bošnjaci i njihovi prijatelji, u demokratskom i civilnom društvu.

U prolaznom periodu, ova područja bi bila pod protektoratom međunarodne zajednice, tako da bi svako, ukoliko to želi, mogao ostati na svome.

U martu 1997. BOSS traži isto što i 1994.

Posljednji put, jer naše vrijeme je jučer isteklo.

RIJEČ JE O OPSTANKU, GOSPODO!!!!

1. mart 1997.

**O NAJAVI DA ĆE BITI SMIJENJEN
IMAM ČARŠIJSKE DŽAMIJE U TUZLI
MUHAMED EFF. LUGAVIĆ JER JE NAGRAĐEN
POVELJOM "LIBERTAS" FORUMA GRAĐANA TUZLE**

-

Bosanska stranka je još ranije upozoravala da samoizolacija Islama u Bosni i Hercegovini od normalnih društvenih tokova prije svega ide na štetu bošnjačkog naroda.

Danas imamo situaciju da Muftijstvo i Islamska zajednica u Tuzli namjerava smijeniti jednog, po svemu čestitog vjerskog službenika sa njegove dužnosti imama zbog toga što je primio priznanje za svoj društveni rad.

Čemu to vodi?

Prije svega daljim podjelama u bošnjačkom narodu.

Muhamed eff. Lugavić nije bilo ko da bi se tek tako, dekretom, smjenjivao sa dužnosti koju časno obavlja već dvadeset godina, i to od osoba kojima on može biti otac, i biološki i duhovno.

Smjenjivanje efendije Lugavića ne samo da bi doprinijelo daljim štetnim podjelama među Bošnjacima, već bi, pred domaćem i svjetskom javnošću bacilo ljagu na muslimanske vjerske institucije.

Bosanska stranka i povodom ovog slučaja smatra da svako verbalno nasilje, svako nepoštivanje integriteta ličnosti i vrijednosti - vodi produbljivanju jaza među Bošnjacima.

Sve političke podjele unutar nas samih, sve štete koje su one nanijele, produkt su ničeg drugog do ovakvih postupaka kojima se na boljševički način obračunava sa slobodom mišljenja i djelovanja.

Ovom prilikom Bosanska stranka želi Muhamedu eff. Lugaviću čestitati dodjelu Povelje "Libertas" koja je samo djelić onoga što su ovaj grad i ova zemlja dužni ovom velikom čovjeku.

5. mart 1997.

O STVARANJU JEDINSTVENE VOJSKE DRŽAVE BOSNE I HERCEGOVINE

Još prije godinu dana, odmah po dolasku snaga IFOR-a u našu zemlju, Bosanska stranka je tražila od državnih organa vlasti da iniciraju mogućnost angažovanja naših boraca, kao profesionalaca, u okviru međunarodnih snaga.

Time bi, s jedne strane, bio izbijen argument zapadnim zemljama koje licitiraju sa ostankom svojih snaga u BiH, zbog navodne ugroženosti njihovih vojnika, a s druge strane, našim, demobilisanim borcima, bilo bi omogućeno zaposlenje.

Komanda bi, naravno, ostala ista, bez obzira na vojnički sastav koji bi bio multinacionalan, dakle sastavljen od zapadnih vojnika i vojnika iz reda sva tri bh naroda.

Ono što Bosanska stranka smatra dugoročno najbitnijim u realizaciji ove inicijative je to što bi stvaranjem zajedničkih mirovnih trupa, pod komandom NATO snaga, bio stvoren embrion buduće zajedničke vojske države Bosne i Hercegovine.

Na žalost, kao i mnogo toga što je predlagala Bosanska stranka, u interesu mira, naših boraca i države Bosne i Hercegovine - i ova inicijativa je ostala bez odjeka.

Danas, zato, imamo paradoksalnu situaciju da se demobilisani borci, iz reda sva tri bh naroda, odlaze kao plaćenici boriti u afričkim zemljama, jer ovdje nemaju nikakve egzistencijalne perspektive.

Bosanska stranka, stoga, ponavlja svoj zahtjev od prije godinu dana za formiranjem zajedničke bosanskohercegovačke vojske pod komandom SFOR-a.

9. mart 1997.

O NAJAVI ELEKTRODISTRIBUCIJE DA ĆE SE NASTAVITI SA PROTUZAKONITIM ISKLUČIVANJEM ELEKTRIČNE ENERGIJE

Bosanska stranka sa ogorčenjem konstatuje da ni jedan društveno-politički subjekt u zemlji nije reagovao na protuzakonita i kriminalna isključenja električne energije građanima, mimo redovnog sudskog postupka, za račune koji se odnose na period od prije godinu dana.

Bosanska stranka je prije dva mjeseca upozorila da je riječ o krivičnom djelu Elektrodistribucije, budući da se svi računi stariji od godinu dana smatraju zastarjelim, a drugo, jedino sud može dati nalog za isključenje.

Sa moralnog aspekta, ovo je više od bezobzirnosti prema građanima koji su tek izašli iz rata, pogotovo kad se zna da su pomenute račune već platile strane humanitarne organizacije.

Dakle, riječ je o javnoj i nasilničkoj pljački građana pod okriljem i uz češće države!

Građanin je ostavljen na milost i nemilost kriminalaca pod zaštitom državne administracije, koja opljačkani novac od osiromašenih građana koristi za kupovinu skupih automobila, uređenja kabineta i kojekakva putovanja.

Građanin nema ni moralnu zaštitu opozicionih stranaka koje se radije bave skupljanjem donacija za tzv. "vladu u sjeni", nego suštinskim i egzistencijalnim pitanjima.

Zbog najave nastavka protuzakonitih isključenja struje, BOSS smatra da su svi politički subjekti, kako vladajući, tako i opozicioni, na ovom, za običnog čovjeka velikom pitanju - pokazali koliko uistinu štite narodne interese.

Samo iz tog razloga, javni masovni protesti imaju puno opravdanje.

Jer nasilnička vlast, očigledno, jedino razumije nasilničko ponašanje građana, koje je uvijek odgovor i posljedica objektivne ugroženosti.

9. mart 1997.

JAVNO PRIZNANJE ODBORU ISLAMSKJE ZAJEDNICE TUZLA NA ORGANIZACIJI UREĐENJA BOŠNJAČKIH MEZARJA

Bosanska stranka izražava zadovoljstvo zbog konstruktivnog shvatanja javne i dobronamjerne kritike o neuređenosti bošnjačkih mezarja, koju je BOSS uputio nakon ramazanskog Bajrama.

BOSS želi odati javno priznanje Odboru Islamske zajednice Tuzla koji je u saradnji sa jedinicama naše Armije, organizovao uređenje bošnjačkih mezarja.

9. mart 1997.

SAOPĆENJE BOSANSKE
STRANKE
Boljševički obračun
- (BHP) - Povodom najave
imam Čaršijske

Saopćenje Bosanske stranke Doprinos daljim podjelama

Smjenjivanje imama Čaršijske džamije u Tuzli, Muhameda efendije Lugavića, zato što je nagrađen Poveljom "Libertas" Foruma građana Tuzla ne samo da bi doprinijelo daljim podjelama među Bošnjacima, već bi pred domaćom i svjetskom javnošću bacilo ljagu na muslimanske vjerske instituci-

je, smatra predsjednik Bosanske stranke Mirnes Ajanović.

U saopćenju koje je javnosti upućeno tim povodom Ajanović ukazuje, između ostalog, na namjere Muftijstva Islamske zajednice u Tuzli da smijeni jednog po svemu čistog vjerskog službenika zbog toga što

je prim
svoj dr

Bc

smatr

čke p

su n

lam

ova

ma

čir

di

l

Reagovanje Bosanske stranke Nedopustive podjele među Bošnjacima

■ - Bosanska stranka je još ranije upozoravala da od normalnih društvenih tokova, prije svega, ide na štetu bošnjačkog naroda - kaže se u izjavi predsjednika Bosanske stranke Mimesa Ajanovića a u povodu najave da će biti smijenjen imam Čaršijske džamije u Tuzli Muhamed ef. Lugavić.

Smjenjivanje efendije Lugavića ne samo da bi doprinijelo daljim štetnim podjelama među Bošnjacima, već bi, pred domaćom i svjetskom javnošću, bacilo ljagu na muslimanske vjerske institucije.

Ovom prilikom Bosanska stranka želi Muhamedu ef. Lugaviću čestitati dodjelu Povelje "Libertas" koja je samo djelić onoga što ovaj grad i ova zemlja dužni ovom velikom čovjeku - stoji na kraju izjave.

nanesene
upravo ovakvih pos
na boljševički način obrac
slobodnim mišljenjem i djelov
Ova stranka čestita Muhame
diji Lugaviću nagradu "Lib
ja je samo djelić onoga
grad i ova zemlja dužn
kom čovjeku.

**O POLITIČKOM I MEDIJSKOM
AKTUELIZIRANJU POLITIČKE ALTERNATIVE
O ADMINISTRATIVNOJ PODJELI
BOSNE I HERCEGOVINE NA TRI
VEĆINSKO-ETNIČKA ENTITETA**

Bosanska stranka je jedini politički subjekt koji još od 1994. javno tvrdi da je stabilan i trajan mir u Bosni i Hercegovini moguć samo administrativnim razgraničenjem većinsko-etničkih teritorija.

Po Lisabonskom prijedlogu, kojeg je verificovala Evropska zajednica, Bošnjacima pripada 44 odsto bh teritorije, a uz zamjenu Sandžaka za Bosansku Krajinu, Bošnjaci, i svi drugi, imali bi blizu 60 odsto bh teritorije.

Bosanska stranka, kao jedini autentični tvorac i zastupnik bošnjačke i bosanskohercegovačke političke alternative, oštro se suprotstavlja neistinitim i zlonamjernim tumačenjima autohtone političke platforme za stvaranje troentitetske Bosne i Hercegovine.

Tvrdnje da BOSS traži stvaranje tri suverene države - više su od same laži. Suština napada na političku alternativu Bosanske stranke je u namjeri da se prikriju pogrešne i tragične političke procjene, onih subjekata koji i danas, uprkos svemu, Bosnu i Hercegovinu vide onakvom kakva je bila, a ne onakvom kakva jeste, i - kakva može biti.

Desetine hiljada ljudskih života nepotrebno su izgubljeni zbog pogrešne politike koja nije htjela da prihvati jedino moguće rješenje. Uprkos tragičnom iskustvu, svi ovdašnji politički subjekti i dalje srljaju u bespuće, jer bi u suprotnom morali priznati svoj politički i ljudski poraz.

Bosanska stranka već tri godine uporno ponavlja da je budućnost u stvaranju entiteta sa bošnjačkom većinom, kao jedne od tri konstitutivne jedinice, čija će demokratska i ekonomska nadmoć vremenom reintegrirati trenutno separirane dijelove BiH.

Budućnost je u ekvidistanci i prema jednima i prema drugima, i u stvaranju jedinstvenog bosanskohercegovačkog političkog fronta u bošnjačkom entitetu - jer je nacionalni interes Bošnjaka cjelovita Bosna i Hercegovina.

Bosanska stranka i danas, kao i 1994. godine, poziva sve političke subjekte da zaborave svoje iluzionističke platforme, i da sa jedino mogućih pozicija počnu graditi mir i budućnost Bosne i Hercegovine.

Saopštenje
Bosanske stranke
**"Zašto se
reaguje
danas"?**

Bosanska stranka uputila je saopštenje za javnost u kojem se reaguje na oglašavanja političkih stranaka, Udruženja, novinara i pojedinaca, koja su, kako tvrde u BOSS-u, direktno ili indirektno ponukana najnovijim plakatom ove stranke pod naslovom: "O opstanku je riječ, gospodo!"

BEAGOVAN.IE

Krajina već izdvojena

Iskustvenka stranka tvrdi da je Bosanska Krallina ved

[illegible]

Mirnes Ajanović,
predsjednik BOS-a
**Administrativna
razgraničenja**
Bosanska staza
na izlazu iz grada

Bosanska strana je jedini politički subjekt koji još od 1994. javno tvrdi da je stabilan i trajan mir u Bosni i Hercegovini moguć samo -

Ajanović: Zlonamjerna tumačenja

Dalje ruke od Bosanske krajine

Dalje ruke od Bosanske

Pamfletom izdijepljenim po ulicama bh. gradova lider BOSS poziva na razmijenu Sandžaka za Bosansku krajinu

ne bi zaskakivale veću pažnju, kada se mak ne bi svojim prijedlozima oklopi i govorno poragavao sa stvarima koje, u svijetu njegove umne i političke

Bosanska stranka (BOSS) i njen kontraverzni predsjednik **Mirnes Ajanović** ponovo su aktualizirali svoj osnivački proklamaciju - podijeliti BiH i stvoriti bošnjački etnički prostor. Pozivajući se na navodne procjene politologa Univerziteta u Čikagu i Instituta u Massachusettsu, vođa BOSS je svojim, već ustaljenim vidom oglašavanja, pamfletom izlupljenim po ulicama bh. gradova, ustvrdio da je ovaj proces neminovao.

Pozivom "O opstanku je riječ, gospodo", istaknuo na najvišem, martovskom plakat, Bošnjaci se pozivaju da se u cilju trajnog političkog rješenja BiH opredjela za trepmu u stilu: vama Sandžak, nama Bosansko krajina. Osim toga, Ajnović raspolaže i sa "pouzdanim" informacijama američkih zvaničnika, prema kojima bi međunarodna zajednica trebala finansirati izgradnju "srpskog Sarajeva". Zauzvrat, nudi ovaj poznatitelj, Srbi bi Hrvatinu ustupili Banju Luku i Bosansku krajinu.

Plakat kojim se zagovara etnička
Na slatku ponudu lidera BOSS, uslijedio
je hitar odgovor Vijeća Sabora građana
Bosanske krajine u Sarajevu. U saopšte-
nju za javnost, Krajišnici odgovaraju:
"Ovakvo sročenje Ajanovićeve nebuloze

ne bi zaslužile veću pažnju, makar ne bi svojim prijedlozima olako i neodgovorno poigravalo sa stvarima koje, očito, prevazilaze njegove umne i političke mogućnosti.

Mi smo za slobodnu Bosansku krajinu u suverenosti, cjelovitosti i demokratskoj Bosni i Hercegovini, poruka je Kraljevske političke stranke koja se za ovaj cilj bori kroz postizanje i provođenje politike međunarodnog priznanja i provođenja Dejtonskog sporazuma. Na osnovama Dejtonskog sporazuma, mi smo penzionirali i izbrisali iz naše

Podsejajući na genocid koji je nad Bošnjačkim narodom Bosanske krajine izvršen u toku četverogodišnje agresije, kada je u ovom dijelu BiH ubijeno 60.000, a nestalo 30.000 nedužnih civila, oni upozoravaju da navedeni plakat direktno omalovažava te zbrojeve i sličnim političkim mešetarištvima, štiti Kraljićki upućuju opomenu i poruku: "Dalje nikle od Bosanske krajine!"

A. KALAMUČIĆ

prijedlogu
vska zaje-
da 44 od-
amjenu
rafinu,
bi bli-

100

više su
Mirnes Ajano-
rednik Bosanske stra-

... kaže se, između ostalog,
u saopštenju Bosanske
stranke.

H. M. 1

DEJTONSKI SPORAZUM JE PODIJELIO BOSNU I HERCEGOVINU

Posljednjih sedmicu-dvije, otkad je promovisan najnoviji plakat BOSS-a pod naslovom "O opstanku je riječ, gospodo!", u štampi ne jenjavaju oglašavanja političkih stranaka, udruženja, novinara, pojedinaca...

Direktno ili indirektno sva ta oglašavanja ponukana su ovim plakatom kojim se, između ostalog, predlaže zamjena Sandžaka za Bosansku Krajinu, što je BOSS javno ponudio i prije više od godinu dana, ali tada nije niko reagovao.

Zašto se reaguje danas? Pa valjda zato što tvorci promašenih i tragičnih političkih koncepata postaju svjesni da je BOSS bio u pravu i prije godinu dana, i 1994. kada je jedini javno tvrdio da je mir moguć samo etničkim razgraničenjem. Oni najbučniji, koji ovu stranku nazivaju "fašističkom", i kako sve još ne, zapravo su suočeni sa sve izvjesnijim polaganjem računa za svoje političke gluposti koje su i ovaj narod i ovu državu doveli pod - stečaj.

BOSS, pred Bogom i narodom, takvih problema - nema. Sve što smo tvrdili obistinilo se. Da smo poslušani, rat bi bio zaustavljen mnogo prije, a desetine hiljada mladih ljudi bili bi živi. Zapravo, jedina brana našem bošnjačkom i bosanskom političkom konceptu bile su domaće iluzije, poput one da imamo tapiju na BiH, a ne da smo, kako smo i uvijek bili, samo jedan od tri suvlasnika Bosne.

BOSS je, dakle, kriv što kojekakva politikuska snoviđenja ne priznaje za politički koncept koji je dostojan ovog naroda. Kriv je što govori ono što jeste, a ne ono što ne može biti. BOSS zna, takođe, da je na relaciji narod-političari daleko lakše o(p)stati kao prodavač magle, no, isuviše volimo i ovaj narod i ovu zemlju da bi mogli zbijati cirkus sa - opstankom.

BOSS je oduvijek imao jedino realno i pacifističko političko rješenje za Bosnu i Hercegovinu, koje će, prije ili kasnije, biti prihvaćeno.

Na žalost. Uvijek kažemo - na žalost. Bili bi najsretniji da ova zemlja može opstati kao multietnička zajednica, kao oaza duha komšiluka i dobrote, uostalom, kao ono što je bila.

Međutim, politikusi, ali i narod, morali bi konačno shvatiti da suverenitet ima svoju cijenu. A znate li kakvu? Pa da se shvati da ova zemlja pripada trojici jednakopravnih suvlasnika, i da po međunarodno-pravnim normama nije bitno ko je više voli, ko više galami, prijeti, itd.

To je, gospodo, realnost, htjeli je prihvatiti ili ne. Pokušaj uzjahavanja prava ostala dva suvlasnika BiH, doveo je bošnjački narod do katastrofe. Pa, dobro, ako to taj narod nije znao u početku, jer mu nisu htjeli reći da je jedan od trojice, onda je, poslije svega, krajnje vrijeme da to shvati. Bošnjaci nemaju izbora. Prihvatiti sebe takvim kakvi jesu, ili - nestati.

Ujedno, treba znati da je većina Srba u Bosanskoj Krajini za vrijeme pregovora u Dejtonu, praktično bila spremna za razmjenu teritorija, s obzirom da se smatralo da će Bosanska Krajina pripasti Federaciji. Međutim teritorijalno ustrojstvo bazirano na Dejtonskom sporazumu, "zahvaljujući" prvenstveno našim političarima, bilo onako kako jeste.

Ovo je samo šturo obrazloženje onoga što nudi plakat BOSS-a. Na svu sreću, šira elaboracija ove za bošnjački narod egzistencijalne teme biće eksplicirana u knjizi "Bošnjački nacionalni program" predsjednika Bosanske stranke Mirnesa Ajanovića. Ako i poslije toga bude ovakvih krvavih lupanja glavom o zid, onda uistinu - nema pomoći.

Neka nam bude dopušteno da se osvrnemo i na nekoliko reagovanja objavljenih posljednjih dana u štampi.

Najkarakterističnije je ono koje dolazi od Vijeća Sabora građana Bosanske krajine, a koje, i to treba reći, obiluje prizemnim i uvredljivim kvalifikacijama na račun našeg predsjednika Mirnesa Ajanovića, što pokazuje sa kakvim kalibrom "argumenata" raspolažu dotični protestanti.

Interesantna je njihova poruka koja glasi: "Dalje ruke od Bosanske krajine." Dakle, u prevodu, dalje ruke od Republike Srpske, dalje ruke od srpske vlasti u Bosanskoj krajini, dalje ruke od zabrane povratka Bošnjaka u svoje kuće... To je fantastična, maestralna nebuloza, koja pokazuje na najbolji način kakav je i koliki stupanj političke svijesti naših ljudi. Ajanović Krajišnicima, putem zamjene Sandžaka za B. Krajinu, nudi povratak kući, uspostavljanje bošnjačke vlasti u B. Krajini, nudi im zastavu sa ljiljanima na zgradi banjalučke Opštine, a oni njemu kažu - "Dalje ruke!" Znači, dobro je kako je! Dobro nam je u izbjeglištvu, u Sarajevu, odakle štitimo srpsku vlast u B. Krajini. Inšalah!?

Možda se, pa eto, i ne bi čudili neukosti kojekakvih penzionerskih udruženja da iz svoje letargične duhovne pozicije ne razumiju ono što je prosta logika, međutim, kada neki ozbiljni listovi, poput "Oslobođenja", objave slične redakcijske komentare, onda je to znak da se negdje, kolektivno prolupalo.

Izvjeshni komentator Dika Bjedić piše kako "Krajišnike boli kada se Krajina izdvaja iz bosanskih i bošnjačkih okvira". Pa, onda je, gospodine, već izdvojena! U njoj danas nema ničeg ni bosanskog ni bošnjačkog. A na taj način - neće ga biti ni sutra. Mirnes Ajanović nudi da B. Krajinu vratimo tamo gdje je oduvijek i pripadala - U Bosnu, među Bošnjake.

I na kraju, valja spomenuti mnogobrojne press konferencije mnogobrojnih stranaka koje su "decidno protiv podjele BiH". Takve izjave dolaze od ljudi koji su se, barem do danas, činili ozbiljnim.

Bosna i Hercegovina je, na žalost, podijeljena Dejtonskim sporazumom, i zar to ikome više treba objašnjavati.

Bosanska stranka i Mirnes Ajanović samo pokušavaju budućnost graditi sa startnih realnih pozicija, odande gdje jesmo, jer samo tako nam se neće ponoviti katastrofalne političke greške, koje su bivale bazirane na onome što bi htjeli, a ne na onome što realno možemo.

Dokle god se u našem političkom životu budu činile ovakve gluposti, nećemo mrdnuti dalje od mrtve tačke. Vremenom će i ta mrtva tačka bivati dalje od nas.

To, naravno, nije razlog da BOSS odustane od svog puta. Ima mnogo više ljudi koji razumiju i podržavaju Mirnesa Ajanovića nego što se to misli.

1. april 1997.

**OTVORENO PISMO HUSEINU EFF. KAVAZOVIĆU,
MUFTIJI TUZLANSKOM U POVODU ŠUTNJE
KOJA PRATI PRAVOSUDNI ZLOČIN NAD ZATOČENIM
BOŠNJACIMA U ZVORNIKU, I U POVODU DRUGIH
OTUĐENJA MEĐU NAMA SAMIMA**

Uvaženi efendija Kavazoviću,

Vaš nadahnuti govor u Čaršijskoj džamiji u jednom dijelu je dotakao pitanje dehumanizacije i otuđenja među nama samima, i to kada ste govorili o šutnji koja prati pravosudni zločin u Zvorniku nad grupom Bošnjaka iz Srebrenice.

Ta šutnja, zasigurno, nije znak odobravanja, već moralnog i etičkog nemara, nekog čudnog otuđenja koje se uvlači među nas, kao da rata i stradanja nije ni bilo, kao da i danas, samo na različite načine, nismo izloženi istome zlu.

To otuđenje više ne biva izuzetak, već postaje zastrašujuće pravilo. Gorjele su bošnjačke kuće u zonama separacije. Šutjelo se. Ubijani su i premlaćivani Bošnjaci. Opet se šutjelo. Šuti se i danas, kao da je nas stid onoga što nam se dešava, umjesto da se stide oni koji to čine, i oni koji im to dopuštaju.

Naša stranka je još davno rekla da su pojam ljudskih prava, demokratizacije i borbe za multietničnost postali unosan biznis za desetine domaćih organizacija i stranaka preko kojih svjetski grijешnici peru svoju savjest. Takvima se zalaganje za zatočene Bošnjake u Zvorniku nije učinilo profitabilnim, jer se nigdje ne spominje tzv. islamski fundamentalizam, kao najunosnija formula za aktuelne donatore.

Sudbina zatočenih Bošnjaka, žrtava srebreničke tragedije, očigledno, isuviše prosto zvuči, u odnosu na kojekakve seminare, okrugle stolove, i "treninge humanosti", kakvi se održavaju po okolnim odmaralištima.

Oni koji to vide, i znaju, ne bi smjeli šutjeti, i čekati. Budućnost bi trebalo graditi na pozitivnim, a ne negativnim energijama. Treba, dakle, ujediniti snage ovog društva koje misle dušom, a ne novcem, koje bol svakog našeg čovjeka doživljavaju kao - vlastitu.

Ako već bivamo svjesni zahuktalog procesa otuđenja među nama samima, najgore što u ovom času možemo uraditi jeste da ne uradimo ništa, da pustimo da naša djeca odrastaju u okruženju u kome materijalni interes diktira duhovni, i gdje bi sudbina našeg čovjeka bila mjerena ličnim profitom, a ne suosjećanjem.

U tom kontekstu, Bosanska stranka predlaže osnivanje jednog neformalnog tijela, sastavljenog od institucija i stranaka koje to žele, a koje bi u ovakvim i sličnim situacijama reagovala na opšteprihvaćenim principima humanosti i pravde.

18. april 1997.

O “SAVJETU PREDSJEDNIKA IZETBEGOVIĆA” I “BOSANSKOM PATRIOTSKOM FRONTU”

Bosanska stranka smatra da je nakon formiranja tzv. savjeta predsjednika Izetbegovića konačno sve jasno kada je riječ o iskrenosti namjere za formiranje tzv. bosanskog patriotskog fronta.

Prije svega treba znati da je pomenuti savjet nedržavno i neobavezujuće tijelo, koje samo može uticati na degradaciju institucija sistema. U suprotnom, takvo tijelo se ne bi ozvaničilo, već bi ostalo, kao što i jeste, u domenu privatnog.

Drugo, savjet čine osobe koje su sve ove godine bili kreatori u najmanju ruku pogrešne bošnjačke politike, i ovaj korak stvaranja paralelizma u vlastiti treba shvatiti kao njihovu namjeru da zadrže monopol nad sudbinom naroda.

Ova, privatna jednopartijska sjedeljka je u suprotnosti sa institucijama postdejtonske Bosne i Hercegovine. Ovdje ne postoji niti predsjednik, niti predsjednički sistem, postoji samo predsjedavajući koji je samo prvi među jednakima. Dakle, to i ne može biti “savjet predsjednika”, već samo privatni savjet stranačke a ne državne ličnosti.

Sa ozvaničenjem ove lakrdije konačno pada u vodu ideja o stvaranju tzv. bosanskog patriotskog fronta. Sada je više nego jasno da pomenute osobe budućnost bošnjačkog naroda vide isključivo kroz prizmu vlastitih uskostranačkih interesa.

Da nije tako, o sudbini zemlje ne bi danas, kao i uvijek do sada, odlučivala mala grupa ljudi, koja mora konačno postati svjesna da to podrazumijeva i odgovornost za sve što je moglo biti bolje, a nije.

Bosanska stranka oštro osuđuje rađanje bošnjačkog totalitarizma, koji nema nikakve veze sa istinskim interesima Bošnjaka i Bosne i Hercegovine.

21. april 1997.

**OTVORENO PISMO PREDSEDavajućEM
PREDSJEDNIŠTVA BiH ALIJI IZETBEGOVIĆU U
POVODU BOŠNJAČKOG TERORA NAD BOŠNJACIMA
KONJICA I DRUGIH GRADOVA KOJI SPROVODE
KADROVI SDA U ELEKTROPRIVREDI BiH**

Poštovani gospodine Izetbegoviću,

Bošnjaci su Vam dali legalitet i legitimitet da zastupate i štitite njihove građanske interese. Vjerovatno Vam je poznato da Vaš narod sve dublje tone u socijalno beznade, koje je oduvijek bivalo rezultat političkog ćorsokaka i otuđenosti vlasti od svoga naroda.

Ako ne Vama, a onda Vašim savjetnicima moralo bi biti poznato da je Vaš narod posljednjih četiri-pet mjeseci izložen kontinuiranom teroru Elektro-privrede, koja građanima, mimo svih zakona, isključuje struju za račune starije od godinu dana, dakle za ono što po Zakonu o obligacionim odnosima nisu obavezni platiti. Ovo je politika kadrova Vaše Stranke demokratske akcije koji ne priznaju Zakon, i odredbe o zastarjelosti potraživanja za račune starije od godinu dana, koji, uz to, nasilnički isključuju ljudima struju, iako to ne mogu činiti bez redovnog sudskog postupka, dakle, bez sudske odluke. Jedan od Vaših savjetnika, gospodin Bičakčić čak je javno rekao na TVIN-u da takve zakonske odredbe ne postoje, što znači da - ili sebe stavlja iznad Zakona, ili - ne poznaje zakone zemlje kojom vlada. Ovo svojevrsno protuustavno i protuzakonito divljaštvo kulminiralo je isključivanjem struje gradu Konjicu, i ostavljanjem teških bolesnika u konjičkoj bolnici u nemilosti Vaših ljudi koji se na ovako brutalan, bahat i primitivan način ophode prema građanima koji to ničim nisu zaslužili. Ovo je gore od famoznog zavrta plina Sarajlijama, jer više nije rat, i krajnje je vrijeme da naši ljudi imaju društvo u kome će se makar poštivati zakoni.

Poštovani gospodine Izetbegoviću, Vi bi morali znati da poslije Vas istoriju neće pisati Vaši poslušnici, ona će biti pisana činjenicama poput ove kakva je bošnjački teror nad bošnjačkim narodom.

Učinite nešto protiv grijeha kojeg Vaši ljudi čine nad Vašim narodom!

24. april 1997.

EMBARGO NA ISTINU

1. JP RTV BiH
2. Izornoj apelacionoj potkomisiji za medije OSCE-a

Vaš medij jučer nije objavio naše otvoreno pismo g. Aliji Izetbegoviću u povodu višemjesečnog terora kojem su izloženi naši građani od strane Elektroprivrede BiH, putem nasilničkih i protuzakonitih isključenja el. energije.

Skrivanjem istine, vi ste stali na stranu hohštaplera koji su u stanju i bolnicu u Konjicu ostaviti bez struje, i dovesti u pitanje desetine ljudskih života koji zavise od medicinskih aparata.

No, to je problem ne samo vaše profesionalne, već i ljudske etike.

Obaveza BOSS-a je da se bori za istinu, za građane, za njihove obične ljudske interese.

U ovom momentu, kada je izostala vaša medijska podrška borbi za istinu i prava građana, mi smo prionuđeni aktivirati alternativni sistem informisanja građana.

Štampaćemo dostatan tiraž plakata sa tekstom otvorenog pisma. U interesu istine, moraćemo prozvati medije koji su štitili teror nad građanima, a ne interese građana.

U nadi da nam se ovakve stvari više neće događati.

S poštovanjem!

O RASPADU ZDRUŽENE LISTE BIH

Bosanska stranka je još u avgustu prošle godine objavila da je raspad Zduružene liste samo pitanje vremena. Riječ je o neprirodnoj koaliciji ideološki frustriranih stranka, bivših komunista i bivših Reformista koji su izgubili legitimitet raspadom Jugoslavije, i nekih privatnih stranaka koje čine nekoliko familija. Bila je neodržiava ta komična koncentracija toliko lidera u tako minornom koalicionom tijelu. Konkretno, raspad Zduružene liste uzrokovan je tragikomičnim navaljivanjem Sejfudina Tokića da sebe proglasi premijerom svoje privatne vlade, što je vrijedalo sujete drugih mnogobrojnih lidera. Tako je i sa Bosnom i Hercegovinom u kojoj ni jedan narod ne može odlučivati u ime drugog, niti jedan nacionalni lider može biti zastupnik interesa druge nacije. Postojanje ravnopravnih političkih, odnosno nacionalnih subjektiviteta, uslov je mirne kuće. Sve drugo je neprirodno, neodržiavo, bilo da se radi o Zduruženoj listi, ili Bosni i Hercegovini.

29. april 1997.

U POVODU 1. MAJA, MEĐUNARODNOG PRAZNIKA RADA

Građanima Bosne i Hercegovine!

Bosanska stranka, kao jedina radnička stranka Bosne i Hercegovine, upućuje iskrene čestitke u povodu 1. maja, međunarodnog praznika rada.

Današnji praznik je povod da profiterima i mafijašima jasno i glasno poručimo da im neće uspjeti da na radničkoj sirotinji podignu dvorce truhlog boljševičkog kapitalizma.

Bogatstvo ove zemlje pripada narodu i ima ga sasvim dovoljno da niko ne mora živjeti u bijedi i siromaštvu. Ali samo narod može svojim neotudivim pravom odlučiti o svojoj budućnosti.

U ime socijalističke budućnosti Bosne i Hercegovine!

U ime narodnih i radničkih prava!!

U ime borbe protiv boljševičkog profiteurskog zla!!!

Neka 1. maj bude simbol našeg otpora atacima na radničko i ljudsko dostojanstvo!

1. maj 1997.

IMA LI U BOSNI I HERCEGOVINI ISLAMSKOG FUNDAMENTALIZMA?

Islamski fundamentalizam počinje onda kada vjera napušta svoje okvire i zalazi u sferu politike. Šiitskom islamu je imanentno nastojanje da uređuje društvene i političke odnose u zemlji, kao u Iranu ili Pakistanu. No, zaboravlja se da su Bošnjaci suniti i da, kao i 90 posto islamskog svijeta, ispovijedaju islam koji pripada individualnoj, a ne političkoj sferi. Bošnjaci, po svojoj istoriji i tradiciji, kao suniti, ne mogu biti islamski fundamentalisti. Međutim, posljednjih godina pojavili su se ljudi koji u zloupotrebi islama prepoznaju biznis. Šiitske organizacije nemilice troše pare kako bi u Bosni ostvarile formalistički privid procvata islama. Znamo da je ženama davana plata od 300 DEM samo zato da dnevno po nekoliko puta zabradene prođu gradom. Takvo trivijaliziranje i ponižavanje islama ne bi naumpalo ni Salmanu Ruždiju. A sličnih primjera pukog formalizma ima na pretek. Ili, dogodi se da fudbalski turnir u Mostaru otvori neki mostarski hodža, tako što izvede prvi udarac sa centra. Pa ni morbidni Risto Đogo se ne bi sjetio da hodžu sa ahmedijom pretvori u fudbalera! Ali, sjetio se neki karijerista, smatrajući da će uknjižiti poene ukoliko hodža šutne fudbalsku loptu. Ovovrsnim trivijaliziranjem uzvišenosti islama Bošnjacima su nanesene neizmjerene štete. Prvo, jer je džamija pretvorena u partijsku organizaciju, kao u doba komunizma, i naši se ljudi naspram toga ponašaju po onoj svojoj - od nameta nema selameta. Drugo, gledano globalno, u političkom smislu, izgubili smo kredibilitet boraca za civilizacijsku stvar, i to je tim tragičnije kada se zna da bošnjački narod nema ničeg zajedničkog sa onim kakvim ga žele predstaviti.

Izetbegovićeva nagrada za unapređenje islama za njega je bila slava i novac, a za bošnjački narod gubitak koji je plaćen odgađanjem mira i hiljadama novih žrtava. Da rezimiram, u ovoj zemlji postoji islamski fundamentalizam, ali ne u bošnjačkom narodu, već u bošnjačkim liderima koji u forsiranju islamskog formalizma, dakle u skrnavljenju islama, vide svoj materijalni profit. Neka se ne zavaravaju da će zlo koje su na taj način nanijeli i Bošnjacima i njihovoj vjeri biti zaboravljeno. Istorija će im suditi za unovčavanje bošnjačke tragedije!

2. maj 1997.

O SKLAPANJU KOALICIJA PRED LOKALNE IZBORE U BiH

Koalicije su, generalno gledano, oduvijek bivale legitimitet političke nemoći koalicionih partnera da se samostalno upuste u izborni proces. U našem slučaju, koalicije su više od same nesigurnosti, jer su i svojevrsan način za anuliranje političke odgovornosti stranaka nosilaca koalicije, za sve propuste u proteklom periodu.

Kao što će odgovornost SDA biti dijeljena sa minornim organizacijama, tako će i odgovornost socijaldemokrata biti razlomljena na njihove političke satelite.

Koalicije ne samo da su najbolji način da se promjeni dlaka, ali ne i ćud, već su i odveć poznat metod brisanja nosioca odgovornosti za sve tragične političke poteze u prošlosti.

Neprimjerena medijska prašina koja se digla oko proširenja već postojeće Izetbegovićeve i Silajdžićeve koaliciji na tri minorne stranke - najbolji je pokazatelj nemoći da se shvate istinske namjere ovog providnog političkog trika.

Ako se zna da je Bosanska stranka na septembarskim izborima dobila više glasova nego ove tri stranke zajedno, onda je jasan naš stav naspram beznačajnosti proširenja koalicije Izetbegović - Silajdžić na stranke koje nemaju nikakvu podršku građana.

Isto, naravno, važi i za satelitske stranke u koaliciji Združena lista, čije postojanje, ali i legitimitet ne prelaze okvire familijarnog karaktera.

Teza da su jedna i druga koalicija stvorene kako bi se ostvario politički profil za očuvanje BiH - obični je propagandni trik, budući da ni jedna od stranaka nema koncepta za izlazak iz postojeće situacije. I Združena lista i proširena Stranka demokratske akcije jedino imaju propagandni koncept manipulacije osjećanjima naroda, a vlast je jedino što ih interesuje.

Bosanska stranka, koja ima koncept reintegracije Bosne i Hercegovine, u prevari vlastitog naroda, ne može i neće učestvovati.

I ovom prilikom želimo potcrtati da je Bosanska stranka protivnik koalicionog principa, jer se iza svake koalicije krije neprincipijelnost i neiskrenost stranke prema biračima. Najbolja ilustracija za to je koalicija vladajućih nacionalnih stranaka koje

su u borbi za vlast i ratovale, i zavađale narode, i onda se opet složile kada je trebalo osvojiti vlast svaka na svom dijelu teritorije.

Iz tih razloga, ali i iz dubokog uvjerenja u ispravnost i potvrđenost svog političkog programa, Bosanska stranka neće ulaziti u koaliciju ni s kim. Smatramo se dovoljno jakim da ne bi morali imati svoje satelite, ili pak biti nečiji sateliti, iako to, kao najjača vanparlamentarna stranka, objektivno - i ne možemo biti.

Bosanska stranka o
sklapanju koalicija

Providan politički trik

■ "Koalicije ne samo da su najbolji način da se promijeni dlaka, ali ne i čud, već su i odveć poznat metod za brisanje nosioca odgovornosti za sve tragične političke poteze u prošlosti", stoji u izjavi za javnost Mirnesa Ajanovića, predsjednika, Bosanske stranke na temu aktuelnog sklapanja koalicije. "Neprimjerena medijska prašina koja se digla oko proširenja već postojeće Izetbegovićevе i Silajdžićevе koalicije na tri minorne stranke - najbolji je pokazatelj nemoći da se shvate istinske namjere ovog providnog po-

tičkog trika.

Ako se zna da je Bosanska stranka na septembarskim izborima dobila više glasova nego ove tri stranke zajedno, onda je jasan naš stav naspram "beznačajnosti" proširenja koalicije Izetbegović - Silajdžić na stranke koje nemaju nikakvu podršku građana. Isto, naravno, važi i za satelitske stranke u koaliciji. Zdržena lista, čiji članje, ali i leprelaze okvirkaraktera i dirkak-

I Zdržena lista i proširena SDA jedino imaju propagandni koncept manipulacije osjećanjima naroda, a vlast je jedino što ih interesuje. • Vladajuće stranke ratovale, a sad su opet složne na vlasti

stranaka nema koncepta za izlazak iz postojeće situacije. Zdržena lista i proširena SDA imaju propagandni koncept manipulacije osjećanjima naroda, a vlast je jedino što ih interesuje. • Vladajuće stranke ratovale, a sad su opet složne na vlasti

stranka protivnik koalicijskog principa, jer se iz svake koalicije krije neprincipijelnost i neiskrenost stranke prema biračima. Najbolja ilustracija za to je koalicija vladajućih nacionalnih stranaka koje su u borbi za vlast i ratovale, i zavađale narode, i onda se opet složile kada je trebalo osvojiti vlast svaka na svom dijelu teritorije, stojeći na glavi i na repu. • Bosanska stranka.

Bosanska stranka energično protiv koalicija

Providan politički trik

■ Koalicije su svojevrsan način za anuliranje političke odgovornosti za sve propuste u proteklom periodu, a u našem slučaju više od političke nesigurnosti, navodi se u izjavi za javnost Bosanske stranke. Koalicije ne samo da su najbolji način da se promijeni dlaka, ali ne i čud, već su i odveć poznat metod brisanja nosioca odgovornosti za sve tragične političke poteze u prošlosti, smatraju u BOS-u. Neprimjerena medijska prašina koja se digla oko proširenja već postojeće Izetbegovićevе i Silajdžićevе koalicije na tri minorne stranke, najbolji je pokazatelj nemoći da se shvate istinske namjere ovog providnog po-

političkog trika. Isto važi i za satelitske stranke u koaliciji Zdržena lista čije postojanje, ali i legitimitet ne prelaze okvire familijarnog karaktera, navodi se u izjavi Bosanske stranke. Teza da su jedna i druga koalicija stvorene kako bi se ostvario politički profil za očuvanje BiH je obični propagandni trik, budući da ni jedna od stranaka nema koncepta za izlazak iz postojeće situacije. Zdržena lista i proširena Stranka demokratske akcije jedino imaju propagandni koncept manipulacije osjećanjima naroda, a vlast je jedino što ih interesuje.

političkog trika. Isto važi i za satelitske stranke u koaliciji Zdržena lista čije postojanje, ali i legitimitet ne prelaze okvire familijarnog karaktera, navodi se u izjavi Bosanske stranke.

Teza da su jedna i druga koalicija stvorene kako bi se ostvario politički profil za očuvanje BiH je obični propagandni trik, budući da ni jedna od stranaka nema koncepta za izlazak iz postojeće situacije. Zdržena lista i proširena Stranka demokratske akcije jedino imaju propagandni koncept manipulacije osjećanjima naroda, a vlast je jedino što ih interesuje.

H. K.

7. maj 1997.

O PRAVOSUDNOM HAOSU KOJI JE STVOREN NASTOJANJEM DA SE SA IZVRŠNOM I ZAKONODAVNOM POISTOVJETI I SUDSKA VLAST

Bosanska stranka upozorava domaću javnost i međunarodne faktore za implementaciju mira da će se uskoro navršiti dva mjeseca otkad u Sarajevskom i Tuzlansko-podrinjskom kantonu traje kolaps pravosudnog sistema, izazvan totalitarnim atakom vladajućih stranaka na sudsku vlast.

Već drugi mjesec blokiran je rad osnovnih i viših sudova, a time i tužilaštva, ne vode se krivični postupci ni zbog najtežih krivičnih djela, dolazi do zastarijevanja krivičnih gonjenja, što je sve plodno tle za porast kriminala.

Ovakva blokada pravosudnog sistema nije nikada, pa ni u vrijeme najtežeg rata, zabilježena na sarajevskim i tuzlanskim prostorima.

BOSS, u svemu, najopasnijim smatra činjenicu da se ni jedan politički subjekt nije oglasio protiv ovog svojevrsnog uvođenja bezvlašća na mala vrata, jer je zemlja bez pravosudnog sistema sinonim anarhije. S druge strane, anarhija je uvod u stvaranje policijske i totalitarne države.

Kao što ne postoji opravdanje za šutnju opozicionih stranaka, uključujući i grotesknu tzv. "vladu u sjeni", opravdanja nema ni za vladajuće strukture koje su boljševičkim nastojanjem da spoje izvršnu, zakonodavnu i sudsku vlast - stvorile nezabilježen pravosudni kaos.

Danas, nakon svjetske propasti komunizma, valjda je svakome jasno da je neodrživ režim u kome bi vladajuća stranka imala svoje privatne sudove i sudije, u kome bi vlastodršci bili nedodirljivi za zakon, jer takav režim, prije ili poslije, vodi progonu neistomišljenika, ali i vlastitom krah.

Više je nego jasno da je riječ o koordiniranoj ideji s ciljem da izvršna vlast, putem zakonodavne, po stranačkoj liniji, određuje sudsku vlast. Otkud nekome, nakon 200.000 žrtava, palih za slobodu BiH, uopšte takva smjelost da državu pretvara u tamnicu naroda.

BOSS je siguran da je istorijska odgovornost najmanje što može stići tvorce ovog na žalost uspjelog pokušaja porobljavanja sudske vlasti, koja bi, po svim demokratskim normama, morala biti i ostati, neovisna.

17. maj 1997.

O NAJAVI DA ĆE RATNI VOJNI INVALIDI PLAĆATI PARTICIPACIJU ZA SVOJE LIJEČENJE I NABAVKU ORTOPEDSKIH I SANITARNIH POMAGALA

Bosanska stranka sa boračkim porodicama dijeli ogorčenje zbog pojave Nacrta zakona o zdravstvenoj zaštiti, koji bi trebao biti usvojen na Parlamentu Federacije, a kojim se predviđa da će ratni vojni invalidi plaćati participaciju za svoje liječenje i nabavku ortopedskih i sanitarnih pomagala.

Ako se zna da su boračke porodice najugroženija kategorija stanovništva, da ratni vojni invalidi po nekoliko mjeseci ne prime minimalnu pomoć, koja uz to treba da bude umanjena za 50 odsto - onda se ovakav Nacrt zakona sa moralnog aspekta čini više nego degutantnim.

Bosanska stranka smatra da je riječ o klasičnom metodu ucjene, sa stravičnom moralnom i etičkom pozadinom, jer se od ljudi koji nemaju od čega živjeti traži da za svoj biološki opstanak, za svoje zdravlje, plate sredstva kojih nemaju.

Sve se to, naravno, odnosi i na ostale građane čiji je ponižavajući standard produkt nefunkcioniranja države, a koji će se takođe naći na udaru participacije za zdravstvenu zaštitu.

Događa nam se najbolesniji oblik kapitalizma, u kome se humanizam, moral i etika podređuju gramzivom i beskrupuloznom profiterstvu, gdje je čovjek osuđen na propast ukoliko nema novaca. A za bijedu u kojoj žive, naši građani najmanje su krivi.

U svemu ovome Bosanska stranka krucijalni problem vidi u činjenici da se država, faktički, odriče ljudi koji su za njen opstanak žrtvovali sebe. Ako svaka država počiva na moralnom kredibilitetu, onda bi usvajanje ovakvog zakona značilo moralni slom i početak kraja ideje za koju su se ovi ljudi borili.

Bosanska stranka traži povlačenje Nacrta spornog zakona, i pokretanje odgovornosti za osobe kojima je uopšte naumpalo da na ovaj način nanesu uvredu boračkim porodicama, ali i državi u cjelini.

24. maj 1997.

O USVAJANJU ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU KOJIM SE RATNI VOJNI INVALIDI LIJEČENJE PLAĆAJU OD LIČNIH SREDSTAVA

Bosanska stranka je jedina nedavno upozoravala da bi usvajanje Zakona o zdravstvenom osiguranju, kojim se ratni vojni invalidi osuđuju da svoje liječenje plaćaju iz ličnih sredstava - značilo moralni slom bosanskohercegovačkog društva.

Na zaprepaštenje građana, a naročito ratnih vojnih invalida i boračkih porodica, Predstavnički dom Parlamenta Federacije je usvojio Prijedlog ovog Zakona, čime je ozbiljno doveo u pitanje svoj moralni i etički kredibilitet, naspram interesa društva u cjelini.

Bosanska stranka potcrtava da nikada i nigdje u istoriji savremenog svijeta nije zabilježen slučaj da se država, na ovako brutalan način, odriče ljudi koji su za njenu slobodu, za njeno postojanje, žrtvovali sve što su imali.

Ako već državu vode ljudi koji nisu u stanju boračkim porodicama obezbijediti standard dostojan čovjeka, obezbijediti zaposlenje i egzistenciju, onda je zdravstvena zaštita i socijalna sigurnost - minimum koji se morao poštovati.

Ova država, koliko god se činilo da je siromašna, ima toliko novaca da u cijelosti obezbijedi besplatno zdravstveno osiguranje i liječenje ratnim vojnim invalidima i pripadnicima boračkih porodica.

U ovom slučaju ne samo da je riječ o apsolutnom odsustvu moralnog osjećanja i solidarnosti, već i o pravnom javašluku, koji da nije tragičan, bio bi predmet ismijavanja.

Naime, zakonodavci su predvidjeli da se ratni vojni invalidi bh Armije, čije je mjesto prebivališta u zonama separacije, liječe ni manje ni više nego u Republici Srpskoj. Apsurd koji se teško može razumjeti.

Bosanska stranka i ovaj put traži povlačenje spornog Zakona, jer bi njegovo zaživljavanje dovelo u pitanje obaveze koje građani, prirodno, treba da imaju prema državi, odnosno društvu. Država koja radi protiv interesa građana, a posebno invalida, za uzvrat ne može ništa bolje očekivati od onoga što nudi.

1. juni 1997.

**O ŠEST MILIONA DOLARA
KOJI ĆE BITI UTROŠENI
NA IZGRADNJU JEDNOG PUTA
DO JEDNOG DOVIŠTA**

Kada Bosanska stranka zastupa ideju socijalističkog društva, u kome bi svaki čovjek imao besplatnu zdravstvenu zaštitu, a svako dijete pravo na besplatno školovanje - onda mislimo na finansiranje ovih potreba iz postojećih sredstava koja država danas usmjerava u stvari koje nisu nikakav prioritet.

Jedna od takvih je finansiranje izgradnja puta do dovišta, na relaciji Gnojnica - Srebrenik, što će koštati šest miliona dolara. Za toliki novac moglo bi se učiniti mnogo dobrih dijela na planu pomoći ugroženim kategorijama stanovništva.

Bosanska stranka podržava finansiranje vjerskih potreba, pa i izgradnju puta do dovišta, ali tek kada država bude imala mirnu savjest da je obezbjedila socijalnu sigurnost svojih građana.

Gledano ne samo sa političkog, već i sa vjerskog aspekta, nemoralno je rasipati novac na bilo kakve potrebe, dokle god u ovoj zemlji ima ljudi koji žive u bijedi i socijalnom beznadu.

Bosanska stranka traži da se izgradnja puta do ovog dovišta odgodi za neka bolja vremena, a da se postojećih šest miliona dolara preusmjeri u fondove pomoći za boračke porodice.

2. juni 1997.

**O MEĐUNARODNIM PRITISCIMA
ZA IZMJENU ZAKONA O NAPUŠTENIM
STANOVIMA ČIME BI BILI OŠTEĆENI
SADAŠNJI KORISNICI NAPUŠTENIH STANOVA**

Bosanska stranka se oštro protivi namjerama međunarodnih zvaničnika u Bosni i Hercegovini da stave van snage Zakon o napuštenim stanovima, iz kojeg bi trebao proizići i Zakon o otkupu stanova, a čime bi se desetine hiljada porodica, prvenstveno boračkih - našlo na ulici.

Bosanska stranka smatra tragičnim, ali i sa aspekta unutarne bezbjednosti opasnim, činjenicu da državni organi vlasti pristaju na faktičko oduzimanje stanova ljudima koji su ga stekli svojim ostajanjem u zemlji i borbom za Bosnu i Hercegovinu.

Ako se zna da bi takvi ljudi bili izbačeni na ulicu, a da bi stanovi bili vraćeni pobjeglicama, među kojima je najviše neprijatelja Bosne i Hercegovine, onda je pomenuti pritisak međunarodnih zvaničnika pitanje moralne kapitulacije ili opstanka bosansko-hercegovačkog društva.

S druge strane, zašto bi bilo ko drugi osim nas samih raspolagao našom imovinom. Ovi stanovi su društveno vlasništvo i logično je da ih društvo daje ljudima koji su zaslužni za njegov opstanak, a ne onima koji su činili suprotno.

Bosanska stranka traži decidno odbijanje ovakvih tendencija i verifikaciju stanarskog prava svim tzv. privremenim korisnicima.

Kada je riječ o otkupu stanova, Bosanska stranka zahtijeva da se borcima i boračkim porodicama, na osnovu iznosa na "deviznoj knjižici" prizna otkup.

Drugo, Bosanska stranka zahtijeva da se svim penzionerima, nosiocima stanarskog prava, prizna vlasništvo na stanu, budući da su ovi ljudi godinama, kroz kiriju i izdvajanje za stambeni fond, zapravo isplatili svoj stan.

Na kraju, Bosanska stranka upozorava domaću i međunarodnu javnost da bi sve drugo značilo igranje vatrom, sa dalekosežnim posljedicama.

10. juni 1997.

O POVEĆANJU CIJENA PTT USLUGA

Bosanska stranka oštro osuđuje aktuelno poskupljenje PTT usluga, odnosno telefonskih računa, i do 400 odsto, nakon čega su građani prisiljeni da umjesto dosadašnjih prosječnih oko pet maraka, plaćaju 20 i više maraka za mjesečni telefonski račun.

Sa aspekta socijalnog statusa građana, i nemogućnosti države da društvu, a naročito ugroženim kategorijama stanovništva, obezbjedi pristojan život - ovakvo poskupljenje može se jedino okarakterisati kao nemoralno, neljudsko i profiteursko.

Da li gospoda u PTT u uopšte razmišljaju o tome odakle jedan penzioner, čija penzija ne prelazi 100 DEM, a koju uz to i ne dobije - može izdvojiti 20 DEM za telefonski račun?! Ili, odakle ratnim vojnim invalidima, demobilisanim borcima, šehidskim porodicama, ljudima koji žive na minimumu egzistencije - novac za zadovoljenje nezajajljive pohlepe monopolista u PTT-u?

Pa čak i da naši građani nisu tek izašli iz ratnih strahota, čak i da nisu ogoljeni i osiromašeni u zadnjih sedam godina vladavine političkih diletanata - telefonski račun od 20 DEM bio bi podjednako nemoralan plječkaški atak na građanska prava.

Prvo, jer troškovi telefona objektivno toliko ne iznose, a drugo, jer je kvalitet telefonskih veza toliko katastrofalno loš da takvog nema ni u zemljama trećeg svijeta.

Očigledno, da je i ovdje, kao i u slučaju Elektro distribucije i plaćanja zdravstvenih usluga, riječ o zloupotrebi monopola države u cilju pljačkanja građana.

Bosanska stranka se zalaže za demonopolizaciju PTT-a, Elektro distribucije i sličnih djelatnosti, tako što bi država zadržala vlasništvo u procentu od 51 odsto, dok bi 49 odsto pripalo privatnim ulagačima.

Samo tako bilo bi moguće izbjeći ovakve pojave bezobzirne i ucjenjivačke pljačke građana.

Na kraju, Bosanska stranka traži od PTT-a vraćanje cijene telefonskih računa na prijašnji nivo, jer je sve drugo kriminal prema građanima.

12. juni 1997.

O INICIJATIVI PREMIJERA BIČAKČIĆA DA SE SREDSTVA ZA REGRES DAJU U FOND ZA ZAPOSŁJAVANJE

BOSS - Bosanska stranka smatra u najmanju ruku neozbiljnom inicijativu premijera federalne Vlade Edhema Bićakčića da se sredstva namijenjena za regres radnicima preusmjere u fond za zapošljavanje, odnosno otvaranje novih radnih mjesta.

Regres je nakon tzv. demokratizacije, koja je dovela do bukvalne restrikcije radničkih prava, ostao jedan od rijetkih vidova brige za zaposlene ljude, i nasilno oduzimanje prava na regres znaćilo bi brutalno obespravljanje ljudi koji za ovu državu privređuju.

Ovako bezobzirna inicijativa nije prvi slučaj da federalni premijer pokušava probleme koje ne umije riješiti prelomiti preko leđa radničke klase.

BOSS smatra da se problem zapošljavanja, kao niti bilo koji drugi problem koji zahtjeva sistemsko rješenje, ne može sanirati otimanjem sredstava od građana.

To znaći da federalna Vlada svoj mandat mora opravdati implementacijom rješenja koja neće ugrožavati građanska i radnićka prava, a ne da "nametom na vilajet" stvara privid svog rada.

Ako već premijer Bićakčić smatra da bi se na način prikupljanja sredstava pomoglo otvaranju radnih mjesta, Bosanska stranka predlaže da se poslanici u svim Parlamentima odreknu svojih visokih plata i da ih ustupe za pomenuti fond, kao i da se državni funkcioneri odreknu statusnih i snobovskih benefićija koje zasigurno iznose više od regresa svih zaposlenih ljudi.

Ukoliko bi se dogodilo da se radnicima regres oduzme nasilnim, i sa sindikalnog aspekta protuzakomitim putem, BOSS smatra da bi to bila bahatost bez presedana, jer takva inicijativa može biti samo dobrovoljnog, a nikako prisilnog karaktera.

16. juni 1997.

O UKIDANJU POVLASTICA ZA BORAČKU POPULACIJU

Odluku da se boračkoj populaciji ukinu povlastice na uvoz robe bez carine i poreza Bosanska stranka karakteriše kao još jedan dokaz opredjeljenja aktuelne vlasti da se borci u cijelosti obesprave.

Ako se zna da je boračka populacija uglavnom regrutovana iz siromašnih slojeva građanstva, i da joj ne treba nikakav ekskluzivitet, onda bi se moralo uvažiti da su minimalne povlastice dug kojeg ovo društvo mora imati prema ljudima koji su u najtežim vremenima bili alfa i omega našeg opstanka. Borcima ne treba ni gospodluka, ni snobizma, već minimum uvažavanja za sve ono što su dali za slobodu Bosne i Hercegovine.

U tom kontekstu, BOSS ukidanje povlastica smatra uvredom boračke populacije, i tendencijom zaborava svega što su ovi ljudi dali, pa i za one koji danas odlučuju o njihovoj sudbini.

Bosanska stranka javno zahtjeva povratak povlastica za borce, i njihovo proširenje, u srazmjerno umanjenom procentu za sve one koji su više od šest mjeseci proveli sa puškom u ruci, kao i za zdravstvene radnike i sve druge koji su po osnovu radne obaveze dali doprinos borbi za slobodu Bosne i Hercegovine.

17. juni 1997.

O NAJAVI DA ĆE STUDENTI MORATI PLAĆATI UPISNINU, ODNOSNO ŠKOLARINU

U posljednje vrijeme mogle su se čuti najave da će studenti u doglednoj budućnosti biti primorani da plaćaju godišnju školarinu, čak i do iznosa od 2000 DEM.

U svakom društvu koje računa na svoju budućnost, investicija u znanje je primarna obaveza, i stoga se Bosanska stranka oštro suprotstavlja pokušaju komercijalizacije obrazovnog procesa, jer se vlastita budućnost ne može mjeriti tržišnim aršinima.

BOSS traži da se uvede socijalistički koncept za sve nivoe školovanja, po kome je svakom djetetu, odnosno svakom građaninu, omogućeno besplatno školovanje, jer je riječ o višem društvenom, naravno i državnom interesu.

18. juni 1997.

BOSS o ukidanju povlastica za boračku populaciju i najavi obaveznog plaćanja skolarine

Vlast obespravljuje borce

Na redovitoj tiskovnoj konferenciji Bosanske stranke u Tuzli, bilo je riječi o najavi da će studenti morati plaćati upisninu, odnosno školarinu, kao i o ukidanju povlastica za boračku populaciju. Stavove stranačkog vrha o ovim pitanjima iznio je predsjednik BOSS-a Mirnes Ajanović.

Po njegovim riječima, Odluku da se boračkoj populaciji ukine povlastice na uvoz robe bez carine i poreza, Bosanska stranka doživljava kao još jedan dokaz opredjeljenja aktualne vlasti da se bori u cjelosti obesprave. BOSS ukidanje povlastica smatra uvredom boračke populacije, te zauzima tendenciju zaborava svega što su ovi ljudi dali, pa i za one koji danas odlučuju o njihovoj sudbini. Ova politička partija će zahtijevati povratak povlastica za borce i njihovo proširenje u srazmjerno umanjenom procentu za sve one koji su više od šest mjeseci proveli s puškom u ruci, kao i za zdravstvene radnike i sve druge koji su po osnovu radne obaveze dali doprinos borbi za slobodu Bosne i Hercegovine, ističu u Bosanskoj stranci.

U posljednje vrijeme mogle su se čuti najave da će studenti u doglednoj budućnosti biti primorani da plaćaju godišnju školarinu, čak i do iznosa od dvije tisuće njemačkih maraka. U svakom društvu koje računa na svoju budućnost,

investicija u znanje je primarna obaveza i stoga se Bosanska stranka oštro suprotstavlja pokušaju komercijalizacije obrazovnog procesa, jer se vlastita budućnost ne može mjeriti tržišnim aršinima. BOSS traži da se uvede socijalistički koncept za sve nivoe školovanja, po kome je svakom djetetu, odnosno svakom građaninu, omogućeno besplatno školovanje, jer je riječ o višem društvenom, a naravno i državnom interesu - kazano je na tiskovnoj konferenciji.

Bosanska stranka i Zakon o napuštenim stanovima

Igranje vatrom

Bosanska stranka se oštro protivi namjerama međunarodnih zvaničnika u BiH da stave van snage Zakon o napuštenim stanovima, iz kojeg bi trebalo da proizide zakon o otkupu stanova što bi donijelo

beni fond isplati li stan. Bosanska stranka upozorava domaću i međunarodnu javnost da bi sve drugo značilo igranje vatrom, sa dalekosežnim posljedicama. (BHP)

Protiv deložacije boraca
BOSANSKA STRANKA
Bosanska stranka međunarodnih i bih

...ne nije bilo li umio da na adekvatnim rije...
...Seadom Avdić...
...06. marta...
...va 400 maraka...
...sijemjenja...
...raka Tuzla ni danas nema trećeg vodonoša...
...davanje... BOSS zbog toga traži kolektivnu os...
...stavu Upravnog odbora koji je lične interese...
...blema... rekao je Ajanović.

O AKCIJI "NEDJELJA SOLIDARNOSTI SA RATNIM VOJNIM INVALIDIMA"

BOSS - Bosanska stranka pozdravlja akciju "Nedjelja solidarnosti sa ratnim vojnim invalidima" i istodobno poziva svoje članove i simpatizere da uzmu učešća u davanju skromnog ali značajnog priloga za liječenje ljudi koji su u borbi za slobodu Bosne i Hercegovine žrtvovali svoje zdravlje. Pomoć ovim ljudima je stvar naše moralne i etičke, lične i kolektivne, duhovne čistote.

U tom smislu, BOSS predlaže da se fondu "Nedjelje solidarnosti" priključe sredstva od šest miliona dolara, koja su namijenjena za izgradnju puta do dovišta, na relaciji selo Gnojnica - Srebrenik, jer ćemo biti najveći vjernici, i ljudi, ako pomognemo oporavku ratnih vojnih invalida.

BOSS **Povući Zakon o zdravstvenom osiguranju**

■ Bosanska stranka traži povlačenje Zakona o zdravstvenom osiguranju, prema kojem su ratni vojni invalidi osuđeni da liječenje plaćaju iz ličnih sredstava, jer bi to značilo moralni slom bh. društva, rekao je na press-konferenciji u Tuzli predsjednik BOSS-a Mirnes Ajanović, prenosi BH PRESS.

- Ova država, koliko god se činilo da je

siromašna, ima toliko novaca da u cijelosti obezbijedi besplatno zdravstveno osiguranje i liječenje ratnim vojnim invalidima i pripadnicima boračkih porodica - naglasio je Ajanović.

Apsurdno je, po njegovom mišljenju, i to što su zakonodavci predvidjeli da se ratni vojni invalidi bh. Armije, čije je mjesto prebivališta u zonama separacije, liječe u Republici Srpskoj.

19. juni 1997.

FABRIKE RADNICIMA!

B

BOSS - Bosanska stranka apeluje na svijest radnih ljudi i građana da ne dopuste da se pod izgovorom tzv. demokratije i tzv. pretvorbe vlasništva opljačka društvena imovina koju su decenijama sticali. Ukidanje vlasništva radničke klase i svih građana nad društvenom imovinom, i njeno pretvaranje u tzv. državnu, perfidan je način da se familijarni krugovi vladajuće oligarhije dočepaju imovine koja im ni po čemu ne pripada. Radi se o otvorenoj pljački, zamotanoj u privatne zakone privatizirane države, koja sve manje pripada narodu, a sve više izdajnicima narodnih interesa.

O

timadžina narodne imovine počela je sa ukidanjem radničkih zborova i radničkih savjeta, kada je sva vlast u fabrikama i drugim ustanovama predana u ruke direktoru, koji je po pravilu postavljan iz reda klanovske stranačke oligarhije. Kao tragični rezultat narodnih zabluda, koje su na vlast dovele nezajajljive profitere, danas imamo potpunu sindikalnu obespravljenost radničke klase, feudalnu potlačenost zaposlenih, enormnu nezaposlenost, pljačku na svakom koraku, od Elektro-distribucije, PTT-a; participacije za zdravstvo, kao i od strane mnogih drugih institucija koje su vlasništvo naroda, a ne onih koji su ih oteli i prisvojili.

S

ocijalizam je jedini put da se narodu vrati narodno, da mu se vrati ono što je decenijama gradio, stvarao, zašta je izdvajao doprinose. Samo socijalističko društvo svakom radniku, svakom građaninu, može garantovati dostojanstvo i pristojnu egzistenciju. Naš narod konačno mora shvatiti da je prevaren, jer mu je sa etiketom "demokratije" poturen gori boljševizam nego u vrijeme Josipa Broza Tita. Za Titovog vaktu barem nije bilo gladnih i nezaposlenih, poniženih i obespravljenih, radnici su bili gospoda socijalističkog društva. Ako su danas u 80 odsto zemalja Zapadne Evrope na vlasti socijalističke stranke, onda konačno treba da shvatimo da se budućnost zove - **SOCIJALIZAM**.

S

hodno svome socijalističkom programu, Bosanska stranka traži ponovno uvođenje radničkih savjeta u fabrike, jer ne postoji ni jedan razlog da nad radničkom i narodnom imovinom moć upravljanja imaju ljudi čija to imovina - nije. Samo ukoliko fabrike budu pripadale radnicima, zapravo, jedinim njihovim vlasnicima, samo ukoliko sve što je narodno bude putem radničkih savjeta i zborova pripadalo narodu, moguće je izbjeći pljačku koja je već pripremljena, s ciljem da narodnu imovinu, za jeftine pare, otkupe miljenici privatizirane države. Ukoliko se pljačka i dogodi, Bosanska stranka će nakon skore uspostave socijalističkog društva - narodu vratiti narodno.

Mirnes Ajanović, predsjednik

Penzioneri, blackaju vas!

© 2004 International Union of Pure and Applied Chemistry. All rights reserved. This journal is registered with the Copyright Clearance Center, Inc., 222 Rosewood Drive, Danvers, MA 01923. Organizations in the USA who are also registered with the C.C.C. may therefore copy material (beyond the limits permitted by sections 107 and 108 of US copyright law) subject to payment to C.C.C. of the per copy fee of \$05.00. This consent does not extend to multiple copying for promotional or commercial purposes. ISI Tear Sheet Service, 3501 Market Street, Philadelphia, PA 19104, USA, is authorized to supply single copies of separate articles for private use only. Organizations authorized by the Copyright Licensing Agency may also copy material subject to the usual conditions. For all other use, permission should be sought from Cambridge or the Cambridge University Press. This journal is included in the Cambridge Journals Online service which can be found at <http://www.journals.cambridge.org>. For further information on other Press titles access <http://www.cambridge.org>

Public health officials are concerned that the use of antibiotics in livestock production is contributing to the development of antibiotic-resistant bacteria. The World Health Organization (WHO) has estimated that approximately 25% of antibiotic-resistant bacteria are found in livestock. The use of antibiotics in livestock is also a major source of antibiotic resistance in the environment. The use of antibiotics in livestock is a major source of antibiotic resistance in the environment. The use of antibiotics in livestock is a major source of antibiotic resistance in the environment.

5. Other data: none collected. Data source: 1990 census. Data processing: none. Data use: none. Data availability: none. Data access: none. Data distribution: none. Data storage: none. Data management: none. Data analysis: none. Data interpretation: none. Data presentation: none. Data dissemination: none. Data archiving: none. Data preservation: none. Data security: none. Data confidentiality: none. Data integrity: none. Data quality: none. Data reliability: none. Data validity: none. Data accuracy: none. Data precision: none. Data consistency: none. Data completeness: none. Data timeliness: none. Data currency: none. Data relevance: none. Data utility: none. Data value: none. Data cost: none. Data benefit: none. Data risk: none. Data impact: none. Data legacy: none. Data sustainability: none. Data ethics: none. Data governance: none. Data policy: none. Data law: none. Data regulation: none. Data standard: none. Data protocol: none. Data procedure: none. Data process: none. Data system: none. Data tool: none. Data method: none. Data technique: none. Data approach: none. Data framework: none. Data model: none. Data theory: none. Data concept: none. Data definition: none. Data description: none. Data explanation: none. Data understanding: none. Data knowledge: none. Data wisdom: none. Data insight: none. Data discovery: none. Data innovation: none. Data creation: none. Data production: none. Data distribution: none. Data consumption: none. Data use: none. Data reuse: none. Data sharing: none. Data collaboration: none. Data partnership: none. Data consortium: none. Data network: none. Data community: none. Data organization: none. Data institution: none. Data entity: none. Data individual: none. Data group: none. Data team: none. Data organization: none. Data institution: none. Data entity: none. Data individual: none. Data group: none. Data team: none.

1. *Journal of Management Education*, 2000, 24(1), 10-12.

© 2000 by John Wiley & Sons, Inc. All rights reserved. This publication is a registered trademark of John Wiley & Sons, Inc. All other trademarks are the property of their respective owners. Printed in the United States of America. 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Source: U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis, *Survey of Current Business*, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2

INICIJATIVA ZA RJEŠENJE POLITIČKOG KONFLIKTA U REPUBLICI SRPSKOJ

BOSS - Bosanska stranka poziva banjalučke, odnosno krajiške Srbe da održe referendum za autonomiju banjalučke krajine i da se kao autonomija pripoje Federaciji Bosne i Hercegovine.

To je jedini način da svoju budućnost odvoje od paljanskog mafijaškog terora koji prije svega ugrožava njih same, a potom i sve nas u Bosni i Hercegovini, kojima mirovni proces predstavlja vitalni interes.

Referendum o autonomiji ne pod-razumijeva ugrožavanje srpskih nacio-nalnih interesa u banjalučkoj krajini, već naprotiv, njihovu afirmaciju, na osnovama političkih i drugih sloboda i prava.

Banjalučka autonomija bi značila prije svega za Srbe, ali i za sve nas, put za stabilizaciju mira u Bosni i Hercegovini, za demokratizaciju sveukupnih društveno-političkih odnosa, jer bi time bile otupljene oštrice ne samo srpskog, već i hrvatskog i bošnjačkog ekstremizma.

Tim slijedom, sasvim je izvjesno da bi budućnost naroda Bosne i Hercegovine bila zasnovana na imperativu razumijevanja i tolerancije.

U ovom momentu, najbitnijom se čini jasna artikulacija političkog rješenja konflikta u Republici Srpskoj, koji je u suštini uzrokovan bahatošću paljanske mafije kojoj svaki destruktivizam odgovara više od pacifističkog i demokratskog imperativa.

Bosanska stranka smatra da je banjalučka autonomija logično političko ishodište paljanskog terora, i da se bosanski Srbi konačno trebaju okrenuti savezništvu sa progresivnim snagama bošnjačkog i hrvatskog naroda.

10. juli 1997.

INICIJATIVA DA SE PRAVOSUĐE BAVI AKTUELNIM A TEK POTOM NAGOMILANIM KRIVIČNIM DJELIMA

Zbog pravosudnog haosa koji je nastao namjerom vladajuće strukture da pravosuđe učini zavisnim - događa se potpuna blokada rada sudstva, što se, na žalost, prenosi i na sveukupnu bezbjednosnu situaciju u zemlji.

Kriminalitet je u enormnom porastu, a kriminalci više ne zaziru ni od Policije koja je nemoćna bez efikasnog sudstva.

Deblokada pravosuđa neće riješiti na hiljade nagomilanih sudskih predmeta, niti će u prvi mah poboljšati bezbjednosnu situaciju. Iz tog razloga, BOSS predlaže da se predmeti koji čekaju rješavanje i dalje rade po postojećoj ili boljoj dinamici, a da se aktuelna krivična djela odmah uzmu u rad, jer je to jedini način da se kriminalcima stane u kraj i da se na djelu, u interesu svih nas, dokaže postojanje pravne države.

11. juli 1997.

O RASPRODAJI RADNIČKE IMOVINE TREĆIM LICIMA

Bosanska stranka je jedina politička stranka koja je javno zahtjevala da se ponovnim uvođenjem radničkih savjeta u preduzeća koja su vlasništvo društva, dakle radničke klase, spriječi pljačka narodne imovine, pod izgovorom tzv. tranzicije vlasništva.

Apsolutna vlast direktora nad preduzećima, i ukidanje prava radnika da upravljaju svojom imovinom, otvorila je prostor manipulacijama i rasprodajama radničke imovine trećim licima.

BOSS apeluje na radnike da se trgnu iz pasivnosti i da ne dozvole da se pred njihovim očima otima i rasprodaje ono što je njihovo.

To se naročito odnosi na preduzeća koja imaju lanac poslovnih prostora, dakle kapitala koji je stican ulaganjem radničkih primanja u širenje kapaciteta. Svi takvi poslovni prostori pripadaju radnicima, a ne direktorima i uskom krugu moćnika koji ove prostore zvanično izdaju pod minimalnim cijenama, dok nezvanično ubiru svoj dio ove nemoralne rabote. U najvećem broju slučajeva, radnici koji su prethodno radili u ovim prostorima bivaju potpuno obespravljeni, ne samo da nemaju prava raspolagati svojom društvenom imovinom, već ostaju i bez - posla.

BOSS apeluje na radnike ovakvih preduzeća da dignu svoj glas protiv pljačke svoje i društvene imovine, jer niko osim njih samih ne može biti prioritet u dobijanju ovih prostora pod zakup, ili na otkup.

Najtragičnija ilustracija ovovrsne pljačke je slučaj tuzlanskog "Prehrana-prometa", koji je sa 129 poslovnih prostora prije rata, spao na samo 14, uključujući i sedam skladišta, od koji su danas ostala samo dva.

22. juli 1997.

O SPONZORIRANJU KIK-BOKS MEČA OD STRANE VLADE TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

BOSS - Bosanska stranka oštro osuđuje razbacivanje narodnih para od strane Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona na priredbe poput tzv. meča za odbranu titule svjetskog šampiona u kik-boksu između Zije Polje i izvjesnog Eda Harisa.

Kao prvo, Vlada Tuzlansko-podrinjskog kantona bi morala imati u vidu da novac sa kojim raspolaže nije privatno vlasništvo aktuelnih funkcionera, i da se jedino može trošiti u narodnom interesu.

Narodni interes danas je rješavanje nagomilanih socijalnih problema, prije svega statusnih pitanja šehidskih i boračkih porodica, penzionera i ogromne većine građana koji žive na rubu egzistencije. Kad bi se Vlada pobrinula makar da svi oni imaju besplatnu zdravstvenu zaštitu, bilo bi plemenitije nego bacati pare u kojekakve boks mečeve.

Nedavni fijasko ove Vlade sa akcijom Nedjelja solidarnost sa šehidskim i boračkim porodicama sasvim je razumljiv, jer umjesto da Vlada rješava probleme boraca, ona finansira boks mečeve, a od naroda traži da svojom crkavicom pomaže boračku populaciju.

Dakle, u ovom momentu narodni interes nije i ne može biti bacanje para na kojekakve bokserverske priredbe koje, uza sve, što je svima više nego jasno, nemaju veze sa sportskim nadmetanjem, već su prevara i sportske i svake druge etike, s ciljem bogaćenja pod državnom zastavom.

Bosanska stranka smatra da Vladi Tuzlansko-podrinjskog kantona nije mjesto u tako nemoralnom kontekstu, jer pomenuti meč više pripada vašerskoj priredbi, nego nečemu iza čega bi trebali biti državni atributi.

22. juli 1997.

BOSANSKA STRANKA

BOSNA I HERCEGOVINA 75000 TUZLA, STARI GRAD 9 TEL./FAX: 00387 75 251 035, 237 077

SVI ZA KAPITALIZAM

Kapitalizam je bespuće u koje Vas vode sve političke stranke, jer njihovi lideri samo u takvom društveno-političkom uređenju mogu ostvarivati svoje profilerske interese. Znajite da svako ko se, pod plaštom demokratije, zalaže za tržišnu kapitalističku ekonomiju, misli samo na vlastiti profilerski interes! Kapitalizam je potreban samo mafijašima kojima ne odgovara socijalističko uređenje, u kome bi ostvareni profit prije svega bio u službi naroda i socijalne sigurnosti građana.

Socijalizam je jedino društveno uređenje u kome se svakom čovjeku garantuje pravo na dostojanstvo i na materijalnu sigurnost. U 80 odsto zemalja Zapadne Evrope na vlasti su socijalističke stranke, što znači da je socijalizam ideja napredne civilizacije. Domaći profiteri su posljednjih godina, kako bi se domogli vlasti, stvarali bauk od socijalizma, kako bi zadržali kapitalističku anarhiju u kojoj je samo njima dobro, a narodu sve gore i gore. Oni pokušavaju socijalizam poistovjetiti sa boljševizmom, sa komunizmom, sa prošlošću... To nije istina!!! Po njihovoj "logici" čitava Zapadna Evropa bila bi crvena od komunizma. Oni Vas lažu, jer u svojoj pohlepi nemaju drugog izbora!

- na Vama je -

Kapitalizam je zločin nad vlastitim narodom. Nema selameta u društvu u kome se plaćaju zdravstvene usluge, u kome može preživjeti samo onaj ko ima novac, u kome se plaća školarina, iako je obrazovanje viši interes, u kome se humanističke vrijednosti mjere novcem, a ne ljudskošću. Kapitalističko društvo, u koje Vas vode sve političke stranke, uključujući i tzv. socijaldemokrate - nije narodno, već antinarodno, nije ljudsko, već je neljudsko, nije Vaše - već njihovo: profilersko i mafijaško.

Socijalizam je jedino društveno uređenje koje ima opravdanje i pred Božijim i pred ljudskim zakonima. U socijalizmu je najviša svetinja čovjek, a ne profit, u socijalizmu nema gladnih, siromašnih, obespravljenih i "manje vrijednih", jer je svima obezbjeđena socijalna sigurnost i dostojanstvo. Svakom djetetu je omogućeno školovanje, svakom bolesniku besplatno liječenje, svakom radniku sindikalna zaštita, svakom penzioneru dostojanstvena starost... Pobjeda socijalizma uslov je za sreću svih nas!!!

BOSS ZA SOCIJALIZAM

25. juli.1997

ZAUSTAVITE BANDU!!!

Gradani!!!

Većina Vas je posljednjih dana izložena najmračnijem državnom terorizmu kojeg s ciljem pljačke Vaše sirotinje sprovodi državno preduzeće - Elektrodistribucija! Iako ne postoji nikakav zakonski osnov, ovi mafijaši koje štiti privatizirana država traže od Vas da platite zastarjele račune, starije od godinu dana, čiji se iznosi kreću i preko 500 DEM.

Ukoliko ne platite, ono što po zakonu u stvari i ne morate platiti, državni teroristi će Vam isključiti struju.

A i ako Vas prinude da platite, nakon terorističkog isključenja, opet će Vas opijackati za uključenje - 30 DEM.

Gradani!

Vi morate znati da niste dužni plaćati račune starije od godinu dana, Vi morate znati da je terorizam kojem ste izloženi - pljačka pod zaštitom privatne države!

Gradani!

Vi morate znati ko Vas pljačka!

Vi morate znati ko Vas teroriše!

Vi morate znati da ste žrtve vlastitog izbora!

VIŠE NIKADA NE GLASAJTE

ZA OVU MAFIJAŠKU BAGRU!

GLASAJTE ZA SOCIJALIZAM!!!

avgust '97.

Mirnes Ajanović, predsjednik

Chigam

PEROM I KAMEROM

BOS-ova poruka golima i bosima

Ako ste čitali najnoviji plakat Bosanske stranke (BOS) pitali biste se i oni krenuli s predizbornošom kampanjom - varate se. Pojava BOS-ovih plakata nije ništa novo u Sarajevu, ali sudući po priznanim sa ulica, plijeni pažnju građanina.

Najnoviji plakati BOS poziva građane da "zaustave bandu" vladu u "najmračnijem državnom terorizmu kojeg s ciljem pljačke Vaše sirotinje sprovodi državno preduzeće - Elektrodistribucija". Plaćanje računa za utrošenu struju, starih godinu dana, BOS je naziva "pljačkom pod zaštitom privatne države", a oni koji lažu takve račune nazivaju je opštom "mafijaškom bandom". Naravno, BOS poziva sve građane da glasaju za socijalizam.

A. B.

(fotograf: Samir Salihović)

7. avgust 1997.

ODGOVOR ELEKTRODISTRIBUCIJE LIDERU BOSA “AJANOVIĆ NAJVEĆI DUŽNIK”

U Vašem listu (izdanje od 4. 8. 1997. godine), objavljen je (na strani 4) članak pod naslovom “Zaustavite bandu” u kojem Vaš dopisnik S. Smajlović obavještava čitaoce o konferenciji za novinare koju je Bosanska stranka održala u Tuzli. Nadnaslov, naslovi i citati (koji čine 2/3 teksta članka) izražavaju navodni stav Bosanske stranke o “Elektrodistribuciji” i njenim aktivnostima povodom dostavljanja računa za utrošenu električnu energiju.

Pravo je svake stranke, pa i onih minornih, da po svojoj pameti artikulišu svoj politički interes i odabiru strategiju afirmacije tog interesa. Tako i tvrdnje lidera Bosanske stranke gosp. Mirnesa Ajanovića o “najmračnijem državnom terorizmu s ciljem pljačke sirotinje” koji navodno provodi “Elektrodistribucija” mogu biti dio takve pameti i strategije koja stranci treba obezbijediti imidž beskompromisnog “zaštitnika” obespravljenih i nemoćnih. Imidž plemenitog i poštenog borca za pravdu i jednakost.

Međutim, izvjesne činjenice ukazuju na to da se u osnovi te strategije možda i ne nalaze tako “uzvišeni i plemeniti ciljevi” nego nešto sasvim praktično i probitačno. Uvaženi lider Bosanske stranke i osvjedočeni borac za “socijalizam i jednakost” je i jedan od onih potrošača električne energije koji je od “Elektrodistribucije” u posljednjih pet godina “uredno” preuzimao energiju, a da za tu potrošnju nije platio ni jedan jedini dinar (niti fening - naravno).

Njegov lični dug za utrošenu energiju iznosi oko 500 DM, upravo onoliko koliko se na bombastično promovisanim i distribuiranim plakatima njegove stranke navodi kao prosječan iznos navodno nezakonitog potraživanja “Elektrodistribucije”.

Nemamo namjeru da egzaltirane političare uvjeravamo da se poslovanje “Elektrodistribucije” odvija u zakonom strogo reguliranim okvirima i da se ta zakonitost u svakom trenutku može “provjeravati” pred za to nadležnim institucijama. Zakonitost uostalom nikada nije ni zanimala samozvane “revolucionare i borce za pravdu”. Njihov cilj je uvijek bio isti - država po mjeri njih samih. U borbi za takvu državu lider BOSS-a okomio se, eto, usput i na “Elektrodistribuciju”. Takav cilj nije zabranjen, ali je besmislen.

Očito je da nešto sa poimanjem "socijalizma" tu nije sasvim u redu. Ako neko vlastitim primjerom pokazuje kako ima volju da uzima (troši struju) ali mu eto nedostaje volje da to što je uzeo plati onome ko je uzeto proizveo, onda je sve što on čini u stvari mnogo bliže "otimačini i krađi" nego socijalizmu i ravnopravnosti.

Ko zna, možda je potisnuta grižnja savjest i osjećaj kajanja zbog neizmirenih obaveza progovorila kroz poklič "Zaustavite bandu".

Ajanović najveći dužnik

(Mirnes Ajanović posljednjih pet godina nije platio struju i njegov dug iznosi 600 DM)

U Vašem listu (izdanje od 4.8.1997. godine), objavljen je (na strani 4) članak pod naslovom "Zaustavite bandu" u kojem Vah dopisnik B. Smajlović obavještava čitaoca o konferenciji za novinare koju je bosanjski stranika održala u Izuz. Načelnik, naslovu izm. (koji čine 2/3 teksta članka) izm. završio navodni stav bosanjske stranke o "Elektrodistribuciji" i njen aktivnostima poredom dostavljanja računa za utrošenu električnu energiju.

Pravo je svake stranke, pa i unutarstraničar, da po svojoj pameti i intuiciji svoj politički interes i odabiru strategiju informacije tog interesa. Tako i tvrdnje lidera Bosanjske stranke gosp. Mirnesa Ajanovića o "najmirnodijem državljanstvu" koji navodno provodi vjorni terorizam s ciljem paljke sirotinje" koji navodno provodi "Elektrodistribucija" mogu biti dio istog pameti i strategije koja stranci treba obezbjeđujući imati beskompromisnog otpornosti i namjernih, imati plemenitog i poštenog borca za pravdu i jednakost.

Međutim, izvjesne činjenice ukazuju na to da se u osnovi te strategije možda i ne nalaze tako uravnoteženi i plemeniti ciljevi nego nešto sasvim praktično i prosaično. Uvaženi lider Bosanjske stranke i ošvedčeni borac za "socijalizam i jednakost" je i jedan od onih potrošača električne energije koji je u posljednjih pet godina "uređno

preuzimao energiju, a da za tu potrošnju nije platio ni jedan jedini dinar (ni liening - naravno).

Njegov lični dug za utrošenu energiju iznosi oko 500 DM, upravo onoliko koliko se na bombastično promocijskim i distributivnim plakatima njegove stranke, navodi kao prispjeh i nos, navodno nezakonitog, potraživanja "Elektro-

distribucije". Nemam namjeru da evaluiram političare ujeravamo da se poslužuju "Elektrodistribucije" koja u zakonom strogo regulirani okvirima i da se ta zakonitost u svakom trenutku može "provoditi" pred za to nadležnim institucijama. Zakonitost uostalom navedena i borba za pravdu, kada nije ni zanimala samozvane "revolucionare i borce za pravdu". Njegov cilj je uvijek bio isti - država po mjeri njih samih. U borbi za takvu državu lider BOS-a okomio se, eto, usput i na "Elektrodistribuciju". Takav cilj nije zabranjen, ali je besmislen.

Očito je da nešto sa poimanjem "socijalizma" tu nije sasvim u redu. Ako neko ima volju da uzima (troši struju) ali mu eto nedostaje volje da to što je uzeo plati onome ko je proizveo, onda je sve što on čini u stvari mnogo bliže "otimačini i krađi" nego socijalizmu i ravnopravnosti. Ko zna, možda je potisnuta grižnja savjest i osjećaj kajanja zbog neizmirenih obaveza progovorila kroz poklič "Zaustavite bandu".

Zlatko SALKIĆ, direktor

9. avgust 1997.

ODGOVOR ELEKTRODISTRIBUCIJI ISTORIJA ĆE ISKLJUČITI VAS!

Tekst pod naslovom "Ajanović najveći dužnik" kojeg je na "Tribini" "Oslobođenja" 9. 8. 1997. objavio direktor Elektrodistribucije Zlatko Salkić prava je slika i prilika (protu) pravne, mafijaške, destruktivne i odvratne društveno-političke atmosfere kakva je nametnuta mome narodu, mojim prijateljima, meni...

U ovoj ratom ispaćenoj zemlji, ovom od političkog zla iznurenom narodu - može se dogoditi sve. Zakoni služe da bi bili mrtvo slovo na papiru, caruje anarhija, samo prividno, jer politička mafija privatizirane države i te kako zna za red kada valja podijeliti pljačkaški plijen otet od narodne sirotinje.

Može se dogoditi amabaš sve. Jer ako se prema zakonima sama država odnosi kao prema neobaveznosti, onda i ne biva nikakvo čudo kad jedno "Oslobođenje" dopusti sebi da objavi tekst koji je, prije svega - laž, a potom prizemna uvreda jednog građanina, u ovom slučaju mene, predsjednika političke stranke koja se, kakvog li grijeha, usudila da javno prozove one koji krše zakon i pljačkaju narod. Tekst Zlatka Salkića, ako sam dobro razumio od buljuka uvreda, trebao je da, navodno, saopšti javnosti kako Mirnes Ajanović, predsjednik Bosanske stranke, nije platio "dug" za potrošenu električnu energiju, od 1. 3. 1994. pa do danas, dakle dug koji se po Zakonu o obligacionim odnosima smatra zastarjelim, te se i ne mora platiti.

Direktor Elektrodistribucije bio je decidan u svojoj tvrdnji da taj "dug" nisam izmirio, što će svakako olakšati sudski krivični postupak koji ću pokrenuti protiv Elektrodistribucije i Zlatka Salkića za krivično djelo klevete, budući da sam 7. 12. 1996., na blagajni br. 110, pod šifrom 1010100160035025, na račun Elektrodistribucije Tuzla uplatio iznos od 30.000 BHD (300 DEM), čime sam u potpunosti izmirio svoja "dugovanja", i čak pretpлатio potraživanja Elektrodistribucije. To dokazuje odrezak, odnosno faksimil za uplaćeni iznos, sa pečatom i potpisom izvjesne službenice Fadile. To takođe dokazuje da je direktor Salkić, koristeći se stranicama "Oslobođenja", izvršio krivično djelo klevete. Drugo, za isto krivično djelo odgovaraće list "Oslobođenje" koji je ustupio

prostor za iznošenje kleveta i laži protiv građanina, koji posjeduje validne dokumente po kojima je objavljen tekst notorna laž."Oslobođenje" je moralo imati minimum profesionalnosti, a da ne kažem odnosa prema Zakonu o informisanju, da provjeri navode iz Salkićevog teksta, tim prije što na svakom plakatu BOSS-a, a i na memorandumu naših saopštenja koje dobija "Oslobođenje", stoje brojevi telefona. Ili se to gospodi u ovom listu čini da je tako lako oklevetati nekoga, nanijeti štetu njegovom građanskom, odnosno političkom dignitetu, udariti nekome u dostojanstvo, moral, častoljubivost... To će naravno svoj epilog imati na sudu, tim prije što je ovaj list još jedanput, u martu 1996, oklevetao mene i moju stranku, a da nam nije dao ni mogućnost da objavimo odgovor na stranici "Tribine", što nam po zakonu pripada.

Dalje, iako sam bio prisiljen platiti "dug" za potrošenu električnu energiju od 1. 3. 1994., nakon ovog teksta javno kažem da ću tužiti Elektrodistribuciju za povrat svojih novaca, i da ću spor bez dileme dobiti, pošto je Zakon na mojoj strani i strani svih onih koji su, pod prijetnjom isključenjem morali platiti račune starije od godinu dana. Kada dobijem ovaj sudski spor, Bosanska stranka će pozvati sve građane kojima su na ovaj način otete pare, i ovim primjerom uputiti ih na prav(n)i put da svoj novac vrate. BOSS će vraćeni novac, odnosno novac dobijen kao odštetu za nanošenje uvrede - uplatiti u fondove šehidskih i boračkih porodica, koje su takođe na udaru državnog terora.

Kućno vaspitanje mi ne dopušta da na iznešene uvrede u pomenutom tekstu odgovaram istom mjerom, one su stvar samog potpisnika, ništa manje i lista koji takve splacine objavljuje, a naravno ponajviše - suda.

Ne obazirući se na to, želim demantovati uporne navode čelnika Elektrodistribucije da se računi stariji od godinu dana moraju plaćati. To je nedavno, na TVIN-u, izjavio čak i premijer Edhem Bićakčić, čime je pokazao da ne poznaje zakone države kojom vlada.

Konačno, svaki građanin, u svakoj biblioteci, može pronaći Zakon o obligacionim odnosima, i pod članom 378. pročitati da zastarijevaju za jednu godinu:

1. Potraživanje naknade za isporučenu električnu energiju i toplotnu energiju, plin, vodu, za dimnjačarske usluge i za održavanje čistoće, kada je isporuka odnosno usluga izvršena za potrebe domaćinstva,

2. potraživanje radio-stanice i radio-tv stanice za upotrebu radio-prijemnika i tv prijemnika,

3. potraživanje pošte, telegrafa i telefona, za upotrebu telefona i poštanskih pregradaka, kao i druga njihova potraživanja koja se naplaćuju u tromjesečnim ili kraćim rokovima,

4. potraživanja pretplate na povremene publikacije, računajući od isteka vremena za koje je publikacija naručena.

Građani takođe mogu pročitati da po Zakonu ne smije biti isključenja električne energije, odnosno telefona, bez sudskog postupka, odnosno da jedino na osnovu presude može doći do isključenja. I Elektrodistribucija i PTT su sva isključenja vršili protuzakonito, dakle, bez redovnog sudskog postupka.

Više je nego očigledno da iza ove masovne pljačke građana stoji privatizirana država, jer bi u suprotnom bilo nemoguće tako očigledno i otvoreno kršenje državnih zakona.

Kada BOSS kaže da je riječ o terorizmu nad građanima od strane privatizirane države i grupe mafijaša - onda je to najblaža formulacija koja se može izreći za ovo zlo koje nam se poslije svega preživljenog događa.

Bosanska stranka je u periodu od godinu dana u tri navrata izlazila sa plakatima, citirala Zakon, pisala na plakatu otvoreno pismo gđinu Izetbegoviću, pozivala da se teror zaustavi, ali - uzalud. Danas to isto čine i mnoge druge stranke. Zar je moguće da smo svi u krivu?!! Zar je moguć takav bezobrazluk da se čelnici Elektrodistribucije uopšte ne obaziru na zakone, da javno lažu da ne postoji odredba po kojoj zastarijevaju računi stariji od godinu dana?!! Takav zločin prema vlastitom narodu nije zabilježen - nigdje! Koja je to još država pljuvala sebi u lice, pljujući u vlastite zakone?! Nije ni jedna, jer ni u jednoj nisu vladali ljudi sa tolikim odsustvom morala!!!

Kao "nagradu" za svoju borbu za istinu, pravdu, za pravnu državu, za interese građana, Mirnes Ajanović je dobio ne samo klevetu izvjesnog direktora Salkića, i uslugu koje je klevetnicima pružilo "Oslobođenje" - već je dobio i novi račun, sa drugom šifrom (!), kojim Elektrodistribucija traži da još jednom plati ono što je već platio, da plati 372,61 BHD, za period od 1. marta 1994. - inače će mu isključiti struju!!!

Govori li to ikome išta!!? Pošto sam se drznuo da govorim istinu, to mi je vraćeno onom mjerom koja se i mogla očekivati od onih koji jedino razumiju jezik mafije, sile, podzemlja. Poruka je jasna - ili začepi, ili ćeš ponovo plaćati ono što si platio, a što nisi

morao platiti, ili ušuti, ili ćemo ti isključivati struju, ostavljati tebe i tvoju porodicu, tvoju djecu, u mraku, sve dok ne shvatiš da se sa roгатim nije bosti.

E, gospodo, neće moći! Nisam se goloruk plašio četnika na prvim linijama fronta, pa se neću plašiti ni grupe političkih mafijaša!!! Ne samo da neću ponovo platiti ono što sam platio, već ću sudskim putem dobiti natrag svoje novce! I ne samo da ću ih ja dobiti, već će ih, uz pomoć Bosanske stranke, dobiti i svi građani koje ste terorom prisilili da plate ono što nisu morali!

I ne zaboravite: vremena se mijenjaju, i ljudi s vremenima, ne mislite valjda da će vaša gorjeti do zore! Istorija je nadležna za isključenja takvih poput vas!!!

Napomena: Molićemo list “Oslobođenje” da konačno ubuduće ne pravi (čini se namjerne) greške kada je riječ o pisanju skraćenice Bosanske stranke. Ona nije “BOS”, već - BOSS.

11. avgust 1997.

**O IZREŽIRANOJ POLITIČKOJ PREDSTAVI OKO
NAVODNOG OTKUPA PRAVA NA TV PRENOS
FUDBALSKE UTAKMICE BIH - DANSKA, OD STRANE
KOALICIJE ZA DEMOKRATSKU I CJELOVITU BIH**

Uz srdačne čestitke na trijumfu fudbalera reprezentacije Bosne i Hercegovine nad jednom od najjačih svjetskih selekcija - reprezentacijom Danske, Bosanska stranka izražava negodovanje zbog političke instrumentalizacije ovog veličanstvenog sportskog događaja, od strane Koalicije za cjelovitu i demokratsku Bosnu i Hercegovinu.

Naime, više je nego jasno da je kompletna drama u vezi sa neizvjesnošću televizijskog prenosa izrežirana, kako bi se na kraju CD koalicija pojavila kao spasilac i građanima tobože poklonila tv prenos, navodno otkupivši prava emitovanja za područje Bosne i Hercegovine.

Kao prvo, nenormalno je i nemoguće da Nogometni savez Bosne i Hercegovine, u ovom trenutku, traži enormnih 200.000 DM, što je i za zapadnoevropske uslove basnoslovna suma, a tim prije što su raniji prenosi koštali od pet do deset hiljada DM.

Drugo, ako je u svim zemljama svijeta fudbal stvar nacionalnog ponosa, onda se ne može desiti da se sa nacionalnim interesom licitira na ovakav način, da se trguje i cjenka, da se građani vuku za nos u neizvjesnosti hoće li ili ne biti tv prenosa.

Za Bosansku stranku ova izrežirana i providna predstava između Nogometnog saveza BiH, Televizije BiH i CD koalicije, koja je imala jasnu političku poruku - predstavlja sraman i politički i moralni odnos prema građanima Bosne i Hercegovine, prema državi i nacionalnom ponosu - jer su to kategorije sa kojima nema trgovine, makar ona bila i u funkciji predizborne predstave.

21. avgust 1997.

**O IRITIRAJUĆIM PROMOTIVNIM SKUPOVIMA
KOALICIJE ZA CJELOVITU I DEMOKRATSKU BiH,
ZDRUŽENE LISTE '97 I SOCIJALDEMOKRATSKE
PARTIJE BiH**

BOSS - Bosanska stranka smatra da su promotivni skupovi Koalicije za cjelovitu i demokratsku BiH, Združene liste '97 i Socijaldemokratske partije BiH, koji se ovih dana održavaju po opštinama atak na ustaljeni i uobičajeni red i mir, kao i pravo svakog građanina da ne bude uznemiravan preglasnom muzikom, drekavcima, ostrašćenim govorancijama i političkim galamama.

Ova tri navedena politička subjekta nemaju nikakve mjere u nastojanjima da na svoje skupove privuku što više građana. U mjesnim zajednicama, i naseljima u kojima živi po nekoliko hiljada građana, od ranih poslijepodnevni sati počinje maltretiranje sa moćnih razglasa, da bi tek uveče ova demonstracija buke bila okončana govorancijama koje i ne moraju svakoga interesovati.

Politički promotori ne vode računa o tome da u naseljima ima starih i bolesnih osoba, porodica šehida i poginulih boraca, kuća u kojima je žalost, naposljetku - građana kojima nije do muzike i galame kakva se stvara.

BOSS - Bosanska stranka smatra da postoji mnogo drukčijih i pristojnijih načina predizborne kampanje, pa i javne prezentacije programa i kandidata - od ovakvog stvaranja nesnosne buke.

Bosanska stranka apeluje na ova tri politička subjekta da svoje predizborne skupove primjere kulturi življenja, i da smanje demonstraciju sile i buke.

30. avgust 1997.

U POVODU RUŠENJA SPOMENIKA NARODNOM HEROJU MUHAREMU MERDŽIĆU

BOSS - Bosanska stranka smatra da je nedavno rušenje spomenika narodnog heroja antifašističkog rata Muharema Merdžića samo kulminacija koju neki ekstremisti iz Stranke demokratske akcije vode protiv antifašističke istorije Tuzle.

Ako se zna da je djed jednog od prvih ljudi SDA Tuzle 1939. na Homolj-planini blagosiljao četničku brigadu Koste Pećanca, ako se zna da je tuzlanska SDA posljednjih godina pokušavala rehabilitirati tzv. "zeleni kadar", koji je bio u službi nacističke Njemačke - onda je jasno da je rušenje spomenika Muharemu Merdžiću destruktivni rezultat političke agresije na vrijednosti antifašističke tradicije Tuzle.

Sinovi i unuci onih koji su u drugom svjetskom ratu okaljali obraz i čast, služeći nacistima Hitlerove Njemačke, ubijajući i odvođeci u konc-logore rodoljube iz vlastitog naroda, danas pokušavaju reći kako su se domaći izdajnici tobože borili za slobodu, ali ne spominju da su na vlastiti narod jurišali pod zastavom sa kukastim krstom.

BOSS - Bosanska stranka javno poziva SDA i Koaliciju za cjelovitu i demokratsku BiH da se ograde od rušenja spomenika narodnom heroju Muharemu Merdžiću, jer su oni jedini politički subjekt pod čijim je okriljem kontinuirano satanizirana antifašistička tradicija Tuzle, i jer su njihovi najistaknutiji kadrovi potomci osoba koje su u drugom svjetskom ratu služile nacistima, okupatorima i domaćim izdajnicima.

Dosadašnju šutnju Koalicije na čijem je čelu SDA, BOSS doživljava kao odobravanje ovog vandalskog čina usmjerenog protiv naše antifašističke tradicije.

8. septembar 1997.

O INFORMACIJI DA JE U TUZLI OTKRIVENO SEDAM OBOLJELIH OD SIDE

Bosanska stranka smatra neprimjerenim ponašanje čelnika Infektivne klinike Kliničkog centra u Tuzli koji su sve do prije neki dan krili informacije o otkrivanju sedam oboljelih od side na području tuzlanske opštine.

Odluka načelnika ove Klinike da ovu zabrinjavajuću informaciju plasira u "Dnevnom avazu" sigurno je motivirana spoznajom da je situacija izmakla kontroli, odnosno da je svako ćutanje o opasnostima od ove opake bolesti - primitivno i kontraproduktivno.

Ako se zna da inkubacija traje po nekoliko godina, i da se za to vrijeme virus prenosi bez znanja prenosioca, i da sedam registrovanih oboljelih nikako ne mogu biti pokazatelj stvarnog stanja - onda je više nego jasno da je situacija u Tuzli alarmantna, i da zahtjeva aktivno uključivanje svih društveno-političkih faktora.

Bosanska stranka smatra neodgovornim ne samo ćutanje o sedam oboljelih od side, već i to što ova lica nisu stavljena pod kontrolu službi bezbjednosti, pošto virus koji nose nije njihova privatna stvar, već otvorena opasnost za sve druge sa kojima mogu doći u kontakt.

Bosanska stranka zahtjeva da nadležno kantonalno Ministarstvo, nadležni organi Opštine Tuzla i predstavnici Kliničkog centra Tuzla održe hitan sastanak po ovome pitanju, na kome je nužno odrediti konkretne korake borbe protiv side.

To više ne može biti samo propagandna edukativna djelatnost, koje u suštini i nema, već je nužno, na račun državnog budžeta, sprovesti masovno testiranje na sidu. Samo tako moguće je neutralizovati zaražene osobe, odnosno pružiti im adekvatnu medicinsku pomoć.

29. septembar 1997.

O OGLUŠIVANJU SVIH DRUŠTVENIH I POLITIČKIH SUBJEKATA NA MANIPULACIJE INFEKTIVNE KLINIKE U TUZLI U VEZI SA BROJEM OBOLJELIH OD SIDE

Bosanska stranka je prije desetak dana uputila dramatičan apel u povodu skrivanja informacija od strane Infektivne klinike u Tuzli da je u ovom gradu dosad registrovano sedam osoba zaraženih virusom SIDE, a da je taj broj samo vrh ledenog brijega, i da se može očekivati barem desetostruko veći broj oboljelih od ove opake bolesti, koji su ujedno uzročnici daljeg širenja virusa.

Na saopštenje Bosanske stranke reagovali su navodno ljekari Infektivne klinike, koji se ni jednog momenta nisu bavili osnovnim temeljnim pitanjem - da li u Tuzli ima ili nema sedam oboljelih od SIDE, i prijeti li otvorena opasnost ovome gradu da bude žrtva primitivnog razmišljanja o prevenciji od kuge 20. stoljeća.

Ljekari Infektivne klinike su pokušali Bosanskoj stranci imputirati nehumanost, samo zbog toga što smo predložili jaču kontrolu onih koji su zaraženi, kao i masovno testiranje građanstva na virus SIDE, što bi bio jedini način da se ova kuga stavi pod kakvu-takvu kontrolu.

U međuvremenu, ne samo da nije u konstruktivnom smislu reagovao niko od nadležnih zdravstvenih ustanova, već se po ovom pitanju nije oglasio niti jedan društveno-politički subjekt.

Bosanska stranka još jednom poziva na odlučnu akciju svih odgovornih subjekata, jer ovakvo okretanje glave u stranu nije i ne može biti u interesu zdravstvene bezbjednosti građana.

Prije svega, Bosanska stranka poziva Klinički centar Tuzla da bez uvijanja i otvoreno saopšti javnosti da li u Tuzli ima ili nema sedam oboljelih od SIDE, i da saopšti kakve su znanstvene pretpostavke o broju oboljelih koji još uvijek nisu registrovani.

7. oktobar 1997.

O UPORNOM HRVATSKOM UCJENJIVANJU BOSNE I HERCEGOVINE SA PRAVOM DA KORISTI LUKU PLOČE

Bosanska stranka smatra da uporno hrvatsko licitiranje sa pravom Bosne i Hercegovine da koristi luku Ploče prevazilazi sve granice strpljenja i političkog dostojanstva, naročito kada se zna da je ovaj dogovor dio Vašingtonskog, odnosno Dejtonskog sporazuma.

Hrvatsko negiranje prava Bosne i Hercegovine da u luci Ploče ima slobodnu trgovinsku zonu nije samo predmet političkog pritiska, već i basnoslovan izvor prihoda za hrvatsko-hercegovačku mafiju koja sve čvršće drži naše tržište.

Stoga, Bosanska stranka predlaže da se konačno, i u ovom slučaju, prekine mnogo puta dokazana kontraproduktivnost usmjerenosti samo na jednu stranu, te da se i u poslovno-trgovinskom aspektu ostvari ekvidistanca. To znači pružanje potpune ravnopravnosti zainteresovanim poslovnim partnerima, kako iz Hrvatske, tako i iz SR Jugoslavije.

Ukoliko bi tako shvatili bosanskohercegovačku ekonomsku perspektivu, vrlo brzo bi moglo doći do uspostave ekonomskih komunikacija tranzitom preko Brčkog, odnosno preko luke Bar u Crnoj Gori.

Bosanska stranka smatra da bi na taj način ne samo postala nebitna uporna hrvatska ucjenjivanja i bogaćenja na račun Bosne i Hercegovine, već bi se, što je mnogo značajnije, ostvario ekonomski boljitak za sve nas.

14. oktobar 1997.

OTVORENO PISMO KARDINALU VINKU PULJIĆU

Poštovani Kardinale,

Posljednji teroristički čin napada na katoličke institucije u Sarajevu još jednom nas opominje da borba za reafirmaciju zajedničkih vrijednosti u Bosni i Hercegovini neće biti nimalo laka, niti kratka.

Godine zla i sijanja mržnje među bosanskohercegovačkim narodima stvarale su monstrume koji ne priznaju ni jednu civilizacijsku vrijednost, i koji svoje tzv. nacionalno nadahnuće pronalaze u rušenju svetosti zajedničkog življenja.

Dovoljno su nas podučile ratne hipokrizije da danas možemo znati da posljednji napad u Sarajevu može podjednako biti zlodjelo kako ekstremnih Bošnjaka, tako i ekstremnih Hrvata ili Srba, ili pak nekih drugih lica i organizacija čiji je cilj razvaljivanje naših nastojanja da se u Bosni i Hercegovini ponovo izgradi društvo u kome će biti dovoljno prostora i slobode za sve narode i građane.

Na kraju, kroz takva smo iskušenja prošli dosad da nas ovakva zla, nadam se, ne mogu izbaciti sa puta kojim smo odvažno kročili i u najteža vremena agresije na zajedničke bosanskohercegovačke vrijednosti.

Ipak, poštovani Kardinale, bilo bi korisno da u svojim obraćanjima i Vi, kao vjerski poglavar bosanskohercegovačkih katolika, potcrtate da ovakvi teroristički akti ne mogu poljuljati našu čvrstu vjeru u uzvišeni cilj obnove međunacionalnog povjerenja i trajnog mira na ovim prostorima.

Vaša šutnja, poštovani Kardinale, značila bi da je podmetnuta bomba zatvorila vrata dijaloga i razumijevanja, uprkos svemu što nam se događalo, i što će se, po svoj prilici, još izvjesno vrijeme - događati.

15. oktobar 1997.

**O INICIJATIVI ZVANIČNIKA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA REVIZIJOM
VAŠINGTONSKOG SPORAZUMA
U CILJU STVARANJA KONFEDERACIJE SA
FEDERACIJOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosanska stranka smatra da je inicijativa hrvatskih zvaničnika za revizijom Vašingtonskog sporazuma, u cilju stvaranja konfederacije sa Federacijom Bosne i Hercegovine - logičan slijed katastrofalne politike bošnjačkog rukovodstva, koje je sve vrijeme uporno istrajavalo na usmjerenosti bošnjačkog naroda i države Bosne i Hercegovine na Republiku Hrvatsku.

Još od vremena kada su svezane zastave SDA i HDZ, i kada su suprotstavljene srpskoj konstitutivnosti u Bosni i Hercegovini - Bosna i Bošnjaci su bili predati kao moneta na korištenje velikohrvatskim aspiracijama. Učinilo je to bošnjačko političko rukovodstvo, koje je, umjesto da kroz zaštitu interesa države Bosne i Hercegovine štiti bošnjački nacionalni interes - politički rasparčalo i državu i minoriziralo bošnjački politički faktor.

Hrvatska tendencija za konfederacijom je logično hegemonističko nastojanje da se legalizira ono što na terenu već postoji, u smislu ekonomske, pa i kulturološke okupacije Federacije Bosne i Hercegovine od strane Republike Hrvatske. Domaće tržište, kao i muzička i medijska produkcija, pa i sam jezik - odveć su kroatizirani, i jedino im još fali politička dimenzija pa da se poput nekog bh Kosova utope u hrvatski hegemonistički okvir. Sasvim logično, nakon toga, uslijedila bi bošnjačka nacionalna asimilacija u hrvatski korpus, jer bi životni standard i društveni status ovisili od predanosti hrvatskom hegemonističkom interesu.

Nakon svega iznenađujući je odgovor koji stiže iz kabineta gospodina Izetbegovića, a koji se bazira na navodnom negiranju ovakvih mogućnosti, ali ostavlja prostor za stvaranje tzv. specijalnih veza sa Republikom Hrvatskom. Dakle, riječ je o istim onim vezama kakve je nastojala Republika Srpska uspostaviti sa SR Jugoslavijom, a na šta se svojevremeno žustro reagovalo iz ovog istog kabineta, sa tvrdnjom da je riječ o separatističkim tendencijama i cijepanju države Bosne i Hercegovine. Valjda je poslije svega

jasno da se unutar Bosne i Hercegovine događaji odvijaju po uzročno-posljedičnoj logici. Kao što vezivanje bošnjačkih i hrvatskih zastava prije rata nije moglo rezultirati bilo čime osim srpskim otpadništvom, tako ni buduće tzv. specijalne veze sa Hrvatskom, koje podržava kabinet gospodina Izetbegovića, ne mogu rezultirati bilo čime osim istim odgovorom u smislu povezivanja Republike Srpske i SR Jugoslavije. Koliko je to prilog daljoj dezintegraciji Bosne i Hercegovine nije ni potrebno posebno pojašnjavati.

Bosanska stranka je svojevremeno, kada se to još smatralo bogohulnim, objavila Memorandum u kome se zalaže za ostvarivanje političke ekvidistance bošnjačkog naroda prema svojim susjedima. Zapravo, jedini mogući odgovor na ovakva pitanja jeste trajna uspostava bošnjačkog političkog opredjeljenja da se ne pripada nikome osim Bosni i Hercegovini, i da postoji podjednaka udaljenost i bliskost bošnjačkog naroda prema svojim hrvatskim, odnosno srpskim komšijama.

Bošnjačka politička ekvidistanca i prema Srbima i prema Hrvatima jeste jedini logičan put reintegracije Bosne i Hercegovine.

Sve drugo je dalje produbljivanje ambisa pogrešne politike bošnjačkog rukovodstva koje nikako nema hrabrosti da shvati da je bošnjački narod doživio kataklizmu onog časa kada je doveden u poziciju da se tuče na strani Hrvata, a protiv Srba.

21. oktobar 1997.

**JAVNA PODRŠKA
PENZIONERIMA U POVODU PREDSTOJEĆIH
MIRNIH DEMONSTRACIJA ZAKAZANIH ZA
25. OKTOBAR 1997.**

Bosanska stranka izražava javnu podršku penzionerima koji će 25. oktobra izaći na mirne demonstracije, kako bi na taj način upozorili vladajuće strukture na sramnu egzistencijalnu poziciju u koju su dovedeni društveno-političkim javašlukom vladajućih garnitura.

Bosanska stranka poziva i sve demokratski opredjeljene građane, koji shvataju da je teror nad penzionerima ilustracija prijetće budućnosti za sve nas - da izađu na ulice i pridruže se mirnom protestu penzionera.

Takva podrška penzionerima je moralna obaveza svakog pojedinca koji suosjeća sa ljudima koji su čitav svoj život gradili ovu zemlju, da bi sada doživjeli da im se bezobzirno kaže - "kako njihove penzije ne važe u ovom sistemu".

Izlaskom na ulice, i davanjem mirne i dostojanstvene podrške penzionerima, građani treba da jasno stave do znanja gospodi iz vlasti da društvena imovina, koju su stvarali današnji penzioneri, ne može biti ničiji privatni pašaluk. Isto tako ni jedna vlast nema pravo penzionerima osporiti pravo na penziju, a to je upravo učinio premijer Bičakčić kada je rekao da država nema namjeru penzionerima izmiriti dugovanja od 340 miliona konvertibilnih maraka. Isto se naravno odnosi i na uskraćivanje prava na besplatnu zdravstvenu zaštitu i liječenje ljudima koji su sav svoj radni vijek izdvajali u namjenske fondove za gradnju bolnica, kupovinu medicinske opreme i školovanje ljekara, računajući da se po stare dane neće naći na bijednoj margini društvene brige.

Zbog ove zastrašujuće nehumanosti aktuelnih vlasti, Bosanska stranka izražava svoju podršku penzionerima i ujedno poziva sve građane da se pridruže mirnom protestu koji biva u interesu pravednosti i svih nas koji želimo dočekati starost dostojnu čovjeka.

24. oktobar 1997.

MUHAMED I DESANKA

Bezmalobitno sam bio iznenađen reagovanjem prof. dr Muhameda Filipovića na moj intervju koji sam dao vašem listu, a u kojem nisam imao ni najmanju namjeru da povrijedim našeg uvaženog akademika Filipovića.

Kad kažem da sam bio iznenađen, mislim prije svega na gorčinu sa kojom prof. Filipović pominje moje ime. Iznenađen sam, moram tako reći, prizemnošću profesorovog obraćanja, i ožalošćen sam zbog toga, jer prof. Filipovića doživljavam kao izuzetnu figuru bosanskohercegovačke i bošnjačke duhovnosti. Što će jednom takvom čovjeku potreba da svoje umijeće govora i mišljenja spušta tako nisko, da ga određuje netrpeljivošću i ponižavajućim kvalifikacijama za jednog čovjeka mlađe generacije, sa čijim se stavovima može, a i ne mora slagati.

Profesora je povrijedila istina. Ne moja, već opšteprihvaćena, darvinovska, prirodoslovna, biološka - istina. Rekao sam da je šteta da prof. Filipović svojim političkim nastupima u poznim godinama, koji ne mogu imati kvalitet njegovog predašnjeg političkog bitka - degradira svoju duhovnu filozofsku pojavu. Profesora je to povrijedilo. Moram reći da u takvome mome mišljenju nema ni truna zle namjere, ni truna zajedljivosti. Kao i uvijek dosad ja sam mislio dobrotom, pozitivnim ljudskim energijom, i nakon ovog reagovanja prof. Filipovića još više vjerujem da je njegovoj ličnosti, u političkom životu, istekao rok trajanja. On to mora shvatiti za svoje dobro, za dobro svega što je učinio na polju razvoja filozofske misli, za dobro bošnjačke i bosanskohercegovačke duhovnosti. To jeste teško, ali prof. Filipović mora shvatiti da njegovo filozofsko djelo nije više njegova privatna stvar, već kulturna i duhovna baština ove zemlje, ovog naroda, i da se ne može tako neodgovorno odnositi prema tome.

Prisjetimo se kakvu je karikaturu od sebe posljednjih godina života napravila najveća srpska pjesnikinja Desanka Maksimović, čija senilnost je zloupotrebljena od Miloševićevog režima. Ova velika poetesa, koja je sav svoj dugovječni život pisala ljubavne pjesme, protkane etičkim i moralnim kvalitativima, pristala je da pred kraj života sve to degradira, "pišući" predgovor za Miloševićevu knjigu "Godine raspleta". Takvo što slično se ne može desiti prof. Filipoviću,

ali je ovo ilustrativan primjer koliko stari ljudi teško mogu imati moć rasuđivanja kakvu su imali u svojim zrelim godinama. Desanka Maksimović, pri zdravoj biološkoj pameti, sasvim sigurno ne bi pristala da piše sraman predgovor za sramnu knjigu, koja je štampana za još sramnije i ogavnije ciljeve.

Zapravo, ovo reagovanje osobno doživljavam ne kao obraćanje prof. Filipoviću, već kao mogući začetak rasprave o pitanju - koliko stariji ljudi mogu imati odgovornosti naspram političke budućnosti zajednice kojom žele vladati. U startu, čovjek koji je jednom nogom zagazio s onu stranu ovog svijeta - ne može imati iste konstruktivističke motive kao onaj koji to biološki nije. Ne može imati ni fizičku, ni duhovnu snagu. Može imati mudrost, ali mudrost gubi bitku u poređenju sa biološkim energonom sa samoodržanjem. Ta tema bi se dala dalje elaborirati, i nije za ovu vrstu obraćanja.

Želim na kraju kazati prof. Filipoviću da, bez obzira na sve ružne riječi kojima me je počastio, izuzetno cijenim njegovu filozofsku i stvaralačku ličnost. Njegovo djelo nadrašta i samog Muhameda Filipovića, i nas - njegove savremenike. To djelo je veće od ljudskog života, i zbog toga me, iskreno govoreći, boli kad od čovjeka koji je stvarao takvu duhovnu grandioznost - dolaze ovakve nebitnosti.

25. oktobar 1997.

O ASPEKTIMA RJEŠAVANJA STAMBENO-IMOVINSKIH PROBLEMA PROGNANIH I IZBJEGLIH LICA IZ SRPSKOG ENTITETA

Bosanska stranka je, za razliku od, svih drugih političkih subjekata a u skladu sa Opštom deklaracijom o ljudskim pravima, oduvijek podržavala mogućnost da prognana i izbjegla lica ostvare prava da žive gdje žele.

Bosanska stranka, podjednako kao što podržava povratak ljudi svojim kućama, podržava i pravo prognanih i izbjeglih lica da ostanu živjeti u svome sadašnjem mjestu prebivališta.

Izlazeći na izbore u Republici Srpskoj, Bosanska stranka će se, između ostalog, zalagati za mogućnost legalne zamjene privatne imovine između prognanih i izbjeglih lica.

Danas se takvi ugovori vrše, uz pomoć advokata, ali nemaju pravnu i zakonsku validnost. Ljudi zbog toga pribjegavaju prodaji imovine, u čemu najviše profitiraju advokati, kao i država koja za kupoprodajne ugovore uzima ogromna sredstva na ime poreza.

Bosanska stranka u cijelosti poštiva jedno od osnovnih ljudskih prava, a to je pravo na izbor mjesta življenja.

U tom kontekstu, reintegracija Bosne i Hercegovine ne može biti uslovljena negiranjem ovog ljudskog prava, ne samo kada je riječ o želji za povratkom na svoje, već i kada se radi o želji i pravu svakog građanina da ostane živjeti u svome sadašnjem mjestu prebivališta.

27. oktobar 1997.

**OTVORENO PISMO GLAVNOM ODBORU
STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE
U POVODU NUŽNOSTI NACIONALNOG POMIRENJA
SA BOŠNJACIMA VELIKE KLADUŠE ČIJI JE
POLITIČKI IZBOR DEMOKRATSKA NARODNA
ZAJEDNICA FIKRETA ABDIĆA**

Poštovana gospodo,

Stranka demokratske akcije, kao aktuelni nosilac legitimiteta bošnjačkog naroda, ima istorijsku odgovornost naspram daljeg produbljivanja političkog konflikta sa pristalicama Demokratske narodne zajednice Fikreta Abdića, naročito nakon izborne pobjede ove stranke u Velikoj Kladuši.

Bosanska stranka Vam predlaže jedini mogući put da pred licem istorije budete snažniji od dnevno-političkih strasti, a to je - da inicirate nacionalno pomirenje sa Bošnjacima Velike Kladuše čiji je politički izbor Demokratska narodna zajednica Fikreta Abdića.

To nacionalno jedinstvo svakako ne može značiti tendenciju političke majorizacije, odnosno apsolutizam Stranke demokratske akcije, jer bi se u tom slučaju radilo o totalitarizmu koji svojim bitkom ne može miriti političke različitosti. Nacionalni interes je uvijek stariji od razlika u političkom mišljenju. Dakle, ako je Stranka demokratske akcije iskrena u svome zagovaranju zaštite nacionalnih interesa Bošnjaka, onda ne može satanizirati one Bošnjake čiji politički izbor nije Stranka demokratske akcije. To podrazumijeva uvažavanje, pa čak i imperativ, slobodnog izbora Bošnjaka da glasaju za koga žele, a da pri tome ne budu ništa manje Bošnjaci od onih koji su glasali za Stranku demokratske akcije.

S druge strane, ukoliko Stranka demokratske akcije padne i na ovom istorijskom ispit, ukoliko nastavi sa sataniziranjem Bošnjaka čiji je izbor Demokratska narodna zajednica u Velikoj Kladuši, Združena lista u Tuzli, Bosanskohercegovačka patriotska stranka u Konjicu, ili neko drugi - onda je Vaša odgovornost pred licem istorije neminovna.

Ukoliko i dalje budete podržavali takvu satanizaciju demokratskog izbora Bošnjaka, tada ćete dovesti u pitanje i događaje u vezi proglašavanja tzv. Autonomne pokrajine “Zapadna Bosna”, jer će se oni tumačiti ne kao secesionizam, već kao osporena demokratska volja građana Velike Kladuše. Dakle, i zbog toga biva nužno da Stranka demokratske akcije afirmiše svoj demokratski i bošnjački profil, koji mora biti stariji od političkih razlika.

U tom smislu, Bosanska stranka Vam predlaže da oformite jednu vanparlamentarnu delegaciju, sastavljenu od političkih stranka i udruženja građana, koja bi posjetila Veliku Kladušu i ponovo uspostavila mostove saradnje, prijateljstva i razumijevanja među ljudima koji pripadaju istome narodu, istoj naciji, i istoj državi.

29. oktobar 1997.

O USVAJANJU IMOVINSKIH ZAKONA PO KOJIMA BI SE TREBALO STANARSKO PRAVO IZJEDNAČAVATI SA PRIVATNOM IMOVINOM

Bosanska stranka smatra pravno neutemeljenom odluku Foruma Federacije o urgentom usvajanju imovinskih zakona po kojima bi se stanarsko pravo trebalo poistovjetiti sa privatnom imovinom, odnosno po kojima bi se u istu ravan trebalo staviti pravo na povratak privatne imovine i namjera da se bivšim nosiocima stanarskog prava vrata društveni stanovi.

Usvajanje imovinskih zakona potaknuto je obavezama preuzetim iz Dejtona, a koji se odnose isključivo na pravo ljudi da vrata svoju privatnu imovinu.

Međutim, van svakog je pravnog, logičkog i moralnog shvatanja da se bivšim nosiocima stanarskog prava ostavi mogućnost da u periodu od šest mjeseci ili godinu dana podnesu zahtjev za povratak stanarskog prava, te da im se tom zahtjevu udovolji.

Time bi ne samo bio prekršen Zakon o stambenim odnosima, po kome su jasno definisani uvjeti pod kojima prestaje stanarsko pravo, već bi se, u moralnom smislu, favorizovali oni koji su pobjegli iz BiH, u odnosu na one koji su ostali ovdje i koji su zemlju branili.

S druge strane, usvajanje ovako priređenih imovinskih zakona dovodi u pitanje razliku između ljudi koji su prognani i koji su dobrovoljno napustili svoje stanove, što opet prijeti izjednačavanjem svih strana u kršenju ljudskih prava.

Dakle, van svake logike je vraćati društveni stan nekome ko je pobjegao iz Bosne i Hercegovine, a ko je bio svjestan da mu prestaje stanarsko pravo nakon šest mjeseci neopravdanog odsustva.

Budući da na teritoriji pod kontrolom Armije RBiH nije bilo etničkog čišćenja, i da niko nije istjeran iz stana, to znači da se svi napušteni stanovi mogu predati na trajno korištenje sadašnjim korisnicima, odnosno nosiocima privremenog rješenja. Za takvo što postoji puno pravno uporište, jer je riječ o društvenoj imovini, a ne o privatnoj čije je vraćanje vlasnicima garantovano Dejtonskim sporazumom.

31. oktobar 1997.

**O PRITISCIMA
NA ŽENE SREBRENICE
DA POTPIŠU SMRTOVNICE
ZA 8.000 SREBRENIČANA
KOJI SE VODE KAO NESTALI**

Bosanska stranka se protivi pritiscima kojima su izložene žene Srebrenice da potpišu smrtovnice za 8.000 Srebreničana koji se vode kao nestali, a čime bi njihova imena bila brisana sa spiska nestalih osoba koje traži Međunarodni crveni križ.

S druge strane, indikativno je što aktuelne vlasti pristaju na ovu perfidnu igru međunarodnih faktora koji i na ovaj način nastoje minimizirati i baciti u zaborav srebreničku tragediju.

Dokaz tome je činjenica da žene Srebrenice ne mogu ostvariti socijalnu zaštitu kakvu imaju porodice šehida i poginulih boraca, te su gotovo prinuđene da zbog egzistencije pristanu na ucjenu da potpišu smrtovnice za svoje najmilije.

U interesu borbe za konačnu istinu o 8.000 Srebreničana, kao i u interesu zbrinjavanja žena Srebrenice - Bosanska stranka predlaže da se porodicama Srebreničana koji se vode kao nestali dodjeli privremeni status porodica šehida i poginulih boraca, čime bi imali mogućnost adekvatne socijalne zaštite.

6. novembar 1997.

PROGRAM ZA PROGANA I IZBJEGLA LICA

1.1. Progana i izbjegla lica danas za sve tri nacionalne vlasti Bosne i Hercegovine, kao i za samozvanu opoziciju, predstavljaju teret kojeg se žele riješiti, svako na svoj način.

1.2. Srpski i hrvatski secesionisti su ostvarili svoje ciljeve, silom stvorivši etnički čiste teritorije na vijekovnim bošnjačkim ognjištima. Sprečavanje povratka Bošnjaka njihov je strateški interes, i tako će ostati sve dok u ime Bošnjačkog naroda budu govorili političari koji ni sami sebe ne mogu razumjeti.

1.3. Bošnjačke vladare ne interesuje povratak Bošnjaka na svoja ognjišta, kao što ih ne interesuje ni njihovo ostajanje u sadašnjim mjestima boravka. Oni bi najrađe da bošnjački prognanici nestanu sa lica zemlje, jer im predstavljaju teret, opomenu i tragični rezultat katastrofalne politike. Bošnjačke vladare ne interesuje bošnjački narod, već VLAST, u cilju ostvarenja profilerskih interesa.

1.4. Prema izbjeglim i prognanim licima bošnjačke nacionalnosti sve tri nacionalne vlasti u Bosni i Hercegovini imaju isti odnos. Tripartitna koalicija (SDA, SDS, HDZ), koja je jedino složna kada je vlast u pitanju, najrađe bi da zaboravi bošnjačku prognaničku tragediju. Oni Bošnjacima ne daju da se vrate na svoja ognjišta, kao što im ne daju ni da ostanu tamo gdje su danas.

2.1. Bošnjački narod mora smoći snage i pameti da sagleda dokle je doveden katastrofalnom politikom bošnjačkog rukovodstva u posljednjih sedam godina. Mora shvatiti da ta politika ne može riješiti ni egzistencijalne i socijalne potrebe, a kamo li složeni politički problem povratka Bošnjaka kućama.

2.2. Na svakom koraku su dokazi da Bošnjaci, ako sebi žele dobro, moraju glasati za druge, za bolje, za pametnije, za poštene, za one koji se mogu i žele dogovoriti, za one koji će sigurno obezbjediti povratak bošnjačke imovine, za one koji od Bošnjaka žele stvoriti snažan i pametan narod, a NE stado bespomoćnih ovaca koje može klati i protjerivati svako kome se to čefne.

2.3. Bošnjačka ulema, od vrhovništva do džematskih imama, ima istorijsku obavezu da Bošnjacima prenese poruku da je došlo vrijeme da se okrene list ovoj propasti i tragediji.

2.4. Kao što je bošnjačka ulema dovela na vlast sadašnje bošnjačko rukovodstvo, koristeći džemate kao mjesto političke propagande, tako danas imami imaju odgovornost da pomognu bošnjačkom narodu da se oslobodi rukovodstva koje nije znalo, ili htjelo, spriječiti sve što nam se događalo i što nam se događa.

2.5. Bošnjački intelektualci (prosvjetni radnici, ljekari, inženjeri i dr.) više nemaju moralnog prava da šute i da se prave kao da se Bošnjacima nije dogodila i biološka i politička tragedija kakvu nikada ni jedan evropski narod nije doživio. Intelektualci moraju početi govoriti o tome da je došlo vrijeme bošnjačkog dizanja sa koljena na noge.

2.6. Bošnjački prognanici, prije svih, moraju pokazati da današnje bošnjačko rukovodstvo više nema njihovu podršku, jer ne postoji amabaš ni jedan jedini razlog kojeg bi se glasalo za - iste.

3.1. Bosanska stranka je jedini politički subjekt koji već nekoliko godina ukazuje na jedini mogući način pristupa problemu prognanih i izbjeglih lica.

3.2. Osnovu svog Programa BOSS utemeljuje u poštivanju osnovnog ljudskog prava da svaki čovjek može slobodno da bira svoje mjesto boravka.

3.3. To znači da prognana i izbjegla lica imaju slobodno pravo da biraju da li se žele vratiti na svoje ognjište, ili žele dobiti odštetu za svoju imovinu, odnosno nastaviti živjeti tamo gdje po slobodnom izboru odaberu.

3.4. Kada je riječ o povratku na svoje BOSS smatra da je on potpuno moguć, ali uz prethodno uvažavanje realiteta, što znači da povratak ljudi ne smije biti u funkciji stranačke promocije. Povratak na svoje je realan, ali samo ako se odustane od namjere da bošnjačka politika vlada srpskim ili hrvatskim narodom. Bošnjačkog povratnika to i ne zanima, ali to zanima bošnjačko rukovodstvo, zbog čega srpske i hrvatske vlasti i ne dopuštaju povratak.

3.5. Podrška koju je Bosanska stranka za svoj koncept dobila od srpskih i hrvatskih političkih struktura garancija je da bi se BOSS bez ikakvih odugovlačenja dogovorio o povratku Bošnjaka na svoje, uz garanciju potpune sigurnosti.

3.6. Za Bošnjačke prognanike koji ne žele povratak, BOSS bi garantovao građansko pravo da biraju svoje mjesto prebivališta, kao i punu ravnopravnost sa domicilnim građanstvom, što do sada nigdje nije bio slučaj.

3.7. U tom smislu, BOSS bi bio garancija i kod srpskih i hrvatskih vlasti, kao i kod međunarodne zajednice, da će oni koji se ne vrate imati sve pravno-imovinske mogućnosti da za svoju imovinu dobiju odštetu, tako što će je zamijeniti ili legalno prodati.

4.1. Program Bosanske stranke za izbjegla i raseljena lica jedina je konkretna i razrađena inicijativa za ostvarivanje prava na povratak Bošnjaka u svoje domove, odnosno, prava na vraćanje imovine u posjed zakonskih vlasnika.

4.2. Bošnjački prognanici nakon ovog Programa više neće moći reći da nisu znali da su imali šansu, i da se vrate, i da vrate svoju imovinu.

4.3. Glas za BOSS - Bosansku stranku - glas je za prava i ravnopravnost prognanih i izbjeglih lica.

9. novembar 1997.

**O PONOVNOM TALASU
PROTUZAKONITIH RAČUNA
ELEKTRODISTRIBUCIJE ZA NAPLATU
ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ 1994. GODINE**

Bosanska stranka oštro osuđuje novi talas pljačke građana od strane Elektrodistribucije koja pod prijetnjom isključenja električne energije potražuje zastarjele račune iz 1994. godine.

O kakvoj bezobzirnosti se radi dokazuje činjenica da su na desetine udruženja građana i drugih zvaničnika upozoravale da se po Zakonu o obligacionim odnosima ne može vršiti naplata računa starijih od godinu dana, niti da se električna energija može isključivati bez sudskog postupka i odluke - ali je sve bilo uzalud za čelnike Elektrodistribucije koji očigledno i dalje nemaju namjeru priznavati zakone države Bosne i Hercegovine. Bosanska stranka smatra da je kriminal, kojeg pod zaštitom države sprovodi Elektrodistribucija, vrhunac državnog terorizma nad svojim građanima, i još jedan dokaz da državom Bosnom i Hercegovinom sve manje vladaju zakoni, a sve više mafijaši koji ne prezaju ni od čega kako bi ostvarili materijalni profit.

Nakon mnogobrojnih uzaludnih javnih upozorenja da Elektrodistribucija ne može činiti to što čini - Bosanska stranka smatra da ne vrijedi apelirati na državne organe vlasti, jer se, zapravo, uz njihov amanet i sprovodi ova neviđena pljačka građana. Radi se, zapravo, o problemu koji sve više postaje nadležnost Ureda Visokog predstavnika, OSCE-a i međunarodnih faktora, jer Dejtonski sporazum, između ostalog, podrazumijeva i poštivanje zakonitosti, kao i sankcije prema onim režimima koji krše zakone i degradiraju ljudska i građanska prava.

10. novembar 1997.

POVODOM INCIDENTA U SIMIN HANU KOJI JE USLIJEDIO NAKON ISKLJUČIVANJA ELEKTRIČNE ENERGIJE GRAĐANIMA

Bosanska stranka smatra da višemjesečni teror kojeg nad građanima sprovodi Elektrodistibucija, tako što vrši protuzakonita isključenja električne energije - prijeti da eskalira u građanske proteste sa teškim posljedicama.

Dokaz tome je protest u tuzlanskom naselju Simin Han, kada je preko 1000 građana, ponukano isključenjem električne energije, blakiralo raskrnicu i čak kamenovalo jedan autobus. U ovom slučaju nebitno je što se radi o izbjeglicama, jer je povod protuzakonito i barbarsko isključenje struje, a to se tiče svih.

Bosanska stranka smatra da je krajnje vrijeme da se u cijeli slučaj uključi Ured Visokog predstavnika, kao i međunarodni faktori, jer se nema šta više pojašnjavati da Elektrodistibucija, kojom rukovodi Vlada Federacije, bukvalno teroriše nedužne građane, direktno kršeći državne zakone.

Bosanska stranka ne osuđuje ni ovaj ni sve eventualne buduće građanske proteste, jer građanima, zbog terora Elektrodistibucije, ne preostaje ništa drugo nego da na ulicama izbore ne samo svoja prava, već poštivanje zakona i Ustava države Bosne i Hercegovine.

Da se to ne bi dogodilo, Bosanska stranka od Visokog predstavnika traži hitan sastanak sa Vladom Federacije koju treba prisiliti da poštuje zakone države kojom vlada, a to znači - da spriječi teror Elektrodistibucije nad nedužnim građanima.

13. novembar 1997.

O ODLUCI FORUMA FEDERACIJE DA SE RANIJIM NOSIOCIMA STANARSKOG PRAVA VRATE STANOVI KOJE SU NAPUSTILI

Bosanska stranka smatra da Odluka Foruma Federacije da se pristane na povratak stanova ranijim nosiocima stanarskog prava - predstavlja još jedan u nizu sramnih poniženja bošnjačkog naroda od strane bošnjačkog političkog vođstva.

Aktuelna bošnjačka politika, koja najbrojnijem narodu ove zemlje nije mogla obezbijediti ništa bolje od političke, vojne i kulturne marginalizacije, osjećanja poraženosti i sramote - svojim posljednjim potezom pristaje na još jedno poniženje.

Napušteni stanovi koji se nalaze na teritoriji pod kontrolom Armije RBiH, dakle u dijelu gdje nije bilo progonstva i etničkog čišćenja, i odakle su ljudi odlazili dobrovoljno, biće vraćeni pobjeguljama, a sadašnji korisnici, većinom borci i boračke porodice - biće izbačeni van.

Suština je, dakle, da se u istoj ravni ne mogu naći društveni stanovi u Republici Srpskoj ili u tzv. "Herceg-Bosni", iz kojih su ljudi protjerivani, sa stanovima u Sarajevu, Tuzli, Zenici, ili Bihaću, iz kojih su ljudi dobrovoljno odlazili.

Drugo, bošnjačka politika je dozvolila da se na štetu Bošnjaka poistovjeti privatna i društvena imovina. Ako je već i po međunarodnim principima privatna imovina neprikosnovena, i ako postoji nepobitna obaveza njenog vraćanja zakonitim vlasnicima, onda je suludo u isti koš trpati i imovinu koja pripada društveno-političkoj zajednici. Bošnjačka politika je tako, svojim javašlukom, zabila još jedan nož u leđa bošnjačkom narodu, jer je društvene stanove pristala da vrati pobjeguljama, a da iz njih izbaci ljude koji su bili uz Bosnu i Hercegovinu kad je bilo najteže.

Kao tragikomični vrhunac ovog katastrofalnog poteza dolazi izjava gospodina Alije Izetbegovića koji najnoviji ključ rješenja vidi u povratku kninskih Srba u Knin, kako bi se oslobodili stanovi u srpskom entitetu, kao da bošnjačka politika nije suodgovorna za egzodus kninskih Srba, tako što je sve vrijeme igrala na kartu hrvatskih hegemonističkih interesa. Ali ono što je istinski poražavajuće jeste činjenica da prvi čovjek bošnjačkog političkog vođstva ne vidi,

Bosanska stranka smatra da se ni po koju cijenu ni smjelo dopustiti da društvena imovina dođe u istu pravno-imovinsku ravan sa privatnom. Prvo, jer se društvo odriče prava raspolaganja sa nečim što mu pripada, a drugo, jer će sprovedba pomenutog zakona jedino koštati bošnjački narod, koji će iz društvenih stanova biti premješten u kojekakve montažne barake, dok će se u stanove vratiti lica kojima ovo društvo ne duguje ništa osim prezira. Iluzija je vjerovati da će izbacivanje Bošnjaka na ulicu otvoriti proces povratka, tako što će i vlasti Republike Srpske na ulicu izbaciti Srbe koji se trenutno nalaze u stanovima prognanih Bošnjaka.

Ukoliko se to ne desi, Bosanska stranka će sa brojnim udruženjima građana i političkim strankama koje misle isto - organizovati mirne demonstracije ogorčenog i poniženog bošnjačkog naroda.

[illegible][illegible]

Ima li teškoću? Ili je u pitanju već postojeca
baza? Je li to jedna prva godina? Je li to
jedna ili više godina? 500 lekara i
specijalista iz Srbije, Turske, ali i iz naj-
boljih zemalja na delovanje i angažovanje
u Srbiju, u cilju da se poboljšavaju i stanje
i kvaliteta zdravstva.

Čestitam na ostvarenim rezultatima, ali
i na odricanju Vam i Vaših saradnika
od svih nametnutih obavezivanja, imen-
tacija, težnja za preuzimanjem ili postavljan-
jem i porokom koje mogu biti posledice
preuzimanja Vaših političkih od-
govornosti, što je u pravu. BEOGRAD
1999. godine. Predsednik
Dokt. Arso Ivančević. M. 5284

**OTVORENI POZIV GOSPODINU ALIJI IZETBEGOVIĆU,
PREDSJEDAVAJUĆEM PREDSJEDNIŠTVA BiH
DA 25. NOVEMBRA POSJETI TUZLU I ODA POŠTU
TUZLANSKIM CIVILNIM I VOJNIM ŽRTVAMA
AGRESIJE NA BOSNU I HERCEGOVINU**

Poštovani gospodine Izetbegoviću,

Obraćamo Vam se zbog Vašeg protokola dovoljno prije 25. novembra, dana kada se navršavaju dvije i po godine od četničkog zločina nad tuzlanskom mladošću, i pozivamo Vas da dođete u Tuzlu i odate poštu tuzlanskim civilnim i vojnim žrtvama agresije na BiH.

Ovaj grad nije zaboravio da jedino Vi, poštovani gospodine Izetbegoviću, niste uputili telegram saučešća nakon masakra na Kapiji, kao i da su Reis-ul-ulema i čelnici Stranke demokratske akcije odbili prisustvovati posljednjem ispraćaju tuzlanske mladosti. Teško je zaboraviti da su Vaši najbliži saradnici davali u najmanju ruku neprimjerene izjave nakon ovog zločina, poput Dr Ganića koji je rekao da se "Tuzla eto uzalud bori za multikulturu", dok su drugi, dan nakon tragedije, izginulu djecu nazivali šehidima. Vaše ime i ličnosti Vaših saradnika imaju negativnu konotaciju u kontekstu najveće tuzlanske tragedije, pogotovo ako se zna da ste mnogo puta dolazili u Tuzlu a nikada niste obišli mjesto tragedije, niti mezarje na Slanoj Banji.

Isto se dogodilo i u julu ove godine kada je održana prva gradska komemoracija u spomen na 800 šehida i poginulih boraca Tuzle. Tada se nije pojavio niko iz državnog i armijskog vrha, a odbili su prisustvovati i islamski vjerski službenici.

Ovakav niz nedopustivih postupaka od strane Vas i Vaših saradnika teško se može nazvati slučajnim. Isto tako, teško je povjerovati da ljudski životi i porodične tragedije mogu biti predmetom Vaših političkih animoziteta.

Zbog toga Vas, gospodine Izetbegoviću, pozivamo da sa predstavnicima državnog, armijskog i vjerskog islamskog vrha Bosne i Hercegovine posjetite Tuzlu 25. novembra i odate poštu civilnim i vojnim žrtvama agresije na Bosnu i Hercegovinu.

20. novembar 1997.

**JAVNI POZIV
OPŠTINSKIM VIJEĆIMA DA SE OGRADE OD
PROTUZAKONITIH AKCIJA NAPLAĆIVANJA
ZASTARJELIH RAČUNA OD STRANE
ELEKTRODISTRIBUCIJE**

Bosanska stranka poziva sva opštinska vijeća da na svojim narednim sjednicama usvoje dokument kojim se ograđuju od protuzakonitih naplata zastarjelih računa, odnosno isključivanja električne energije bez sudske odluke, od strane Elektro distribucije.

Pitanja naplate i isključivanja električne energije nisu u opštinskim ingerencijama, već u nadležnosti Vlade Federacije, međutim, opštinska vijeća imaju moralnu obavezu da štite interese građana, njihova građanska prava koja su garantirana Ustavom i zakonima.

Pošto je već svima jasno da državne instance krše zakone države Bosne i Hercegovine, jer se pod prisilom traži plaćanje računa starijih od godinu dana, i jer se bez sudske odluke vrše piratska isključenja električne energije - opštinska vijeća su dužna da se deklariraju protiv terora kojeg nad građanima već mjesecima sprovodi Elektro distribucija, odnosno da od Vlade Federacije traže zaustavljanje ovog neviđenog odnosa države prema vlastitim zakonima.

28. novembar 1997.

U POVODU 1. DECEMBRA MEĐUNARODNOG DANA BORBE PROTIV SIDE (AIDS-A)

U povodu 1. decembra - Međunarodnog dana borbe protiv SIDE (AIDS-a), Bosanska stranka još jednom želi upozoriti javnost na opasnost koja prijeti Bosni i Hercegovini od širenja ove opake bolesti.

Zapadne zemlje, koje imaju kud i kamo efikasniju zdravstvenu, socijalnu i edukativnu zaštitu od one kakva postoji u Bosni i Hercegovini - nisu se uspjele zaštititi od širenja SIDE. Za razliku od Zapada, u postratnoj Bosni i Hercegovini postoje tragični preduvjeti da se SIDA proširi astronomskom brzinom. Pored kolapsa zdravstvene zaštite građana, glavna opasnost je činjenica da o SIDI uporno šute oni koji bi trebali biti najglasniji u upozoravanju i edukaciji javnosti. Nadležna ministarstva, medicinski fakulteti, ljekari infektolozi, kao da još uvijek robuju patrijarhalnom i provincijskom načinu mišljenja, kao da ih je sramota govoriti o opasnostima širenja SIDE putem nezaštićenog seksualnog odnosa. Takav stav Bosnu i Hercegovinu može koštati tragičnije nego Zapad koji je od prvih momenata uložio sva sredstva u edukaciju javnosti.

Ipak, ni Zapad nije uspio pronaći adekvatan sistem zaštite. Kako je izvijestila Svjetska zdravstvena organizacija, trenutno je u svijetu 30 miliona zaraženih virusom SIDE. Svakog dana se registruje 16.000 novih zaraženih i oboljelih, što znači da svakog mjeseca u svijetu biva registrovano blizu 500.000 pozitivnih na virus SIDE. Za godinu dana to iznosi zastrašujući broj od šest miliona novih oboljelih i zaraženih virusom SIDE.

Kao ilustracija odnosa naše društveno-političke zajednice prema opasnosti od SIDE može poslužiti nedavna prezentacija Programa za borbu protiv SIDE u produkciji Bosanske stranke. Na prezentaciju je bilo pozvano preko 60 nadležnih instanci, među kojima i sve političke stranke. Jedino su, na žalost, informativne kuće smatrale bitnim da javnost podsjetu na opasnost od SIDE, dok su oni, koji predstavljaju društveno-politički sistem, ponovo odabrali šutnju kao najlakši ali slijepi put iz onoga što prijeti Bosni i Hercegovini.

U povodu Međunarodnog dana borbe protiv SIDE Bosanska stranka želi uputiti svoje ogorčenje zbog indolentog odnosa našeg društva prema bolesti koja već uzima svoj tragični danak u Bosni i Hercegovini, i još jednom pozvati javnost na odlučnu i konkretnu akciju. Jer sutra, ako se dogodi da bude kasno, niko od danas nadležnih i odgovornih ljudi neće moći reći da nismo znali. Riječ je o istorijskoj odgovornosti pred budućnošću biološkog bića Bosne i Hercegovine.

BOS BOSS-BOSANSKA STRANKA
BOSNA I HERCEGOVINA • 75000 TUZLA • STARI GARD 9 • TEL./FAX: 00387 75 251 035, 237 077

PLANETARNI PROGRAM ZA BORBU PROTIV SIDE

- 1.1. Bosna i Hercegovina je jedna od rijetkih zemalja u kojima SIDA dosad nije dobila razmjere epidemije.
- 1.2. Ako se dogodi ekspanzija oboljenja, posljedice će biti katastrofalnije nego u zapadnim zemljama, jer privatizirani državni aparat nije u stanju da obezbjeđi ni osnovnu socijalnu i zdravstvenu zaštitu građana, a kamo li da stvori moralne i materijalne pretpostavke za liječenje oboljelih i borbu protiv SIDE.
- 1.3. Epidemija SIDE u Bosni i Hercegovini mora biti sasječena u korijenu! To je moguće učiniti isključivo novim aktivnim metodološkim pristupom ovoj bolesti, a nikako na način kako je to posljednjih godina činila civilizacija, što se, sudeći po stalnom porastu zaraženih, pokazalo - neefikasnim.
- 1.4. Realizacija Planetarnog programa BOSS-a za borbu protiv SIDE u Bosni i Hercegovini - predstavlja bi za čovječanstvo istorijsku prekretnicu u borbi protiv virusa koji prijeti da uništi život na planeti Zemlji.
- 2.1. Nužno je iz korijena promijeniti odnos društvene zajednice, odnosno zdravstvenog i socijalnog tretmana prema zaraženim i oboljelim od SIDE.
- 2.2. Konačno se mora prihvatiti da SIDA nije privatna stvar zaraženog, i da se mora tretirati kao - kuga. To znači da zaraženi virusom SIDE moraju biti pod visokim nadzorom društvene zajednice.
- 2.3. Zaraženom se moraju garantovati sva ljudska prava, ali je namoćublački u ta prava ubrajati i mogućnost da zaraženi od SIDE slobodno šire virus putem seksualnog kontakta. To bi bilo isto kao kad bi rekli da su ljudska prava masovnog ubice da bude bezuvjetno pušten iz zatvora.
- 2.4. Zaraženi od SIDE mora biti od strane društva seksualno diskriminiran, jer je mogućnost da širi smrtonosni virus stvar društva, a ne kako se dosad maloumno smatralo - "ljudskih prava i građanskih sloboda".
- 3.1. Shvatanje da društvo mora seksualno apatemisati zaražene virusom SIDE uzrokuje konkretnu akciju evidentiranja zaraženih i oboljelih, te njihovog stavljanja pod visoku kontrolu nadležnih specijaliziranih institucija društveno-političke zajednice.
- 3.2. Država Bosna i Hercegovina mora donijeti zakon po kome će svaki građanin biti testiran na virus SIDE.
- 3.3. Kada se dobije precizna slika o broju zaraženih, država će, putem nadležnih institucija, uz punu diskreciju, preuzeti kontrolu nad zaraženim i oboljelim građanima.
- 3.4. Nosioci virusa SIDE će biti, u predjelu malog stomaka, iznad polnih organa, označeni minijaturnom trajnom oznakom sa natpisom AIDS, što će ih onemogućiti da šire zarazu.
- 4.1. Planetarni program za borbu protiv SIDE je zasad prvi konkretan i neminovno efikasan korak u apsolutnom zaustavljanju širenja virusa SIDE. Njegova eksperimentalna primjena u Bosni i Hercegovini, uz zagarantovane pozitivne rezultate, bila bi primjer za čitavo čovječanstvo u suzbijanju epidemije SIDE.

Novembar 1997.

Mirnes Ajdžonović, predsjednik

Chigom

Emerging Infectious Diseases
1997
GLOBAL ALERT - GLOBAL RESPONSE

30. novembar 1997.997.

O SUGESTIJI DIREKTORIMA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA DA PROSLAVU NOVE 1998. GODINE PRILAGODE POLITIČKOM TRENUTKU

Bosanska stranka raspolaže informacijom da je nadležno Ministarstvo Tuzlansko-podrinjskog kantona na nedavno održanom sastanku sa grupom direktora osnovnih i srednjih škola dalo usmenu sugestiju da se političkom trenutku prilagodi proslava Nove 1998. godine.

Prilagođavanje političkom trenutku u prevodu bi značilo reanimaciju ideje gospodina Alije Izetbegovića koji je svojom izjavom o Djeda Mrazu svojedobno iz Sarajeva, i nekih drugih gradova, efikasno eliminisao decenijama njegovane običaje proslave Nove godine.

Prisjetimo se da je prilikom proslave prošle Nove godine u Sarajevu, na svojevrsan kafkijanski način, bilo zabranjeno pojavljivanje Djeda Mraza, i da je jedini usamljeni pokušaj očuvanja ove tradicije bio onaj kojeg je izvela Dječija ambasada i gospodin Duško Tomić.

Fetva gospodina Izetbegovića protiv dječijih prava da slave Novu godinu i čekaju Djeda Mraza žalosno je urodila plodom. Oni koji bi trebali brinuti o zdravom psihofizičkom odgoju djece, o njihovom radosnom i sretnom djetinjstvu, prinudeni su zbog partijske discipline, čuvanja posla i statusa, ispoštovati neformalna naređenja o načinu proslave Nove godine.

Bosanska stranka, kao i prije skoro dvije godine, osuđuje ovakva nastojanja i poziva građane Bosne i Hercegovine, prije svega Bošnjake, da se građanskim inatom suprotstave ukidanju vlastite slobode i prava na radost naše najmlađe generacije.

3. decembar 1997.

O INKVIZITORSKOJ HAJCI NA PJESNIKE ABDULAHA SIDRANA I IVANA KORDIĆA

Bosanska stranka smatra neprihvatljivim otpočinjanje inkvizitorske hajke na pjesnike Abdulaha Sidrana i Ivana Kordića koji se u posljednjem broju nacionalnog sedmičnika "Ljiljan", kao glasilu vladajuće oligarhije, prozivaju zbog svojih tekstova od prije početka rata.

Odluka Abdulaha Sidrana da se posljednjih mjeseci distancira od vladajućih krugova, i da da svoju podršku demokratskim i istinski probosanskim snagama u zemlji - dovela je ovog najvećeg živog bošnjačkog pjesnika u nemilost glasnogovornika Stranke demokratske akcije.

Posljednji napis u "Ljiljanu" zasad je vrhunac hajke protiv Abdulaha Sidrana, a koja se istovremeno vodi i protiv svih drugih probosanski orijentisanih intelektualaca koji su se drznuli uputiti kritiku na račun moralnih i političkih devijacija bošnjačkog političkog vođstva.

Abdulah Sidran i Ivan Kordić optužuju se zbog njihovog predratnog obraćanja bivšoj JNA i generalu Kukanjcu, od kojih su tražili da zaštite građane. Ovim književnicima se to uzima kao neoprostiv grijeh, gotovo kao krunski dokaz da su tzv. neprijatelji Bosne i Hercegovine.

Bosanska stranka u ovom povodu želi podsjetiti javnost da je i sam Alija Izetbegović u to vrijeme tražio čak ostajanje i transformaciju Jugoslavenske narodne armije u Bosni i Hercegovini, da je iste zahtjeve upućivao generalu Kukanjcu, i Generalštabu JNA u Beogradu, sa kojim je vodio razgovore u Makedoniji.

Šta onda može biti loše u obraćanju dvojice književnika koji od JNA traže da ne učini ono što će poslije učiniti? Apelovati na razum, u to vrijeme, bila je moralna obaveza intelektualaca, a to je sve što je bilo u moći ove dvojice književnika.

U kontekstu napada na Marka Vešovića, te istupanja iz Društva pisaca akademika Izeta Sarajlića i Slavka Šantića, te pomenutog napada na Abdulaha Sidrana i Ivana Kordića - Bosanska stranka smatra da su glasnogovornici Stranke demokratske akcije konačno shvatili da vlast ostaje bez duhovne i intelektualne elite Bosne i Hercegovine, što je proces koji je oduvijek značio početak kraja jednog, očigledno - nenarodnog režima.

4. decembar 1997.

O KRITICI MEDIJA OD STRANE ALIJE IZETBEGOVIĆA I IZJEDNAČAVANJA KRIVICE U POLEMICI MARKA VEŠOVIĆA I DŽEMALUDINA LATIĆA

Bosanska stranka je sa nelagodom primila nedavnu kritiku predsjedavajućeg Predsjedništva Bosne i Hercegovine Alije Izetbegovića koju je uputio medijima koji su posljednjih dana objavljivali tekstove o ubistvima Srba u Sarajevu.

Gospodin Izetbegović uporište za svoj stav nalazi u činjenici što je, kako on kaže, pretjerano sa brojem žrtava ovog zločina, i što bi novinari trebali pisati o pozitivnim, a ne o negativnim stvarima, čime je pokazao da apsolutno ne uvažava opšteprihvaćena demokratska načela.

Bosanska stranka smatra da su državni organi, svjesnim prećutkivanjem ovih zločina - postali saučesnici u zatiranju tragova, bez obzira što opravdanje traže u lakrdiji od sudskog procesa koji je vođen protiv počinilaca.

Sa ovom skandaloznom izjavom Alije Izetbegovića, koju treba čitati kao otvorenu prijetnju slobodi štampe i bezbjednosti novinara, koincidira do srži primitivni medijski obračun sa književnikom Markom Vešovićem.

Bosanska stranka smatra moralnim licemjerjem pokušaj Alije Izetbegovića i Društva pisaca Bosne i Hercegovine da se u istu ravan stavi pamflet Džemaludina Latića, tekstovima Marka Vešovića.

I jedan i drugi medijski događaj najbolji su pokazatelj stanja kliničke smrti u koju je dovedeno bosanskohercegovačko društvo, zahvaljujući vladajućoj oligarhiji koja je potpuno zaslijepljena pohlepom za apsolutnom vladavinom nad materijalnim i duhovnim vrijednostima.

Bosanska stranka izražava svoju podršku hrabrim i odvažnim poslanicima pisane riječi koji će, ako budućnost bude bolja od sadašnjosti, biti najzaslužniji za spašavanje Bosne i Hercegovine iz živog blata u koje je dovedena zbog nacionalnih šizofrenija.

5. decembar 1997

O PRIHVATANJU INICIJATIVE BOSANSKE STRANKE OD 5. AVGUSTA 1996. DA BIH KONKURIŠE ZA PONOVO ORGANIZOVANJE OLIMPIJSKIH IGARA

5. avgusta 1996. godine Bosanska stranka je Olimpijskom komitetu Bosne i Hercegovine uputila javnu inicijativu da naša država konkuriše kod Međunarodnog olimpijskog komiteta za ponovno organizovanje Olimpijskih igara.

Konačno prihvatanje ove inicijative od strane Olimpijskog komiteta Bosne i Hercegovine i kopredsjedavajućeg Vijeća ministara Dr Harisa Silajdžića kao da potvrđuje politički usud Bosanske stranke da po pravilu nikada ne biva na vrijeme shvaćena.

Događalo se to kada smo, pokušavajući spasiti ljudske živote, u jeku rata nudili mirovno rješenje koje je poslije prihvaćeno u Dejtonu; kada smo govorili da civilno stanovništvo Srebrenice treba spasiti preseljenjem na slobodne teritorije; pa do nedavno kada smo pokrenuli kampanju protiv SIDE koja je urodila održavanjem Kongresa.

Kada je 1996. objavljena inicijativa Bosanske stranke da se konkuriše za nove Olimpijske igre mnogi su takvu futurističku viziju dočekali sa podsmijehom i nipodaštavanjem.

U svojoj inicijativi Bosanska stranka je navela argumente koje danas, u istom smislu, navodi i Dr Haris Silajdžić. Tada smo rekli: (citat) “U eventualnom dobijanju organizacije Olimpijade Bosanska stranka vidi najbolju mogućnost ekonomskog jačanja BiH, a naročito zapošljavanja svih radnih i proizvodnih potencijala u našoj zemlji. Međunarodna zajednica koja nikad neće moći sprati mrlju sa svoje savjesti zbog saučešća u zločinu nad BiH, ovime bi dobila priliku da barem bosanskim narodima da bazu za ekonomski prosperitet, koji bi u smislu integrativnog faktora imao i svoj politički značaj” (završen citat).

Bosanska stranka sa zadovoljstvom konstatuje da je ova inicijativa naišla na sprovedbu od najodgovornijih državnih subjekata, a da je svoju podršku održavanju novih Olimpijskih igara u Bosni i Hercegovini dao i predsjednik Međunarodnog olimpijskog komiteta Huan Antonio Samaran.

6. decembar 1997.

**OTVORENI POZIV POLITIČKIM STRANKAMA,
UDRUŽENJIMA GRAĐANA I DRUGIM INSTITUCIJAMA
DA BUDU SUORGANIZATORI MIRNOG PROTESTA
GRAĐANA PROTIV TERORA ELEKTRODISTRIBUCIJE**

Bosanska stranka poziva sve političke stranke, udruženja građana i druge institucije da budu suorganizatori mirnog protesta građana protiv jednogodišnjeg terora Elektro distribucije, koji se sprovodi nad građanima, uz saglasnost državnih organa vlasti.

Bosanska stranka smatra da je protuzakonito i barbarsko ponašanje Elektro distribucije prevršilo sve granice strpljenja. Uprkos mnogobrojnim javnim upozorenjima da Elektro distribucija ne može naplaćivati račune starije od godinu dana, i da ne može bez sudskog procesa i naloga vršiti isključenja - ovaj pljačkaški teror nad građanima je nastavljen. Elektro distribucija i dalje za račune starije od godinu dana vrši isključenja električne energije bez sudskog naloga, što je protivno zakonima države Bosne i Hercegovine, u šta se svaki građanin može uvjeriti. Sa moralnog i društveno-političkog aspekta, riječ je o monstruoznoj ucjeni građana, ljudi koji jedva sastavljaju kraj s krajem, i koji su prinuđeni odvajati od usta kako bi izmirili nezajažljive pljačkaške porive Elektro distribucije.

Pošto je više nego očigledno da u ovom kršenju državnih zakona učestvuje sama država i njeni funkcioneri, da se sve, zapravo, dešava uz saglasnost državnih organa - Bosanska stranka smatra da više ne vrijedi putem medijskih oglašavanja apelovati na one koji se ne stide zla kojeg čine.

Iz tog razloga Bosanska stranka poziva sve političke stranke i udruženja građana da organizuju mirne demonstracije građana pred zgradama Elektro distribucije, i da omoguće građanima da dignu svoj glas protiv ovog svojevrsnog državnog terora.

9. decembar 1997.

O KONSTITUTIVNOSTI NARODA

Bosanska stranka smatra političkom trenutku neprimjerenom reakciju zastupnika Hrvatske demokratske zajednice koji su napustili sjednicu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije zbog prijedloga da se na dnevnom redu nađe Deklaracija Srpskog građanskog vijeća Bosne i Hercegovine o pravu na političku i nacionalnu ravnopravnost.

Reakcija predsjednika HDZ-a BiH Bože Raića, koji je rekao da "Srbi u Federaciji neće nikada biti konstitutivni" u najmanju ruku je začuđujuća, jer u sebi sadrži diskriminatorski naboj prema građanima koji zbog svoje nacionalne pripadnosti, po Raiću, nemaju pravo na ravnopravnost.

Bosanska stranka smatra da istup HDZ-a i Bože Raića ni u kom slučaju ne odražavaju uvjerenja hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, koji je oduvijek živio u dobrim komšijskim odnosima i sa Bošnjacima i sa Srbima.

Jedna od provjerenih etičkih sentenci kaže da drugome ne treba željeti ono što čovjek ne bi poželio sebi, pa u skladu s tim, sigurno je da ni hrvatski narod za sebe ne bi želio ono što HDZ i Božo Raić žele Srbima u Federaciji.

Bosanska stranka je još krajem 1995. godine tražila priznavanje konstitutivnosti srpskog naroda u Federaciji, budući da bi na taj način Federacija bila snažnijim embrionom reintegracije Bosne i Hercegovine. Bosanska stranka, i u ovom povodu, u cijelosti podržava Deklaraciji Srpskog građanskog vijeća Bosne i Hercegovine, koja je usvojena u aprilu ove godine.

10. decembar 1997.

U POVODU 21. DECEMBRA - DANA RUDARA

Bosanska stranka, pridružujući se čestitkama za 21. decembar - Dan rudara, podsjeća javnost na tragičnu poziciju u koju su rudari i njihove porodice dovedeni galopirajućom i beskrupuloznom privatizacijom društvene imovine koja je stvarana radničkim znojem.

Danas su puna usta lijepih riječi prema rudarima, a niko ne pominje, recimo, nagovještaj da bi 4.000 rudara moglo ostati bez posla. Niko ne pominje da prijeti opasnost da preko 10.000 članova rudarskih porodica već sutra može biti bez osnovne egzistencije.

Bosanska stranka smatra dvojnim moralom i licemjerjem činjenicu da državni organi vlasti čestitaju 21. decembar, dan kada su se rudari 1920. godine borili za svoja radnička i ljudska prava, dok danas ova prava bivaju ugrožena od države kao i 1920. godine.

Bosanska stranka poziva rudare, njihove porodice, kao i čestite sindikalne aktiviste - da ne nasjedaju ovoj lijepo upakovanoj prodaji magle od strane državnih organa vlasti.

21. decembar 1997.

OTVORENO PISMO G. ALIJI IZETBEGOVIĆU, U POVODU FIZIČKOG NAPADA NA DJEDA MRAZA U SARAJEVU

Gospodine Predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine!

Bosanska stranka Vas smatra odgovornim za jučerašnji fizički napad na Djeda Mraza, u sarajevskom naselju Grbavica, jer je od Vas prije dvije godine i počela hajka na ovu tradicionalnu dječiju radost koja je oduvijek pripadala bosanskohercegovačkim mališanima.

Huligani koji su napali kočije sa dvojicom Djeda Mrazova to sigurno nikad ne bi učinili da Vi, gospodine Izetbegoviću, niste u narod poslali poruku da slavljenje Nove godine nije naš običaj, kao ni prisustvo Djeda Mraza.

Djeda Mrazovi, koji su ulicama Sarajeva djeci dijelili poklone, čineći im radost - napadnuti su od strane osoba koje su smatrale da na taj destruktivni i primitivni način najbolje služe prvo Vama, a potom navodnim interesima naroda i države.

Bosanska stranka od Vas traži javno oglašavanje i pojašnjavanje ovoga što ste uzrokovali svojim nepromišljenim verbalnim atakom na Djeda Mraza, a što se nije smjelo dogoditi osobi koja je pristala da predsjedava jednom državom.

24. decembar 1997.

O POMJERANJU ROKA PENZIONISANJA NA STAROSNU DOB OD 65 GODINA

Bosanska stranka se ne slaže sa Prijedlogom nacрта zakona o pomjeranju roka penzionisanja na starosnu dob od 65 godina, čime se starije populacije zaposlenih dovode u nezavidan položaj.

Naime, potpuno je jasno da zaposleni već nakon 50. godine života nemaju iste radne sposobnosti kao oni sa 20 ili 30 godina, i da obavljanje radnih zadataka u tim godinama ne može biti ni približno zadovoljavajuće. S druge strane, zadržavanje na radnom mjestu ljudi kojima je narušeno zdravlje nije humano, pogotovo kada uzmemo u obzir teške i naporene poslove, kao što su rudarstvo, građevinarstvo i, uopšte, rad u privredi.

Aktuelna kapitalizacija će svakako dovesti do masovnog otpuštanja s posla, a produžavanje radnog vijeka će još doprinijeti povećanju nezaposlenosti.

Groteskno je da država, koja nije u stanju adekvatno riješiti problem penzionera, produžuje radni vijek kako bi zaposlene dovela u poziciju da gotovo ne dočekaju zasluženu mirovinu, i da zadnje godine svoga života ne provedu u miru i kakvom-takvom blagostanju.

Bosanska stranka u ovome vidi i pomjeranje granice za ostajanje na sceni političara koji namjeravaju da vladaju ovom zemljom i kad njihove psiho-fizičke sposobnosti objektivno ne budu na nužnoj razini.

15. januar 1998.

O CIJENI OTKUPA STANOVA I OBESPRAVLJIVANJU RADNIKA KOJI SU ODVAJALI U STAMBENI FOND, A NISU RIJEŠILI STAMBENO PITANJE

Bosanska stranka smatra visokom na federalnoj Skupštini usvojenu početnu cijenu kvadratnog metra stana od 600 DEM, na koju kantoni, u ovisnosti od lokacije, mogu dodati još do 25 odsto vrijednosti kvadratnog metra.

Ako se zna da je u Republici Srpskoj kvadratni metar stana četiri puta jeftiniji, i da je u Hrvatskoj i Sloveniji ta cijena neuporedivo manja nego kod nas, onda je jasno da država putem otkupa stanova pokušava zgrnuti ogromna finansijska sredstva.

U svemu se ne vodi računa, prije svega o penzionerima koji su čitav radni vijek izdvajali sredstva u stambeni fond, i kada bi se to preračunalo - sigurno su svoj stan odavno otkupili, pa i pretplatili.

S druge strane, ne vodi se računa o građanima koji nisu riješili svoje stambeno pitanje, a koji su u okviru svojih preduzeća takođe izdvajali, sredstva u stambeni fond. Ta sredstva, na ovaj način, bivaju od njih otuđena.

Bosanska stranka upozorava one koji odlučuju o privatizaciji stambenog fonda da bi o ovome trebalo povesti računa, jer se sutra može ponoviti ista priča kao sa nacionalizacijom i oduzimanjem zemljišta u bivšoj Jugoslaviji.

16. janaur 1998.

O IZGRADNJI ZDANJA ZA SMJEŠTAJ KANTONALNE ADMINISTRACIJE NA POVRŠINI OD 12.000 KVADRATNIH METARA

Bosanska stranka smatra za ovaj trenutak apsurdnim planove Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona da otpočne izgradnju velelijepnog zdanja za smještaj kantonalne administracije, na površini od 12.000 kvadratnih metara, na lokaciji kod Hotela "Tuzla".

Razlog je, kako kažu čelnici Tuzlansko-podrinjskog kantona, navodna potreba smještaja na jednom mjestu čak 20 ministarstava, uključujući i sve popratne svite, od pomoćnika i pomoćnikovih pomoćnika, ličnih šofera, sekretarica i kafe-kuharica.

Ono što po Bosanskoj stranci predstavlja poseban problem jeste namjera da se ova tvrđava kantonalne administracije gradi i iz sredstava donacija, što znači da će pomoć koja stiže narodu BiH biti upotrijebljena za izgradnju i opremanje luksuznih kabineta.

Bosanska stranka upozorava Vladu Tuzlansko-podrinjskog kantona da bi ovakav korak bitno uticao na njen kredibilitet pred građanima.

17. januar 1998.

O JAVNOM PRIZNANJU ELEKTRODISTRIBUCIJE DA SVJESNO KRŠI ZAKON NAPLAĆUJUĆI POD PRINUDOM ZASTARJELE RAČUNE ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU

Bosanska stranka smatra vrhuncem licemjerja nedavno javno oglašavanje Elektrodistribucije u kome je pokušala nevješto pravdati protuzakonite akcije isključivanja električne energije bez sudskog postupka, za zastarjele račune, a s ciljem protuzakonitog sticanja finansijskih sredstava.

Već više od godinu dana traje ovaj svojevrsni teror nad građanima, koji su prinuđeni platiti zastarjeli račun, kako bi im bila uključena električna energija. Bosanska stranka, a potom i drugi politički subjekti, uputili su na desetine saopštenja i apela, u kojima traže obustavu otvorene pljačke građana.

Umjesto da državni organi vlasti prinude Elektrodistribuciju na poštivanje Zakona, umjesto da se zaustavi svojevrsan državni terorizam, pljačka se nastavlja nesmanjenom žestinom, a Elektrodistribucija ima toliko smjelosti da se javno oglasi, lažno tumačeći Zakon o obligacionim odnosima.

Zakon je jasan: nema naplate potraživanja starijih od godinu dana, niti ima isključenja potrošača bez sudskog postupka i sudskog naloga.

Član 378., je decidan: (citiramo) “Zastarijevaju za jednu godinu: potraživanje naknade za isporučenu električnu i toplotnu energiju, plin, vodu, za dimnjačarske usluge i za održavanje čistoće; potraživanje pošte, telegrafa i telefona (završen citat).

Elektrodistribucija perfidno uporište nalazi u članu 211. koji kaže da: (citiramo) “Ko izvrši uplatu znajući da nije dužan platiti, nema pravo da traži vraćanje” (završen citat).

Međutim, čelnici Elektrodistribucije u svome javnom istupu namjerno ne pominju drugi dio ovog člana koji kaže da je Zakon predvidio da građani mogu tražiti povrat sredstava ako su uplatu izvršili pod prinudom.

Elektrodistribucija svoje ignorisanje nužnosti vođenja sudskog postupka prije isključenja pokušava pravdati članom 383. koji kaže: (citiramo) “Zastarijevanje ne teče za sve vrijeme za koje

povjeriocu nije bilo moguće zbog nesavladivih prepreka da sudskim putem zahtjeva ispunjenje obaveze” (završen citat). Želi se reći da u toku rata, i neposredno poslije, nije postojala mogućnost vođenja sudskog postupka, što je notorna neistina, i što nije nikakvo opravdanje, jer svi znamo da su sudovi radili sve vrijeme rata. To što Elektrodistribucija nije prije zastarijevanja potraživanja pokrenula sudske postupke, nije greška građana koji nisu na vrijeme izmirivali svoje obaveze, i koji to u toku rata, objektivno, nisu ni mogli činiti. Pravnici u Elektrodistribuciji jako dobro znaju da sudskim putem ne bi dobili naplatu zastarjelih potraživanja, te pribjegavaju protuzakonitom isključivanju.

Pravni savjetnici Bosanske stranke će ovom prilikom, u interesu pravde i zakonitosti, otkriti građanima kako da doskoče Elektrodistribuciji, i da budu zaštićeni od daljeg terora.

Prilikom prinudne uplate, potrebno je da građani naznače na računu da plaćaju akontaciju za naredne mjesece, jer ukoliko to ne učine, Elektrodistribucija će uplaćeni novac prebaciti na ime zastarjelih potraživanja. Na računu, takođe, ne treba naznačavati da se vrši uplata duga.

Bosanska stranka, ovom prilikom, poziva nadležne organe da u arhivi društveno-političkih zajednica potraže dokumente koji svjedoče o tome da su strane humanitarne organizacije izmirile ratna dugovanja građana prema Elektrodistribuciji.

Pred sudom istorije, i budućih vremena, ovi dokazi će značiti nedvojbenu krivičnu odgovornost čelnika Elektrodistribucije, koji bi morali znati da za razliku od potraživanja, krivično djelo - ne zastarijeva.

19. januar 1998.

O ODLUCI KOMANDE 2. KORPUSA DA DELOŽIRA BLIZU 300 PORODICA IZ STANOVA VOJNO-STAMBENOG FONDA

U ime svojih članova demobilisanih boraca, ratnih vojnih invalida i porodica poginulih boraca i šehida - Bosanska stranka izražava ogorčenje zbog Odluke Komande 2. korpusa Vojske Federacije Bosne i Hercegovine da u Tuzli, iz oko 300 stanova koji pripadaju Vojno-stambenom fondu, stanova iseli dosadašnje korisnike, većinom boračke porodice.

Obavijest, koja je posljednjih dana, u različitim intervalima, slata na adrese korisnika stanova, Komanda 2. korpusa nemilosrdna je u svojoj okrutnoj decidnosti. U obavijesti stoji da su "korisnici dužni u što kraćem vremenu, a najkasnije do 31. 01. 1998, napustiti predmetni stan i staviti ga na raspolaganje u ispravnom stanju koje će biti utvrđeno zapisnički".

Komanda 2. korpusa se poziva na Zakon, a nigdje ne navodi obavezu obezbjeđenja nužnog smještaja za one koji se namjeravaju deložirati, čime se direktno krši odredba koju je usvojila Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona.

Drugo, i mnogo bitnije, što se može smatrati negativnom indikacijom - pitanja deložacija i iseljenja po Zakonu nisu nadležnost Vojske, niti generala, već društveno-političke zajednice, dakle Sekretarijata za stambeno-komunalne poslove, odnosno nadležnog kantonalnog Ministarstva.

Prema nekim informacijama, riječ je o blizu 300 stanova čije stanare namjerava deložirati Komanda 2. korpusa, što čini sedminu stambenog fonda u opštini Tuzla.

Korisnici su od strane Komande 2. korpusa obaviješteni "da nisu u kategoriji lica kojima bi se na osnovu Pravilnika dodijelila Rješenja sa stanarskim pravom", što se za ove ljude može biti svojevrsna uvreda, jer se omalovažava njihov doprinos u toku rata. U najmanju ruku ispada da se u oko 300 stanova nalaze građani koji ne zaslužuju ništa više od ulične egzistencije, iako se jako dobro zna da su se i privremena rješenja dodjeljivala po visokim kriterijima. Drugo, postavlja se pitanje - koja su to lica koja treba da uđu u ove stanove, i nije riječ o licima čije su zasluge administrativne prirode?

Bosanska stranka prije svega smatra nedopustivom namjeru Komande 2. korpusa da na ulicu izbací, praktično, preko 1000 ljudi, ne vodeći računa o njihovom barem nužnom smještaju, a potom i činjenicu da se vojne strukture uzimaju ingerencije organa vlasti, što je viđeno jedino u zemljama u kojima je vladala vojna hunta.

Bosanska stranka zahtijeva hitnu reakciju Opštine Tuzla, TPK i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine na zaustavljanju realizacije Odluke 2. Korpusa, te stavljanje do znanja vojnim starješinama da ne smiju prelaziti ingerencije koje su im propisane Zakonom.

21. januar 1998.

O REAKTUELIZACIJI ARBITRAŽNE ODLUKE ZA BRČKO

Bosanska stranka po peti put u posljednjih godinu dana upozorava domaće zvaničnike i međunarodnu javnost na dugoročnu političku pogubnost eventualne odluke po kojoj bi grad Brčko pripao isključivo Republici Srpskoj, ili Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ako je međunarodna zajednica dosljedna u sprovedbi principa Dejtonskog sporazuma, onda je više nego jasno da brčanski politički čvor ne može biti presjecan regresivnim putevima koji vode produbljenu podjelu države Bosne i Hercegovine. Brčko bi moralo biti centrište političke budućnosti Bosne i Hercegovine, tako što će se u ovom gradu dogoditi i realizovati svi principi kojima dugoročno teži postdejtonska Bosna i Hercegovina.

Bosanska stranka upozorava da korisno rješenje ne može biti u ponovnom prolongiranju arbitražne odluke, iz razloga što autentični Brčaci, već mjereno u hiljadama, odlaze budućnost tražiti u evropskim i prekontinentalnim zemljama. Ponovno prolongiranje arbitražne odluke dovelo bi za godinu - dvije sadašnju želju za povratkom u minornu poziciju, i tada bi gotovo nebitan bio značaj povratka i multietničke restitucije Brčkog.

Budući da se sve više kristališe ispravnost stava Bosanske stranke da Brčko ne treba pripadati ni srpskom, ni federalnom entitetu, Bosanska stranka još jednom iskazuje svoju podršku ideji bosanskohercegovačkog grada Brčko, u kome će biti sjedinjena sva nastojanja borbe za mirnu, prosperitetnu i zajedničku budućnost naroda i građana Bosne i Hercegovine.

Ovo je prilika da se bosanskohercegovački zvaničnici, a prije svega predsjedavajući Predsjedništva BiH Alija Izetbegović, podsjetite na izjavu upućenu međunarodnoj javnosti da će podnijeti ostavke ukoliko Brčko ne bude izričito pripalo Federaciji Bosne i Hercegovine.

Bosanska stranka i ovom prilikom potcrtava svoj stav da je protiv administrativnog dodjeljivanja Brčkog Federaciji, kao i Republici Srpskoj, jer svaka varijanta izuzev - bosanskohercegovačke - vodi suprotnom putu od onoga kakvog žele građani Bosne i Hercegovine.

2. februar 1998.

O POLITIČKOJ PODOBNOSTI KAO REFERENSI KADROVSKE POLITIKE U TPK

Ideja tuzlanskog Dopisništva "Večernih novina" da se otvori ovako jedna osjetljiva tema, kao što je stvar kadrovske politike u Tuzlansko-podrinjskom kantonu, zaslužuje sve pohvale, i na hrabrosti i na profesionalnosti, jer korespondira sa demokratskim nastojanjima da se o svim problemima govori otvoreno, naročito o onim koji indirektno mogu bitno uticati na političku budućnost Bosne i Hercegovine.

Rekosmo riječ - indirektno. Kadrovska politika upravo pripada onom domenu društveno-političke atmosfere na kojemu se najbolje odslikava pravo stanje stvari, ili što bi medicinskim žargonom rekli - krvna slika. Kadrovska politika nije onaj medijski eksploativni segment koji na prvi pogled plijeni pažnju, jer se ne čini isuviše bitnim za globalnu političku sliku.

Međutim, upravo je to žila kucavica svakog sistema. To su ljudi, dakle - kadrovi, koji se uvezuju u jedan sistem koji bi trebao da služi interesu društva u cjelini. Ako se dogodi da taj sistem postane sam sebi svrha, tako što će se u njemu naći podobni, a ne sposobni, onda je jasno da nema govora o kadrovskoj politici koja se vodi u interesu društva.

Mi smo ne tako davno imali priliku vidjeti, i osjetiti, svu pogubnost jednopartijske kadrovske politike, kakva je sprovedena u bivšoj Jugoslaviji. Kada danas vladajući krugovi kritikuju ondašnje, vladajuće krugove, često vole reći da je sistem bio instrumentalizovan od strane grupe moćnika, koji su pod svoje skute uvezivali poltrone, kao mehanizam koji ih održava na vlasti.

Pa, dobro, u čemu je onda razlika? Nismo toliko naivni da vjerujemo kako su članovi 70 upravnih odbora u Tuzlansko-podrinjskom kantonu, koji u procentu od 90 odsto dolaze iz jedne stranke, svi redom neovisni i jednakopravni u stranačkoj hijerarhiji. Istina je da su ljudi postavljani kako bi bili sredstvo politike koju sprovodi nekolicina moćnika, i koji će, zarad one nadoknade, i zarad plivanja u svome bazenu, učiniti sve što se od njih traži. O principu sposobnosti da i ne govorimo.

To bi se dakako dalo i nekako tolerisati u ovom postratno vrijeme uspostave i uštímanjanja demokratskih principa, međutim, problem je daleko složeniji.

Suština je da se na taj način pravi poslušnički mehanizam koji u dogledno vrijeme treba da od naroda otme narodno, od države državno, i da pod plaštom privatizacije ogromna bogatstva utrpa u ruke grupe kantonalnih moćnika. U tome je suština! U tome je i naša tragedija! U tome je gorak usud ovog naroda koji je glasao za vlastito osiromašenje.

No, šta je tu je. Narod je sam sebi dozvolio da imovina koju je decenijama sticao na ovakav način bude privatizovana, da bude vlasništvo kapitalista koji će, kao što već jesu, biti do krajnjih granica nemilosrdni prema ljudima kojima treba posao, hljeb, život.

Bosanska stranka je o tome na vrijeme govorila, na vrijeme upozoravala šta će se dogoditi. Pred istorijom, i pred narodom, naša je savjest - čista.

4. februar 1998.

O NAJAVI ELEKTROPRIVREDE BIH DA ĆE GRAĐANIMA FEDERACIJE ISKLJUČITI GRIJANJE I VODU

Bosanska stranka sa ogorčenjem konstatuje da terorizam Elektroprivrede nad građanima Federacije ne jenjava. Naprotiv, uz prećutnu saglasnost odgovornih državnih instanci, u proteklih godinu dana su otuđena ogromna finansijska sredstva od građana, čime su, po više osnova grubo kršeni državni zakoni.

I pored toga što je Elektroprivreda od osiromašenih građana, koji su morali prodavati stvari iz kuća da bi im se uključila električna energija, uspjela najmračnijim terorizmom naplatiti zastarjele račune, to nije bilo dovoljno.

Vrhunac svega je najava Elektro distribucije da će isključiti električnu energiju Centralnom grijanju i Vodovodu zbog duga nastalog u ratnom periodu, a po nalogu Elektroprivrede Bosne i Hercegovine. Ovom dijelu Federacije će biti isključena voda i grijanje u obdaništima, zdravstvenim ustanovama, školama i stambenim objektima, u periodu kada je centralno grijanje i te kako neophodno. Građani će ostati bez elementarnih životnih uslova.

Sa moralnog aspekta, ovo je više od bezobzirnosti prema građanima, pogotovo kada se zna da su strane humanitarne organizacije izmirile ratna dugovanja, a da je nedavno Elektroprivreda od vlada Engleske, Kanade i Japana putem agencije ODA dobila donaciju u iznosu od pet miliona dolara.

I pored stava imenovanih komunalnih preduzeća da se ratni dug iz kategorije domaćinstava, po Zakonu o obligacionim odnosima, ne može naplatiti, čelnici Elektroprivrede BiH očigledno i dalje nemaju namjeru priznavati zakone države Bosne i Hercegovine.

Na press konferenciji JP Elektroprivrede BiH, održanoj krajem januara, na novinarsko pitanje da li za njih važi Zakon o obligacionim odnosima i da li nepoštivanjem istog suspenduju zakone ove države, generalni direktor Meho Obradović i odgovorni predstavnici Elektroprivrede BiH su izjavili "da imaju daleko efikasnije metode naplate, nego da se pridržavaju Zakona o obligacionim odnosima".

S obzirom na javno priznanje čelnika Elektroprivrede BiH da vrše naplatu bez zakonskog uporišta, Bosanska stranka poziva

javnog tužioca da, u skladu sa svojim obavezama, pokrene postupak za krivičnu odgovornost predstavnika Elektroprivrede BiH, koji su pokušali, ali i uspjeli, sredstvima prinude i ucjene od građana otuđiti velika novčana sredstva.

5. februar 1998.

**OTVORENO PISMO KARLOSU VESTENDORPU,
VISOKOM PREDSTAVNIKU MEĐUNARODNE ZAJEDNICE**

Poštovani gospodine Vestendorp,

Već više od godinu dana Elektroprivreda BiH, zloupotrebljavajući monopol, grubo krši državne zakone, i vrši teror nad građanima, nezakonito tražeći naplatu računa starijih od godinu dana, i isključujući električnu energiju bez sudskog naloga.

U ovoj ratom ispaćenoj zemlji, ovom od političkog zla iznurenom narodu - može se dogoditi sve. Zakoni služe da bi bili mrtvo slovo na papiru, caruje anarhija, samo prividno, jer politička mafija privatizirane države i te kako zna za red kada valja podijeliti pljačkaški plijen otet od narodne sirotinje.

Bosanska stranka je u periodu od godinu dana u više navrata izlazila sa plakatima, citirala Zakon, pisala na plakatu otvoreno pismo gospodinu Izetbegoviću, pozivala da se zaustavi teror Elektroprivrede BiH, ali - uzalud.

Danas to isto čine i mnoge, društvene i sindikalne organizacije. Zar je moguće da smo svi u krivu?!! Zar je moguć takav bezobrazluk da se čelnici Elektroprivrede BiH uopšte ne obaziru na zakone, da javno lažu da ne postoji odredba po kojoj zastarijevaju računi stariji od godinu dana?!! Takav zločin prema vlastitom narodu nije zabilježen - nigdje! Koja je to još država pljuvala sebi u lice, pljujući u vlastite zakone?! Nije ni jedna, jer ni u jednoj nisu vladali ljudi sa tolikim odsustvom morala!!!

Jedan od savjetnika predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Alije Izetbegovića, gospodin Edhem Bičakčić, čak je javno rekao da zakonske odredbe o zastarijevanju ne postoje, što znači da - ili sebe stavlja iznad Zakona, ili - ne poznaje zakone zemlje kojom vlada.

Poštovani gospodine Vestendorp, u ime očajnih građana koji gube svaku nadu u poštivanje zakona i građanskih prava - Bosanska stranka Vas poziva da iskoristite svoja ovlaštenja i prekinete ovaj državni terorizam, da pokrenete postupak odgovornosti za naredbodavce ove pljačke, kao i da iz sefova Elektroprivrede BiH i federalne Vlade obezbjedite povrat opljačkanog novca građanima Federacije.

9. februar 1998.

O PRIJEDLOGU BH PASOŠA OD STRANE MEĐUNARODNE ZAJEDNICE PO KOJEM ĆE BOSANCI I HERCEGOVCI PUTOVATI SA HRVATSKOM PUTOVNICOM I SRPSKIM PASOŠEM

Bosanska stranka izražava javno protivljenje prijedlogu pasoša Bosne i Hercegovine, od strane međunarodne zajednice, po kojem će na koricama pasoša pisati: putovnica - latiničnim pismom i pasoš - ćirilicnim pismom.

Ako su istorijski neoborive činjenice da su Bošnjaci prvi državotvorni narod Bosne i Hercegovine, da je za bošnjaštvo vezana hiljadugodišnja istorija ove zemlje, a da se srpstvo i hrvatstvo na ovim prostorima pojavilo tek poslije - onda se istorijskim falsifikatom može smatrati prijedlog da srpski i hrvatski jezik označava putni dokument građana Bosne i Hercegovine.

Takođe, redosljed naziva treba odgovarati brojnoj zastupljenosti naroda Bosne i Hercegovine, te smatramo da putni dokument treba ispisati na sljedeći način: pasoš - latinicom, pasoš - ćirilicom i putovnica - latinicom.

Bosanska stranka upozorava domaću i međunarodnu javnost da bi u suprotnom - Bošnjaci, i svi oni koji se smatraju prvenstveno Bosancima i Hercegovcima, putovali sa hrvatskom putovnicom i srpskim pasošem, a što bi direktno podržavalo sporazum iz Karadorđeva po kojem bi Bosna i Hercegovina trebala biti podijeljena između Hrvatske i Srbije.

16. februar 1998.

**O USVAJANJU NACRTA ZAKONA
O KANTONALNIM POREZIMA OD STRANE
VLADE TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA**

Bosanska stranka je posljednjih mjeseci upozoravala na tendenciju kantonalnih administracija da finansiranje svojih potreba baziraju po sistemu "nameta na vilajet", što znači, pustošenja i onako mizernog primanja građana.

Uvedena je naplata zdravstvenih usluga, kao i svega što se uopšte može naplaćivati, bez obzira na činjenicu da je ovaj narod u teškoj egzistencijalnoj situaciji.

Kantoni umjesto da osmišljavaju programe za pokretanje privrede, za zapošljavanje, programe socijalne zaštite - dokazuju svoju nesposobnost uvećavanjem poreza.

I pored stalnog uvećavanja poreza, ovih dana ponovo smo svjedoci novog paketa zakona o porezima od strane Vlade TPK, i kako izgleda uskoro će nam naplaćivati čak i zrak.

Vlada Tuzlansko-podrinjskog kantona je kao značajnu pretpostavku za uvođenje novih poreza naglasila potrebu da se u kantonalnu kasu slije što više sredstava, što i nije čudno kada se uzme u obzir plan Vlade da otpočne izgradnju velelijepnog zdanja u Tuzli, površine od 12.000 kvadratnih metara, za smještaj ogromne kantonalne administracije. Povećanje poreza, očigledno neće biti u cilju rješavanja nagomilanih socijalnih problema, nego za uređenje luksuznih kabineta i kupovinu skupocjenih automobila, kao što je i uostalom bilo do sada.

Bosanska stranka još jednom opominje Vladu Tuzlansko-podrinjskog kantona da bi ovakav korak građani znali kazniti.

18. februar 1998.

GOSPODO, NEĆETE VIŠE!!!

U situaciji opšteg kolapsa privrede Federacije, kada se održavaju štrajkovi upozorenja Sindikata metalaca Bosne i Hercegovine sa akcentom na socijalnu problematiku - jer je u pitanje došla egzistencija radnika, Bosanska stranka smatra krajnjim bezobrazlukom odluku Vlade da ukupni godišnji izdaci za uposlene u federalnoj administraciji iznose 93 miliona KM.

U toku ove godine u federalnim organima vlasti radiće 6.039 zaposlenih, što je u odnosu na prošlu godinu povećanje za 50 službenika, a prema nacrtu budžeta, prosječna plaća federalaca trebala bi iznositi 1.132 KM. Pored besplatnog prijevoza, toplog obroka, regresa, naknade za odvojeni život od porodice, i naravno, još mnogo beneficija - dnevna potreba federalnih službenika iznosi i 5.400 sokova i kahva. Ovolike troškove ne bi lako izdržale ni visoko razvijene zemlje, a kamoli građani Federacije Bosne i Hercegovine koji su praktično tek izašli iz rata, i kada imamo veliki broj radnika na rubu egzistencije, nezaposlene, ratne vojne invalide, porodice poginulih...

Ako se uzme u obzir da je i za kantonalne administracije potrebna gotovo ista količina novca, ako ne i veća, onda se s pravom može postaviti pitanje opravdanosti postojanja tolikog birokratskog aparata, a posebno kada se zna da je Bosna i Hercegovina država sa najvećim brojem ministara i državnih službenika.

Znajući da su Ustav naše zemlje napisali drugi, odredili nam zastavu, registarske tablice za automobile, izgled monete, i svega ostalog - smatramo da je jeftinije plaćati strance da nam uređuju državu, nego da se troše ogromna sredstva na veliki broj džabahljebaroša koji se ne mogu ni oko čega dogovoriti, osim oko stalnog povećavanja i izmišljanja novih poreza i nameta već osiromašenim građanima.

20. februar 1998.

O IZJAVI PREDSJEDNIKA HRVATSKE DA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE TREBA BITI POKRAJINA HRVATSKE

Izjava predsjednika Hrvatske Dr. Franje Tuđmana na Saboru Hrvatske demokratske zajednice da Federacija Bosne i Hercegovine treba biti pokrajina Hrvatske, kao što je to slučaj sa Vojvodinom u Srbiji, samo je prirodan slijed stvari i rezultat katastrofalne bošnjačke politike, koja se još od vezivanja “narodnih” zastava zalaže za konfederalne veze sa Hrvatskom.

Zapravo, kroatizacija Federacije je i dala legalitet, po principu zakonomjernosti, srpskom entitetu da se veže za Srbiju.

Bosanska stranka je još od 1994. godine jasno upozoravala da je politički opstanak Bošnjaka, i države Bosne i Hercegovine, moguć samo ekvidistancom i prema Srbima i prema Hrvatima.

Dokle god se bošnjačka i bosanska ekvidistanca ne usvoje kao temeljni politički princip - sporazum iz Karadžićeva o podjeli Bosne i Hercegovine na dva dijela bivaće naša, prikrivena ili otvorena - realnost.

24. februar 1998.

O PRIJEDLOGU ZAKONA O RESTITUCIJI PO KOJEM ĆE BITI DISKRIMINIRANI NOSIOCI STANARSKOG PRAVA NA STAN KOJI JE PREDMET RESTITUCIJE

Bosanska stranka je proteklih mjeseci upozoravala domaću javnost na bezbroj problema koji će se javiti u procesu provođenja restitucije, a što je već evidentno u slučajevima u kojima se nosioci stanarskog prava na stan koji je predmet restitucije - dovode u diskriminirani položaj.

Naime, radi se o Prijedlogu zakona o restituciji, koji je Vlada Federacije dostavila Skupštini Federacije Bosne i Hercegovine na usvajanje, a kojim će se nanijeti nepravda velikom broju građana, jer bi članom 18. Prijedloga zakona sudbina nosilaca stanarskog prava na stan koji je predmet restitucije - isključivo zavisila od volje bivšeg vlasnika stana i neobaveznosti države.

Samim tim netačna je tvrdnja Vlade Federacije da će sa ovim zakonom biti očuvana pravna sigurnost sadašnjih nosilaca stanarskog prava. Prava građana će biti ugrožena i kada se, shodno predloženom zakonu, između bivšeg vlasnika i nosioca stanarskog prava bude uspostavljao zakupni odnos, a posebno nakon pet godina kada dođe do raskida zakupnog odnosa, i mogućnosti da se oko 100.000 građana nađe na ulici.

Shodno tome da sadašnji nosioci stanarskog prava nisu učestvovali u postupku nacionalizacije, niti su njihova rješenja na stan bila uslovljena bilo kakvom hipotekom, Bosanska stranka traži brisanje člana 47. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, jer smatramo da nosioci stanarskog prava čiji su stanovi predmet restitucije moraju imati pravo na otkup stana, pod istim uslovima i u isto vrijeme, kao i ostali građani, a da se bivšim vlasnicima omogući pravična nadoknada, koja mora biti obaveza države.

27. februar 1998.

PARE ILI ŽIVOT!!!

Socijalna poniženja kakvim su u pogledu zdravstvene zaštite izloženi naši građani odavno više nisu pojedinačni izuzeci, već opšte pravilo.

Poznato je da se zbog postojećih propisa sa bolničkih vrata vraćaju bolesnici koji nemaju novaca, kao i to da u teškim mukama umire na hiljade teških bolesnika koji nemaju sredstava za liječenje i lijekove.

Podatak da je u prošloj godini na području Federacije umrlo blizu 10.000 penzionera, uglavnom zbog niskog standarda, nemogućnosti plaćanja zdravstvenih usluga i nabavke lijekova, dovoljan je razlog da se status penzionera ocijeni katastrofalnim. Od ove populacije koja nema od čega živjeti, traži se da plati svoj biološki opstanak i svoje zdravlje. Sve se to, naravno, odnosi i na ostale građane čiji je ponižavajući standard produkt nefunkcionisanja države, a koji su takođe na udaru plaćanja zdravstvenih usluga.

To je samo ilustracija moralnog i etičkog sloma našeg društva, čije nadležne instance smatraju da je i humanizam tržišna kategorija.

Prema građanima koji su jedini zaslužni za opstanak Bosne i Hercegovine, ovo je više od okrutne bezobzirnosti.

Dehumanizacija zdravstva nije djelo zdravstvenih radnika, koji su svoju humanost dokazali u toku rata, već institucija sistema koje neće da zaštite socijalni status građana.

Ortodoksna je neistina da nema novaca za zdravstvo, za besplatno liječenje i lijekove. Novaca ima za funkcionerske automobile, za opremanje luksuznih kabineta, za devizne dnevnice i visoke plate!

Bosanska stranka smatra da je osnovni problem u stravičnoj moralnoj i etičkoj bezosjećajnosti vladajućih struktura, koje su u tobožnjem zalaganju za tržišnu privredu našle opravdanje za svoju apsolutnu nebrigu prema socijalnim problemima građana.

S obzirom da su postojeći zdravstveni i bolnički kapaciteti isključivo vlasništvo građana, koji su decenijama izdvajali sredstva za zdravstvenu i socijalnu zaštitu, Bosanska stranka traži bezuslovno vraćanje sistema zdravstvene zaštite na socijalistički koncept.

Niko nema pravo ucjenjivati - pravo na život!

6. mart 1998.

KOSOVO REPUBLIKA

BOSS - Bosanska stranka upućuje javni poziv državnim institucijama i društveno-političkim instancama da organizuju manifestacije solidarnosti sa građanima Kosova, koji su na udaru istovjetne torture kakvoj smo mi bili izloženi tokom godina agresije i pasivnosti međunarodne zajednice.

Međunarodna zajednica mora prihvatiti svoj ne mali dio odgovornosti u rješavanju sukoba koji mogu rezultirati katastrofalnim razmjerama i stoga, ne može više biti samo posmatrač u krvavim sporovima.

Ujedinjene nacije moraju presuditi prije nego što dođe do eskalacije sukoba koji se tada, u pravilu, vrlo teško rješavaju, ili se nakon stotina hiljada mrtvih rješavaju ponovo za pregovaračkim stolom. Sukobljenim stranama se ne može ostavljati prostor da se "demokratski dogovore" jer takva politika vodi produženju "mirovnog procesa", kakav je do sada bio uobičajen od strane međunarodne zajednice - u kojem ljudi svakim danom nestaju.

Ujedinjene nacije moraju preuzeti ulogu svjetskog policajca i u interesu rješenja svih sličnih sukoba, reagovati na samom početku ugrožavanja ljudskih prava i na taj način spriječiti ekstremne snage strana u sukobu da isprovociraju rat.

Bosanska stranka smatra da pasivnost i ravnodušnost sa kojom je svijet na tv ekranima posmatrao stradanje bosanskog naroda - ne smije biti razlog da bezdušnost prihvatimo kao svoj stav prema stradanjima nedužnih naroda.

Kosovski Albanci su na udaru zločinačkih akcija srpskih ekstremista, koji se zbog političkih razloga patološki svete i izživljavaju nad golorukim civilima, nad ženama, djecom i starcima - i u situaciji su da im prijeti genocid kakvom smo mi bili izloženi.

Danas niko kao bosanski narod nema kredibilitet da digne svoj glas protiv ponavljanja istorije, koja se nakon drugog svjetskog rata, u svoj svojoj svireposti, ponovila nad Bosnom i Hercegovinom.

Ako međunarodna zajednica nije imala snage da zaustavi naše stradanje, to ne smije biti razlogom da dopusti ubijanje nevinih ljudi na Kosovu, niti bilo gdje na planeti.

13. mart 1998.

BOSS - Bosanska stranka

SRETAN PRVI MAJ DAN ROBOVA

Događa nam se najbolesniji oblik kapitalizma!

Humanizam, moral i etika podređuju se gramzivom i beskrupuloznom profiterstvu. Čovjek bez novaca je osuđen na propast.

Građani su najmanje krivi što je rat od njih napravio siromašne, a po neokapitalističkom ustroju društva i - potlačene ljude.

Pod demokratijom nam se prodaje ovo što sada imamo, odnosno sve ono što nemamo. To nije demokratija! Niti je to kapitalizam!

Ovo je - feudalizam!!!

Očigledno je da i pozicija i opozicija od naroda otimaju narodno, od države - državno. Oni će pod plaštom demokratije i privatizacije ogromna bogatstva utrpati u vlastite ruke!

U svim normalnim državama, uzima se od bogatih da bi se dalo siromašnima. Kod nas, u Bosni i Hercegovini, uzima se od siromašnih, da bi bogati bili još bogatiji.

U tome je gorak usud ovog naroda koji je glasao za vlastito osiromašenje.

Narod je sam dozvolio da imovina koju je decenijama stvarao postane vlasništvo truhlih boljševičkih kapitalista koji će, kao što već jesu, biti do krajnjih granica nemilosrdni prema ljudima kojima treba - posao, hljeb, život.

Bosanska stranka je, kao i uvijek, na vrijeme upozoravala!

Pred istorijom, i pred narodom, naša je savjest - čista.

KRIVI STE VI